

ป 1 ต.ย. 2546

การศึกษาการจัดวงโยชวาทิต
ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต
มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

มังกร จินดาวัดน์
๒

อภิเนนนาการ
จาก
.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานตรี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2546

๑๗
ม 311๗
2546
ด. 2

ISBN 974-04-2814-2
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล
Copyright by Mahidol University.

วิทยานิพนธ์

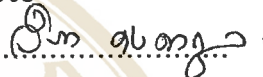
เรื่อง

การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต
มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

นายมังกร จินดาวัฒน์

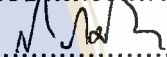
ผู้วิจัย

นางวิภา คงคากุล

B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นายกิตติ ศรีเปารยะ นศ.บ., ศศ.ม.

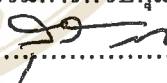
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์

กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม.

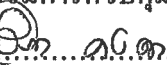
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., Ed.D. (Music)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นางวิภา คงคากุล

B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์รัศมีดารา หุ่นสวัสดิ์, Ph.D.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

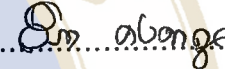
วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2546

นายมังกร จินดาวรรณ์

ผู้วิจัย

นางวิภา คงคากุล

B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

นายกิตติ ศรีปารยะ นศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์

กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., Ed.D. (Music)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

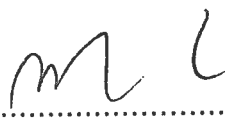

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., Ed.D. (Music)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

นายสมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์

D. Phil (Ethnomusicology)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์รัศมีดารา หุ่นสวัสดิ์, Ph.D.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของ ดร.วิภา คงคากุล ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และรศ.ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์ ประธานสอบโครงร่าง ผู้ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้ง ดร.สุกรี เจริญสุข, ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ และอาจารย์ กิตติ ศรีเปารยะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการอ่านและได้เสนอแนะ ในการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ ดร.เลอชัย ลวสุต ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่กรุณาให้โอกาสในการศึกษาต่อครั้งนี้ ขอบคุณเพื่อนครู โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยการอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ขอบคุณครูคุณตรีและผู้ควบคุมวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญ, โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิตของแต่ละโรงเรียนที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลสำหรับการทำวิจัยเป็นอย่างดี

กราบขอบคุณคณาจารย์วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล และให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอบคุณ พี่ เพื่อน และน้องๆ นักศึกษาปริญญาโทวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ คุณประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้บุพการี และบูรพาจารย์ที่อบรมเลี้ยงดูด้วยความเมตตา ดูแล เอาใจใส่ ประสิทธิ์ประสาทวิชาต่างๆ และวิชาการดนตรีมาตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสก้าวมาถึง ณ วันนี้ได้อย่างภาคภูมิใจ

มังกร จินดาวัฒน์

การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มุลินนิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
(A STUDY OF THE ORGANIZATION OF MARCHING BANDS IN A GROUP OF SCHOOLS WITHIN ST. GABRIEL'S FOUNDATION OF THAILAND)

มังกร จินดาวัฒน์ 4237148 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วิชา กงคากุล B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education), สุกรี เจริญสุข
กศ.บ. M.M.E., D.A. (Music) ฌรงค์ชัย ปิฎกฤษต์ กศ.บ, กศ.ม., ศศ.ม., กิตติ ศรีเปารยะ ศศ.ม., M.A.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมุลินนิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของวงโยชวาทิต และเพื่อศึกษาการจัดวงโยชวาทิต การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทางมานุษยวิทยา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และศึกษางานดนตรีภาคสนาม ผลการศึกษา พบว่า

สภาพของวงโยชวาทิตทั้ง 4 โรงเรียน ผู้บริหารได้ให้นโยบายแนวกว้างเพื่อให้ครูดนตรีสามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมตามสภาพของนักเรียนและอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านหน่วยงานที่สังกัดเหมือนกัน คือ สังกัดหมวดดนตรี, ฝ่ายกิจกรรมและผู้อำนวยการตามลำดับ ด้านจำนวนครูดนตรี 1-4 คน ด้านจำนวนนักดนตรีมีประมาณ 45-50 คน ด้านเครื่องดนตรีมี 2 ประเด็นคือ โรงเรียนที่พร้อมคือ โรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนที่ไม่มีความพร้อมคือ โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีและโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ด้านสถานที่ฝึกซ้อมประเภทนั่ง-เดินบรรเลง โรงเรียนที่พร้อมคือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี, โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญ ยังขาดความพร้อม

การจัดวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน พบว่า ทั้ง 4 โรงเรียนมีการวางแผนงานไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน ด้านการรับและคัดเลือกเด็กใหม่มีการประชาสัมพันธ์ และมีวิธีการคัดเลือกเด็กให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ด้านการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง มี 2 ประเด็น คือ ครูเป็นผู้เลือกบทฝึก-บทเพลงคือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี, โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญนักดนตรีเป็นผู้เลือกแต่อยู่ในความดูแลของครู ด้านการซ้อม แต่ละโรงเรียนมีการจัดระบบการฝึกซ้อมตามสภาพของโรงเรียน ด้านการแสดง มีทีมงานประจำที่ต้องแสดงภายในโรงเรียนและงานจรเพื่อรับใช้สังคมภายนอก ด้านการประเมินผล 3 โรงเรียน ประเมินผลโดยการสังเกตของครูดนตรี คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญ ใช้วิธีการประเมินผลด้วยแบบทดสอบทางดนตรีโดยครูเป็นผู้ควบคุม

สำหรับปัญหาและอุปสรรค ที่เป็นปัญหาสำคัญมากที่สุดคือ การสนับสนุนที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ถูกต้อง เพราะต้องเป็นไปตามความชอบของผู้บริหารแต่ละยุคสมัย มิได้เป็นไปตามแผนและนโยบายที่วางไว้ ปัญหารองลงมา เช่น สภาพเครื่องดนตรีและห้องซ้อมดนตรีไม่เหมาะสม ครูดนตรีมีน้อยอีกทั้งต้องทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายด้วย ส่วนปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับดนตรีเป็นปัญหาที่หลากหลาย ครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวงสามารถแก้ไขได้

คำสำคัญ: การศึกษา / การจัด / วงโยชวาทิต / กลุ่มสหวิทยาเขต / มุลินนิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

282 หน้า ISBN 974-04-2814-2

A STUDY OF THE ORGANIZATION OF MARCHING BANDS IN A GROUP OF SCHOOLS WITHIN ST. GABRIEL'S FOUNDATION OF THAILAND.

MANGKORN JINDAWATT 4237148 MSMS / M

M. A. (MUSIC)

THESIS ADVISOR : WIPA KHONGKAKUL, B.A., M.Mus.,Ed.D (MUSIC EDUCATION), SUKREE CHAROENSUK, B,Ed., M.M.E.; D.A. (MUSIC), NARONGCHAI PIDOKRAT, B,Ed., M.Ed., M.Eco., KITTI SRIPAORAYA, M.Ed., M.A., SOMSUK KATEKAENCHUN, D. Phil (ETHNOMUSICOLOGY)

ABSTRACT

This research is a study of the Organization of Marching Bands in the Group of Schools within St.' Gabriel's Foundation of Thailand. This research is an anthropological study. All the information was obtained by a quantitative method. The findings of the research into the organization of the Marching Bands of all 4 schools are summarized below.

The broad policy of the bands is given by the school directors in all four schools The music teachers must then arrange has various activities that consider the students' situations and the number and type of instruments of the school in order to obtain the greatest benefits. The bands of the four schools have the same administrative organization. The band is always in the music department and the activity department of the school with the director as its head.

There are between 1 – 4 music teachers who take care of 45 – 50 members of the band. Two schools, Assumption and St. Gabriel, are well equipped with instruments while the other two schools Assumption Thonburi and Assumption Sumrong, are not quite well equipped. Assumption Thonburi, St. Gabriel and Assumption Sumrong have suitable facilities for rehearsing the concert and the display.

All the 4 school bands are both well planed and organized in the long term. The recruitment of new members from the students is done by school announcement. And the selection of the new members is done in accordance to their abilities in performing with the instruments. The music teachers select the exercises and the pieces in three of the schools; St. Gabriel, Assumption Thonburi and Assumption Sumrong. But at Assumption, the band members select the pieces under the guidance of the teachers. Each school band finds time and place to rehearse by themselves. The bands have to perform. The evaluation of the bands is done by the observation of the music teachers in three of the schools; St. Gabriel, Assumption Thonburi and Assumption Sumrong. But for Assumption school the students are given the evaluation forms to fill in.

The most obvious problems are the unpredictability of the administrators that do not continue according to the original school plans and policies, the next important problems are the unequipped music rooms, the poor quality of the instruments and the unavailability of rehearsal rooms. There are still very few music teachers to work with the marching bands. Sometime the teachers are assigned to work on something else besides music.

KEY WORDS : EDUCATION / ORGANIZATION / MARCHING BAND /A GROUP OF SCHOOL / ST. GABRIEL OF THAILAND

282 P. ISBN 974-04-2814-2

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 ประวัติความเป็นมาของคณะเซนต์คาเบรียล.....	9
2.1.1 การก่อตั้งคณะเซนต์คาเบรียลในประเทศไทย	11
2.1.2 การพัฒนาของคณะเซนต์คาเบรียลในประเทศไทย ...	12
2.1.3 กลุ่มสหวิทยาเขต.....	13
2.2 วงโยธวาทิตในต่างประเทศ	15
2.2.1 ยุคก่อนศตวรรษที่ 15	15
2.2.2 ยุคศตวรรษที่ 16-17	18
2.2.3 ยุคศตวรรษที่ 18 และต้นศตวรรษที่ 19	20
2.2.4 วงโยธวาทิตในอเมริกา	25
2.3 วงโยธวาทิตในประเทศไทย	35
2.4 วงโยธวาทิตในมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย	40
2.5 วงโยธวาทิตในกลุ่มสหวิทยาเขต	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5.1 วงโยชวาทิต โรงเรียนอัสสัมชัญ	41
2.5.2 วงโยชวาทิต โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	42
2.5.3 วงโยชวาทิต โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	43
2.5.4 วงโยชวาทิต โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง	45
2.6 เครื่องดนตรีในวงโยชวาทิต	46
2.6.1 กลุ่มเครื่องลมไม้	46
2.6.2 กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง	46
2.6.3 กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ	47
2.7 การจัดวงโยชวาทิต	48
2.7.1 แผนงาน	48
2.7.2 การรับและการคัดเลือกเด็กใหม่	56
2.7.3 กิจกรรมการเรียนการสอน	61
2.7.4 การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง	68
2.7.5 การฝึกซ้อม	74
2.7.6 การแสดง	78
2.7.7 การประเมินผล	79
2.8 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	82
2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
3.1 ทบทวนวรรณกรรม	89
3.2 สํารวจข้อมูลเบื้องต้น	89
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
3.4 เก็บข้อมูลภาคสนาม	90
3.5 การจัดกระทำกับข้อมูล	91
3.6 วิเคราะห์ข้อมูล	91
3.7 การนำเสนอผลการวิจัย.....	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 สภาพวงโยชวาทิตในกลุ่มสหวิทยาเขต มุลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย	93
4.1 โรงเรียนอัสสัมชัญ	93
4.2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	97
4.3 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	100
4.4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำไ้	105
บทที่ 5 การจัดวงโยชวาทิต	110
5.1 โรงเรียนอัสสัมชัญ	110
5.2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	127
5.3 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	135
5.4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำไ้	146
บทที่ 6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
6.1 สรุปผลการวิจัย	159
6.2 อภิปรายผลการวิจัย	163
6.3 ข้อเสนอแนะ	177
บรรณานุกรม	179
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	184
ภาคผนวก ข ประวัติโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต	187
ภาคผนวก ค คำศัพท์ทางดนตรี	202
ภาคผนวก ง เครื่องดนตรีในวงโยชวาทิต	206
ภาคผนวก จ โน้ตเพลงวงโยชวาทิต	240
ประวัติผู้วิจัย	264
Executive Summary	265

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. วงดนตรีสำหรับเดินสวนสนาม	16
2. วงดนตรีของกลุ่มกิลด์	17
3. วงดนตรีประกอบการขับร้อง	18
4. วงดนตรีในประเทศอังกฤษ ประมาณ ปี ค.ศ. 1680	20
5. การแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีของอังกฤษช่วงศตวรรษที่ 18	21
6. วงดนตรีฮาโนเวอร์เรียน การ์ด ช่วงปี ค.ศ. 1735-1782	21
7. วงดนตรีที่ใช้บรรเลงบทประพันธ์ของโมซาร์ท ช่วงศตวรรษที่ 18	22
8. วงดนตรีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1796	23
9. ส่วนประกอบของวงดนตรีช่วงต้นศตวรรษที่ 18	24
10. วงดนตรีของ จอห์น ฟิลลิป ชูซา ปี ค.ศ. 1924	29
11. วงโยธวาทิตของกองทัพอังกฤษ	31
12. วงใหญ่ (Full Band)	32
13. วงซิมโฟนิค	33
14. จำนวนเครื่องดนตรีในวงดนตรีประเภทต่างๆ	34
15. แบบทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย	57
16. แบบทดสอบสมรรถภาพทางด้านสติปัญญา	58
17. แบบทดสอบสมรรถภาพทางด้านบุคลิกภาพ	59
18. ผังการจัดวงนั่งบรรเลง	68
19. ผังการจัดวงเดินบรรเลง	69
20. ผังการจัดวงเดินบรรเลง	70
21. ผังการจัดวงนั่งบรรเลงกรมพลและธนาครทหารไทย 1.....	71
22. ผังการจัดวงนั่งบรรเลงกรมพลและธนาครทหารไทย 2	72
23. สรุปผังการจัดวงนั่งบรรเลง	72
24. สรุปผังการจัดวงเดินบรรเลง 3 แบบ	73
25. ผังการจัดวงนั่งบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญ	117
26. ผังการจัดวงเดินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญ	118
27. ตารางซ้อมประจำสัปดาห์ โรงเรียนอัสสัมชัญ	119
28. ตารางซ้อมประจำเดือน โรงเรียนอัสสัมชัญ	119

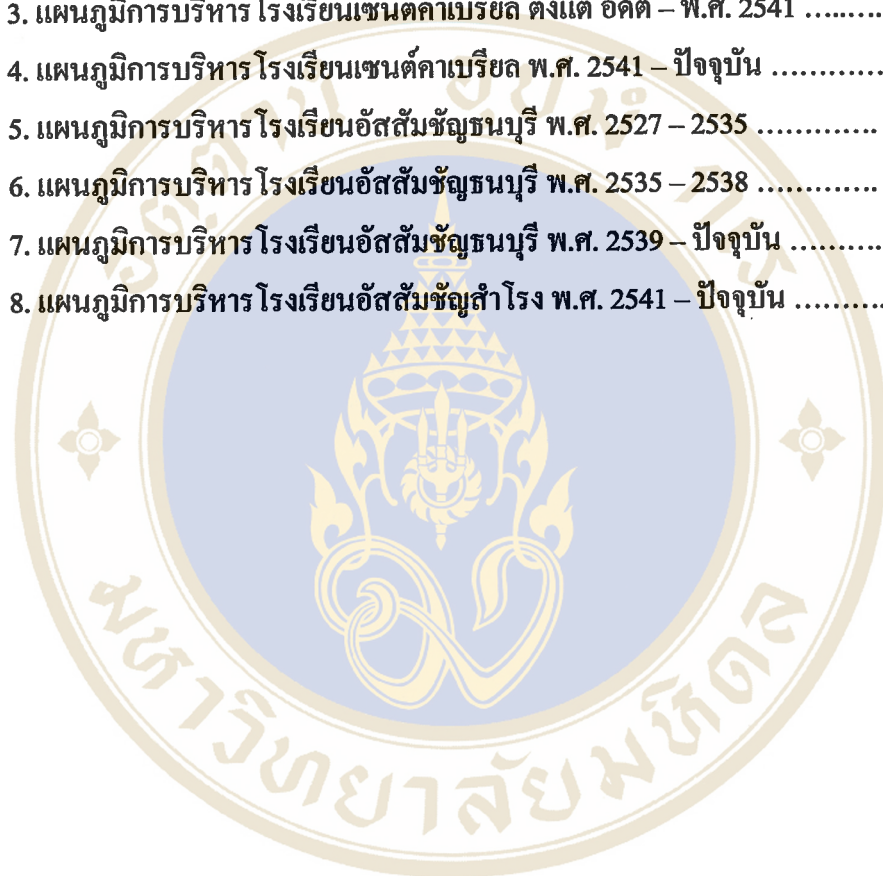
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29. ฟังการจัดวงนั่งบรรเลงของวงโยธวาทิต โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	130
30. ฟังการจัดวงเดินบรรเลงของวงโยธวาทิต โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	130
31. ตารางการซ้อมภาคเรียนที่ 1 และ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล	131
32. ฟังการจัดวงนั่งบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	140
33. ฟังการจัดวงเดินบรรเลง โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	140
34. ตารางการซ้อมโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	141
35. ฟังการจัดวงนั่งบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง	149
36. ฟังการจัดวงเดินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง	149
37. ตารางการซ้อมโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง	150

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญ ตั้งแต่ อดีต – พ.ศ. 2541	94
2. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญ พ.ศ. 2542 – ปัจจุบัน	95
3. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ตั้งแต่ อดีต – พ.ศ. 2541	98
4. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนเซนต์คาเบรียล พ.ศ. 2541 – ปัจจุบัน	98
5. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พ.ศ. 2527 – 2535	101
6. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พ.ศ. 2535 – 2538	102
7. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พ.ศ. 2539 – ปัจจุบัน	102
8. แผนภูมิการบริหาร โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง พ.ศ. 2541 – ปัจจุบัน	106

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ฟลุ้ต.....	207
2. ปิคโคโล	209
3. คลาริเน็ต	210
4. เบสคลาริเน็ต	210
5. โซปราโน แซกโซโฟน	212
6. อัลโต แซกโซโฟน	212
7. เทเนอร์ แซกโซโฟน	213
8. บาริโตน แซกโซโฟน	214
9. โอโบ	215
10. บาสซูน	216
11. คอร์เน็ต	217
12. ปิคโคโล ทรัมเป็ต	219
13. ทรัมเป็ต	219
14. เฟรนช์ฮอร์น	221
15. ทรอมโบน	223
16. เบสทรอมโบน	224
17. ยูโฟเนียม	226
18. ชูซ่าโฟน	227
19. ทูบา	228
20. ทิมปานี	229
21. ไซโลโฟน	230
22. คล็อกเคิลสปีด	231
23. ไวบราโฟน	232
24. มาริมบา	233
25. ออร์เคสตรา ซาร์ม	234
26. กลองเล็กเดินบรรเลง	235
27. กลองเล็กเดินบรรเลงแบบขาตั้ง	235
28. กลองเล็กนั่งบรรเลง	235

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
29. กลองใหญ่เดินบรรเลง	236
30. กลองใหญ่เดินบรรเลงแบบขาตั้ง	237
31. กลองใหญ่นั่งบรรเลง	237
32. ฉาบ	238
33. กวอคทอม	239
34. ที่สะพายกลอง	239

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการสื่อสารได้พัฒนาการไปมากจนทำให้สังคมที่อยู่ห่างไกลกันสามารถติดต่อสื่อสารและรับรู้วัฒนธรรมของสังคมอื่นๆ ได้อย่างสะดวกสบาย สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดกว้าง ผู้คนที่อยู่ในสังคมสามารถรับเอาวัฒนธรรมต่างๆ ได้อย่างเสรี โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางกลุ่มสังคมของโลกตะวันตก เพราะถือว่ากลุ่มสังคมทางซีกโลกตะวันตกนั้นมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่า และเป็นที่ยอมรับของกลุ่มสังคมอื่นๆ โดยทั่วไป ดังที่ สุกรี เจริญสุข. (2537: 32) ได้กล่าวไว้ในบทความ “ แตรและแตรวงของชาวสยาม ” วารสารเพลงดนตรี ถึงการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกที่เกี่ยวกับแตรว่า

“...วัฒนธรรมการยกย่องวัฒนธรรมต่างถิ่น วัฒนธรรมของผู้มีกำลังน้อย ผู้ด้อยโอกาส ผู้ล่าหลัง เป็นธรรมดาที่ต้องยอมรับวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งกว่า อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อที่จะแสดงให้เห็นในสังคมเดียวกันได้ทราบว่าเป็นผู้ที่มีรสนิยม เป็นผู้ที่เจริญกว่า เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการปกครอง ด้วยเหตุผลต่างๆ เหล่านี้ แตรซึ่งเป็นโลหะจึงกลายเป็นเครื่องมือผูกติดอยู่กับพิธีกรรม เพราะโลหะโดยธรรมชาติแล้วเป็นสมบัติของผู้มีอำนาจ...”

การรับเอาวัฒนธรรมของผู้ที่เจริญแล้วยอมรับมีประโยชน์ต่อกลุ่มชนนั้นๆ มากบ้าง น้อยบ้าง ตามแต่ผู้ที่รับเอาวัฒนธรรมจะสามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมนั้นๆ ให้เหมาะสมกับสถานะด้านต่างๆ และเกิดประโยชน์สูงสุดในสังคมของตนเอง ดังที่ วิภา คงคากุล. (2529: 34). ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับสังคมเอาไว้ว่า “ ดนตรีในฐานะเป็นวิชาการหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิจิตรศิลป์ เป็นสิ่งที่สังคมประดิษฐ์ขึ้น แต่ละวัฒนธรรมคิดและพัฒนาดนตรีเพื่อที่จะนำมาใช้สนองตอบต่อจุดประสงค์ของตนเอง ... ”

ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มนุษย์ทุกชาติทุกภาษา มีวัฒนธรรมทางดนตรีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เพราะมนุษย์เชื่อว่าดนตรีเป็นสิ่งที่มีความหมายที่เหนือกว่าสิ่งอื่นใดที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นด้วยความเชื่อว่าดนตรีเป็นสิ่งที่ประเสริฐ แม้แต่ราชโอรสของกษัตริย์ก็สามารถรับเรียนวิชาดนตรีได้ ดังเช่น พระเอกในเรื่องพระอภัยมณีเป็นต้น หากว่าดนตรีเป็นเพียงเครื่องเล่นของข้าทาสบริวารผู้ต่ำต้อยที่มีหน้าที่บรรเลงดนตรีเพื่อบำรุง บำเรอ ให้ความสุขแก่เจ้านายชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น ดังที่ สุกรี เจริญสุข. (2534: 39) ได้พูดถึงความคิดของท่านสุนทรภู่ที่เล็ง

เห็นประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของดนตรีเอาไว้ในวารสารภาษาและวัฒนธรรมว่า

“...การทำทลายทางความคิดของสุนทรภู่ “ หมายถึงเพลงดนตรีนี้ดีจริง ” ดีพอที่จะเป็นวิชาของผู้มาได้ “ ซึ่งดนตรีดีค่าไว้ถึงแสน เพราะหางแหนกำชัยไว้ค้ำขัน ” เงินแสนในสมัยนั้นมีค่าประมาณมิได้ทีเดียว แต่คุณค่าของดนตรีนั้นสำคัญมาก อย่างไรก็ตาม ความคิดสุนทรภู่กลายเป็นคัมภีร์ของสุนทรียศาสตร์ทางดนตรีที่คนรุ่นหลังจะต้องนำไปอ้างอิง และเขียนถึง ในแง่ของโลกทัศน์สุนทรภู่ได้มองศิลปศาสตร์อย่างกว้างไกลมากทีเดียวถ้าสมัย...”

สำหรับการมองดนตรีในแง่ของสุนทรียศาสตร์นั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงแปลจากวรรณกรรมของวิลเลียม เช็คเปีย ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยว่า “เวนิช วานิซ” ความตอนหนึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีเอาไว้เป็นอมตะนิรันดร์กาล ว่า

“...ชนใดไม่มีดนตรีกาล
ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก
อีกใครฟังดนตรีไม่เห็นเพราะ
เขานั้นเหมาะคิขบถอัปลักษณ์
หรืออุบายมุ่งร้ายฉมังนัก
มโนหนักมือมัวเหมือนราตรี
และดวงใจย่อมดำสกปรก
ราวรทกชนเช่นกล่าวมานี้
ไม่ควรใครไว้ใจในโลกนี้
เจ้าจงฟังดนตรีเถิดชื่นใจ...”

การดนตรีนั้นสามารถประยุกต์ให้เกี่ยวข้อง และเกิดประโยชน์กับวิชาการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง และหลากหลายมาก ดังที่ ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์. (2537: 20) กล่าวว่า “ วิทยาการทั้งหลายย่อมเป็นปัจจัยเกี่ยวพันกันและกัน การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาการต่างๆ น่าจะยังประโยชน์มากกว่าต่างฝ่ายต่างก็เห็นว่าวิชาของตนสำคัญกว่าเรื่องอื่นๆ ทั้งหมด ”

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ที่นำเอาดนตรีมาใช้ในกิจการต่างๆ จะทำอย่างไรให้ดนตรีที่นำมาใช้นั้นแสดงออกถึงคุณประโยชน์ ให้สังคมได้เห็นว่าดนตรีนั้นมีความสำคัญจริง หากใช้เป็นของเล่นกันสำหรับการเกี้ยวพาราสีของหนุ่มสาว ตามความเชื่อของคนทั้งหลาย ดังคำถามของสามพราหมณ์ในบทวรรณกรรมเรื่องพระอภัยมณี ที่ว่า “ ดนตรีมีคุณที่ชื่อ ไหน หรือ ใช้ได้แต่ข้างเทียวเกี้ยวผู้หญิง ” ถือว่าเป็นตัวแทนความเชื่อ และความคิดของคนทั้งหมดในยุคสมัยนั้น สุนทรภู่กำหนดให้พระอภัยมณีตอบสามพราหมณ์ไปว่า “ อันดนตรีมีคุณทุกอย่างไป ย่อมใช้ได้ดังจินดาอำบุรินทร์ ” ถือได้ว่าเป็นคำตอบของนักปราชญ์ที่หนุ่มนวลและกล้าลึกมาก

แม้แต่ในวิชาการศาสนา ยังมีนักปราชญ์ทางพุทธศาสนาที่เป็นที่เคารพนับถือของชาวพุทธทั้งหลาย ท่านได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของดนตรี เพราะเชื่อว่าดนตรีนั้นมีคุณสมบัติในการสนับสนุน และสอดคล้องกับหลักการปฏิบัติธรรมด้วยเหมือนกัน ดังที่ สุกรี เจริญสุข (2534: 40) ได้กล่าวถึง ประโยชน์และความสอดคล้องกับการปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนา ในหนังสือภาษาและวัฒนธรรมเอาไว้ว่า

“...สำหรับนักปราชญ์ในพุทธศาสนาที่มองดนตรีในแง่สุนทรียศาสตร์ว่าความงามของดนตรีสามารถขัดเกลาจิตใจมนุษย์ให้งดงามได้ ดังที่ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้กล่าวไว้ว่า “ดนตรีและศิลปะบริสุทธีนั้นมีคุณสมบัติสนับสนุนความมีจิตว่าง” ความว่างเป็นความบริสุทธิ์ และดนตรีจะเป็นสื่อนำจิตไปสู่ความว่างอันนั้น อีกตอนหนึ่งท่านพุทธทาสได้กล่าวถึงความไพเราะของดนตรีเปรียบเทียบกับการฟังธรรมะในพุทธศาสนาว่า “เราฟังดนตรีกันที่ความไพเราะเหมือนกับการศึกษาธรรมะก็เพราะความไพเราะของพระธรรม ...”

ในคริสต์ศาสนา ก็เล็งเห็นถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของดนตรี ที่ต้องอยู่คู่กับศาสนาเสมอ เพราะคริสตชนนั้นมีความเชื่อว่าดนตรีเป็นของสูงที่พระเจ้าประทานมาเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารกับพระเจ้าบนสวรรค์ ดังจะเห็นได้ว่าในโบสถ์คริสต์ทั้งหลายต้องมีออร์แกน หรือคีย์บอร์ดไว้ประจำ เพื่อให้ประกอบการขับร้องเพลงสวด ตามความเชื่อในการใช้เสียงเพลงและเสียงดนตรีเพื่อบูชาพระเจ้า และเชื่อว่า “วิญญาณกลับไปสู่พระเจ้าโดยอาศัยดนตรี”

นักวิชาการทางดนตรีศึกษาหลายท่านได้พยายามปลูกฝังให้สังคมเห็นถึงความสำคัญ และคุณประโยชน์ของดนตรี ต่อการดำรงชีวิตที่เป็นส่วนตัว และการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งทั้งสังคมและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งหลายควรจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรี หรือกิจกรรมทางดนตรีให้หลากหลาย มีความสำคัญเท่าเทียมกับวิชาสามัญอื่นๆ ด้วย ดังที่ วิชา คงคากุล. (2529: 36) ได้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีศึกษาเอาไว้ว่า “ ดนตรีเป็นกระบวนการที่จะกระทำให้ทุกคนได้มีบทบาททางสังคม จุดประสงค์หลักของดนตรีศึกษาควรที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการทางสติปัญญา และอารมณ์ของนักเรียนทุกคน หรือ วิชา คงคากุล. (2529: 21) จุดประสงค์ใหญ่ของดนตรีศึกษา คือ การพัฒนาความสามารถภายในของทุกคนที่จะสนองตอบต่อดนตรี เพื่อบรรลุถึงจุดสูงสุดที่จะปลูกฝัง และเพิ่มพูนศักยภาพของตน ”

บุคคลสำคัญทางการเมืองระดับโลกหลายท่าน ได้แสดงทัศนะคติ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียนวิชาดนตรี หรือกิจกรรมดนตรีในโรงเรียน ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของดนตรีอย่างชัดเจน ดังที่อดีตนายกรัฐมนตรีบิล คลินตัน (Bill Clinton) แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีในโรงเรียนเอาไว้ว่า “การเรียนดนตรีในโรงเรียนนั้นเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมของความเป็นคน โดยสมบูรณ์ ทั้งในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมมือกัน

และการดำรงชีวิตในสังคม” (MENC, 1999: 35)

อดีตประธานาธิบดีจอร์จฟอร์ด (Gerald, R. Ford) แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนวิชาดนตรีในลักษณะเดียวกันว่า “อนาคตของประเทศชาติขึ้นอยู่กับเด็ก ๆ ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่มีวิชาดนตรีรวมอยู่ด้วย เพราะดนตรีช่วยให้เด็กได้พบกับโลกใหม่ที่อยู่รอบๆ ตัวเขา ทั้งในเรื่องของการประกอบอาชีพ วัฒนธรรมประเพณี ความรอบรู้ ความเพียรพยายาม และความเป็นมนุษย์ที่สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่สลับซับซ้อนได้เป็นอย่างดี” (MENC, 1999: 35)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นนักดนตรีที่มีพระปรีชาสามารถเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ได้พบเห็น พระองค์ทรงเป็นนักดนตรีที่รอบรู้ทั้งทางปฏิบัติและทฤษฎี ดังเห็นได้จาก บทเพลงพระราชนิพนธ์มากมาย ที่เกิดขึ้นจากพระปรีชาสามารถในการรอบรู้เรื่องของทฤษฎีอย่างลึกซึ้ง มาตราส่วนสรค์ให้เป็นบทเพลงที่ไพเราะ และแปลกไปจากบทเพลงทั่วไป

พระองค์ได้ทรงศึกษาวิชาดนตรีมาอย่างถูกต้องตามแบบแผนของดนตรีสากล โดยเริ่มศึกษารั้งแรกที่ประเทศสวีเดนแลนด์ และได้ทรงดนตรีมาโดยตลอด ดังบทพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ้างถึงใน สมชาย รัศมี. (2542: 5) กล่าวว่า

“...คุณพระเจนดุริยางค์นั้นเป็นอีกท่านหนึ่งที่กราบบังคมทูลแนะนำเกี่ยวกับการดนตรีโปรดคุณพระเจนฯ มาก ทรงพิมพ์ตำราที่คุณพระเจนฯ ประพันธ์ขึ้นทุกเล่ม ระหว่างการพิมพ์และตรวจปรูฟ ได้ความรู้เกี่ยวกับดนตรีมาก ส่วนไหนที่ไม่เข้าพระทัยก็รีบรับสั่งถามคุณพระเจนฯ...”

พระองค์ทรงเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการดนตรีอย่างมาก ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมาหาราช ตอนหนึ่งว่า

“...ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของข้าพเจ้า จะเป็นแจ๊สหรือไม่แจ๊สก็ตาม ดนตรีล้วนอยู่ในตัวคนทุกคน เป็นส่วนที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตคนเรา สำหรับข้าพเจ้าดนตรีคือสิ่งประณีตงดงาม...”

และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมาหาราช พระมหากษัตริย์ของปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถทางด้านดนตรี จนได้รับการยกย่องให้เป็น “ครูดนตรีของแผ่นดิน” พระองค์ได้มีพระบรมราโชวาท ถึงคุณประโยชน์ของการดนตรีที่มีคุณค่าต่อคนทุกๆ คน ดังนี้

“...การดนตรีนี้เป็นประโยชน์ต่อคนทั่วไป
ที่ไม่ได้เล่นดนตรี ไม่ได้แต่งเพลง ไม่ได้ร้องเพลง
แต่ก็ฟังเพลง ก็ถึงจิตใจของเขาได้
นี่คือ ความสำคัญของการดนตรี ซึ่งเหนือศิลปะอื่นๆ ...”

การแลกเปลี่ยนกันทางวัฒนธรรมดนตรีจึงไม่เป็นที่รังเกียจของทุกๆ สังคม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การรับเอาวัฒนธรรมทางดนตรีของกลุ่มชนอื่นๆ เข้ามาสู่สังคมของตนเองเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งที่เป็นดนตรีแบบแผน และไม่เป็นแบบแผน

ประเทศไทยได้รับเอาวัฒนธรรมดนตรีของซีกโลกตะวันตกมากมาย โดยเฉพาะที่เป็นลักษณะของวงดนตรีนั้นมีหลายประเภทด้วยกัน เช่น วงสตริง วงรีออคเอน โรล วงโฟล์คซอง วงแซมเบอร์ วงออร์เคสตรา และวงโยชวาทิต เป็นต้น ซึ่งแต่ละประเภทได้มีการพัฒนามาโดยตลอด สำหรับวงโยชวาทิตนั้น ปัจจุบันนี้มีบทบาทในวงการการศึกษาของประเทศไทยมาก เมื่อศึกษาประวัติความเป็นมาทำให้ทราบว่าในอดีตนั้นมีวงโยชวาทิตในสถานศึกษาเพียงไม่กี่โรงเรียนเท่านั้น เมื่อถึงยุคปัจจุบันสถาบันการศึกษาแทบทุกแห่ง โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้สนับสนุนและส่งเสริมให้มีกิจกรรมวงโยชวาทิตขึ้นในโรงเรียน เพราะได้สังเกตเห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมวงโยชวาทิต ดังที่

สวัสดี เงินแย้ม. (ม.ป.ป.: 6-7). ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวงโยชวาทิตเอาไว้โดยสรุปว่า กิจกรรมวงโยชวาทิตในสถาบันหรือโรงเรียนนั้น เป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้นักเรียน ศิษย์เก่า ครู ผู้ปกครอง ได้ชื่นชมความสำเร็จและการแสดงออกของเด็กๆ ในทางที่ดี มีระเบียบวินัย สามารถฝึกเป็นอาชีพเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การประกอบเป็นอาชีพในอนาคตได้ สำหรับนักดนตรีนั้นเป็นการฝึกความอดทน ความสามัคคี ความเสียสละ การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ เข้าใจถึงการใช้ชีวิตร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข นอกจากเป็นการเผยแพร่ความรู้ความสามารถของนักเรียนแล้ว โรงเรียนยังได้รับการยอมรับจากชุมชน และสถาบันอื่น ในเรื่องของชื่อเสียง และเป็นการสนองตอบความต้องการตามความถนัดทางธรรมชาติของนักเรียนที่มีความสนใจด้านวงโยชวาทิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ได้เปิดทำการขึ้นโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาด้านการศึกษาโดยเฉพาะ มีโรงเรียนและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสังกัดทั้งหมด 24 สถาบัน สำหรับโรงเรียนที่มีวงโยชวาทิตนั้นมีจำนวน 11 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีการพัฒนาที่แตกต่างกันมาก ผู้วิจัยต้องการศึกษาสาเหตุดังกล่าว จึงกำหนดหัวข้อวิจัยนี้ว่า “การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย” (A Study of the Organization of Marching bands in a Group of Schools within St. Gabriel's Foundation of Thailand.) ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมั่นใจว่าจะใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ สำหรับ นักดนตรี ครูดนตรี ผู้บริหาร และผู้ปกครอง เพื่อการพัฒนาวงโยชวาทิตให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับสากล และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการก่อตั้งวงโยชวาทิตขึ้นใหม่ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาการจัดวงโยชวาทิตในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.2.2.1 แผนงาน

1.2.2.2 การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่

1.2.2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

1.2.2.4 บทฝึก บทเพลงและผังการจัดวง

1.2.2.5 การฝึกซ้อม

1.2.2.6 การแสดง

1.2.2.7 การประเมินผล

1.2.2.8 ปัญหาและอุปสรรค

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทราบสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

1.3.2 เป็นแนวทางสำหรับ ครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาวงโยชวาทิต

1.3.3 เป็นข้อมูลทางวิชาการคนตรี ในการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต จำนวน 4 โรงเรียน ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ศึกษาสภาพของวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

1.4.2 ศึกษาการจัดวงโยชวาทิตในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.4.2.1 แผนงาน

- 1.4.2.2 การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่
- 1.4.2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.4.2.4 บทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง
- 1.4.2.5 การฝึกซ้อม
- 1.4.2.6 การแสดง
- 1.4.2.7 การประเมินผลกิจกรรม
- 1.4.2.8 ปัญหาและอุปสรรค

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย ที่เข้าร่วมในโครงการสหวิทยาเขต จำนวน 4 โรงเรียน เท่านั้น คือ

- 1.5.1 โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร
- 1.5.2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร
- 1.5.3 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร
- 1.5.4 โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สมุทรปราการ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

- กิจกรรม หมายถึง การปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
- กลุ่มสหวิทยาเขต หมายถึง กลุ่มโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล ที่รวมตัวกันเพื่อการแลกเปลี่ยนทางวิชาการต่างๆ
- การจัด หมายถึง การเตรียมการ หรือการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมนั้นๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จจากการปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ
- การฝึกซ้อม หมายถึง การวางแผนการซ้อมประจำวัน แผนการซ้อมประจำสัปดาห์ และแผนการซ้อมตลอดทั้งปี โดยทำการศึกษาทั้ง 4 ประเด็นประกอบกัน คือ ด้านการกำหนดเวลา ด้านการกำหนดเกณฑ์ในการปฏิบัติ ด้านเนื้อหาสาระที่สอดแทรกเข้าไปในการฝึกซ้อม และวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่กำลังฝึกซ้อม

- การสอน หมายถึง การปฏิบัติตามแผนการฝึกซ้อมของครูดนตรี
- การเรียน หมายถึง การปฏิบัติตามแผนการฝึกซ้อมของนักดนตรี
- การแสดง หมายถึง การบรรเลงเพื่อประกอบพิธีการต่างๆ หรือการบรรเลงโชว์ในที่สาธารณะมีผู้ชม และผู้ฟัง
 - ครูดนตรี หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนและควบคุมดูแลในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต
 - นักดนตรี หมายถึง นักเรียนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต
 - เด็กใหม่ หมายถึง นักเรียนที่จะมารับการฝึกเพื่อเป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต
 - บทฝึก หมายถึง โน้ตที่ใช้บรรเลงเพื่อการพัฒนาความสามารถของนักดนตรี
 - บทเพลง หมายถึง โน้ตเพลงที่ใช้บรรเลงเพื่อการโชว์ หรือการแสดง
 - ปัญหา หมายถึง เหตุการณ์ต่างๆ ที่ทำให้กิจกรรมวงโยธวาทิตไม่ประสบความสำเร็จ
 - แผนงาน หมายถึง ขั้นตอนตามลำดับ และกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดเอาไว้
 - มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย หมายถึง มูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะ มีโรงเรียนและสถาบันต่างๆ ในสังกัดทั้งหมด จำนวน 24 แห่ง
 - วงโยธวาทิต หมายถึง วงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง และกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ใช้บรรเลงเพื่อประกอบการเดินสวนสนามของ ทหาร ตำรวจ ลูกเสือ เนตรนารี และนักกีฬา เป็นต้น หรือการเดินบรรเลงแบบแปรขบวน และนั่งบรรเลงเพื่อความเพลิดเพลิน
 - ศิษย์เก่า หมายถึง บุคคลที่เคยเล่นดนตรีอยู่ในวงโยธวาทิต
 - สถานที่ หมายถึง ห้องซ้อมรวมวง บริเวณสำหรับซ้อมแยกกลุ่ม และสนามสำหรับซ้อมเดินบรรเลง
 - สื่อ หมายถึง อุปกรณ์ที่ช่วยเสริมความเป็นนักดนตรีที่มีความสามารถ เช่น แดบบันทึกเสียงบทเพลงต่างๆ เทปวีดีโอการแสดงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต
 - อุปกรณ์ หมายถึง เครื่องดนตรีที่ใช้ในวงโยธวาทิต

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มุลินนิคณะ เซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจาก ตำรา เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดวงโยธวาทิตทั้ง 4 โรงเรียน โดยการนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของคณะเซนต์คาเบรียล
- 2.2 วงโยธวาทิตในต่างประเทศ
- 2.3 วงโยธวาทิตในประเทศไทย
- 2.4 วงโยธวาทิตในมุลินนิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
- 2.5 วงโยธวาทิตในกลุ่มสหวิทยาเขต
- 2.6 เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิต
- 2.7 การจัดวงโยธวาทิต
- 2.8 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของคณะเซนต์คาเบรียล

ประเทศฝรั่งเศสในช่วงประมาณศตวรรษที่ 17 ได้มีคณะนักบวชเกิดขึ้นหลายคณะด้วยกัน โดยคณะนักบวชเหล่านั้นมีนโยบายหลักเพื่อพัฒนาสังคมด้านต่างๆ ตามความสามารถของคณะนักบวช แต่ละกลุ่ม กล่าวคือ บางคณะมุ่งเน้นช่วยเหลือสังคมในเรื่องการรักษาโรค บางคณะมุ่งที่จะช่วยเหลือสังคมในด้านการสอนศาสนา บางคณะมุ่งเน้นในเรื่องของการให้การศึกษา เป็นต้น

คณะเซนต์คาเบรียลได้ถือกำเนิดขึ้นโดย นักบุญ หลุยส์ มารี กรีญอง เดอ มงฟอร์ต (Saint Louis-Marie Greynion de Montfort) เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2248 ที่ประเทศฝรั่งเศส มีวัตถุประสงค์เพื่อการให้การศึกษา โดยมุ่งหวังให้เขาชนอำานออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และมีหลักศาสนาเป็นแนวทาง ในการประพฤติตนให้เป็นคนดีในสังคม ได้มีการดำเนินการกันมาโดยตลอดหลังจากที่เวลาผ่านเกือบ 2

ศตวรรษ จึงเป็นที่ยอมรับ จนได้รับการประกาศกิตติคุณจากองค์พระสันตะปาปา ดังปรากฏในหนังสือประวัติศาสตร์คณะเซนต์คาเบรียล (หลุยส์ โบวีโน, ม.ป.ป.: สุรเดช วิสุทธีวรรณ, ผู้แปล, ม.ป.ป.: 67) ดังนี้

ประกาศรับรองคณะโดยสันตะสำนัก

ภราดาผู้ให้การศึกษาคณะเซนต์คาเบรียล แต่ก่อนรู้จักกันในนามของ “คณะพระจิต” โดยมีศูนย์กลางอยู่ในสังฆมณฑลลูซง มีและนับถือบุญราศี หลุยส์ มารี กรีฌอง เดอ มงฟอร์ต เป็นผู้ให้กำเนิด คณะ ได้ร้องขอต่อสมเด็จพระสันตะปาปา ไปอัสที่ 10 ว่า เนื่องจากคณะได้แพร่ขยายออกไปอย่างเป็นสุข ในเกือบทุกประเทศบนโลกนี้ และมีความมั่นใจเพราะได้ผ่านมรสุมมาเกือบ 2 ศตวรรษแล้ว ขององค์พระสันตะปาปาโปรดทรงประทานคำประกาศกิตติคุณ คำประกาศรับรองคณะและคำประกาศรับรองกฎของคณะเป็นการชั่วคราวด้วย ทางคณะได้ขอเรื่องด้วยว่า ขอทรงประทานตามคำขอทั้ง 3 สิ่งรวมกัน ไปโดยไม่ต้องแยกขอตามกฎว่าด้วยเรื่องเหล่านี้ โดยถือการตัดสินใจของที่ประชุมคาร์ดินัลของสมณกระทรวงเท่านั้นเป็นการเพียงพอ

คำขอเรื่องนี้ได้รับการเสนอโดยพระคาร์ดินัลเจ้าสมณกระทรวงนักบวชผู้ได้ลงชื่อกำกับข้างล่างนี้เมื่อเข้าเฝ้าในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2453 และองค์สมเด็จพระสันตะปาปา เมื่อได้ทรงศึกษาสาร โดยเฉพาะจดหมายรับรองจากพระสังฆราชต่างๆ ทุกสังฆมณฑลที่ภราดาทำงานรับใช้อยู่อย่างน่ายกย่อง ได้ทรงอนุมัติต่อคณะนี้ทั้งคำประกาศกิตติคุณ คำประกาศรับรองคณะ และขอประกาศว่ากฎของคณะตามที่ได้แนบมานั้น ได้รับการรับรองชั่วคราวยกเว้นในข้อที่ข้องเกี่ยวกับอำนาจของพระสังฆราช นั้น เช่นเดียวกับสิ่งใดๆ ที่นอกเหนือไปจากนี้

19 กุมภาพันธ์ 2453

พระคาร์ดินัล เจ ซี วิเว เจ้าสมณกระทรวง

ดี แอล เจนเซนส์ คอ เอส บี เลขานุการ

(หลุยส์ โบวีโน, ม.ป.ป.: สุรเดช วิสุทธีวรรณ, ผู้แปล, ม.ป.ป.: 67)

ประวัติโดยย่อของนักบุญหลุยส์ มารี กรีฌอง เดอ มงฟอร์ต หลุยส์เกิดในครอบครัวคาทอลิก เมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2216 ที่ Montfort Sur Meu, Bretagne, France พี่ชายของหลุยส์เสียชีวิตเมื่ออายุได้ 5 เดือน ดังนั้นหลุยส์จึงกลายเป็นบุตรคนโตของครอบครัว ที่มีบุตรชาย 8 คน บุตรสาว 10 คน ต่อ

มาหลุยส์ได้บวชเป็นพระสงฆ์ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2243 และได้อุทิศชีวิตของท่านในการเทศนาสั่งสอนให้คนที่ประพฤติไม่ดี ให้กลับใจเป็นคนดี ทั้งยังช่วยเหลือๆ ที่ยากจนให้ได้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน การที่ท่านทำงานอย่างหนัก โดยไม่คำนึงถึงสุขภาพของตนเอง ทำให้ท่านล้มป่วยบ่อยครั้ง จนในที่สุดท่านได้เสียชีวิตลง เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2259 ด้วยคุณความดีที่ท่านได้กระทำไว้ เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่ ท่านจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นบุญราศีในปี พ.ศ. 2431 โดยพระสันตปาปาเกรกอรีที่ 16 และในเวลาต่อมาได้รับการแต่งตั้งเป็นนักบุญ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2490 โดยพระสันตปาปา ปีโอที่ 12 (การศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

2.1.1. การก่อตั้งคณะเซนต์คาเบรียลในประเทศไทย

หลุยส์ โบวีน, ม.ป.ป.: สุรเดช วิสุทธีวรรณ, ผู้แปล, (ม.ป.ป.: 100-103) ได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานของคณะเซนต์คาเบรียลเอาไว้ว่า คณะภราดาเซนต์คาเบรียลจากประเทศฝรั่งเศส กลุ่มหนึ่งมุ่งหน้าสู่แอฟริกา ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งมาจากเอเชีย โดยมาที่ประเทศไทยก่อน จากนั้นอีก 2 ปีก็เข้าไปในอินเดีย ภราดารุ่นบุกเบิกที่เข้ามาเมืองไทยสมัยนั้นได้แก่ คุณพ่อคอลอมเบต์ (Golombe) ท่านได้ตัดสินใจเปิดโรงเรียนฝรั่งเศส – สยามขึ้นสำหรับเด็กกำพร้า อีก 2 ปีต่อมาได้เพิ่มแผนกภาษาอังกฤษเข้าไปด้วย โรงเรียนไม่เคยมีเด็กเกิน 12 คนเลย จนในปี พ.ศ. 2428 ท่านตระหนักถึงวิวัฒนาการของการพัฒนาประเทศที่กำลังจะเกิดขึ้น ท่านจึงประกาศเปิด โรงเรียนอัสสัมชัญอย่างเป็นทางการ ถือเป็นโรงเรียนแห่งแรกของคณะเซนต์คาเบรียลในประเทศไทย โดยอยู่ในความดูแลของภราดาชาวต่างประเทศที่สลับสับเปลี่ยน หมุนเวียนกันมาทำหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่เยาวชนตามความตั้งใจของนักบุญ หลุยส์ มารี กรีญอง เดอ มงฟอร์ด ต่อมาโรงเรียนและสถาบันอื่นๆ ได้ทยอยเปิดทำการขึ้นมาในภายหลังตามลำดับ มีจำนวนทั้งหมด 24 สถาบัน ดังนี้

1) โรงเรียนอัสสัมชัญ กทม.	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2428
2) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กทม.	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2463
3) โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย เชียงใหม่	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2475
4) โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชย กทม.	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2482
5) โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ชลบุรี	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2487
6) โรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2491
7) ยูวัลย์เซนต์หลุยส์ มารีย์ ชลบุรี	ก่อตั้งปี พ.ศ. 2491

- 8) มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย กทม. ก่อตั้งปี พ.ศ. 2496
- 9) โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ก่อตั้งปี พ.ศ. 2501
- 10) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กทม. ก่อตั้งปี พ.ศ. 2504
- 11) โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง ก่อตั้งปี พ.ศ. 2506
- 12) โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี ก่อตั้งปี พ.ศ. 2508
- 13) โรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา ก่อตั้งปี พ.ศ. 2510
- 14) โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม กทม. ก่อตั้งปี พ.ศ. 2510
- 15) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กทม. ก่อตั้งปี พ.ศ. 2512
- 16) โรงเรียนมงฟอร์ต แผนกประถม เชียงใหม่ ก่อตั้งปี พ.ศ. 2513
- 17) โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สมุทรปราการ ก่อตั้งปี พ.ศ. 2522
- 18) บ้านนักศึกษาศนต์คาเบรียล นครปฐม ก่อตั้งปี พ.ศ. 2526
- 19) นวกสถาน เดอ มงฟอร์ต เชียงใหม่ ก่อตั้งปี พ.ศ. 2528
- 20) โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยการนครราชสีมา นครราชสีมา ก่อตั้งปี พ.ศ.2536
- 21) ศูนย์พัฒนาบุคลากรอัสสัมชัญ กทม. ก่อตั้งปี พ.ศ.2539
- 22) โรงเรียนอัสสัมชัญเทคโนโลยี นครพนม ก่อตั้งปี พ.ศ.2541
- 23) สมาพันธ์สมาคมศิษย์เก่าสถาบันในเครือฯ ก่อตั้งปี พ.ศ. 2542
- 24) สมาพันธ์สมาคมผู้ปกครองฯ สถาบันในเครือฯ ก่อตั้งปี พ.ศ.2542

(ศตวรรษสม โภช, 2544: 67)

2.1.2 การพัฒนาของคณะเซนต์คาเบรียล

คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ได้มีการพัฒนาในด้านการให้การศึกษาแก่เยาวชนอย่างมีคุณภาพ โดยมีนโยบายทางการศึกษาที่ครอบคลุม มีการทำวิจัยเพื่อการศึกษาของคณะเซนต์คาเบรียล ดังที่ (หลุยส์ โบวีโน, ม.ป.ป.: สุรเดช วิสุทธีวรรณ, ผู้แปล, ม.ป.ป.: 115-117) ได้พูดถึงการพัฒนาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลเอาไว้ว่า

นโยบายการศึกษาที่ครอบคลุมทุกด้าน ในด้านพันธกิจที่แขวงมีต่อประเทศไทยนั้น งานที่ขอนแก่นนั้นเป็นเพียงข้อยกเว้น แขวงยังคงยึดพันธกิจด้านการให้การศึกษาโดยผ่านระบบโรงเรียนใหญ่ ดังที่ได้กระทำมาแต่แรกเริ่มต่อเนื่องกันมาเป็นแขวงเดียวของคณะที่มีการทำวิจัยอย่างเป็นหลักการใน

ด้านการบริหารสถาบันของแขวง หรือในส่วนอื่นที่จะเริ่มใหม่ การวิจัยนี้กระทำโดยคณะกรรมการที่ทรงคุณวุฒิร่วมกับแผนกทำวิจัยของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ นอกจากนี้แขวงยังมีคณะกรรมการด้านการศึกษาอีกด้วยที่ดูแลด้านการให้การศึกษาอย่างมีคุณภาพ ในโรงเรียนของภราดา จัดการด้านการฝึกอบรมครู โดยเฉพาะภราดารุ่นใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยมองความสำคัญตามลำดับก่อนหลัง เลือกสรรครูที่จะไปเรียนต่อ และหาสถานศึกษาต่อให้

การทำวิจัยเหล่านี้เป็นผลมาจากความมั่นใจของผู้ที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะ คือ ภราดา มาร์ติน โกลมมาส เลขาสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งเอเชีย ที่มีต่อความสูงส่งของอาชีพครู การศึกษาเพื่ออิสรภาพ และความจำเป็นของการแข่งขันจำนวนเด็กในโรงเรียนทั้ง 12 แห่ง รวมทั้งของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญในปัจจุบันมีถึง 50,000 คน ซึ่งเป็นหนึ่งในหกของจำนวนนักเรียนในสถาบันการศึกษาคาทอลิกทั่วประเทศ

โรงเรียนต่างๆ ในสังกัดมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยนั้นบริหารงานโดยคณะภราดาที่เดินทางมาจากต่างประเทศในยุคก่อน ในเวลาต่อมา คณะภราดาที่เป็นคนไทย ซึ่งได้รับการฝึกอบรมตามเจตนารมณ์ของนักบุญ หลุยส์ มารี กรีญอง เดอ มงฟอร์ต เพื่อทำหน้าที่บริหารงานตามนโยบายแทนภราดาชาวต่างประเทศ

ในช่วงปี พ.ศ. 2522 ในเขตกรุงเทพมหานครได้มีโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีก 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นการทดสอบว่าครูจะทำการดำเนินงานตามคุณค่าของคณะเซนต์คาเบรียลโดยไม่มีภราดาอยู่ประจำ กล่าวคือ เป็นโรงเรียนทดลองว่าครูสามารถปกครองกันเอง และบริหารงานกันเอง โดยดำเนินการตามความประสงค์ของคณะเซนต์คาเบรียล เช่นเดิม ซึ่งได้รับบริจาคที่ดินจากศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญ เพื่อสร้างโรงเรียน เมื่อเริ่มก่อสร้างอาคารเรียน คณะภราดาได้หาอาสาสมัครครูจากโรงเรียนอัสสัมชัญมาช่วย 2-3 คน เพื่อบริหารโรงเรียนแห่งนี้ แต่ก็เป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก จนในที่สุดภราดาต้องมาดูแลเองเหมือนกับโรงเรียนอื่นๆ ในมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล (หลุยส์ โบวีโน, ม.ป.ป.: สุรเดช วิสุทธีวรรณ, ผู้แปล, ม.ป.ป.: 115-116)

2.1.3 กลุ่มสหวิทยาเขต

การพัฒนาต่างๆ ของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวกับการศึกษา โรงเรียนต่างๆ ในสังกัดได้มีการรวมกลุ่มกันตามสภาพความจำเป็นของกิจกรรมแต่ละประเภท เช่น การรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาครู หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านอื่นๆ และการรวมกลุ่มเพื่อการแลกเปลี่ยนทาง

วิชาการที่เรียกว่า “กลุ่มสหวิทยาเขต” ซึ่งในอนาคตคงต้องครอบคลุมในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวกับการศึกษา ไม่เฉพาะวิชาการเพียงอย่างเดียว เช่น แลกเปลี่ยนกันทางด้านกิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมดนตรีประเภทต่างๆ เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล โดยเฉพาะกิจกรรมวงโยชวาทิต เป็นกิจกรรมมีประคุณประโยชน์ต่อเยาวชนอย่างมาก ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาในทิศทางที่เหมาะสมเพื่อให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลต่อไป

โรงเรียนที่เข้าร่วมกลุ่มสหวิทยาเขตนั้นเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีสภาพแวดล้อมทางด้านต่างๆ ใกล้เคียงกัน มีจำนวนทั้งหมด 4 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร
4. โรงเรียนอัสสัมชัญลำไย สมุทรปราการ

เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีจุดเด่น จุดด้อย บุคลากร สถานที่ สื่อและอุปกรณ์ และอื่นๆ ที่แตกต่างกัน จึงเป็นการยากที่โรงเรียนเพียงโรงเรียนเดียวจะสามารถจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ที่สุดได้ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนในมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยทั้ง 4 โรงเรียนดังกล่าว ได้มีการรวมตัวกันเพื่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถจัดระบบการศึกษาภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยมีการแลกเปลี่ยนกันในด้านต่างๆ ดังนี้ (โครงการสหวิทยาเขต 4 โรงเรียนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย, 2542: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

- 1) แลกเปลี่ยนครูผู้สอนสาขาวิชาสำคัญและหายากต่าง ๆ อาทิ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภาษาอังกฤษ เป็นต้น
- 2) แบ่งปันข่าวสารข้อมูลวิชาต่างๆ ทางเทคโนโลยี นานาประเภท ได้แก่ วิกิพีเดียการศึกษา ซีดีรอม เป็นต้น
- 3) ร่วมเครือข่ายความรู้ทาง อินเทอร์เน็ตระหว่างโรงเรียน
- 4) จัดสรรหนังสือ ตำรา ตัวอย่างข้อสอบ จัดมุมค้นคว้าให้ทุกโรงเรียน
- 5) จัดค่ายเสริมความรู้
- 6) ใช้ห้องสมุดร่วมกัน

โครงการกลุ่มสหวิทยาเขต มีวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังนี้

- 1) ประสานประโยชน์ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของทั้ง 4 โรงเรียน ให้

ประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และการพัฒนาตนเอง

2) แสดงถึงการรวมพลัง ความร่วมมือ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของทั้ง 4 โรงเรียน ในมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

3) สามารถใช้ทรัพยากรของแต่ละแห่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างคุ้มค่าเป็นแบบอย่างที่ดีของการพัฒนาระบบการจัดการ การศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

2.2 วงโยชวาทิตในต่างประเทศ

โรเบิร์ต อี ฟอสเตอร์. (Robert E. Foster, n.d.: 1-21) กล่าวว่า วงโยชวาทิต มีความเป็นมาที่ยิ่งใหญ่ในอดีต ซึ่งมีทั้งกลุ่มที่ต่อต้านและกลุ่มที่อนุรักษ์ เป็นความโชคร้ายของวงโยชวาทิตที่หลายคนลืมความจริงที่ว่าวงโยชวาทิตนั้น เป็นต้นกำเนิดของวงดนตรีต่างๆ ทั้งวงเครื่องเป่า เครื่องสาย และ/หรือเครื่องประกอบจังหวะ ที่เริ่มขึ้นเมื่อยุคอารยะธรรมแรกๆ วงโยชวาทิตนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการเดินบรรเลงด้วยเครื่องเป่าเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วเป็นการบุกเบิกของวงดนตรีประเภทต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน เช่น วงซิมโฟนี ออร์เคสตรา วงคอนเสิร์ต วงแจ๊ส รวมทั้งวงโยชวาทิตที่เกิดขึ้นใหม่ในปัจจุบัน ดังนั้นประวัติศาสตร์วงโยชวาทิตจึงแยกกันไม่ได้กับวงดนตรีประเภทต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาในปัจจุบันเช่นกัน

ความก้าวหน้าและการพัฒนาการของเครื่องดนตรีในยุคต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับสภาพของสังคมและการเมืองในยุคนั้น โดยผูกพันอยู่กับกลุ่มคน 3 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกคือ กลุ่มนักดนตรี รวมถึงวาทยกร และผู้ให้การสนับสนุนอย่างใกล้ชิดด้วย กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มของผู้ประพันธ์ และกลุ่มสุดท้ายคือ กลุ่มผู้ผลิตเครื่องดนตรี ที่เป็นการรวมตัวกันของพวกนักคิด นักประดิษฐ์ นักดนตรี วาทยกร เพื่อสร้างเครื่องดนตรีขึ้นมาใหม่ ทำให้มีสีสันและเทคนิคใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อนักประพันธ์เพลง และนักดนตรีเป็นอย่างมาก

2.2.1 ยุคก่อนศตวรรษที่ 15

สมัยโบราณ

ในคัมภีร์ไบเบิล กล่าวถึงยุคพระธรรมเก่าว่า ได้มีการเดินขบวนแห่ที่มีเครื่องดนตรีของพวกเขาหลายชนิด เป็นไปได้ที่ชาวอียิปต์ ที่มีความรู้เรื่องของทรมเบ็ด แล้วได้ถูกเกณฑ์ไปเป็นเชลยในอียิปต์ ได้นำไปใช้อย่างแพร่หลายมากจนมาถึงยุครุ่งเรืองของกษัตริย์ไซโลมอน ประวัติศาสตร์ระบุว่าทรมเบ็ด

ที่ถูกใช้เป็นจำนวนมากถึง 200,000 คัน ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่ทำด้วยโลหะมีความยาวถึง 21 นิ้ว นอกจากนี้ จะใช้ในพิธีบูชาอันต์แล้ว ยังนำไปใช้ในสนามรบด้วย ในบันทึกของกษัตริย์โยฮัน กล่าวว่าเป็นทรัมเป็ต ชนิดเดียวกันกับที่ใช้ในกองทหารในการสู้รบที่เมืองเฮริโก แล้วทำให้กำแพงเมืองพัง ในขณะที่กลุ่มนัก ทรัมเป็ตเดินบรรเลงไปรอบๆ เมือง มีการอ้างอิงในประวัติศาสตร์ถึงกลุ่มเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลง ปลุกใจในกองทัพต่างๆ ที่คล้ายคลึงกันทั้งของ อียิปต์ อาซีเรีย น กรีกร โรมัน และยิว มีองค์ประกอบของ เครื่องดนตรีต่างๆ คล้ายกันดังนี้ คือ กลองทิมปานี กลองมือ ฉาบ และแทมบารีน

กรีกโบราณมีเครื่องดนตรี 6 ชนิด ที่รู้จักกันแพร่หลายมากที่สุดคือ ทรัมเป็ต หรือฮอร์น ถึงขนาดมีการประกวดเป่าทรัมเป็ตในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก และเป็นที่รู้กันว่ากรีกใช้ดนตรีเป็นองค์ ประกอบที่สำคัญในพิธีกรรมต่างๆ รวมทั้งใช้ในการเดินสวนสนามของกองทหารด้วยเช่นกัน

สำหรับกองทหารของโรมันก็ใช้จังหวะของดนตรีในการเดินสวนสนาม ซึ่งในยุคแรกๆ ประมาณ 570 ปีก่อนคริสตศักราช ได้มีการจัดเป็นวงโยชวาทิตโดยโซวิอุส ทูลิอุส (Servius Tullius) เป็นผู้ริเริ่มในการใช้ทรัมเป็ตทองเหลืองในกองทหารโรมัน เป็นทรัมเป็ต 3 ชนิดสำหรับการเดินสวนสนาม ประกอบด้วย คอรันู ทรัมเป็ตโรมันที่เรียกว่า ลิตูอุส และทูบา นำมาผสมกับฮอร์นที่พัฒนาขึ้นโดยชาว โรมัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 วงดนตรีสำหรับเดินสวนสนาม ยุคก่อนศตวรรษที่ 15

ลำดับที่	เครื่องดนตรี
1	Cornu
2	Lituus
3	Horn
4	Tuba

เมื่อสงครามสิ้นสุดลงโดยชาวโรมันได้เป็นผู้ชนะ จึงได้นำทรัมเป็ตเหล่านั้นมาเป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นการเริ่มต้น และได้ถูกพัฒนาขึ้นมาตามลำดับ จนเป็นเครื่องดนตรีที่เป็นส่วนหนึ่งของโลกปัจจุบัน

สมัยคริสเตียนถึงสงครามครูเสด

เริ่มแรกของยุคคริสเตียนนั้นมีบทเพลงที่ใช้สำหรับร้องเพื่อการเดินสวนสนามของกองทัพ ในการเข้าสู่สงคราม เป็นการร้องเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดความฮึกเหิม ซึ่งเป็นเพลงที่พรรณนาถึงสงครามแบบต่างๆ และชัยชนะของผู้นำในสงครามเหล่านั้น ต่อมาเพลงเหล่านี้ได้ถูกพัฒนาทางด้านจังหวะและคำร้องให้กระชับขึ้น

ในศตวรรษที่ 11 ทรัมเป็ตเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากกองทหารต่างๆ เพราะเป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะของเสียงที่แสดงถึงพลังอำนาจ และสะดวกต่อการพกพาเคลื่อนย้าย ได้รับความนิยมเหล่านี้ได้แพร่กระจายออกมาสู่กลุ่มขุนนางและบุคคลทั่วไปมากขึ้น ในขณะที่เครื่องดนตรีประเภทขลุ่ยผิว ปี่ของชาวสก๊อต และกลองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเดินสวนสนามของเหล่าทหารด้วย ตอนปลายของศตวรรษที่ 11 ได้เกิดกลุ่มนักดนตรีเร่ร่อนที่เล่นเพลงเก่าแก่ หรือเพลงโบราณ จนได้รับความนิยมอย่างมากแผ่ขยายจนทั่วยุโรป

กรุงเวียนนาปี พ.ศ. 1831 เกิดกลุ่มนักดนตรีขึ้นใหม่ที่เรียกตนเองว่า กิลด์ (Guilds) ใช้เครื่องดนตรีคล้ายๆ กัน คือ ขลุ่ยผิว(Fife) ฟลูต เครื่องดนตรีระดับเสียงโซปราโนในตระกูลโอโบที่เรียกว่า ชาล์มส์(Shalmes) เครื่องดนตรีระดับเสียงเทนเนอร์หรือเสียงเบสในตระกูลโอโบที่เรียกว่า บอมบาร์ด (Bombard) ซิงค์หรือคองเน็ตโต(Zinks or Cornetto) ปี่ของชาวสก๊อต(Bagpipe) ซอวีโอล(Viols) และกลอง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 วงดนตรีของกลุ่มกิลด์

ลำดับที่	เครื่องดนตรี
1	Fife
2	Flute
3	Shalmes
4	Bombard
5	Zinks or Cornetto
6	Bagpipes
7	Viols
8	Drum

แต่เดิมนั้นวงดนตรีชนิดนี้มีแต่เฉพาะในรั้วในวังของกษัตริย์ หรือขุนนางชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น เมื่อถึงยุคนักดนตรีมีอิสระในการเล่นเครื่องดนตรีรวมทั้งโอกาสในการบรรเลงมากขึ้น ทั้งสามารถบรรเลงในรูปแบบต่างๆ เช่น เดิน นั่ง ยืน โน้มนุ่ม หรือกลางแจ้ง ทั้งที่เป็นงานเฉลิมฉลองของประชาชนทั่วไป งานแต่งงาน และงานศพ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 1969 ที่เมือง ออส์เบิร์ก (Augsburg) กลุ่มนักดนตรีที่ใช้ทรัมเป็ตและกลองทิมปานี เป็นกลุ่มที่ได้รับสิทธิพิเศษโดยตรงจากจักรพรรดิ ซึ่งเป็นผลแผ่ขยายทำให้นักดนตรีอื่นๆ ตามเมืองต่างๆ พลอยได้รับสิทธิพิเศษนี้ด้วยเช่นกัน

2.2.2 ยุคศตวรรษที่ 16 – 17

สมัยความรู้เรื่องของชาวเวนิส

ประมาณปี พ.ศ. 2025 – 2129 ได้มีนักประพันธ์เพลงคนแรกที่มีชื่อ อังเดร คาเบรียล (Andrea Gabrieli) ได้ประพันธ์เพลงสำหรับวงโยธวาทิตขึ้น ชื่อบทเพลง Aria della Battaglia บรรเลงด้วยเครื่องดนตรี โอโบ สไลด์ทรัมเป็ต และทรอมโบน ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2110 – 2155 หลานของ อังเดร คาเบรียล ได้ประพันธ์เพลงขึ้น ชื่อ Sonata Piano Forte และเป็นผู้จัดรูปแบบเครื่องดนตรีสำหรับวงขับร้องขึ้นใหม่ แบบที่หนึ่งใช้เครื่องดนตรี ซิงคัลกับทรอมโบน 3 คัน แบบที่สองใช้ วิโอลา กับทรอมโบน 3 คัน ถือได้ว่าเป็นตัวอย่างแรก หรือจุดเริ่มต้นของวงออร์เคสตราในปัจจุบัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 วงดนตรีประกอบการขับร้อง ที่เป็นต้นแบบของวงออร์เคสตราในปัจจุบัน มี 2 แบบ

แบบที่ 1

ลำดับที่	เครื่องดนตรี
1	Zinks or Cornetto
2	3 Trombones

แบบที่ 2

1	Viola
2	3 Trombones

การกำเนิดของวงโยชวาทิตนั้นอาจกล่าวได้ว่า เกิดขึ้นหลังจากการรวมตัวกันของวงที่ประกอบด้วย ขลุ่ยผิว ทรัมเป็ต และกลอง ที่ใช้ในรั้วในวัง และกองทหารต่างๆ กับวงอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน เพื่อเป็นวงดนตรีที่ใช้สำหรับประชาชนทั่วไปนั่นเอง

สมัยอิทธิพลของฝรั่งเศสและอูตลี

วงดนตรีและนักดนตรีที่สำคัญทั้งหลายในฝรั่งเศส ส่วนมากเป็นนักดนตรีที่อยู่ในพระราชวังของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 โดยมิ จิน แบ็บติสต์ ลูลลี (Jean Baptiste Lully) เป็นผู้นำในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2175 - 2230 เขาเป็นนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงมาก เป็นผู้ริเริ่มนำเอาระเบียบวินัยเข้ามาใช้ในวงออร์เคสตรา ถึงแม้เขาจะเป็นนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงเพียงพู่ทางด้าน บัลเลต์และโอเปร่า เขายังได้ประพันธ์บทเพลงสำหรับวงโยชวาทิตเอาไว้หลายเพลงแต่ไม่เป็นที่นิยมมากนัก อีกทั้งเป็นนักประพันธ์คนแรกๆ ที่เริ่มเขียนโน้ตให้กลองตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2320

วงดนตรีภายใต้การนำของลูลลีนั้นได้แสดงในงานพิธีการกลางแจ้งต่างๆ โดยการนำเอาเครื่องดนตรีเก่าแก่ของพื้นเมืองได้แก่ ซอว์ม (Shawms) และบาสซูน กับ โอโบ ที่เพิ่งปรากฏขึ้นครั้งแรกในฝรั่งเศสประมาณปี พ.ศ. 2193 เข้ามาผสมในวงด้วย ต่อมาวงดนตรีดนตรีในสำนักพระราชวังของพระเจ้าหลุยส์ ภายใต้การนำของลูลลีกໍ่ได้รับการบันทึกเสียงเป็นครั้งแรกด้วย

สมัยปลายศตวรรษที่ 17

ในประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2223 ได้มีการว่าจ้างนักดนตรีที่ประกอบด้วยกลุ่มนักทรัมเป็ตและนักเล่นกลอง 3 ใบ ที่เคยอยู่ประจำในรั้วในวังแต่เดิมให้ออกมาเพื่อจัดตั้งเป็นวงดนตรีสำหรับประชาชนทั่วไป ในช่วงเวลาใกล้เคียงกันนี้ในจักรวรรดิ เยอรมันก็ได้มีการรวมตัวกันของกลุ่มนักดนตรีที่ประกอบด้วย นักทรัมเป็ตและนักเล่นกลองด้วยเหมือนกัน เป็นวงดนตรีที่ได้รับความนิยมมากในสมัยนั้น จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 17 ดนตรีและบทเพลงต่างๆ ที่ได้รับความนิยมเหล่านั้นยังไม่ได้มีการบันทึกเป็นโน้ต แต่ได้ถูกถ่ายทอดต่อกันมาจากนักดนตรีคนหนึ่ง ไปสู่นักดนตรีอีกคนหนึ่ง ด้วยวิธีการท่องจำ (มุขปาฐะ) แม้ในยามศึกสงครามกลุ่มนักดนตรีเหล่านั้นยังได้มีส่วนร่วมกับการกองทัพ โดยการไปอยู่ร่วมกับกองทหารในแนวหน้า เพื่อทำหน้าที่เป่าทรัมเป็ตในการให้สัญญาณต่างๆ และเล่นดนตรีขับกล่อมเหล่าทหารเพื่อความบันเทิงในกองทัพ จนเป็นเรื่องปกติหรือเป็นเรื่องธรรมดา ที่เมื่อใดมีกองทหารก็ต้องมี

ทริ้มเป็ตเป็นของคู่กันเสมอ

ในช่วงเวลานี้เองที่ทროมโบนเข้ามามีบทบาทเด่นชัดขึ้น โดยเข้าร่วมกับวงดนตรีที่ประกอบด้วย ฟลูต โอโบ โปมเมอร์(Pommers) ซิงค์ และบางครั้งก็มีทริ้มเป็ตกับกลองทิมปานี เข้าผสมวงด้วย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 วงดนตรีในประเทศอังกฤษ ประมาณ ปี ค.ศ. 1680

ลำดับที่	เครื่องดนตรี
1	Flute
2	Oboe
3	Pommers
4	Zinks or Cornetti
5	Trumpet
6	Kettle-drum

วงดนตรีกลุ่มเล็กๆ เหล่านี้เริ่มมีการปรับปรุงและพัฒนาในเรื่องของระบบเสียงที่คล้ายกัน หรือเกือบจะเหมือนกับวงดนตรีในสมัยใหม่

2.2.3 ยุคศตวรรษที่ 18 และต้นศตวรรษที่ 19

สมัยพัฒนาวรรณกรรมวงดนตรี

นักประพันธ์ที่เกิดขึ้นทีหลังต่อจาก จีน แบ็บติสต์ ลูลลี่ ได้แก่ โจฮัน ฟิลลิป กรีเกอร์ (Johann Philipp Krieger) และเป็นผู้หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงทางด้านดนตรีในยุคนั้นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2247 เขาได้เขียนบทเพลงสำหรับวงโยธวาทิตเอาไว้มากมายในสมัยนั้น และได้แบ่งกลุ่มนักดนตรีในวงเป็น 4 ส่วน คือ กลุ่มหนึ่งและกลุ่มสอง บรรเลงด้วยโอโบ เรียกว่า 1st treble และ 2nd treble กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มระดับเสียงกลาง บรรเลงด้วยอัลโต โอโบ และกลุ่มสี่ เป็นกลุ่มระดับเสียงต่ำ เรียกว่ากลุ่มเบส บรรเลงด้วย บาสซูน โดยกลุ่มหนึ่งและกลุ่มสี่ใช้ผู้เล่น 3 คน กลุ่มสองใช้ผู้เล่น 2 คน และกลุ่มสาม

ใช้ผู้เล่นเพียงคนเดียว ซึ่งเป็นวงดนตรีที่ได้รับความนิยมมากในอังกฤษตลอดช่วงศตวรรษที่ 18 ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 5 การแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีของอังกฤษช่วงศตวรรษที่ 18

Part	Instrument	Player
1 st treble	Oboes	3
2 nd treble	Oboes	2
Taille (Tenor voice-frequently)	Alto oboe	1
Bass	Bassoons	3

ในช่วงปี พ.ศ. 2278 – 2325 ของโจฮัน คริสเตียน บาค (Johann Chistian Bach's) เขาได้เขียนบทเพลงให้กับวงดนตรีชื่อ ฮาโนเวอร์เรียน การ์ด (Hanoverian Guards) ที่เป็นลักษณะของวงดนตรี 8 ชิ้น ประกอบด้วย โอโบ 2 เล่า คาริเน็ต 2 เล่า ฮอรั่น 2 คัน และบาสซูน 2 เล่า ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 6 วงดนตรีฮาโนเวอร์เรียน การ์ด (Hanoverian Guards)

ลำดับที่	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Oboes	2
2	Clarinets	2
3	Horns	2
4	Bassoons	2

ในบทประพันธ์ของโมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) เช่น Mozart's Serenades, K.375 และ K.388 ได้ประพันธ์ขึ้นมาสำหรับวงดนตรีลักษณะนี้ด้วยเช่นกัน ในขณะที่ช่วงแรกๆ ของ Serenades เช่น Serenade No. 10, K.361 ได้เขียนขึ้นสำหรับวงที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่คล้ายกัน คือ โอโบ 2 เล่า คาริเน็ต 2 เล่า บาสเซ็ทฮอรั่น 2 คัน บาสซูน 2 เล่า ฮอรั่น 4 คัน และดับเบิลเบส ดังตารางต่อ

ไปนี้

ตารางที่ 7 วงดนตรีที่ใช้บรรเลงบทประพันธ์ของ โมซาร์ท ช่วงศตวรรษที่ 18

ลำดับที่	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Oboes	2
2	Clarinets	2
3	Basset horns	2
4	Bassoons	2
5	Horns	4
6	Double bass	1

ในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2323 โจฮัน คริสเตียน บาค ได้แต่งเพลงสำหรับวงเล็ก ๆ ที่ใช้ผู้เล่น 5-6 คน ที่เรียกว่า ควินเท็ต ซิกเท็ต และเขาได้แต่งเพลง 2 เพลง สำหรับเจ้าชายแห่ง วอลส์ (Prince of Wales' Light Dragoons) ซึ่งบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีที่เป็น คลาริเน็ต 2 เล่า ฮอว์น 2 คัน และบาสซูน

ในปี พ.ศ. 2326 นั้นยังมีวงดนตรีที่ได้รับความนิยมมากอีกวงหนึ่งชื่อว่า โคลด์สตรีม การ์ด (Coldstream Garards) ประกอบด้วยเครื่องดนตรี คลาริเน็ต ฮอว์น และบาสซูน และวงดนตรีของทหาร ในอังกฤษก็บรรเลงบทเพลงต่างๆ ที่ประพันธ์โดย เฟรนซ์ โจเซฟ ไฮเดิน (Franz Joseph Haydn) ซึ่งเป็น วงที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอย่างเดียวกัน และเพิ่มทรัมเป็ต บาสซูนแนวสอง และเชอร์เพนท์ หรือเบส ทรอม โบน เข้าไปด้วย บทประพันธ์ของเขาที่ได้รับความนิยมมากในขณะนั้นและยังคงนำมาบรรเลงจาก วงต่างๆ กระทั่งปัจจุบัน มีอยู่ 3 บท คือ March in Eb สำหรับเครื่องเป่า March in C เป็นบทเพลงที่ช้ากว่า สันนิษฐานว่าเป็นการประพันธ์เพื่อให้ใช้กับกิจการทหาร โดยเฉพาะ และ เพลงมาร์ชสำหรับเจ้าชายแห่ง วอลส์ (March for the Prince of Wales)

ในปี พ.ศ. 2339 น้องชายของ เฟรนซ์ โจเซฟ ไฮเดิน ชื่อ ไมเคิล ไฮเดิน (Michael Haydn) ได้ ประพันธ์เพลงชื่อว่า Turkish March สำหรับวงดนตรีที่ประกอบด้วย ฟลูต 2 เล่า โอโบ 2 เล่า คลาริเน็ต 2 เล่า ฮอว์น 2 คัน บาสซูน 2 เล่า ทรัมเป็ต 2 คัน กลองใหญ่ และฉาบ ซึ่งเป็นวงดนตรีที่มีขนาดใหญ่กว่าวง ดนตรีในอดีต ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 วงดนตรีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1796

ลำดับที่	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Flutes	2
2	Oboes	2
3	Clarinets	2
4	Horns	2
5	Bassoons	2
6	Trumpets	2
7	Bass drum	1
8	Cymbals	1

วงดนตรีชนิดนี้ได้รับความนิยมไปจนกระทั่งต้นศตวรรษที่ 19 และด้วยความคิดอันยิ่งใหญ่ของ แฮกเตอร์ เบอลิออส (Hector Berlioz) ที่ต้องการให้มีหนังสือเล่มแรกที่เกี่ยวข้องกับขนาด และจำนวนเครื่องดนตรีในวงดนตรีชนิดต่างๆ เช่น ผลงานชิ้นสำคัญของเขาชื่อ เร-ควิแอม(Requiem) บรรเลงด้วยเครื่องลมทองเหลือง และ ผลงานที่ชื่อว่า Grand Symphony for Band, พิวนอร์ล(Funeral) และ ไทรอัมฟันท์(Triumphant) ได้ถูกนำมาบรรเลงครั้งแรกด้วยวงดนตรีที่ประกอบด้วย กลุ่มเครื่องสาย กับกลุ่มนักร้องประสานเสียง เป็นจำนวนทั้งหมด 108 คน

มีการถกเถียงกันมากมายถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต จำเป็นจะต้องกล่าวถึงบุคคลสำคัญ 2 คน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ กุสตาฟ ฮอลท์ (Gustaf Holst) มีชีวิตอยู่ระหว่าง ปี พ.ศ. 2416 – 2477 และ ราล์ฟ วอน วิลเลียม (Ralph Vaughn Williams) มีชีวิตอยู่ระหว่าง ปี พ.ศ. 2415 – 2501 ซึ่งอันที่จริงแล้วยังมีหัวหน้าวงดนตรีและนักเขียนอีกหลายคนได้สร้างวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงดนตรีและวัฒนธรรมประเพณีของอังกฤษเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาอย่างมากมาย โรเบิร์ต อี ฟอสเตอร์ (Robert E. Foster, n.d.: 1-11)

สมัยพัฒนาเครื่องดนตรี

การพัฒนาการของดนตรีตั้งแต่อดีตนั้น สิ่งหนึ่งที่ได้ถูกปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น

อย่างเห็นได้ชัดก็คือ กลุ่มเครื่องดนตรีนั่นเอง

ในยุคแรกๆ นั้น เครื่องดนตรีประเภท ขลุ่ย เครื่องสาย ทรัมเป็ต และกลอง เป็นกลุ่มเครื่องดนตรีที่ถูกบันทึกไว้ตั้งแต่สมัยเริ่มต้นประวัติศาสตร์ แล้วได้ถูกปรับปรุง แก้ไข พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยตลอดจนกลายเป็นเครื่องดนตรีใหม่ดังปรากฏในปัจจุบัน

การเจริญเติบโตของวงดนตรีนั้นเริ่มจากวงที่ประกอบด้วย ทรัมเป็ตและกลองในยุคกลาง และเป็นที่นิยมตลอดมาจนกระทั่งศตวรรษที่ 18 ทรัมเป็ตเริ่มลดบทบาทที่สำคัญลงไปมากแต่ก็ยังคงถูกรักษาไว้สำหรับวงดนตรีของทหาร เครื่องดนตรีอื่นๆ ได้ถูกนำเข้ามามีส่วนร่วมในวงดนตรีมากขึ้นก็คือ กลุ่มของเครื่องประกอบจังหวะ เช่น ฉาบ สามเหลี่ยม และทอรัมโบนก็เป็นเครื่องดนตรีที่ได้ถูกนำเข้ามา มีบทบาทสำคัญในวงดนตรีตอนปลายศตวรรษที่ 18 นั่นเอง

ในตอนต้นศตวรรษที่ 18 นั้น วงโยชวาทิตในเยอรมันถือว่าเป็นวงที่มีอิทธิพลเหนือกว่าวงอื่นๆ ทั้งหมดในยุโรป มีเครื่องดนตรีหลักๆ ประกอบด้วย ฟลูต 2 เลา โอโบ 2 เลา ฮอรั่น 2 คัน ทรัมเป็ต 1-2 คัน บาสซูน 2 เลา และเบสทอรัมโบน หรือเซอร์เพนท์ เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีเครื่องประกอบจังหวะเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ส่วนประกอบของวงดนตรีช่วงต้นศตวรรษที่ 18

ลำดับที่	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Flutes	2
2	Oboes	2
3	Horns	2
4	Trumpets	1-2
5	Bassoons	2
6	Bass trombone or Serpent	1

รวมทั้งวงโยชวาทิตในฝรั่งเศสและอังกฤษก็มีรูปแบบที่เหมือนกับวงในเยอรมัน แต่สำหรับในอังกฤษยุคใหม่นั้น ได้นำเอาคลาริเน็ตเข้ามาผสมด้วย ซึ่งอันที่จริงแล้วคลาริเน็ตนั้นได้รับการพัฒนาขึ้นในเยอรมัน แต่ถูกนำมาใช้อย่างจริงจังในอังกฤษ โดยมีบทบาทสำคัญในการบรรเลงทำนองหลักมากกว่า โอโบ คลาริเน็ตจึงกลายเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในวงโยชวาทิตของอังกฤษ

ปี พ.ศ. 2426 ท่านดยุคแห่งเมืองยอร์ก (Duke of York) ได้ว่าจ้างนักดนตรีจากเยอรมันเข้ามาสังกัดในวงดนตรีของตนเองที่ชื่อ โคลด์สตรีม การ์ด ประกอบด้วย โอโบ 2 เล่า คลาริเน็ต 4 เล่า ฮอว์น 2 คัน บาสซูน 2 เล่า ทรัมเป็ต และเซอร์เพนท์(Serpent) หรือเบสทรอมโบน ต่อมาอีกหลายปี ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยการนำเอาทรอมโบน และกลองเข้าผสมในวงด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการเริ่มต้นรูปแบบของวงดนตรียุคใหม่ที่ได้ถูกบันทึกเอาไว้

การพัฒนาของเครื่องดนตรีบางชนิดได้มีการเปลี่ยนรูปทรง หรือระบบต่างๆ ทำให้เกิดความแตกต่าง เช่น ฟลูตได้ถูกพัฒนาให้เป็นรูปทรงกรวย ต่อมาในปี พ.ศ. 2375 ได้รับการพัฒนาระบบนี้ให้เป็นมาตรฐาน โอโบเข้ามาแทนที่ ซอร์ม และปี พ.ศ. 2355 บลูเมล (Blumel) ได้พัฒนาระบบลูกสูบในเครื่องลมทองเหลืองจนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่สำหรับวงการเครื่องลมทองเหลืองของโลก อีกทั้งเครื่องเป่าชนิดอื่นๆ ก็ได้ถูกพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วงศตวรรษที่ 18-19 จนเป็นเครื่องดนตรีที่มีความแน่นอน ชัดเจน และเชื่อถือได้ หรือมีมาตรฐานมากขึ้น ด้วยความร่วมมือกันของนักประพันธ์ นักคิด นักประดิษฐ์ นักออกแบบ ช่างฝีมือ เช่นเดียวกับ บลูเมล, สโตเอนเซล(Stoelsel), โบแฮม(Boehm), โครเซ(Klose), บัฟเฟ็ต(Buffet), เวอร์เพ็คท์ (Wieprecht), แฮกเคิล(Heckel), ออดอล์ฟ แซก(Adolphe Sax) และคนอื่นๆ

เวอร์เพ็คท์ เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีชื่อเสียง และได้รับความเชื่อถืออย่างมากในขณะนั้น ในปี พ.ศ. 2481 เขาได้เชื่อเชิญวงที่มีชื่อเสียงต่างๆ ถึง 32 วง รวมนักดนตรีทั้งหมด 1,200 คน เพื่อมาร่วมกันแสดง โดยเขาเป็นผู้อำนวยเพลง และประสบความสำเร็จอย่างดียิ่งขนาดต้องเปิดการแสดงซ้ำอีก 4 วัน ทำให้วงโยชวาทิตได้รับความนิยมและเฟื่องฟูมากขึ้น ถือได้ว่าเป็นอีกผู้หนึ่งที่ทำให้มีวงโยชวาทิต

อดอล์ฟ แซก ประสบความสำเร็จครั้งแรกในการประดิษฐ์ เบสคลาริเน็ต ในเบลเยียม ปี พ.ศ. 2484 ก่อนที่เขาจะเดินทางไปกรุงปารีส ยิ่งไปกว่านั้นเขาได้ประดิษฐ์แซกโซโฟน จนประสบความสำเร็จดังปรากฏชื่อของเขาเป็นอนุสรณ์กระทั่งปัจจุบัน ต่อมาเขายังได้พัฒนาเครื่องดนตรีอีกหลายชิ้น เช่น อัลโตฮอว์น ยูโฟเนียม บารีโทน และทูบา

2.2.4 วงโยชวาทิตในอเมริกา

สมัยอาณานิคมกิลมอร์

ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่ายุคต่างๆ ของสังคมที่เจริญรุ่งเรืองทั้งหลาย ได้ให้

ความสำคัญกับกลุ่มศิลปินผู้ซึ่งสร้างสรรค์ความงามทางสุนทรีย์ให้เกิดขึ้นในสังคม โดยถือว่ากลุ่มศิลปินเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในสังคมของพวกเขาด้วย

อเมริกายุคเริ่มต้นนั้นถือว่าเครื่องดนตรีหรือวงดนตรีนั้นเป็นเพียงเครื่องประดับที่แสดงถึงความหรูหรา มั่งคั่งของผู้มีฐานะดีเท่านั้น อย่างไรก็ตามเมื่อชาวดัตช์ (Dutch) เยอรมัน และสวีเดน ผู้ซึ่งได้นำบทเพลงเก่าแก่อันเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษไปยังดินแดนแห่งใหม่นี้ด้วย ได้มีการอ้างอิงถึงการแสดงของวงดนตรีครั้งแรกๆ ในยุคเริ่มต้นอเมริกาว่าเกิดขึ้นช่วงประมาณปี พ.ศ. 2173 เป็นต้นมา เมื่อชาวดัตช์ ได้เริ่มแสดงดนตรีที่ นิวออร์ลีนส์ นิวยอร์ก ต่อมาจึงได้มีการอ้างอิงถึงนักดนตรีกลุ่มเล็กๆ ชาวเยอรมันที่เปิดการแสดงที่ บอสตันด้วย

อเมริกา ปี พ.ศ. 2316 วงดนตรีที่มีชื่อเสียงระดับแนวหน้าอันเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายนั้นเป็นวงที่อยู่ภายใต้การควบคุมของ โจเซีย ฟแลก (Josiah Flagg) ที่มาจากบอสตัน ผู้ซึ่งเป็นทั้งนักประพันธ์ นักดนตรี ผู้จัดการวง เขาเป็นผู้ที่ก่อตั้งวงเครื่องเป่า แล้วได้เปิดการแสดงในบอสตัน ซึ่งการแสดงแต่ละครั้งนั้นใช้นักดนตรีไม่น้อยกว่า 50 คน เป็นที่น่าสนใจว่าช่วงเวลาก่อนนี้และเวลานี้ วงของทหารอังกฤษในอเมริกาใช้คลาริเน็ตร่วมด้วย ในขณะที่วงของกองทหารในกรุงวอชิงตันมีเพียง ขลุ่ยผิว และกลองเท่านั้น ข้อจำกัดเหล่านี้ถือเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับวิถีทางของวงดนตรีในอเมริกา แม้กระทั่งปัจจุบัน และในปี พ.ศ. 2318 ประวัติศาสตร์ของอเมริกาได้บันทึกเอาไว้ว่า ได้มีการเฉลิมฉลองกันอย่างสนุกสนานครั้งหนึ่ง หลังจากได้รับชัยชนะจากสงครามโดยใช้เครื่องดนตรีที่มี ขลุ่ยผิวกับกลอง เหมือนกัน และยอร์จ วอชิงตัน (George Washington) ได้พรรณนาเอาไว้ในหนังสือของเขาถึงขบวนพาเหรดที่วัลเลย์ ฟอรัค (Valley Forge) ว่ามีขลุ่ยผิวกับกลองเช่นเดียวกัน

ในระหว่างปี พ.ศ. 2339 – 2358 เป็นช่วงของสงครามนโปเลียน ทำให้นักดนตรีชาวยุโรปพากันอพยพไปที่อเมริกา ช่วงเวลานี้เองได้เกิดเป็นสมาคมผู้รักดนตรีในบอสตันที่รวมเอานักดนตรีต่างชาติเหล่านี้เข้าด้วยกัน จนกระทั่งเป็นสมาคมที่มั่นคงและเป็นผลดีต่อตัวนักดนตรีทั้งหลาย อีกทั้งมีความสำคัญต่อประเทศชาติทั้งในเรื่องของการสอน และการแสดงที่เกี่ยวกับดนตรีทั้งหลาย

ปี พ.ศ. 2341 วงที่สำคัญของอเมริกา และวงทหารเรือของอเมริกาได้ถูกสถาปนาขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน เป็นวงที่มีรูปแบบของเครื่องดนตรีเหมือนกับวงในยุโรปขณะนั้น เป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วย โอโบ 2 เล้า คลาริเน็ต 2 เล้า ฮอว์น 2 คัน บาสซูน และกลอง ได้มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปจนกระทั่งปี พ.ศ. 2404 เริ่มโตขึ้นเป็นวงที่ประกอบด้วยนักดนตรีจำนวน 30 คน และในปี พ.ศ. 2442 มีจำนวนนักดนตรีสูงสุดถึง 60 คน

ช่วงปลายของศตวรรษที่ 17 กับ ช่วงต้นของศตวรรษที่ 18 บอสตันเป็นเมืองที่มีวงดนตรี

ระดับมืออาชีพพามาขาย ปี พ.ศ. 2326 The Massachusetts band of Boston ได้ก่อตั้งขึ้นและต่อมาเปลี่ยนเป็น The Green Dragon band ในที่สุดก็เปลี่ยนเป็น The Boston Brigade Band ซึ่งมีความเกี่ยวพันกันกับ The Massachusetts Volunteer Militia ได้มีการบันทึกเอาไว้ว่าเป็นอีกวงหนึ่งที่มีความสง่างามจนได้รับสมญานามว่า The Boston Brass Band และต่อมาในปี พ.ศ. 2385 The American Band of Providence ซึ่งเป็นวงดนตรีของอเมริกาก็ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นโดยมี โจเซฟ กรีน (Joseph Green) เป็นผู้นำในขณะนั้น

หลังจากนั้นอีก 22 ปี เดวิด รีฟ (David W. Reeves) ซึ่งเป็นนักประพันธ์เพลงสำหรับวงโยชวาทิตที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น ได้เข้ามาเป็นผู้นำสำหรับ The American Band of Providence ซึ่งเป็นวงที่มีเอกลักษณ์ของความเป็นวงโยชวาทิตที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก โดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับการสนับสนุนจากทหารแต่อย่างใด ต่อมาเขาได้เป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในแวดวงของวงโยชวาทิตขณะนั้น เกรฟฟูลลา (C.S. Grafulla) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้รับการเชื่อถือมากในเรื่องของการประพันธ์เพลงสำหรับวงโยชวาทิต เขาได้พัฒนา The First New York Band โดยการจัดสรรเครื่องดนตรีประเภทที่ใช้ลิ้น กับประเภทเครื่องลมทองเหลือง ให้มีความสมดุลและวงที่ชื่อว่า The Seventh Regiment, N.Y. Militia ที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2396 ต่อมาในปี พ.ศ. 2403 ก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวงเกรฟฟูลลา (Grafulla's Band) เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงก่อนขึ้นปี พ.ศ. 2343 นั้นวงดนตรีระดับแนวหน้าในนิวยอร์กเริ่มเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษามากขึ้น โดยได้ถูกว่าจ้างให้ไปบรรเลงในงานรับปริญญาตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอเมริกาเป็นประจำ เช่น Yale, Cornell, Harvard, Dartmouth, Williams, และ Princeton

ฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia) เป็นอีกเมืองหนึ่งที่ไม่เป็นรองใครในเรื่องของวงโยชวาทิต และได้เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับวงโยชวาทิต ในช่วงกลางศตวรรษที่ 19 จนทำให้เมืองนี้มีวงโยชวาทิตที่มีชื่อเสียงเกิดขึ้นหลายวงในช่วงปี พ.ศ. 2383 – 2403 และหนึ่งในหลายวงนั้นที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแพร่หลายถือว่าเป็นวงที่ยอดเยี่ยมที่สุดของเมืองนี้ คือ The Anderson's Band

สมัย แพ็ตทริก ซาส์ฟิลด์ กิลมอร์ (Patrick Sarsfield Gilmore)

ผู้นำทางด้านวงโยชวาทิตของอเมริกาคนแรกที่มีความสามารถ มีบารมีเทียบเท่า หรือยิ่งใหญ่ทัดเทียมกับผู้นำวงโยชวาทิตของยุโรป จนได้รับสมญานามว่าเป็นบิดาของวงโยชวาทิตในอเมริกา ก็คือ แพ็ตทริก กิลมอร์ ซึ่งสมัยที่เขายังอายุน้อยๆ ประมาณปี พ.ศ. 2497 เขาได้เป็นนักเคียวคอร์ดเน็ตประจำวงในเมืองบอสตัน ต่อมาได้ถูกเชื้อเชิญให้มาเป็นนักเคียวคอร์ดเน็ตกับ The Salem Brass Band ในปี

พ.ศ. 2398 นี้เอง พอขึ้นปี พ.ศ. 2399 The Salem Brass Band ที่เคยเป็นวงชั้นนำจากเมืองบอสตัน ก็เริ่มเคลื่อนตัวเข้าสู่เมืองที่ใหญ่ขึ้น โดยไปที่เมืองเพนซิวาเนีย ในวอชิงตัน และเริ่มมีชื่อเสียงขึ้นเป็นลำดับ จนเขาได้เป็นประธานของบริษัทในกลุ่ม Gilmore's Bands ในปี พ.ศ. 2402 The Salem Brass Band ได้เปลี่ยนชื่อเป็น The Gilmore's Bands โดยเขาเป็นผู้นำ เมื่อเกิดสงครามกลางเมืองขึ้น กิจกรรมส่วนใหญ่ของวงจะอยู่ที่กองทัพ เป็นการบรรเลงเพลงปลุกใจ และการเดินสวนสนามด้วยชุดที่มีลีลาที่สวยงาม เป็นหนึ่งใน 24 วงที่อาสาสมัครไปอยู่ในแนวหน้ากับกองทัพ

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2435 ซึ่งเป็นปีที่เขาเสียชีวิต วงของเขาได้ถูกขยายใหญ่ขึ้นจนมีจำนวนผู้เล่นถึง 83 คน ถือว่าวงดนตรีของเขาเป็นวงต้นแบบที่มีความละเอียดอ่อนในการบรรเลง และแม้ว่าตัวเขาจะได้รับเอาอิทธิพลทางดนตรีของยุโรปจาก เวอร์เฟลอร์และอดอล์ฟ แซกก็ตาม ไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่า แฟ็ตทริก กิลมอร์ได้รับการขนานนามว่าเป็นบิดาของวงโยชวาทิตยุคใหม่ของอเมริกา หลังจากเขาได้เสียชีวิตลงก็มีผู้นำวงคนใหม่ชื่อ วิคเตอร์ เฮอเบิร์ต (Victor Herbert) และอยู่ในตำแหน่งนี้ 6 ปี

เฟรดเคอริค อิมส์ (Frederick Immes) เป็นผู้นำวงดนตรีที่มีชื่อเสียงอีกคนหนึ่งในขณะนั้น วงของเขามีรูปแบบการจัดวงที่เหมือนกับวงของกิลล์เมอร์ในปี พ.ศ. 2430 ได้เป็นวงที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียง รู้จักกันแพร่หลายเช่นเดียวกัน ในปี พ.ศ. 2432 มีบทความชื่อ Harper's Weekly กล่าวว่าม็วโยชวาทิตในสหรัฐอเมริกามากกว่า 10,000 วง และในปี พ.ศ. 2436 ม็วโยชวาทิตมาบรรเลงเพื่อเฉลิมฉลองในงานวันสถาปนา President Cleveland เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าวงโยชวาทิตในอเมริกานั้นมีการพัฒนาไปตามวิถีทางไม่หยุดนิ่งตลอดมา

สมัย จอห์น ฟิลลิป ซูซา (John Philip Sousa)

เมื่อ แฟ็ตทริก กิลมอร์ เป็นบิดาของวงโยชวาทิตแล้ว จอห์น ฟิลลิป ซูซา ก็คือทายาททางดนตรีที่รับตำแหน่งความเป็นผู้นำคนต่อมานั่นเอง จอห์น ฟิลลิป ซูซา เป็นผู้อำนวยเพลงของวงทหารเรือที่ประสบความสำเร็จด้วยอายุเพียง 24 ปี ชื่อเสียงและความสำเร็จได้ปรากฏให้เห็นตลอดมา เสมือนเป็นทายาทผู้สืบทอดทางดนตรี โดยเฉพาะในเรื่องของความละเอียดอ่อน เขาได้ปรับปรุงจำนวนเครื่องดนตรีในวง เช่น เพิ่มจำนวนฟลูต และลดจำนวน คลาริเน็ต อีแฟล็ต, โซบราโน แซกโซโฟน, คอนตราบาสซูน, โซบราโน คอนเน็ตโต อีแฟล็ต, ฟลูตเกลทฮอร์น, และ เทนเนอร์ ฮอร์น เป็นต้น เป็นการปรับลดจำนวนผู้เล่นได้เป็นวงระดับมืออาชีพที่มีจำนวนผู้เล่น 49 คน

ชื่อเสียงในด้านการประพันธ์เพลงมาร์ชของ จอห์น ฟิลลิป ซูซา ได้แผ่ขยายไปทั่วโลก เขาได้

นำวงไปแสดงในยุโรปจนประสบความสำเร็จที่สำคัญถึง 5 ครั้ง ต่อมาได้ไปแสดงรอบโลก ในยุโรปเขามีสมญานามว่า ราชาเพลงมาร์ช (The March King) ปี พ.ศ. 2467 วงของเขาได้เติบโตขึ้นมีจำนวนนักดนตรีถึง 75 คน ในสมัยนั้น ก่อนที่จะมี วิทยู โทรทัศน์ หรือเครื่องในการประชาสัมพันธ์อื่นๆ อเมริกาก็มีวงโยธวาทิตเป็นสิ่งบันเทิงในรูปแบบหนึ่งที่ได้แสดงตามสถานที่ต่างๆ เช่น ชายหาด โรงแรม สวนสาธารณะ รีสอร์ท เป็นต้น วงที่เขาใช้นั่งบรรเลงประกอบด้วย ปิคโคโล 6 เล่า โอโบ 2 เล่า อิงลิชฮอร์น 1 บีแฟล็ตคลาริเน็ต 26 เล่า อัลโตคลาริเน็ต 1 คัน เบสคลาริเน็ต 2 เล่า บาสซูน 2 เล่า อัลโตแซกโซโฟน 4 คัน เทนเนอร์แซกโซโฟน 2 คัน บาริโตนแซกโซโฟน 1 คัน เบสแซกโซโฟน 1 คัน คอรัเน็ต 6 คัน ทรัมเป็ต 2 คัน เฟรนฮอร์น 4 คัน ทรอมโบน 4 คัน ยูโฟเนียม 2 คัน ซูซาโฟน 6 คัน และ เครื่องประกอบจังหวะ 3 ชิ้น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 วงดนตรีของ จอห์น ฟิลลิป ซูซา ปี พ.ศ. 2467

ลำดับที่	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Piccolos	6
2	Oboes	2
3	English horn	1
4	Bb Clarinets	26
5	Alto Clarinet	1
6	Bass Clarinets	2
7	Bassoons	2
8	Alto Saxophones	4
9	Toner Saxophones	2
10	Baritone Saxophone	1
11	Bass Saxophone	1
12	Cornets	6
13	Trumpets	2
14	French horns	4
15	Trombones	4

ตารางที่ 10 วงดนตรีของ จอห์น ฟิลลิป ซูซา ปี พ.ศ. 2467 (ต่อ)

16	Euphoniums	2
17	Sousaphones	6
18	Percussion	3

สงครามโลกครั้งที่ 1 เริ่มเกิดขึ้น ความนิยมในการใช้วงโยชวาทิตเป็นสิ่งบันเทิงเริ่มลดน้อยลงไป การเป็นนักดนตรีอาชีพเต็มตัวอย่างสมัยก่อนเริ่มหมดไป เพราะขาดผู้อุปการะหรือผู้ให้การสนับสนุน เมื่อภาพการเป็นวงดนตรีอาชีพเริ่มจางลงไป ขณะเดียวกันวงการของโรงเรียนทั้งระดับมัธยมและระดับวิทยาลัยก็ได้ให้ความสำคัญกับวงโยชวาทิตขึ้นมาแทน เนื่องจากมีกีฬาชนิดใหม่เกิดขึ้นมาเรียกว่า ฟุตบอล ประมาณปี พ.ศ. 2466 วงโยชวาทิตเข้ามามีส่วนร่วมโดยการแสดงในช่วงเวลาพักครึ่งของกีฬาฟุตบอล ในเวลาต่อมาโรงเรียนของรัฐบาลทั้งหลายก็เริ่มต้นตัวมากขึ้นในการที่จะจัดเป็นมหรหรหรือการประกวดวงดนตรีขึ้น

อันที่จริงแล้วยังมีวงดนตรีที่เป็นวงระดับมืออาชีพที่ยังคงอยู่บ้างในนิวยอร์ก เช่น วงโกลด์แมน(The Goldman Band) และวงดนตรีอีกส่วนหนึ่งที่เป็นวงดนตรีของหน่วยงานรัฐยังคงเปิดการแสดงเพื่อความบันเทิงตามสวนสาธารณะ ตามชายหาด อย่งไรก็ตามวงดนตรีระดับมืออาชีพทั้งหลายที่ประสบความสำเร็จนั้นมักมีผู้นำที่มาจากวงดนตรีของทหารเป็นส่วนมาก ต่อมาก็เข้าสู่ยุคของ แฟ็ตทริก กิลเมอร์และเข้าสู่ยุคของวงโยชวาทิตที่อยู่ในสถานศึกษาในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 กระทั่งปัจจุบัน

สมัย อัลเบิร์ต ออสติน ฮาร์ดิง (Albert Austin Harding)

อัลเบิร์ต ออสติน ฮาร์ดิง เป็นผู้ควบคุมวงดนตรีของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ในปี พ.ศ. 2448 เขายึดหลักว่าดนตรีที่ดีนั้นต้องมาจากความละเอียดถี่ถ้วนของทุกๆ อย่างในขณะทำการแสดง เขาเป็นผู้บุกเบิกในการทำให้วงโยชวาทิตเป็นสิ่งที่น่าตื่นตาตื่นใจสำหรับการแสดงระหว่างพักครึ่งของการแข่งขันฟุตบอลจนทำให้การแสดงดนตรีมีความสำคัญไม่แพ้กีฬาฟุตบอลเลยทีเดียว วงของเขาได้รับการพัฒนาทางดนตรีทั้งระบบเสียงและการเดินบรรเลงจนได้รับความนิยมตลอดช่วงเวลาเกือบครึ่งศตวรรษ

ทุกวันนี้มีวงโยชวาทิตตามโรงเรียนและวิทยาลัยต่างๆ ทุกพื้นที่ในสหรัฐอเมริกา มีผู้นำวงดนตรีที่โดดเด่นเมื่อ 50 ปีที่ผ่านมามากมายจนนับจำนวนไม่ได้ วงต่างๆ ได้ผ่านการพัฒนามาโดยตลอด

เนื่องจากในสหรัฐอเมริกา มีสิ่งที่คิดว่ามีมากมาย เช่น การจัดระบบ ดนตรี เทคนิคในการฝึกฝน เครื่องดนตรี หรืออุปกรณ์อื่น โรงละคร หรือหอประชุม ถึงแม้ว่ามีการพัฒนาอันยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วงโยธวาทิตก็ประสบความสำเร็จตามศักยภาพอยู่ในระดับหนึ่งเท่านั้น เมื่อเทียบกับศิลปะหรือขบวนการบันเทิงแขนงอื่นๆ

การจัดเครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตนั้น ไม่มีข้อยุติที่แน่นอน แต่ละประเทศแต่ละท้องถิ่นล้วนมีเหตุผลในการจัดรูปแบบของวงเป็นของตัวเอง ในด้านจำนวนของเครื่องดนตรี โดยเฉพาะเครื่องลมไม้ เช่น พวกคลาริเน็ตจะเป็นเครื่องดนตรีที่มีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเครื่องดนตรีชนิดนี้มีความจำเป็น และสำคัญต่อวงโยธวาทิต เช่นเดียวกับไวโอลินที่มีความจำเป็นต่อวงออร์เคสตรา (ธนาการ แพทย์วงษ์, 2541: 49). ดังที่ อาร์ยี่ สุขะเกศ. (2528: 3-4). ได้กล่าวถึงการจัดเครื่องดนตรีของวงโยธวาทิตในปัจจุบันที่มีรูปแบบและจำนวนเครื่องดนตรีที่แตกต่างกันไปตามความต้องการและความเหมาะสมของเครื่องดนตรีที่มีอยู่ในขณะนั้นเอาไว้ว่า

วงโยธวาทิตของกองทัพอังกฤษ นิยมจัดเครื่องดนตรี ดังนี้

ตารางที่ 11 วงโยธวาทิตของกองทัพอังกฤษ

ประเภทเครื่องลมไม้

ลำดับ	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Piccolo , Flute	1
2	Eb Clarinet	1
3	Bb Clarinet	12 – 14
4	Alto Saxophone	1
5	Tenor Saxophone	1
6	Bassoons	1

ประเภทเครื่องลมทองเหลือง

7	Cornets	4
8	Trumpets	2

ตารางที่ 11 วงโยชวาทิตของกองทัพอังกฤษ (ต่อ)

9	Horns	4
10	Trombones	3
11	Baritones	2
12	Euphoniums	2
13	Bombardons	4

ประเภทเครื่องประกอบจังหวะจำนวน 2 ชิ้น และนอกจากนั้นวงโยชวาทิตของกองทัพอังกฤษ ยังได้เพิ่มซอเบสอีก 2 คัน

วงโยชวาทิตของสหรัฐอเมริกา แบ่งการจัดวงออกเป็น 2 ขนาด คือ วงใหญ่ (Full Band) และ วงซิมโฟนิค (Symphonic Band)

ตารางที่ 12 วงใหญ่

ลำดับ	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Db Piccolo	1
2	C Flutes	2
3	Oboe	1
4	Eb Clarinet	1
5	1 st , 2 nd , 3 rd Bb Clarinets	2 / 2 / 2
6	Alto Clarinet	1
7	Bass Clarinet	1
8	1 st , 2 nd Alto Saxophone	1 / 1
9	Tenor Saxophone	1
10	Baritone saxophone	1
11	1 st , 2 nd , 3 rd Bb Cornets	2 / 2 / 2

ตารางที่ 12 วงใหญ่ (ต่อ)

12	1 st , 2 nd , 3 rd , 4 th Eb Horns	1 / 1 / 1 / 1
13	1 st , 2 nd , 3 rd , 4 th F Horns	1 / 1 / 1 / 1
14	1 st , 2 nd , 3 rd Trombones	1 / 1 / 1
15	Baritone (Treble clef)	1
16	Baritone (Euphonium)	1
17	Basses	3
18	Timpani	1
19	Drums	2

ตารางที่ 13 วงซิมโฟนิค

ลำดับ	เครื่องดนตรี	จำนวน
1	Db Piccolo	1
2	1 st C Flutes	2
3	2 nd C Flute	1
4	Eb Clarinet	1
5	1 st , 2 nd , 3 rd , Bb Clarinets	4 / 4 / 4
6	Alto Clarinets	2
7	Bass Clarinets	2
8	1 st , 2 nd Oboes	1 / 1
9	Bassoons	2
10	1 st , 2 nd Alto Saxophones	1 / 1
11	Baritone Saxophone	1
12	1 st , 2 nd , 3 rd Cornets	3 / 3 / 3
13	1 st , 2 nd , 3 rd , 4 th Eb Horns	1 / 1 / 1 / 1

ตารางที่ 13 วงซิมโฟนิค (ต่อ)

14	1 st , 2 nd , 3 rd , 4 th F Horns	1 / 1 / 1 / 1
15	1 st , 2 nd , 3 rd Trombone	1 / 1 / 1
16	Baritone	1
17	Euphonium	1
18	Basses	6
19	Timpani	1
20	Drums	3

นอกจากนี้วงโยชวาทิตของกองทัพอากาศอเมริกันได้เพิ่มเติม เซลโล 6 คัน และซอเบสอีก 4 คัน

ยามาฮา แบนด์ ไซเคิล.(Yamaha Band Cycle'2001, 2545: 13). ได้กล่าวถึงรูปแบบโครงสร้างเครื่องดนตรีในวงประเภทต่างๆ ของต่างประเทศเอาไว้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 จำนวนเครื่องดนตรีในวงดนตรีประเภทต่างๆ

เครื่องดนตรี	จำนวนเครื่องดนตรี			
	Wind Ensemble	Concert	Symphonic	Marching
Piccolo	1	1	1	4
Flute	2	4	8	4
Oboe	2	2	4	-
English horn / Cor Anglais	1	1	1	-
Bassoon	2	2	4	-
Contra Bassoon	1	1	1	-
Eb Clarinet	1	1	1	-
Bb Clarinet	8	16	24	24

ตารางที่ 14 จำนวนเครื่องดนตรีในวงดนตรีประเภทต่างๆ (ต่อ)

Alto Clarinet	1	1	2	-
Bass Clarinet	1	1	2	-
Contra Clarinet	1	1	1	-
Alto Saxophone	2	2	2	6
Tenor Saxophone	1	1	1	2
Baritone Saxophone	1	1	1	-
Cornet	4	4	6	12
Trumpet	2	2	2	12
Horn	4	4	4	4
Trombone	2	4	4	6
Bass Trombone	1	1	2	-
Euphonium	2	2	4	6
Tuba	2	4	6	8
String Bass	1	2	2	-
Harp	1	1	2	-
Timpani	1	1	1	-
Percussion	4	5	5	14
Total	50	64	90	102

2.3 วงโยชวาทิตในประเทศไทย

วงโยชวาทิต หมายถึง วงดนตรีที่ขึ้นและ/หรือเดินบรรเลง รวมทั้งการบรรเลงประกอบการสวนสนาม การบรรเลงประกอบพิธี และบรรเลงเพื่อการโชว์ในที่สาธารณะที่มีผู้ชมและผู้ฟัง ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องโลหะ และกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ โดยใช้เครื่องดนตรีที่สามารถถือเคลื่อนที่ไปได้สะดวก จากหลักฐานทางเอกสารต่างๆ ที่มีผู้รวบรวมเอาไว้ได้

กล่าวถึงการเริ่มต้นของวง โยชวาทิต หรือ วงแตร ในสมัยนั้นไว้ดังนี้

จิรศักดิ์ กติกาวงศ์. (2530: 24) ได้กล่าวถึงความหมายของโยชวาทิตเอาไว้ว่า โยชวาทิตมาจากคำว่า โยธา (พลรบ,ทหาร) + วาทิต (ดนตรี,ผู้บรรเลงดนตรี) ความหมายในการใช้งานคือการร้องเพลงซอยเท้าเข้าสู่สนามรบของทหาร บทบรรเลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงมาร์ช มีผู้บรรเลงเป็นจำนวนมาก แต่เดิมนั้นใช้บรรเลงประกอบการเดินแถวของทหาร หรือประกอบพิธีต่างๆ ของทหารโดยเฉพาะ โดยมีเครื่องดนตรีจำพวกแตรทรัมเป็ต เป็นเครื่องนำ

วงโยชวาทิตเป็นวัฒนธรรมทางดนตรีที่ประเทศไทยรับเอาวัฒนธรรมทางกลุ่มสังคมซีกโลกตะวันตก พร้อมๆ กับการเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีของชาวต่างชาติในอดีต เป็นที่รู้จักกันในสมัยนั้นว่า “แตร” เพราะชาวต่างชาติสมัยนั้น ใช้แตรเป่าเพื่อแสดงความเคารพเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ต่อมาได้ใช้เป่าในกิจการทางทหาร เช่นการเดินแถว การส่งสัญญาณ การแสดงความเคารพ เป็นต้น สำหรับการเข้ามาของแตรในยุคก่อนหน้านั้น เมื่อสืบจากหลักฐานทางวรรณคดี และจิตรกรรมฝาผนัง และเอกสารที่มีผู้รวบรวมเอาไว้แล้ว เป็นเพียงแตรที่ใช้เป่าเกี่ยวกับพระราชพิธีต่างๆ โดยพิธีที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ และเจ้านายชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น จนถึงปัจจุบันนี้ยังคงใช้แตรเพื่อประกอบพระราชพิธีต่างๆ ให้เห็นเป็นหลักฐานอย่างชัดเจน

สุกรี เจริญสุข. (2541: 24-25) ได้กล่าวถึง แตร เอาไว้ว่า “แตร” เป็นชื่อรวมๆ ใช้เรียกเครื่องดนตรีที่ทำด้วยโลหะ ซึ่งส่วนใหญ่ทำด้วยทองเหลืองเรียกกันทั่วไปว่าเครื่องทองเหลือง แตร เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ทำให้เกิดเสียงโดยใช้ลมเป่า โดยเป่าลมให้ผ่านท่อ สามารถเปลี่ยนเสียงได้ 2 วิธีด้วยกันคือ อาศัยริมฝีปากในการเปลี่ยนเสียงและต่อมาใช้ระบบลูกสูบในการเปลี่ยนเสียง

สำหรับแตรในสังคมไทยนั้น เป็นเครื่องดนตรีต่างชาติ เข้ามาในประเทศไทย 2 กระแสด้วยกัน คือ อิทธิพลของอินเดีย และอิทธิพลของฝรั่งเศสตะวันตก

กระแสที่เป็นอิทธิพลของอินเดียนั้น หมายถึง แตรที่สังคมไทยรับเข้ามาพร้อมๆ กับพิธีของพราหมณ์ ที่ใช้แตรประกอบพิธีกรรมต่างๆ คู่กับสังข์ ซึ่งน่าจะเป็น แตรงอนที่อินเดียใช้ประกอบพิธีกรรม สันนิษฐานว่าเป็นของอินเดียตอนเหนือ “แขกขาว” ในหลักฐานวรรณคดีหรือหลักฐานโบราณเมื่อพูดถึงแตร น่าจะหมายถึงแตรงอน ที่ลอกเลียนแบบจากเขาคาวายนั่นเอง

ส่วนกระแสของอิทธิพลฝรั่งเศสตะวันตก เป็นแตรอีกชนิดหนึ่งที่เป็นของฝรั่งเข้ามาในสังคมไทยสมัยอยุธยา เมื่อฝรั่งได้เข้ามาค้าขายกับกรุงสยามในสมัยนั้น ได้นำทหารเข้ามาเชื่อมสัมพันธไมตรี แตรในความหมายนี้น่าจะหมายถึงแตรทรัมเป็ต(แตรฝรั่ง) หรือแตรยาว (Natural Trumpet) ในสมัยรัชกาลที่ 1 ปรากฏในหมายรับสั่งเรียกว่า แตรวิลันดา ชาวบ้านทั่วไปเรียกกันว่า แตรกลางโพง ซึ่งมาจากคำว่า

ลำโพง หมายถึงแตรที่มีปากบาน นั่นเอง

สังคมไทยสมัยนั้นถือว่าแตรเป็นเครื่องดนตรีชั้นสูง ใช้ประกอบพิธีกรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ สุกรี เจริญสุข. (2541: 27-28) กล่าวถึงการใช้แตรที่เกี่ยวกับพระราชพิธี ดังนี้

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวรรณคดีปรากฏว่าแตรเข้ามาอยู่ในกรุงสยามช้านานแล้ว พบว่าแตรนั้นใช้ร่วมกับสังข์ ในพระราชพิธีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เมื่อทรงเสด็จออกรับทูตานุทูต งานเสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนพยุหยาตราทั้งทางชลมารค และสถลมารค และกระบวนแห่อื่นๆ แตรสังข์เป็นเครื่องประโคมสำหรับพระราชอิสริยยศ ปรากฏในคำพากย์รามเกียรติ์ ตอนทศกัณฐ์เสด็จลงสวนและมีกระบวนแห่

“... เป่าสังข์วู้วสำเนียง

แตรฝรั่งประดับเสียง

เสียงแตรนแตรนแตร แตรงอน...”

แตรฝรั่ง เชื่อว่าเข้ามาในกรุงสยามในสมัยของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง พ.ศ. 2173-2198 ดังที่ สุกรี เจริญสุข. (2541: 29) ได้กล่าวว่า

สำหรับฝรั่งตะวันตกนั้นเข้ามาทำการค้ากับกรุงสยามหลายชาติด้วยกัน ชาติแรกที่เข้ามาคือโปรตุเกส เข้ามาทางเรือทางช่องแคบมะละกา ประมาณ พ.ศ. 2054 เมื่อยึดครองเมืองมะละกาได้แล้ว จึงแต่งตั้งทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับเจ้ากรุงสยามซึ่งตรงกับสมัยของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ทรงครองราชย์ระหว่างปี พ.ศ. 2034-3072 ได้ทรงพระราชทานช้างเผือก หนึ่งพร้อมไม้ตีคู่หนึ่งเป็นรางวัล ต่อมา ระหว่าง ปี พ.ศ. 2121-2123 อำนาจของโปรตุเกสเสื่อมลง โปรตุเกสตกอยู่ในอำนาจของสเปน ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2184 ชาวฮอลันดาเข้ายึดเมืองมะละกาจากโปรตุเกสได้จัดตั้งบริษัท ดัตช์ อีสอินเดีย ทำการค้าขาย ซึ่งตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง พ.ศ. 2173-2198 เชื่อว่า แตรฝรั่ง (Natural Trumpet) ได้เข้าสู่กรุงสยามในสมัยนี้ ซึ่งเป็นแตรที่ใช้ประกอบพิธีกรรมสำหรับเจ้านายชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น ดังปรากฏในหมายรับสั่งสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เรียกแตรว่า แตรวิณดา ซึ่งเชื่อว่าเป็นแตรฝรั่งที่ชาวฮอลันดาเข้ามาใช้เป็นชาติแรกในกรุงสยามจึงเรียกแตรวิณดา คำว่าวิณดานั้นน่าจะหมายถึง “ฮอลันดา” ฝรั่งชาติแรกที่นำแตรเข้ามากรุงสยามนั่นเอง

แตรที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นแตรที่ใช้บรรเลงประกอบพิธีกรรมต่างๆ มีลักษณะเป็นแตรที่ไม่มีลูกสูบ เปลี่ยนระดับเสียงโดยอาศัยการเม้มริมฝีปาก ไม่สามารถทำเสียงได้มากนัก เหมาะสำหรับการประกอบพิธีกรรมมากกว่าเพื่อความไพเราะ เพลิดเพลิน

ต่อมาเมื่อกรุงสยามได้มีการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น โดยในช่วงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ วัฒนธรรมของต่างชาติได้หลั่งไหลเข้ามา เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นแบบตะวันตกมากขึ้น เช่น การคมนาคม การทูต การทหาร ระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางการทหารนั้น ได้เริ่มมีการฝึกกองทหารแบบฝรั่งเศส ดังที่ พุนพิศ อมาตยกุล (2530: 60) ได้พูดถึงการเปลี่ยนแปลงทางการทหารที่เกี่ยวข้องกับแถววงไว้ในหนังสือศิลปวัฒนธรรม ว่า กองทัพบกของไทยเรา ได้เริ่มใช้ทหารแตรประจำการมาแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ในสมัยของกรุงรัตนโกสินทร์ ครั้งนั้นบ้านเมืองของเรายังมีวังหลวงและวังหน้า เป็นแกนกลางสำคัญของการควบคุมกำลังกองทัพไทย ประมาณ ปี พ.ศ. 2395 อันเป็นปีที่ 2 ที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครองราชสมบัตินั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง “กองทหารเกณฑ์หัดอย่างฝรั่ง” ขึ้น โดยมีนายทหารชาวอังกฤษชื่อ ร้อยเอกอิมเปย์ (Impey) เป็นครูสอน

ส่วนทางวังหน้าอันเป็นส่วนราชการของสมเด็จพระมหาอุปราช มีพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นองค์ประมุขของวังหน้า ก็มีนายทหารอังกฤษอีกคนหนึ่งคือ ร้อยเอกน็อกซ์ (Knox) มาเป็นครูฝึกสอน นายทหารอังกฤษทั้งสองนี้ เคยประจำอยู่ในกองทัพอังกฤษที่ประเทศอินเดีย ในรัชสมัยของสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย พระบรมราชินีนาถแห่งอังกฤษครองราชย์ และทรงมีกองทัพอยู่ในประเทศอินเดียด้วย

การฝึกกองทหารเกณฑ์หัดอย่างฝรั่งนั้น เมื่อฝึกเดินแถว หรือเมื่อต้องเคารพธง ตลอดจนแสดงความเคารพนายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งหลาย มักมีการใช้แตรสัญญาณอย่างฝรั่ง ประกอบกับในสมัยรัชกาลที่ 4 มีเรือรบของต่างชาติเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศไทยหลายครั้ง ทำให้คนไทยได้เห็นการบรรเลงแตรวงของทหารต่างชาติเหล่านั้นเป็นประจำ ความสนใจที่จะจัดให้มีกองแตรวงสำหรับทหารไทย ตามอย่างฝรั่งก็เริ่มปรากฏขึ้นทีละน้อย และต่อมาจึงได้จัดให้มีทหารแตรนำขบวนเสด็จ ซึ่งอยู่ในสังกัด “กรมทหารหน้า” เกิดขึ้น

ต่อมาในสมัยของสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงจัดตั้งกองทหารมหาดเล็กขึ้น โดยการคัดเลือกมหาดเล็กข้าหลวงเดิมที่เคยรับใช้ใกล้ชิดในเบื้องยุคลบาทมาแต่ก่อนเสวยราชย์จำนวน 24 คน จัดเป็นกองทหารมหาดเล็กในพระองค์ โปรดเกล้าให้ครูทหารไทยที่เคยรับการฝึกอย่างฝรั่งมาแต่ครั้งรัชกาลที่ 4 มาเป็นครูฝึกสอนทหารมหาดเล็กทั้ง 24 คน

จากเดิมที่เคยเป็นกองทหารแตรสำหรับบรรเลงเพื่อการฝึกเดินแถว หรือเพื่อการเคารพธง และแสดงความเคารพเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ทั้งหลายแล้ว ครั้นเมื่อถึงสมัยของสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กองทหารแตรที่ได้รับการพัฒนาจนสามารถบรรเลงเพลงไทยจนได้รับความนิยมอย่างมาก ถือว่าเป็นการเริ่มต้นของ “แตรวง” ในสมัยนี้ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2446 เกิดแตรวงขึ้นในกองทหารต่างๆ สำหรับ

บรรเลงเพลงพิธีการ เพลงไทย กันอย่างแพร่หลาย ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการทางด้านดนตรีครั้งยิ่งใหญ่ เมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต เสด็จกลับจากยุโรป มาทรงงานที่กรมยุทธนาธิการ กองทัพอเรือ ได้ทรงเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงเครื่องทหารเรือให้มีการบรรเลงแบบตะวันตก และมีการแยกเสียงประสานตามหลักทฤษฎีดนตรีตะวันตกด้วย (สุคนธ์ สุขเกษม, 2542: 2)

การพัฒนาการของเครื่องทหารเรือ โดยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ในยุคนั้น ถือว่าเป็นการเริ่มต้นของการบรรเลงที่เป็นแบบแผน ตามมาตรฐานสากล ที่เรียกว่าการบรรเลงแบบคอนเสิร์ต (Concert Band) จนกรมทหารอื่นได้รับเอาไปเป็นแบบอย่างเพื่อปรับปรุง และพัฒนาเครื่องในกลุ่มนของตนเอง ทั้งรูปแบบการบรรเลง การเรียบเรียงดนตรีจนเป็นการบรรเลงที่เป็นมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น

วงโยชวาทิตเริ่มเข้ามามีบทบาทในสถาบันการศึกษามากขึ้น เมื่อระหว่างปี พ.ศ. 2460 – 2470 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยเป็นโรงเรียนแรกของประเทศไทยที่ได้ก่อตั้งวงโยชวาทิตขึ้น แต่ในสมัยนั้นเรียกชื่อว่า “วงดุริยางค์ลูกเสือ” ภายหลังจากการก่อตั้งกองเสือป่าในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2500 สมัยที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เตรียมการจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ จึงได้จัดงบประมาณส่วนหนึ่งให้กระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดซื้อเครื่องดนตรี โดยมอบหมายให้อาจารย์พระเจนดุริยางค์ ซึ่งในขณะนั้นประจำอยู่ที่แผนกดุริยางค์กรมตำรวจ เป็นผู้จัดการวางรูปแบบของวง และจัดซื้อเครื่องดนตรีมอบให้โรงเรียนของรัฐบาล จำนวน 10 แห่งทั่วประเทศ ได้แก่ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา(จากส่วนกลาง) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โรงเรียนประจำจังหวัด นครสวรรค์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี โรงเรียนประจำจังหวัดขอนแก่น และโรงเรียนประจำจังหวัดภูเก็ต (สวัสดิ์ เงินเข้ม และสุกรี จรกรรม, 2540: 12).

สมัยปัจจุบัน(พ.ศ. 2524 – 2545) ได้มีการจัดประกวดวงโยชวาทิต โดยใช้ชื่อว่า “การประกวดวงดุริยางค์ลูกเสือ” ที่จัดขึ้นเนื่องในงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2525 ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีจากทุกเหล่าทัพ และสถาบันต่างๆ มาประชุมเพื่อเปลี่ยนชื่อการประกวดให้เหมาะสม ซึ่งที่ประชุมครั้งนั้นมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้ชื่อการประกวดว่า “การประกวดวงโยชวาทิตนักเรียน นิสิต นักศึกษา ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย”

วงโยชวาทิตได้เริ่มพัฒนาโดยการนำวิดิทัศน์การแสดงของวงต่างประเทศมาศึกษาเทคนิคต่างๆ ทั้งการนั่งและการเดินบรรเลงในรูปแบบของการแปรขบวน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการแปรขบวนตามแบบอย่างของตะวันตกมากขึ้น บางวงสามารถพัฒนาเทคนิคต่างๆ จนได้เข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตระดับโลก ได้รับความสำเร็จและได้สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย ให้เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ

จากการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ พบว่า “วงโยชวาทิต” เริ่มต้นมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งเป็นกองทหารแตรที่ใช้บรรเลงเพื่อเป็นสัญญาณทางทหาร หรือเพื่อแสดงความเคารพเฉพาะเจ้านายชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น ครูผู้ฝึกสอนก็เป็นชาวต่างชาติทั้งสิ้น ครั้นเมื่อถึงสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงตั้งกองทหารมหาดเล็กเพื่อฝึกเป็นกองทหารแตร โดยครูที่เป็นคนไทยที่ได้รับการฝึกจากครูฝรั่งมาเป็นครูสอน แตรวงมีการพัฒนาขึ้นมากจนสามารถบรรเลงเพลงไทย เป็นที่นิยมอย่างมาก ต่อมาสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ทรงปรับปรุงและพัฒนาวงแตรวงกองทัพเรือให้มีการบรรเลงตามแบบอย่างของดนตรีตะวันตก ทั้งรูปแบบการบรรเลง การเรียบเรียงเสียงดนตรี การบันทึกโน้ตสากล ตลอดจนการแยกเสียงประสาน ถือว่าสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ท่านทรงเป็นผู้วางรากฐานให้กับกิจการวงโยชวาทิตตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

กิจการวงโยชวาทิตได้เจริญรุ่งเรือง แพร่ขยายไปตามค่ายทหาร และกองทหารต่างๆ เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด จนภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 กิจการวงโยชวาทิตก็ได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น จนแพร่ขยายไปสู่สถานศึกษาทั้งที่เป็นโรงเรียนระดับประถม ระดับมัธยม วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยต่างๆ มากมาย ดังที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบัน

2.4 วงโยชวาทิตในมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยจำนวน 14 โรงเรียน มีเพียง 3 โรงเรียนที่ไม่มีวงโยชวาทิต เพราะหนึ่งเป็นโรงเรียนฝึกอาชีพสำหรับคนพิการ (โรงเรียนวิริยานุชนสถานของแก่น) ปัจจุบันเลิกกิจการแล้ว ไปเปิดโรงเรียนอัสสัมชัญเทคโนโลยีนครพนมแทน สองเป็นโรงเรียนที่มุ่งเน้นเรื่องการพาณิชย์ (โรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชย์) และสามเป็นระดับมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ) สำหรับโรงเรียนที่มีวงโยชวาทิตนั้นเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 11 โรงเรียน ดังนี้

2.2.1	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญ	กรุงเทพมหานคร
2.2.2	วงโยธวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียล	กรุงเทพมหานคร
2.2.3	วงโยธวาทิตโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย	เชียงใหม่
2.2.4	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา	ชลบุรี
2.2.5	วงโยธวาทิตโรงเรียนเซนต์หลุยส์	ฉะเชิงเทรา
2.2.6	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง	ลำปาง
2.2.7	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	กรุงเทพมหานคร
2.2.8	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญระยอง	ระยอง
2.2.9	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี	อุบลราชธานี
2.2.10	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา	นครราชสีมา
2.2.11	วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญสุราษฎร์ธานี	สมุทรปราการ

2.5 วงโยธวาทิตในกลุ่มสหวิทยาเขต

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยโรงเรียนและสถาบันต่างๆ รวมทั้งหมด 24 แห่ง สำหรับโรงเรียนที่มีวงโยธวาทิตมีจำนวน 11 โรงเรียน ในจำนวนทั้งหมดของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อยเพื่อการแลกเปลี่ยนกันทางการศึกษาทั้ง วิชาการ ข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยี และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการพัฒนาการในทางที่ดีมีประโยชน์โดยตรงต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตก็เช่นเดียวกัน มีจำนวน 4 โรงเรียนที่รวมตัวกันดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เรียกว่า กลุ่มสหวิทยาเขต ดังต่อไปนี้

2.5.1 วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญ

1) ประวัติวงโยธวาทิต

วงโยธวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญ ถือกำเนิดเมื่อปี พ.ศ. 2454 มีท่านภราดาหลุยส์ โนบิรอง และภราดาเฟอเดอริค เป็นผู้เริ่มต้นฝึกสอนและควบคุมวงตอนนั้นมีนักดนตรีประมาณ 20 คน นักดนตรีส่วนใหญ่เป็น ภราดาและครู ภราดาหลุยส์ โนบิรอง นอกจากความสามารถทางวิชาการแล้ว ยังมีความ

สามารถทางดนตรีเป็นเยี่ยม เมื่อสมัยที่ท่านควบคุมดูแลแตรวงของโรงเรียนอัสสัมชัญ ท่านได้เอาใจใส่ และทุ่มเท ดูแลอย่างเป็นชีวิตจิตใจ จนแตรวงของโรงเรียนอัสสัมชัญเป็นที่เลื่องลือ ชื่อเสียงของท่านก็ถูกกล่าวขวัญมาก จนได้สมญาว่า “บราเดอร์หลุยส์แตร” ต่อมาได้มีภราดาที่ได้รับช่วงในการดูแลวงดนตรีตามลำดับ ดังนี้ ภราดาไมเกิ้ล, ภราดาวิคตอเรีย, ภราดาอันโตเนียว, ภราดาโรเบิร์ต, ภราดาพวง, มาสเตอร์วิเศษฐ์ อรสว่าง โดยมีมาสเตอร์สุวรรณทรัพย์เจริญ เป็นผู้ช่วยในขณะนั้น และมาสเตอร์วิชัย ยงวานิชจิต เป็นผู้ควบคุมฝึกซ้อม และดูแลในปัจจุบันนี้

2) ผลงานวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับตลอดมา ทุกยุคทุกสมัย มีผลงานการแสดงมากมาย เช่น

ในปี พ.ศ. 2528 ได้รับเกียรติให้บรรเลงดนตรีถวาย และรับเสด็จเจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พ.ศ. 2529 ได้รับเกียรติในการบรรเลงดนตรีรับเสด็จพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี ทรงเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานทอดพระเนตรการแสดงโขนชุด “สมโภชพระราม” ในวโรกาสสมโภช พ.ศ. 2530 ได้รับเกียรติให้บรรเลงเพลงรับเสด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ซึ่งทรงเสด็จมาเยือนประเทศไทยและ พ.ศ. 2533 การจัด Charity Concert 1990 เพื่อหาทุนจัดค่ายอาสาพัฒนา และการบรรเลงดนตรีในงานฉลองพิธีเปิดสะพานพระราม 9 อีกทั้งได้ไปร่วมงานมหกรรม 1990 Taipei International Marching Band and Honor Guard Performance เป็นต้น

2.5.2 วงโยชวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

1) ประวัติวงโยชวาทิต

โรงเรียนเซนต์คาเบรียลได้ก่อตั้งขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล ได้มีวงโยชวาทิตมานาน โดยในสมัยเริ่มแรกนั้นดำเนินการโดยภราดาที่เป็นชาวต่างประเทศ ต่อมาเมื่อครูที่เป็นสายสามัญที่มีประสบการณ์ทางด้านวงโยชวาทิตมาควบคุมดูแลและฝึกซ้อมอยู่ระยะหนึ่ง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2527 ทางโรงเรียนได้รับครูที่จบการศึกษาทางด้านดนตรีโดยตรงเข้ามาเพื่อสอนและดูแลกิจกรรมด้านดนตรี

วีรวัฒน์ ไชยสุริยา. (สัมภาษณ์). ปี พ.ศ. 2527 ในสมัยของภราดาอำนาจ ปันรัตน์ เป็นอธิการ นั้น เครื่องดนตรีของโรงเรียนซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีอยู่ก่อนแล้วประมาณ 50 ชิ้น เป็นเครื่องดนตรีที่เก่า

ต้องซ่อมแซมบ่อยครั้ง ระดับคุณภาพและความสมบูรณ์ของเครื่องดนตรีประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ในแต่ละปีทางโรงเรียนได้สนับสนุนตามความเหมาะสมเพราะนโยบายของโรงเรียนตอนนั้นต้องการเน้นที่เรื่องของการศึกษาเป็นหลัก สำหรับคนตรีนั้นเพียงกิจกรรมเสริม เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นเท่านั้น

เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2536 วงโยชวาทิตของโรงเรียนได้รับการอนุมัติให้ซื้อเครื่องดนตรีเพิ่มเติมประมาณเกือบ 20 ชิ้น ทำให้วงมีการพัฒนาในเรื่องของเสียงขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง แต่ในสมัยนั้นวงโยชวาทิตไม่สามารถพัฒนาได้มากเท่าที่ควรเพราะติดขัดด้วยปัญหาต่างๆ เช่น เวลาซ้อม จำนวนครู จำนวนนักดนตรี และสถานที่ฝึกซ้อมที่เป็นเอกเทศโดยเสียงไม่รบกวนหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น

ต่อมาใน ปี พ.ศ. 2541-2546 เป็นสมัยของภราดา ดร. วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ เป็นอธิการวงโยชวาทิตได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยการรับสมัครครูดนตรีที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวงโยชวาทิตโดยตรง เข้ามาอีก 4 คน และได้จัดซื้อเครื่องดนตรีใหม่ทั้งหมด ประมาณ 60-70 ชิ้น และได้นำเครื่องดนตรีเก่าทั้งหมดไปบริจาคให้กับโรงเรียนในต่างจังหวัด

2) ผลงานวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล เน้นให้นักดนตรีได้แสดงออกและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนเป็นหลัก เช่น งานสวดคืนบุญหุยสุ้ง งานฉลองศาสนนาม งานวันแม่ งานกีฬาประจำปี งานกรีฑาประจำปี เป็นต้น แล้วยังได้เข้าร่วมกิจกรรมภายนอกโรงเรียน เช่น การเข้าร่วมพิธีเปิดสะพานพระราม 9 โดยเป็นวงโยชวาทิตวงแรกของขบวนที่เดินนำหน้าสำนักนายกรัฐมนตรี และการบรรเลงดนตรีร่วมกับ 4 เหล่าทัพ เป็นต้น

2.5.3 วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

1) ประวัติวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2526 ในสมัยที่ภราดา สมพงษ์ ศรีสุระ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ โดยมุ่งหมายให้วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งสำหรับนักเรียนที่มีใจรักทางด้านดนตรี และได้ตั้งวงดนตรีขึ้นด้วยนักดนตรีจำนวน 32 คน พร้อมด้วยเครื่องดนตรีใหม่เอี่ยม สำหรับนักดนตรีแต่ละคน และเมื่อได้ทำการฝึกฝนตามแบบแผนด้วยความตั้งใจจริง ในระยะเวลาไม่นานนัก วงก็สามารถบรรเลงบทเพลงของนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงได้ดีพอสมควร

ควร ทั้งได้มีโอกาสบรรเลงต่อหน้าท่านผู้มีเกียรติในโอกาสต่างๆ ด้วย แต่ในระยะแรกๆ นั้น วงยังขาดอุปกรณ์เครื่องดนตรีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อีกมาก จึงจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นไปอีก เพื่อให้สามารถบรรเลงได้อย่างกว้างขวาง หลากหลาย ในทุกรูปแบบ

ต่อมาในสมัยที่ภราดาหมื่นศักดิ์ ว่องประชาภูฏ เข้ารับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ในปี พ.ศ. 2527 ได้คำนึงถึงคุณค่าอันสูงส่งของดนตรีในการให้การศึกษาแก่นักเรียน จึงได้พัฒนาส่งเสริมและปรับปรุงวงโยชวาทิตให้ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากสมาคมผู้ปกครองและครู ได้จัดซื้อเครื่องดนตรีเพิ่มขึ้นอีกมาก จนเป็นวงที่มีเครื่องดนตรีครบสมบูรณ์สามารถบรรเลงบทเพลงต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทำให่วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พัฒนามีชื่อเสียงแพร่หลายจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

2) ผลงานวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี นอกจากจะมุ่งเน้นในการให้การศึกษาแก่นักเรียนในด้านสุขภาพร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่เพียบพร้อมทั้งด้านจริยธรรม และคุณธรรมสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตลอดไป แล้วยังจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่หลากหลายให้นักเรียนได้มีโอกาสได้เลือกฝึกฝน และพัฒนาตนเองตามความถนัด เช่น กีฬา ศิลปะ และดนตรี เป็นต้น

วงโยชวาทิตก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนได้สนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้แสดงออกตามความสามารถของนักเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนอย่างมากมาย เช่น การบรรเลงประกอบพิธีการต่างๆ รับใช้สังคมทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน การเข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิต ทั้งระดับเขตการศึกษา และระดับประเทศ จนได้รับรางวัลต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนามาเป็นลำดับ เช่น

ในปี พ.ศ. 2532 เข้าร่วมการประกวดวงโยชวาทิตเพื่อคัดเลือกเป็นตัวแทนเขตการศึกษา ได้รับรางวัลชนะเลิศ เป็นตัวแทนเขตการศึกษารุงเทพมหานคร พร้อมด้วยรางวัลการ “บรรเลงดนตรีสนามยอดเยี่ยม” และเข้าร่วมการประกวดวงโยชวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา จากตัวแทนของเขตการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ สนามศุภชลาศัย วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีได้รับรางวัล “รองชนะเลิศอันดับ 3”

ในปี พ.ศ. 2533 ได้รับรางวัลชนะเลิศ เป็นตัวแทนเขตการศึกษารุงเทพมหานคร พร้อมด้วยรางวัลการ “นั้บบรรเลงดนตรียอดเยี่ยม” และ “บรรเลงดนตรีสนามยอดเยี่ยม” และเข้าร่วมประกวดวง

โยธวาทิตในรอบประเทศ เพื่อชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ สนามศุภชลาศัย ได้รับรางวัล “รองชนะเลิศอันดับ 1”

เดือนเมษายน พ.ศ. 2533 วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ได้รับเชิญจากบริษัทยามาฮามิวสิก ภาคเอเชีย ไปร่วมบรรเลงในงาน YOUNG BANDS IN CONCERT ' 90 ณ ประเทศสิงคโปร์ เนื่องในโอกาสฉลองเอกราชครบ 25 ปีของประเทศ อีกทั้งได้รับเกียรติให้บรรเลงเป็นวงสุดท้ายเพื่อบรรเลงเพลงประจำชาติของสิงคโปร์ ซึ่งถือเป็นเกียรติสูงสุดในงานนั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลชนะเลิศ เป็นตัวแทนเขตการศึกษากรุงเทพมหานครเป็นปีที่ 3 พร้อมด้วยรางวัลการ “บรรเลงดนตรีสนามยอดเยี่ยม” และเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตในรอบประเทศ เพื่อชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ สนามศุภชลาศัย ได้รับรางวัล “รองชนะเลิศอันดับ 1”

2.5.4 วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง

1) ประวัติวงโยธวาทิต

บัณฑิต ครูทางคะ. (สัมภาษณ์). วงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญลำปางได้เริ่มก่อตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2524 โดยคุณวิชัย มาลินนท์ ได้มอบเครื่องดนตรีชุดแรกให้กับโรงเรียน และได้มอบเครื่องดนตรีชุดที่สองอีกจำนวนหนึ่งในปี พ.ศ. 2526 ในสมัยของท่านอธิการเจ้าคณะเขตศาลาเบรียล แขวงประเทศไทย คือ ภราดาวิริยะ ฉันทวโรดม เป็นผู้รับมอบ โดยมีมาสเตอร์ ปรีชา บุญญสิทธิ ซึ่งเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนในขณะนั้น เป็นผู้ควบคุมดูแลกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียนด้วย ต่อมาในสมัยของภราดาสุริสิทธิ์ สุขชัย เป็นอธิการ ได้ให้การสนับสนุนโดยจัดซื้อเครื่องดนตรีของวงโยธวาทิตเพิ่มขึ้นอีกทำให้เป็นวงที่มีเครื่องดนตรีสมบูรณ์มากขึ้นในอีกระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้มีการจัดซื้อเครื่องดนตรีที่จำเป็นบ้างเล็กน้อย จนถึงปัจจุบันนี้

2) ผลงานวงโยธวาทิต

วงโยธวาทิตของโรงเรียนได้เคยเข้าร่วมการประกวดระดับเขตการศึกษาในปี พ.ศ. 2527 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 นอกจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน เช่น งานสวดศุภกนิษฐา งานฉลองศาสนนาม งานวันแม่ งานกีฬาประจำปี งานกรีฑาประจำปี เป็นต้น แล้วยังได้เข้าร่วมกิจกรรมภายนอกโรงเรียน ทั้งระดับอำเภอ และระดับจังหวัดเป็นประจำทุกปี เช่น งานแห่เทียน

จําแนกประยา งานแห่งค้พระปฐมเจดีย์ของจังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้น

2.6 เครื่องดนตรีในวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตที่ได้รับการพัฒนารูปแบบองค์ประกอบของเครื่องดนตรีที่เป็นมาตรฐานในปัจจุบัน ประกอบด้วยกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ 3 กลุ่ม ดังนี้

2.6.1. กลุ่มเครื่องลมไม้

กลุ่มเครื่องลมไม้ หมายถึง เครื่องดนตรีที่ใช้ลมเป่าเข้าไปในท่อที่มีขนาด ความกว้าง ความยาว และความแรงของลมที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดเสียงสูง-ต่ำตามความต้องการ ในการเปลี่ยนระดับเสียงต่างๆ อาศัยการเปิด-ปิดรูที่อยู่บนท่อนั้น เท่ากับเป็นการทำให้เกิดความสั้น-ยาวของลมที่วิ่งผ่านท่อ (ถ้าตัวเครื่องดนตรี) มีผลทำให้เกิดเสียงสูง-ต่ำตามความต้องการ สาเหตุที่เรียกว่า “เครื่องลมไม้” เพราะในสมัยแรกๆ นั้นใช้วัสดุที่เป็นไม้ทำเป็นลำตัวของเครื่องดนตรี แม้ในปัจจุบันเครื่องดนตรีบางชนิดได้เปลี่ยนมาทำด้วยโลหะ หรือวัสดุชนิดอื่นแล้วก็ยังคงจัดเป็นประเภทเครื่องลมไม้เช่นเดิม สำหรับเครื่องลมไม้ที่ใช้ในวงโยชวาทิต มี 3 ชนิด ดังนี้

2.6.1.1. เครื่องดนตรีประเภทขลุ่ย ได้แก่ ฟลูต และปิคโคโล

2.6.1.2. เครื่องดนตรีประเภทลิ้นเดี่ยว ได้แก่ คลาริเน็ต และ แซกโซโฟน

2.6.1.3. เครื่องดนตรีประเภทลิ้นคู่ ได้แก่ โอโบ และ บาสซูน

2.6.2. กลุ่มเครื่องทองเหลือง

กลุ่มเครื่องทองเหลือง หมายถึง เครื่องดนตรีที่ทำด้วยโลหะทองเหลือง ประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เช่น ทรัมเป็ต ฮอรั่น ทรอมโบน บารีโทน ยูโฟเนียม และทูบา เป็นต้น นิยมเรียกเครื่องดนตรีกลุ่มนี้ว่า “แตร”

แตรในปัจจุบันทำให้เกิดเสียงด้วยการเป่าลมเข้าไปในท่อลมเช่นเดียวกับเครื่องลมไม้ แต่แตกต่างกันที่ท่อลมของเครื่องทองเหลืองนั้นทำด้วยโลหะดังกล่าว บังคับให้เสียง สูง-ต่ำ ได้ด้วยการบังคับลิ้นของลูกสูบที่สามารถเปลี่ยนความยาวของท่อลมให้สั้นเข้า หรือยาวออก แต่ละลูกสูบยังมีท่อลมย่อย หรือท่อลมพิเศษที่ช่วยให้ท่อลมมีความยาวมากขึ้น

กำพวดของแตรเป็นประเภท lip-reed (ของเครื่องลมไม้เป็นประเภท Cane-reed) ดังนั้นการ

เมื่มีริมฝีปากบนและล่างจรดปากกับกำพวดจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะริมฝีปากจะทำหน้าที่เป็นตัวสัน สะเทือน การสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นตรงกำพวดนี้จะถูกส่งเข้าไปในท่อหรือลำตัวของแตรซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวขยายเสียงดังกล่าวด้วย

กำพวดของแตรมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ กำพวดต้นคล้ายถ้วยหรือระฆัง และกำพวดเล็กคล้ายกรวย แต่ละลักษณะให้คุณสมบัติของเสียงที่แตกต่างกัน ลักษณะแรกเป็นกำพวดของเครื่องดนตรีประเภท ทรัมเป็ต ทรอมโบน ทูบา เป็นต้น ให้คุณสมบัตินี้ของเสียงที่สดใส ร่าเริง แสดงถึงความห้าวหาญ และมีอำนาจ ลักษณะที่สองเป็นกำพวดของเครื่องดนตรีประเภท เฟรนฮอร์น ให้คุณสมบัตินี้ของเสียงที่นุ่ม นวล

สำหรับระบบกลไกที่ลิ้นบังคับ (Valve Mechanism) มี 2 ระบบ คือ

2.6.2.1. ระบบลิ้น ปิด-เปิด ด้วยการบังคับลูกสูบขึ้นลง (Piston valve)

2.6.2.2. ระบบลิ้น ปิด-เปิด ด้วยการบังคับลิ้นหมุน (Rotary valve)

สำหรับแตรอีกชนิดหนึ่ง คือ “ทรอมโบน” หรือ “สไลด์ ทรอมโบน” ใช้วิธีการเลื่อนท่อลม ให้สั้นเข้า หรือยาวออก เพื่อเปลี่ยนระดับเสียงให้ สูง-ต่ำ ตามต้องการ แทนการใช้ระบบลิ้นบังคับ (ธนาคาร แพทย์วงษ์, 2541: 42-43)

2.6.3 กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ

กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะทำให้เกิดเสียงได้ด้วยการทำให้แผ่นหนังที่ขึงตึง หรือจำพวกวัสดุที่เป็นของแข็ง เช่น โลหะ หรือ ไม้ เกิดการสั่นสะเทือนด้วยการตี เคาะ เขย่า หรือกระทบกัน เครื่องดนตรีชนิดนี้มีทั้งที่มีตัวขยายเสียงและไม่มีตัวขยายเสียง(Resonator) เครื่องดนตรีกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.6.3.1 เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงแน่นอน ได้แก่ กลองทิมปานี กล็อกเกิลสปีด เซเลสตา ไซโลโฟน เป็นต้น

2.6.3.2 เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน ได้แก่ กลองเล็ก กลองเทนเนอร์ กลองใหญ่ รำมะนา ฉาบ ฆ้อง เหล็กสามเหลี่ยม เป็นต้น

2.7 การจัดวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมาก ในการจัดตั้งหรือควบคุมดูแลกิจกรรมวงโยชวาทิตให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้นั้น ย่อมต้องมียุทธศาสตร์ประกอบต่างๆ หลายด้านเพื่อความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ถูกต้อง และเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ เช่น แผนงาน การคัดเลือกนักดนตรี การคัดเลือกบทฝึกและบทเพลง กิจกรรมการเรียนการสอน การซ้อม การแสดง และการประเมินผลกิจกรรม

2.7.1 แผนงาน

แผนงาน หรือ แผนการดำเนินการ หมายถึง การตั้งเป้าหมายเอาไว้ล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง หรือมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ต้องใช้อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง และมีใครมาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนี้บ้าง ซึ่งเป็นลักษณะของภาพรวมทั้งหมด เพื่อสะดวกในการกำหนดเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้นๆ ได้ ดังที่

อนันต์ เกตุวงศ์. (2534: 4). ได้กล่าวถึงการวางแผน หรือแผนงานว่า หมายถึงการกำหนดว่าจะทำอะไร อย่างไร ดังนั้นแผนจึงเป็นผลผลิตของการวางแผนซึ่งจะต้องมีวิธีการกระทำเป็นกระบวนการ

ธงชัย สันติวงษ์. (2528: 2). กล่าวถึงความหมายของการวางแผนว่า การวางแผนเป็นกระบวนการซึ่งบุคคล หรือองค์การทำการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับงานบางอย่างที่จะกระทำในอนาคต กระบวนการดังกล่าวจะประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ที่เป็นชุดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งบางขั้นตอนอาจเป็นเรื่องที่ต้องทำทันที เพื่อที่จะให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการได้ การวางแผนถ้าหากสนใจทำและทำได้ถูกต้อง จะเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งสำหรับองค์การในอันที่จะช่วยให้องค์การสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

สมยศ นาวิการ. (2536: 73). กล่าวถึงการวางแผนโดยสรุปในทำนองเดียวกันว่า การวางแผนเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานที่เราทำการตัดสินใจว่าเป้าหมายของเราคืออะไร และเราจะทำให้เกิดความสำเร็จในเป้าหมายได้อย่างไร

เบนท์เล่ เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สแวงริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 44). ได้กล่าวถึงการทำให้วงโยชวาทิตประสบความสำเร็จบรรลุจุดประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ว่าต้องประกอบด้วยนักดนตรีที่ร่วมกันทำกิจกรรม การให้การยอมรับ

นักดนตรีให้ความช่วยเหลือให้นักดนตรีเหล่านี้ให้ได้รับประสบการณ์ทางดนตรี ต้องคอยดูแลทั้งด้านร่างกาย ทักษะในการบรรเลง ให้ความรู้ทางด้านวิชาการดนตรีที่ถูกต้อง พัฒนาความสามารถเฉพาะตัวของนักดนตรีให้มีความสามารถเท่าเทียมกันหรือใกล้เคียงกันให้มากที่สุด เพื่อความสมดุลในการบรรเลง

เบนท์เล เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สแวงริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 60). ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ในการฝึกซ้อมเอาไว้ว่า ในการฝึกซ้อมควรประกอบด้วย 2 จุดประสงค์หลัก คือ จุดประสงค์ทางด้านดนตรี (Musical objectives) และจุดประสงค์ทางด้านเอกลักษณ์ (Marching objectives) กล่าวคือ

จุดประสงค์ทางด้านดนตรี ควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นสำคัญ เช่น

- การหายใจที่ถูกต้อง (Breath support)
- ความแม่นยำของจังหวะ (Rhythmic accuracy) และคำศัพท์อื่นๆ ดังที่ ฉัชชา โสคติยานุรักษ์ ได้ให้ความหมายเอาไว้ในพจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ ดังนี้
- Intonation หมายถึง น้ำเสียง สำเนียง ความเที่ยงตรง ความแม่นยำในการสร้างระดับเสียงที่มีคุณภาพดี
- Tone quality หมายถึง คุณภาพเสียง ลักษณะของเสียงดนตรี หรือเสียงร้อง หมายถึง เสียงดี เสียงไม่ดี เสียงไพเราะ เสียงไม่ไพเราะ
- Articulation หมายถึง การควบคุมลักษณะของเสียง เป็นการแสดงรายละเอียดของการบรรเลง โน้ตแต่ละตัวในแง่ของ ความดัง ความเบา ความสั้น ความยาว เสียงเชื่อม เสียงขาด เป็นต้น
- Balance หมายถึง เสียงสมดุล เสียงเพลงทุกแนวที่ถูกปรับให้มีความดัง ความเบา ผสมกลมกลืนกันอย่างไพเราะ
- Dynamics หมายถึง ความเข้มของเสียง เสียงเบา เสียงดัง เสียงที่มีความเข้มของเสียงมากก็จะยิ่งดังมาก เป็นต้น
- Phrasing หมายถึง การแบ่งประโยคเพลง การบรรเลง หรือแต่งเพลงด้วยความเข้าใจ ประโยคต่างๆ รู้จักการแบ่งประโยค การขึ้น และการจบประโยค เป็นต้น เป็นเรื่องสำคัญในการปฏิบัติเครื่องดนตรี และการขับร้อง การแบ่งประโยคจะสอดคล้องกับการหายใจด้วย โดยเฉพาะในการบรรเลงเครื่องลม และการขับร้อง

จุดประสงค์ทางด้านเอกลักษณ์ วงโยชวาทิตควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ด้วย

- Posture หมายถึง ท่าทางที่เป็นเอกลักษณ์ของวง เช่น ท่าทางการเดิน การถือเครื่อง การทำความเคารพ ท่าพัก ท่ายืน เป็นต้น
- Consistency of mark time หมายถึง ระยะเวลาก้าวเท้าเดินให้คงที่และสม่ำเสมอ
- Moving fundamentals หมายถึง ทักษะการเดินที่สำคัญแบบต่างๆ เช่น การเดินหน้า การถอยหลัง การเดินเฉียง การกลับแถว การเลี้ยวแบบต่างๆ เป็นต้น
- Alignment หมายถึง แถวตรง แถวเฉียง
- Interval consistency หมายถึง ระยะต่อ ระยะเฉียง คงที่ สม่ำเสมอ
- Special moves หมายถึง ทักษะการเดิน หรือการเคลื่อนที่แบบพิเศษ เป็นการแสดงออกเพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น เพื่อสร้างความตื่นเต้น หรือความน่าสนใจ
- Instrument carriage หมายถึง ท่าทางการถือเครื่องดนตรี

เบนทีเล เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สแวงริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 60). ได้กล่าวถึงแผนการฝึกซ้อมที่ต้องกำหนดเป็นตารางเวลาเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้อง และตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดเป็นตารางการฝึกซ้อมเอาไว้ 2 ลักษณะ คือ การซ้อมแบบปกติ และการซ้อมแบบพิเศษ (การเข้าค่ายฝึกซ้อม)

ตารางการฝึกซ้อมแบบปกติ (หลังเลิกเรียน)

- 15.15 น. หัวหน้ากลุ่มรายงานความพร้อม เมื่อนักดนตรีทุกคนมารวมตัว
- 15.17 น. กิจกรรมคลายกล้ามเนื้อ (สำหรับกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะให้ฝึกแบบฝึกหัดตอนที่วงกำลังฝึกซ้อม)
- 15.20 น. การเตรียมพร้อมทางดนตรี ดังต่อไปนี้
 - 1) การเป่าเสียงยาว ดังนี้ Bb, C, Bb, D, Bb, Eb, Bb, F, Bb...
 - ก) ควบคุมเทคนิค วิธี และท่าทาง ในการหายใจให้ถูกต้อง
 - ข) โน้มน้าวให้เห็นความสำคัญของกล้ามเนื้อริมฝีปาก
 - ค) ให้ความสำคัญกับจุดศูนย์รวมและจุดศูนย์กลางของเสียงดนตรี
 - ง) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะทำกิจกรรมคลายกล้ามเนื้อเพื่อเตรียม

ความพร้อม

2) การเทียบเสียง

3) การเป่า หรือ การร้อง ให้ระมัดระวังสิ่งต่อไปนี้ด้วย

ก) การควบคุมเสียงสูง-ต่ำ

ข) การควบคุมคุณภาพของเสียง

ค) ให้ความรู้ และใส่ใจในเรื่องของการจบประโยคเพลง

15.28 น. แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมทางด้านดนตรีในครั้งต่อไป

15.30 น. ให้ข้อคิดแก่หัวหน้ากลุ่มในการรายงานข้อผิดพลาดของฝึกซ้อม พัก 10 นาที

15.40 น. รวบรวมทั้งหมดเพื่อซ้อมภาคสนาม

16.50 น. แนะนำการวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการซ้อมวันนี้

16.58 น. แจกข้อผิดพลาด เพื่อนำไปแก้ไขในการฝึกซ้อมในครั้งต่อไป

เบนท์เล่ เซลลาฮามอร์, เจมส์ สแวงริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 56-57). ได้กล่าวถึงลักษณะการฝึกซ้อมแบบพิเศษ หรือการเข้าค่ายฝึกซ้อมและการเตรียมตัวพอสรุปได้ดังนี้

ประชุมนัดหมายก่อนเข้าค่าย ที่ห้องดนตรี

ตรวจเช็คชุดการแสดงก่อนเข้าค่าย ที่ห้องแต่งตัว

ตารางการซ้อมแบบพิเศษ หรือการเข้าค่ายฝึกซ้อม (สัปดาห์แรก)

วันจันทร์

กลุ่มเครื่องเป่า

08.00 – 09.30 น. ประชุมนัดหมาย เกริ่นนำเรื่องการซ้อมภาคสนาม ที่ห้องดนตรี

09.30 – 10.00 น. พัก

10.00 – 12.00 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

16.00 – 18.00 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

กลุ่มฆ้อง หรือกลุ่มการแสดงประกอบ

08.00 – 09.30 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

09.30 – 10.00 น. พัก

	10.00 – 12.00 น.	ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก
กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ		
	16.15 – 18.00 น.	เชีคอุปกรณ์ และซ้อม ที่ห้องซ้อม
กลุ่มเบส		
	16.15 – 18.00 น.	เชีคอุปกรณ์ และซ้อม ที่สนามฝึก
วันอังคาร		
	08.00 – 09.30 น.	ประชุมนัดหมายและซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม
	09.30 – 10.00 น.	พัก
	10.00 – 12.00 น.	ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก
วันพุธ และวันพฤหัสบดี เหมือนวันอังคาร		
วันศุกร์		
	08.00 – 08.45 น.	เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว
	09.00 – 11.15 น.	ถ่ายภาพหมู่ทั้งหมด
		- กลุ่มรุ่นพี่
		- กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ
		- กลุ่มเบส
		- กลุ่มการแสดงประกอบ
		- กลุ่มธง
		- กลุ่มบรรเลงเดี่ยว

ตารางการซ้อมแบบพิเศษ หรือการเข้าค่ายฝึกซ้อม (สัปดาห์หลัง)

วันจันทร์		
	08.00 – 09.30 น.	ประชุมนัดหมาย ซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม
	09.30 – 10.00 น.	พัก
	10.00 – 12.00 น.	ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก
	16.15 – 17.00 น.	ซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม

17.00 – 18.30 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

18.30 – 19.00 น. ซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม

วันอังคาร วันพุธ เหมือนวันจันทร์

วันพฤหัสบดี

08.00 – 09.30 น. ซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม

09.30 – 10.00 น. พัก

10.00 – 12.00 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

17.30 – 19.45 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

20.00 – ตามสมควร กิจกรรมนันทนาการโดยรุ่นพี่

เบนท์เล เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สเวริงเจน, และจอน วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 58). ได้แบ่งการเข้าค่ายออกเป็น 2 ลักษณะ คือการเข้าค่ายในโรงเรียน และการเข้าค่ายนอกโรงเรียน ดังตารางการฝึกซ้อม ดังนี้

ตารางเข้าค่ายที่โรงเรียน

วันจันทร์

09.00 น. ประชุมนัดหมาย ที่ห้องซ้อม

ก) เรื่องทั่วไป

ข) เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการซ้อม

ค) ทบทวนปฏิทินการแข่งขัน

09.30 น. ทบทวนทักษะต่างๆ ของดนตรีสนาม ที่สนามฝึก

10.30 น. กิจวัตรประจำวัน

11.15 น. ซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม

12.00 น. รุ่นพี่ตรวจเช็คเครื่องแต่งตัว

วันอังคาร

09.00 น. ทบทวนทักษะต่างๆ ของดนตรีสนาม ที่สนามฝึก

10.00 น. กิจวัตรประจำวัน

10.45 น. ประชุมหัวหน้ากลุ่ม

11.15 น. ซ้อมเพลง ที่ห้องซ้อม

12.00 น. รุ่นน้อง (ปีหนึ่ง) ตรวจสอบเครื่องแต่งตัว

วันพุธ เหมือน วันอังคาร

รุ่นน้อง (ปีสอง) ตรวจสอบเครื่องแต่งตัว

วันพฤหัสบดี เหมือนวันอังคาร

เด็กใหม่ ตรวจสอบเครื่องแต่งตัว

วันศุกร์

09.00 น. แต่งชุดเต็มยศ ถ่ายรูปหมู่ และเดี่ยว

10.30 น. คนตรีสนาม ที่สนามฝึก

11.00 น. สรุปรายการเข้าค่าย

11.30 น. เก็บอุปกรณ์

12.00 น. เลิกค่าย

ตารางเข้าค่ายนอกโรงเรียน

วันอาทิตย์

13.00 น. ลงทะเบียนนักดนตรีที่เข้าค่าย

15.00 น. ประชุมนัดหมายโดยผู้ควบคุมค่าย

16.00 น. ซ้อมภาคสนามครั้งแรก ที่สนามฝึก

17.30 น. อาหารว่าง

18.30 น. ซ้อมภาคสนาม ที่สนามฝึก

20.30 น. ประชุมวางแผนการฝึกซ้อม

22.00 น. เข้าห้องนอน

23.00 น. ปิดไฟ

วันจันทร์

07.00 น. ตื่นนอน

08.00 น. อาหารเช้า

09.00 น. ซ้อมเพลง

10.15 น. ซ้อมภาคสนาม

	12.00 น.	อาหารเที่ยง
	13.00 น.	ซ้อมกลุ่มย่อย
	14.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
	16.00 น.	ซ้อมภาคสนาม
	17.30 น.	อาหารเย็น
	18.30 น.	ซ้อมภาคสนาม
	20.30 น.	วางแผนการซ้อมในวันต่อไป
	22.00 น.	เข้าห้องนอน
	23.00 น.	ปิดไฟ
วันอังคาร		เหมือนวันจันทร์
วันพุธ		เหมือนวันจันทร์
วันพฤหัสบดี		เหมือนวันจันทร์ (มีกิจกรรมนันทนาการพิเศษ ตั้งแต่ 20.30 – 23.00 น.)
	24.00 น.	ปิดไฟนอน)
วันศุกร์		
	08.00 น.	ตื่นนอน
	09.00 น.	อาหารเช้า
	10.00 น.	ซ้อมภาคสนาม
	12.00 น.	อาหารเที่ยง
	13.00 น.	ซ้อมกลุ่มย่อย
	14.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
	16.00 น.	ซ้อมภาคสนาม
	17.00 น.	อาหารเย็น
	18.00 น.	ซ้อมใหญ่ (สำหรับเพื่อนและครอบครัว)
	19.00 น.	กลับบ้าน

จากการศึกษาเรื่องแผนงาน สามารถสรุปได้โดยสังเขปว่า ในการจัดวงโยชวาทิต ทั้งที่เป็นวงโยชวาทิตเก่า และวงโยชวาทิตที่กำลังจะก่อตั้งขึ้นใหม่ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดวงโยชวาทิตให้สำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายที่ต้องการก็คือ “แผนงาน” วงโยชวาทิตทุกวงควรมีการวางแผน

หรือการกำหนดแผนงานด้านต่างๆ เป็นขั้นเป็นตอน อย่างละเอียดชัดเจน ควรมีการประชุมในคณะกรรมการ และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่ยอมรับถึงความเป็นไปได้ของแผนงานนั้น สำรวจความพร้อมครั้งสุดท้ายอีกครั้งเพื่อความมั่นใจ ก่อนที่จะตัดสินใจปฏิบัติตามแผน เพราะการจัดวงโยธาวิชิตนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญรองลงมาจากแผนงาน และมีความจำเป็นมากที่สุด คือ งบประมาณค่อนข้างสูง ถ้าตัดสินใจผิดพลาดย่อมเกิดความเสียหายอย่างมากต่อองค์กรนั้นๆ อย่างแน่นอน

2.7.2 การรับและการคัดเลือกเด็กใหม่

นักดนตรีในวงโยธาวิชิตถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญมากอันหนึ่งของการจัดกิจกรรมนี้ ซึ่งนักดนตรีในวงนั้นต้องมีการรับเข้ามาเพื่อเสริมหรือแทนในตำแหน่งที่ว่าง ในกรณีที่นักดนตรีบางคนต้องจบการศึกษา ลาออก หรือการรับนักดนตรีรุ่นใหม่ทั้งหมด เพื่อเข้ามาเป็นนักดนตรีในวงโยธาวิชิต ในกรณีที่เริ่มก่อตั้งวงขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้นักดนตรีตามต้องการ ครูดนตรีต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมาสมัคร และมีวิธีการในการคัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงต่อไป

ชนาคาร แพทย์วัฒน์. (2541: 26). ได้กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการในการคัดเลือกนักดนตรีเอาไว้ว่า กระบวนการคัดเลือกเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วงประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นในการคัดเลือกนักดนตรีควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้ คือ ความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย ประสาทสัมผัส ทักษะพื้นฐานทางด้านดนตรี เจตคติที่มีต่อการเรียนดนตรี การเสียสละเพื่อส่วนรวม พื้นฐานทางครอบครัว และการสนับสนุนส่งเสริม

เบนท์เล เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สเวริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 45). ได้กล่าวถึง ความคาดหวังของเด็กใหม่และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับเด็กใหม่ว่า เด็กใหม่เหล่านั้นต้องการได้รับการฝึกทักษะต่างๆ เพื่อให้ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นนักดนตรีในวง และเป็นนักดนตรีที่ดี ช่วยให่วงประสบความสำเร็จต่อไป โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ คือ

สำหรับเด็กใหม่นั้นถือเป็นหน้าที่ของครูดนตรีและผู้ควบคุมวงที่จะต้องมีการวางแผนการฝึกซ้อม รวมทั้งการสอนทฤษฎี และการปฏิบัติ ให้เกิดความเหมาะสมทั้งในเรื่องของเวลา ความพึงพอใจของนักดนตรี และการให้การสนับสนุน เพื่อสร้างให้นักดนตรีเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่

อาทาราห์ เบน-โทวิม และ ดักกลาส บอยด์ (Atarah Ben-Tovin & Douglas Boyd, 1985: 26).

ได้กล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย เพื่อเป็นข้อสังเกตในการเลือกเครื่องดนตรีให้กับเด็ก อาหาราห์ เบน-โทวิม และ ดัคกลาส บอยด์ ได้ให้ความสำคัญในการเลือกเครื่องดนตรีไว้ 3 ทาง คือความเหมาะสมทางด้านร่างกาย(Physique) ความเหมาะสมทางด้านสติปัญญา (Mentality) และความเหมาะสมทางด้านบุคลิกภาพ(Personality) ดังนี้

ตารางที่ 15 แบบทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย

สายตา	ดีมาก	ปกติ	สองข้างไม่เท่ากัน	สวมแว่นตา
การฟัง	ฟังได้ว่องไว		ปกติ	ต่ำกว่ามาตรฐาน
ริมฝีปาก	บาง	ปานกลาง		หนา
ปาก	ฉิวปากได้		ฉิวปากไม่ได้	
ฟันหน้า	ยื่นออกมา		ปกติ	ถอยไปข้างหลัง
ฟันหน้า	ใหญ่		ปากกลาง	เล็ก
ฟันหน้า	เท่ากัน สม่่าเสมอ		ไม่เท่ากัน ไม่สม่่าเสมอ	
การพัฒนาของฟัน	ฟันน้ำนมชุดแรก		กำลังอยู่ของชุดที่สอง	ชุดจริง
ปอด	หอบหืด/หลอดลมอักเสบ		ปกติ	แข็งแรงมาก
ความกว้างช่วงแขน	สั้น		ปกติ	ยาว
เมื่อกางฝ่ามือ	เกิน 1 octaveของเปียโน		ไม่เกิน 1 octave ของเปียโน	
นิ้ว	สั้น		ปกติ	ยาว
นิ้วก้อย	สั้น		ปกติ	ยาว
บริเวณฝ่ามือ	แคบ		ปกติ	กว้าง
ความถนัด	ถนัดซ้าย		ถนัดขวา	
การทำงานของร่างกาย	การเคลื่อนไหวร่างกายไม่ประสานกัน		ปกติ	ดีเยี่ยม
ลักษณะพฤติกรรมทางร่างกาย	เคลื่อนไหวตลอดเวลา		ปกติ	ชอบนั่งเฉยๆ
ลักษณะพฤติกรรมทางร่างกาย	ชอบการออกกำลังกาย		ไม่ชอบการออกกำลังกาย	ซึม

ตารางที่ 15 แบบทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย (ต่อ)

สุขภาพทั่วไป	อ่อนแอ	ปกติ	แข็งแรง
ร่างกาย	สูง	มาตรฐาน	เตี้ย
ร่างกาย	อ้วน	มาตรฐาน	ผอม
พฤติกรรมที่แสดงออกด้วยร่างกาย 1	ชอบนำเอาสิ่งของใส่ปาก	ไม่ชอบทำเช่นนั้น	
พฤติกรรมที่แสดงออกด้วยร่างกาย 1	ชอบนำเอาสิ่งของที่สั้นได้มาเป่าเล่น	ไม่ชอบทำเช่นนั้น	

ตารางที่ 16 แบบทดสอบสมรรถภาพทางด้านสติปัญญา

รูปแบบความคิด	มีเหตุผลแบบนักวิทยาศาสตร์	ชอบจินตนาการแบบศิลปิน	
การพูด	ว่องไว	ปกติ	ช้า
ความทรงจำ	ดี	ปกติ	ลืมนง่าย
การอ่าน	ชอบอ่านหนังสือ	อ่านได้คล่อง	อ่านหนังสือช้า
การเขียน	คล่อง	ไม่คล่อง	
วิชาคณิตศาสตร์	ชอบมาก	ทำได้ปกติ	มีปัญหาเกี่ยวกับวิชานี้
สมาธิ	ชอบเพื่อฝัน จินตนาการ	ทั่วไป	สมาธิเฉื่อย
ความเพียรพยายาม	ชอบงานที่รู้ผล หรือ เสร็จเร็วทันทีทันใด	ชอบงานที่ต้องไต่รตรอง หรือ ต้องใช้เวลาในการทำ	
การบ้านจากโรงเรียน	มีปัญหา ไม่เข้าใจ ทำไม่ได้	ไม่มีปัญหา เข้าใจ ว่าต้องทำอะไร	
ผลการเรียน	ระดับแนวหน้าของห้อง	ปานกลาง	แถวหลังของห้อง
เมื่อถูกสั่งให้ทำงาน	ขี้เกียจ	ทำ เมื่อจะถูกลงโทษ	กระทำตาม
หลังกลับจากโรงเรียน	มีกิจกรรมทำมากมาย	มีกิจกรรมทำบ้าง	ไม่มี

ตารางที่ 17 แบบทดสอบสมรรถภาพทางด้านบุคลิกภาพ

มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ	หรือ	อยากได้ของคนอื่น
มีเพื่อนน้อย	หรือ	มีเพื่อนมาก
สงบ ชอบอยู่เงียบๆ	หรือ	สคิส ร่าเริง
มีไหวพริบ ฉลาดหลักแหลม	หรือ	หลงลืมง่าย
เงียบๆ	หรือ	เอะอะ, อึกทึก
เมื่อว่าง ชอบทำกิจกรรมต่างๆ	หรือ	ไม่สนใจทำกิจกรรมใดๆ เมื่อว่าง
ชอบอยู่คนเดียว	หรือ	ชอบสังคมอยู่กับเพื่อนฝูง
ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้ร่างกาย	หรือ	ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้สมอง
มั่นใจ กล้าแสดงออก	หรือ	จ้อาย ไม่ค่อยกล้าแสดงออก
มีความสุขที่ร่วมกิจกรรมกับเด็กที่โตกว่า	หรือ	ไม่ชอบทำกิจกรรมกับเด็กที่โตกว่า
ชอบทำกิจกรรมที่มีผู้ปกครองร่วมด้วย	หรือ	ไม่ชอบทำกิจกรรมที่มีผู้ปกครองร่วมด้วย
ชอบทำอะไรไปเรื่อยๆ	หรือ	มีความมานะพยายาม
คิดก่อนทำ รอบคอบ	หรือ	ทำอะไรง่ายๆ ไม่รอบคอบ
เอาตนเองเป็นที่ตั้ง	หรือ	เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
เคร่งขรึม อยู่ในระเบียบแบบนักวิชาการ	หรือ	ไม่อยู่ในกรอบ ชอบคิดสร้างสรรค์
มีความอดทน	หรือ	ไม่อดทน
ชอบให้ตัวเองเด่น	หรือ	ไม่ชอบให้ตัวเองเป็นที่สังเกต
มีบุคลิกเป็นผู้นำ ชอบสั่งคนอื่นฯ	หรือ	ทำตาม ชอบให้ผู้อื่นบอกว่าต้องทำอะไร
ชอบความสงบ	หรือ	ก้าวร้าว
อ่อนหวาน นุ่มนวล	หรือ	แข็ง
อารมณ์แปรปรวนง่าย	หรือ	ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี
ไม่ชอบกฎเกณฑ์ (casual)	หรือ	ระเบียบ (intense)
เคร่งขรึม จริงจังกับชีวิต	หรือ	ชอบแสวงหาความสุข
สำรวจตนเอง มีวินัย	หรือ	อยู่ไม่สุข
มีความรับผิดชอบ	หรือ	ไม่ต้องให้รับผิดชอบ

ตารางที่ 17 แบบทดสอบสมรรถภาพทางด้านบุคลิกภาพ (ต่อ)

นิสัยดี	หรือ	เจ้าอารมณ์
ปรับตัวได้ยาก	หรือ	ปรับตัวได้ง่าย
คือดั่ง แข็งกระด้าง	หรือ	ว่านอนสอนง่าย
งานฝีมือที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนทำได้ดี งานที่ต้องทำตามแบบที่กำหนดทำได้ดี	หรือ	งานฝีมือที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนทำได้ไม่ดี งานที่ต้องทำตามแบบที่กำหนดทำได้ไม่ดี

อาทราห์ เบน-โทวิม และ ดักกลาส บอยด์ (Atarah Ben-Tovin & Douglas Boyd, 1985: 28).

ธนาคาร แพทย์วงศ์. (2541: 28). ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการคัดเลือกนักดนตรี โดยสรุปว่า ต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกดี สุขภาพสมบูรณ์ มีพื้นฐานความรู้ทางด้านดนตรี ใจรักดนตรี มีความตั้งใจ ความเพียรพยายามในการฝึกซ้อม เสียสละเวลาให้กับส่วนรวมได้ ผลการเรียนดี ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการศึกษาดนตรี ความสามารถพิเศษด้านอื่น อาชีพของผู้ปกครอง ที่พักอาศัย โรคประจำตัว การเข้าสังคมกับเพื่อน

จากการศึกษาเรื่องการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ สามารถสรุปได้โดยสังเขป ดังนี้ ครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวง ต้องเป็นผู้ที่รู้เรื่องราวที่เป็นบริบททางการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ในวงโยชวาทิตเป็นอย่างดีด้วย เช่น การดูแลลักษณะของพื้น GRAM ริมฝีปาก ช่วงแขน นิ้ว ฝ่ามือ ความสูง-ต่ำ ลักษณะนิสัย การควบคุมอารมณ์ และบุคลิกทางร่างกายให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีนั้นๆ

ครูดนตรีนอกจากเป็นผู้ที่รู้ในเรื่องของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องศึกษาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ดนตรีของเด็กๆ หรือผู้ที่ต้องการฝึกหัดเล่นดนตรีใหม่ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูดนตรีต้องเป็นผู้ตัดสินใจที่จะเลือกเครื่องดนตรีให้กับนักดนตรีที่จะเริ่มฝึกหัดใหม่ ซึ่งถ้าการเลือกเครื่องดนตรีให้เด็กใหม่ไม่มีความเหมาะสม หรือไม่ถูกต้องอาจทำให้เกิดผลกระทบในทางลบ เช่น เด็กเกิดความเบื่อหน่ายต่อการฝึกซ้อม เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเล่นดนตรี อาจเป็นผลกระทบทางลบที่แพร่กระจายไปสู่กลุ่มใหญ่ได้ ซึ่งเป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้ห่วงพัฒนาได้ช้า

2.7.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรม และกิจกรรมการสอนคนตรี ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมเอาไว้ว่า กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดงความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นเครื่องมือช่วยอบรมนักเรียนให้รู้จักปรับตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ตามระบอบประชาธิปไตย กิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่างของนักเรียน เพื่อสร้างเจตคติ และพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2528: 11)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2538: 159). ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ หรือเกิดการเรียนรู้ มักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) กิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในลักษณะที่มีส่วนสัมพันธ์กับบทเรียนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนนั้น เกิดกระบวนการในทางความคิด มีทัศนคติและค่านิยมในทางที่ดีเป็นต้น โดยทั่วไปกิจกรรมในหลักสูตรที่จัดขึ้นในห้องเรียนมักมีการวางแผนล่วงหน้าโดยผู้สอนและอาจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมด้วยก็ได้ จากนั้นจะนำกิจกรรมที่วางแผนนั้นมาปฏิบัติในห้องเรียน มีลำดับขั้นตอนเริ่มจากขั้นนำกิจกรรม ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และขั้นสรุปกิจกรรม

2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถตลอดจนความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในห้องเรียนนั้นมีอยู่หลายชนิด เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตรเชิงวิชาการ ได้แก่ ชมรมต่างๆ เช่น ชมรมวิทยาศาสตร์ ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมดนตรี เป็นต้น กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬา เช่น ชมรมกีฬากลางแจ้ง ชมรมกีฬาฟันดาบ ชมรมยูโด เป็นต้น

กิจกรรมดังกล่าวอาจแยกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1) กิจกรรมที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมประเภทนี้ผู้สอนจะเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรม โดยเริ่มจากเป็นผู้วางแผนการเรียนการสอนและเป็นผู้นำในขณะปฏิบัติกิจกรรม การเรียนการสอนในห้องเรียน จึงมักมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว คือ ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดการเรียนการสอน แม้ว่ากิจกรรมเหล่านี้จะยึดถือผู้สอนเป็นแกนกลางก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่าผู้เรียนจะไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเลย ผู้เรียนยังคงมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมภายใต้การนำของผู้สอนต่อไป

2) กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมประเภทนี้ผู้เรียนเป็นแกนกลางในการประกอบกิจกรรม ส่วนผู้สอนจะทำหน้าที่เป็น ผู้ประสานงาน คอยส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และสร้างบรรยากาศของการเรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ การกำหนดแผนการ หรือวิธีการเรียนรู้เป็นขั้นเป็นตอนตามลำดับอย่างชัดเจน และได้ปฏิบัติตามขั้นต่อนั้น ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ที่ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2540: 155 – 162). ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมทางดนตรี หรือกิจกรรมการสอนดนตรี โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับปฐมวัย ควรเน้นที่การปฏิบัติ และเริ่มจากการเตรียมความพร้อมด้านดนตรีก่อน ในระยะต่อมาจึงเริ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาและทักษะดนตรี โดยในการเรียนการสอนผู้สอนควรเน้นที่เทคนิควิธีเพื่อช่วยพัฒนาการเรียนรู้ดนตรีของผู้เรียนให้มากที่สุด

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา ควรเน้นที่การให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะใดทักษะหนึ่งเป็นแกนในแต่ละคาบที่สอน และผสมผสานทักษะดนตรีอื่นๆ เอาไว้ให้ครบถ้วนทุกทักษะ เนื้อหาดนตรีที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาควรเริ่มจากรูปธรรมให้มากที่สุด โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่มีอยู่เป็นหลัก

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษา ควรแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมดนตรีสำหรับผู้เรียนที่ต้องการศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอก และสำหรับผู้เรียนที่เรียนวิชาดนตรีเป็นวิชาทั่วไป สำหรับกิจกรรมดนตรีในลักษณะแรก ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ศึกษาและฝึกฝนทักษะดนตรีตามความถนัดควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎีดนตรีในแขนงต่างๆ ลักษณะที่สองผู้เรียนควรมีโอกาสศึกษาดนตรีในลักษณะของผู้ฟังดนตรีที่ดี โดยมีโอกาสเรียนรู้สาระดนตรีพอเพียงกับระดับความสามารถของแต่ละคน นอกจากนี้กิจกรรมนอกห้องเรียนในรูปของชมรมต่าง ทางดนตรีและการละครเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนในวัยนี้เช่นกัน

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในระดับที่สามารถนำดนตรีไปใช้ประกอบเป็นวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมดนตรีควรมีทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน รวมทั้งการ

ปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพดนตรี และเจตคติที่ดีต่อดนตรีไทยโดยฐานะของผู้ฟังและผู้สนับสนุนดนตรี ด้วยตลอดเวลาของการเรียน

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี พอกกล่าวโดยสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี คือ การกำหนดวิธีการ และขั้นตอนในรูปแบบต่างๆ ในการเรียนการสอนดนตรี อย่างชัดเจน เพื่อช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางทฤษฎี และทักษะการปฏิบัติ เครื่องดนตรี ตามความเหมาะสมของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้

ทิสนา แคมมณี. (2544 : 7). ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า การสอน เอาไว้ว่า การสอน หรือ วิธีสอน คือ ขั้นตอนในการดำเนินการสอนให้สำเร็จด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะ หรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ

สุโขทัยธรรมมาธิราช.(2539: 187). ได้กล่าวถึง การสอน หรือวิธีสอนเอาไว้ลักษณะเดียวกันว่า วิธีสอน คือ การจัดกิจกรรมแบบต่างๆ ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม และพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยครูต้องเป็นผู้รวบรวมความรู้ จัดความรู้นั้นให้ง่าย และน่าสนใจต่อผู้เรียน เพื่อสะดวกในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้มีโอกาสฝึกความรับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักวิธีเรียนและวิธีทำงาน ครุมีหน้าที่คอยแนะนำช่วยเหลือในการวางแผนงาน และการวัดผลร่วมกับนักเรียน โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

สุโขทัยธรรมมาธิราช.(2539: 220). กล่าวถึง วิธีสอน 4 วิธี คือ วิธีการเรียนการสอนรายบุคคล วิธีการเรียนการสอนกลุ่มเล็ก วิธีการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ และวิธีการเรียนการสอนทางไกล กล่าวคือ

วิธีการเรียนการสอนรายบุคคล หมายถึงกลวิธีหนึ่งหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถ ตามความต้องการ และความสนใจของตนเอง ผู้สอนที่ใช้วิธีการเรียนการสอนรายบุคคลจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน

วิธีการเรียนการสอนกลุ่มเล็ก หมายถึง กลวิธี หรือกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป จนถึงประมาณ 15 คน วิธีการเรียนการสอนกลุ่มเล็กเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ สังเกต ไตร่ตรอง อภิปราย สรุปความเข้าใจของตนเอง

วิธีการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ หมายถึง กลวิธีหรือกิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป เน้นการบรรยาย บอกให้รู้ แสดงให้ดู เป็นหลักสำคัญ ผู้สอนมีบทบาทสำคัญมากกว่าผู้เรียน ใช้สื่อการสอนช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ

วิธีการเรียนการสอนทางไกล หมายถึง กลวิธีหรือกิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียน โดยไม่มีการเข้าชั้นเรียน แต่เรียนจากสื่อประเภทต่างๆ ผู้เรียนจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนของตนเอง ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ตามกำหนดเวลา เข้ารับการสอนเสริม สอนทบทวน และค้นคว้าเพิ่มเติม

เจริญใจ บุญทัต. (2525: 18). กล่าวถึงความหมายของการสอนว่า การสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์ หรือกิจกรรม เพื่อช่วยให้นักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการเรียน เกิดการเรียนรู้โดยง่าย หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงสอนให้เด็กได้มีวิชาความรู้ หรืออ่านออกเขียนได้และคิดเลขถูกต้องเท่านั้น การสอนของครูจะสมบูรณ์ เมื่อเด็กได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติ และความสามารถอื่นๆ

จากการศึกษาความหมายของคำว่า การสอน หรือ วิธีสอน พอสรุปได้ว่า การสอน หมายถึง การกระทำใดๆ ที่ส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ใหม่ ความรู้ใหม่ ความคิดใหม่ ซึ่งแต่ละประสบการณ์ ความรู้ และความคิดนั้น ต้องอาศัยการกระทำดังกล่าว ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม

อรวรรณ บรรจงศิลป์. (2538: 2-5) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเรียนการสอนดนตรี โดยสรุปเอาไว้ดังนี้

“...ดนตรีมีส่วนช่วยในการปรับตัวของมนุษย์ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก นั่นคือดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรม และดนตรีเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมายในการสอนดนตรีดังนี้

- เพื่อช่วยให้เด็กได้ค้นพบวิธีการต่างๆ ในการร่วมกิจกรรมทางดนตรี
- เพื่อช่วยให้เด็กได้เรียนรู้วิธีการฟังดนตรีด้วยความเข้าใจ และสามารถแยกแยะโครงสร้างต่างๆ ของดนตรีได้
- เพื่อช่วยให้เด็กมีทักษะพื้นฐานทางดนตรี และสนุกสนานกับการเรียน
- เพื่อช่วยให้เด็กได้ค้นพบการสร้างสรรค์ทางดนตรี และสามารถใช้นดนตรีเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรู้สึกและอารมณ์
- เพื่อช่วยให้เด็กสามารถนำความรู้ และความเข้าใจดนตรีไปใช้ ช่วยในการเลือกฟังเพลง ฟังดนตรี หรือชมการแสดงต่างๆ
- เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับมนุษย์ รู้ว่าดนตรีสามารถบันทึกความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจมนุษย์ และนำเสนอออกได้
- เพื่อช่วยให้เด็กค้นพบคุณค่าของดนตรี

สรุป คือ มุ่งให้นักเรียนได้รับความรู้ทางดนตรี มีทักษะพื้นฐานทางดนตรี สามารถนำความรู้ และทักษะที่มีอยู่ไปใช้ได้ เกิดทัศนคติที่ดีต่อดนตรี และรู้คุณค่าของดนตรีนั่นเอง...”

วิภา คงคากุล. (2529: 16-19). ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนรู้ทางดนตรีที่ก่อให้เกิดผลหลาย ด้านดังต่อไปนี้

- ความรู้สึกรับรู้ในดนตรี ซึ่งขึ้นอยู่กับการเล่นเครื่องดนตรีให้รู้จักอ่อนไหว และสามารถสนองตอบต่อการเคลื่อนไหวของดนตรีซึ่งอาจก่อให้เกิดความตื่นเต้น สนุกสนาน เรา่ใจ เฉื่อยชา หรือสบายใจ ความรู้สึกรับรู้ในดนตรีอาจเกิดขึ้นได้ด้วยการรับฟังดนตรีในรูปแบบการขับร้องและในการบรรเลงด้วย
- ความเข้าใจในดนตรี ซึ่งความเข้าใจในดนตรีเป็นผลผลิตของการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การแสดงออก และความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีที่มีคุณภาพต่อไป
- ความรู้ทางดนตรี หมายถึง การรู้จักคิด พิจารณา และรู้ความหมายของส่วนประกอบต่างๆ ของดนตรี
- ทักษะทางดนตรี ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการขับร้อง ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ทักษะการอ่านโน้ต ทักษะการเคลื่อนไหว และทักษะทางความคิดสร้างสรรค์
- ทัศนคติทางดนตรี หมายถึง ทัศนคติทางดนตรีอาจเกิดขึ้นได้ทั้งในทางบวก และทางลบ อีกทั้งทัศนคติทางดนตรีของ ครูดนตรี เพื่อน และสมาชิกในครอบครัวย่อมมีส่วนในการปลูกฝังทัศนคติทางดนตรีของเด็กด้วย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538: 103). ได้กล่าวถึงหลักการสอนดนตรีเอาไว้โดยสังเขปว่า ประการแรก เป็นการสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับเสียงก่อนที่จะแนะนำหรือสอนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรี ประการที่สอง ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีทุกประเภท ประการที่สาม สาระดนตรี และกิจกรรมควรจัดให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน และประการที่สี่ กิจกรรมที่จัดในการเรียนการสอนดนตรีควรมีความหลากหลายต่างๆ กันไป

แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 35). ได้กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพของนักดนตรีด้วยเกม เอาไว้โดยสังเขปว่า มนุษย์ทุกคนสามารถเล่นดนตรีได้ ถ้าผ่านการฝึกซ้อมอย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นการเล่นหรือบรรเลงด้วยทักษะและความชำนาญที่เกิดจากการฝึกซ้อมเท่านั้น แต่การเป็นนักดนตรีที่ดีและมีคุณภาพนั้นต้องได้รับการสอนในเรื่องของพื้นฐานความเป็นนักดนตรีอย่างถูกต้องด้วย ถึงจะสามารถบรรเลงได้ไพเราะ และเข้าถึงความเป็นดนตรีในบทเพลงต่างๆ มากขึ้น

เกมนานาชาติสามารถกระตุ้นความสนใจ และทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพความเป็นนักดนตรีได้อย่างดี เพียงวันละ 1 เกม แต่เล่นเกมใช้เวลาครั้งละประมาณ 7 นาที ทั้งนี้ไม่รวมถึงช่วงเวลาที่ต้องอธิบายถึงแนวคิดกับเหตุผลที่ต้องทำอย่างนี้ และการชี้แจงการนำไปฝึกด้วยตนเองเป็นการบ้านด้วย แม็ก เอฟ ดาลบี้ ได้กล่าวถึงเกมต่างๆ มากมาย ดังนี้

เกมที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง หมายถึงเกมที่ฝึกให้นักดนตรีรู้ว่าการออกเสียงที่ถูกต้องและดีนั้นต้องทำอะไร หรือรู้ว่าเสียงที่ดีกับไม่ดีนั้นเป็นอย่างไร ปัญหาเหล่านี้เกิดจากองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นหน้าที่ของครูดนตรีที่ต้องอธิบายว่า อูณหภูมิมีผลทำให้เสียงเพี้ยนได้ และเป็นความจริงที่ว่าเมื่อมีผู้เล่นมากกว่า 2 คนย่อมเกิดเสียงเพี้ยนได้เสมอ นักดนตรีควรได้รับการฝึกให้เคยชินกับเสียงที่ดีหรือถูกต้อง เช่น กู๋ 1, กู๋ 4, กู๋ 5, กู๋ 8 เป็นต้น มีเกมมากมายที่ช่วยในการฝึกเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ เช่น เกมจับเสียงเพี้ยน, เกมต่างความถี่, เกมบังคับเสียง, เกมปรับเสียงกู๋ 1, เกมปรับเสียงกู๋ 8, เกมปรับเสียงกู๋ 3 เมเจอร์, เกมปรับเสียงกู๋ 3 ไมเนอร์, เกมปรับเสียงกู๋ 7 ไมเนอร์, เกมกลับกัน (The Inversions Game)

ตัวอย่างเกมปรับเสียงกู๋ 1 ใช้ผู้เล่นเครื่องดนตรีชนิดเดียวกัน 2 คน คนที่หนึ่งเป่าเสียงใดก็ได้เพื่อเป็นหลัก คนที่สองเป่าเสียงให้ตรงกันแล้วปรับจนกระทั่งไม่มีการสั่นของเสียง คนที่หนึ่งจึงให้สัญญาณว่าผ่าน ถ้าคนที่สองไม่สามารถทำได้ ให้เริ่มใหม่โดยเปลี่ยนเป็นระดับเสียงอื่น โดยคนที่หนึ่งเป่าเสียงต่อไปให้สูงขึ้นอีกครั้งเสียงหรือเต็มเสียงจากเสียงเดิม เมื่อนักดนตรีสามารถทำได้แล้วให้สลับตำแหน่งกันบ้าง ครูดนตรีควรจับคู่เครื่องดนตรีประเภทเดียวกันเพื่อฝึก และเพิ่มคนที่สาม คนที่สี่ จนกระทั่งครบทั้งกลุ่ม ควรเล่นเกมนี้ทุกวันจนเกิดความชำนาญทุกคน

เกมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเสียง เช่น เกมรูปแบบ ดั่ง-เบาและจังหวะ, เกมควบคุมดั่ง-เบา, เกมเสียงสมดุล, เกมจบอย่างงดงาม, เกมเน้นเสียง เป็นต้น

ตัวอย่างเกมควบคุมดั่ง-เบา ครูดนตรีเขียนโน้ตขึ้น 2 ชุด ให้มีระดับความดั่ง-เบา 6 ระดับ (pp, p, mp, mf, f, ff) ชุดแรกให้ปฏิบัติในลักษณะค่อยๆ ดั่งขึ้น ชุดที่สอง (ff, f, mf, mp, p, pp) เป็นค่อยๆ เบาลง การทำเช่นนี้อาจจะเป็นการยากสำหรับเด็ก แต่จะช่วยให้ได้ผลตามที่ต้องการ โดยธรรมชาติของเครื่องดนตรีแต่ละกลุ่ม ย่อมให้ระดับเสียงที่ไม่เท่ากัน แต่สิ่งนี้กลับเป็นโอกาสอันดีที่ครูดนตรีจะได้อธิบายถึงความสมดุล และความเป็นไปไม่ได้ที่เครื่องดนตรีทุกกลุ่มจะมีเครื่องหมายเหมือนกัน อธิบายให้นักดนตรีได้เข้าใจถึงการเลือกเครื่องหมายที่เหมาะสมที่สุด เพื่อสร้างสมดุลของเสียง

เกมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคนิค แม็ก เอฟ ดาลบี้. Max F. Dalby. (1993: 46-47). กล่าวว่า มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลยที่นักดนตรีจะพัฒนาได้ด้วยการก้มหน้าก้มตาซ้อมเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้เรียนรู้วิธีการฝึกซ้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาเทคนิคทั้งในระหว่างการซ้อม และการฝึกซ้อมด้วยตน

เองที่บ้านด้วย ครูดนตรีต้องแนะนำทั้งวิธีการและอะไรที่ควรฝึกบ้าง ครูจึงควรสอนเทคนิคหลายๆ ที่ดีเอาไว้เพื่อการฝึกที่ให้ผลดีตามมา

ครูดนตรีส่วนใหญ่คิดว่าการฝึกบันไดเสียงและคอร์ด ในรูปแบบต่างๆ จะช่วยให้นักดนตรีเล่นโน้ตได้คล่องขึ้นและรวมถึงโน้ตที่สลับซับซ้อนด้วย แม้ว่าสิ่งนี้จะเป็วิธีที่สะดวกในการพัฒนาทักษะพื้นฐานก็ตาม แต่การฝึกบันไดเสียงก็ไม่ได้ช่วยอะไรมากแล้วสำหรับคนตรีในศตวรรษที่ 20 ที่มักเลี่ยงการใช้รูปแบบเดิม และทักษะเดิมบางอย่างอาจขัดแย้งกับการแสดงดนตรีสมัยใหม่ แต่อย่างไรก็ตามการฝึกเทคนิคสำหรับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ยังคงต้องเรียนรู้จากความสัมพันธ์ของโน้ตแบบดั้งเดิมอันประกอบด้วย ระบบ 12 เสียง บันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์รวมทั้งกลุ่มคอร์ดที่อยู่ใน โครงสร้างเดียวกัน บันไดเสียงโครมาติก 1 ช่วง, บันไดเสียงเต็ม 2 ช่วง (two whole-tone scales), กลุ่มคอร์ดคิมมินิเซฟเวิน 3 กลุ่ม, คอร์ดไมเนอร์เซฟเวิน ในแต่ละบันไดเสียง และบันไดเสียงแบบโหมด เป็นต้น

การใช้เกมฝึกเทคนิคจะช่วยพัฒนาความเข้าใจเรื่องของจังหวะ เรื่องตั้ง-เบา และรูปแบบ ไปพร้อมกันด้วย เช่น เกมวิธีฝึกซ้อม, เกมบันไดเสียงโครมาติก, เกมบันไดเสียงเดี่ยวโทนิค, เกมอะเพซิโอ, เกมสำเนียงซัด, เกมเครื่องประกอบจังหวะ เป็นต้น

เกมที่เกี่ยวกับจังหวะ เช่น เกมนับจังหวะ, เกมอ่านโน้ตทันที เป็นต้น

เกมสำหรับความเป็นนักดนตรีอื่นๆ เช่น เกมตัวโน้ต, เกมเปลี่ยนเสียง, เกมรูปแบบ, (The Style Game) เกมการร้อง, เกมการเน้น, เกมไม่เป็นระเบียบ, เกมสร้างความมั่นใจด้วยตนเอง, เกมคอนเสิร์ต, เกมอ่านวอยเพลง, เกมวรรณคดี, เกมจังหวะและรูปแบบ, เกมสุดยอดของดนตรี (Musical Climax Game) เกมเสียงสูง-ต่ำ สำหรับเด็กใหม่, เกมใจตรงกัน, เกมจังหวะอื่นๆ, เกมเพิ่มเติม, เกมเปลี่ยนเสียง เป็นต้น

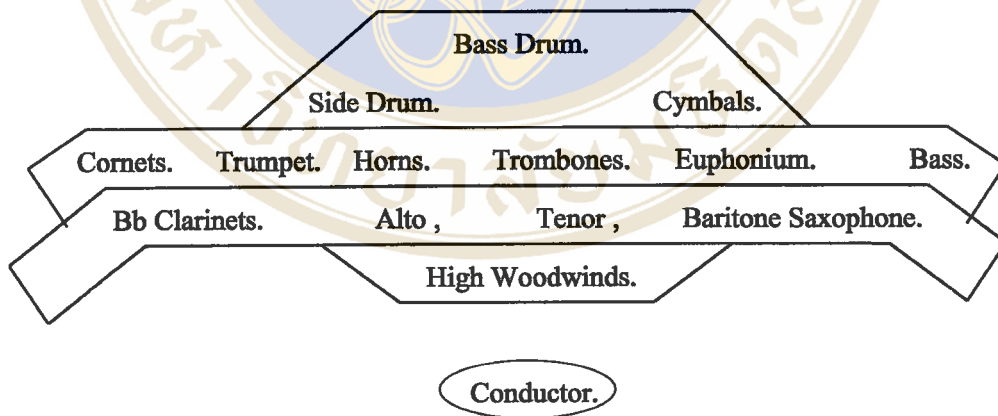
จากการศึกษาหลักการสอนดนตรี ตามแนวทางของนักวิชาการทางดนตรีต่างๆ ดังกล่าว พอสรุปได้โดยสังเขปว่า การสอนดนตรี คือ การช่วยให้นักเรียนรู้จักดนตรี และเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีอย่างมีความสุข มีความสามารถในการฟัง มีทักษะพื้นฐานทางดนตรีสามารถแสดงออกได้ มีความซาบซึ้ง รู้จักคุณค่าของดนตรีอย่างแท้จริง ยอมรับและเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างของดนตรีได้ สามารถนำความรู้ทางดนตรีดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคตต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.7.4 การเลือกบทฝึก-บทเพลง และผังการจัดวง

การคัดเลือกบทฝึก และบทเพลงให้นักดนตรีในวง เพื่อฝึกซ้อม หรือเพื่อการบรรเลงนั้นควรเป็นหน้าที่ของครุคนตรี ผู้ฝึกสอน หรือผู้ที่มีความรู้ และใกล้ชิดกับนักดนตรีทุกๆ คนในวงนั้นๆ เพราะผู้ที่เลือกบทฝึกและบทเพลงนั้นต้องศึกษาจากโน้ตเพลงนั้นๆ ถึงระดับความยาก-ง่าย เทคนิค ระดับเสียงสูง-ต่ำ แนวเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ให้เหมาะสมกับนักดนตรีในวงที่ตนเองรับผิดชอบ ถือเป็นเรื่องสำคัญมาก การเลือกบทฝึกและบทเพลงที่ผิด หรือไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักดนตรีอาจทำให้วงนั้นไม่ประสบความสำเร็จได้ เช่น การเลือกเพลงง่ายเกินไป หรือเลือกบทเพลงที่ยากเกินไป เป็นสาเหตุทำให้นักดนตรีเกิดความเบื่อหน่ายไม่ยอมฝึกซ้อม ไม่ทำทาย ไม่เข้าใจ

องค์ประกอบที่สำคัญในการคัดเลือกบทฝึกและบทเพลง คือ จำนวนเครื่องดนตรีและนักดนตรีในวง กับครุคนตรีที่ต้องเป็นผู้ที่รู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเป็นอย่างดี หรือผ่านการเรียนเกี่ยวกับวิชาเรียบเรียงเสียงประสานมาพอสมควร สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับการจัดที่นั่งในวงดนตรีด้วยเช่นกัน ดังที่ อารีย์ สุชะเกศ. (2538: 14-15). ได้กล่าวถึงรูปแบบของผังการจัดวงโยชวาทิตเอาไว้ ดังนี้

ตารางที่ 18 ผังการจัดวงนั่งบรรเลง

การจัดวงเพื่อเดินบรรเลงนี้มีข้อที่แตกต่าง ไปจากการจัดวงนั่งบรรเลงอยู่บ้าง เช่น

1. ในการเดินบรรเลงวงดนตรีอยู่ภายใต้ความควบคุมของ คทากร และถ้ามีการยืนบรรเลงเพลงเคารพด้วย วาทยากรจะเดินติดตามวงดนตรีไปด้วย
2. จะต้องเพิ่มปริมาณกลองเล็ก และกลองเทนเนอร์ อีกตามความเหมาะสม แต่ระวังอย่าให้ล้นจนกลบเสียงเพลง ชุดกลองนี้จะเพิ่มความหนักแน่นด้านจังหวะ เกิดความคึกคัก กระฉับกระเฉง เร่งเร็ว

อารมณ์ของผู้ดู ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ส่วนกลองใหญ่ และ ฉาบ ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรเพิ่ม

3. ในการจัดวางตำแหน่งเครื่องดนตรีต่างๆ ก็ยังคงแบ่งออกเป็น 3 ส่วนเช่นเดิม คือ เครื่องลมไม้ เครื่องกระทบ และเครื่องลมทองเหลือง แถวหน้าสุดจะยกเว้นเป็นพิเศษ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลในด้านความเหมาะสมสวยงาม เจริญหู เจริญตา

4. ลักษณะแถวควรจัดให้มีความสัมพันธ์ทั้งด้านกว้างและด้านลึก ทั้งนี้เพื่อการบรรเลงที่เป็นปีกแผ่น เช่นผู้บรรเลง 40 นาย(เว้นคทากร) ก็ควรจัดแถว 5 x 8 คือ 8 แถว เรียง 5 หรือ 6 x 7 คือ 7 แถว เรียง 6 (แถวกลองใหญ่ ว่าง 2 ที่) แต่การจัด 4 x 10 แถวจะยาวมากจนน่าเกลียดผลการบรรเลงจะขาดความพร้อมเพรียง โอกาสพลาดจะมีมาก การจัดแถวนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณสัดส่วนของเครื่องดนตรีและไหวพริบชั้นเชิงของผู้บริหารวงดนตรี ตามปกติแถวหน้าจะจัดไว้สำหรับกลองเล็ก หรือทอมโบนหากมีประมาณไม่พอก็ให้จัดปนกัน โดยทอมโบนอยู่กลางขนาบด้วยกลองเล็ก แถวถัดมาจะเป็นเครื่องลม โดยเครื่องกระทบมีกลองใหญ่ ฉาบและกลองเทเนอร์อยู่ส่วนกลาง ส่วนสุดท้ายเป็นเครื่องทองเหลือง ปิดท้ายด้วยเบส หรือ ซูซาโฟน แทรกด้วยยูโฟเนียม

ตารางที่ 19 ผังการจัดวงเดินบรรเลง

คทากร

Side Drum	Side Drum	Bass Drum	Cymbals	Side Drum
Bb Clarinets	Bb Clarinets	Bb Clarinets	Bb Clarinets	Bb Clarinets
Bb Clarinets	Bb Clarinets	Flute	Piccolo	Eb Clarinets
Alto Saxophone	Alto Saxophone	Alto Saxophone	Tenor Saxophone	Tenor Saxophone
Horn	Horn	Horn	Horn	Horn

ตารางที่ 19 ฟังการจัดวงเดินบรรเลง (ต่อ)

Trombone	Trombone	Cornet	Cornet	Trombone
Cornet	Cornet	Cornet	Cornet	Cornet
Basses	Euphonium	Euphonium	Euphonium	Basses

ยามาฮา แบนด์ ไซเคิล.Yamaha Band Cycle' 2001. (2545: 14). ได้กล่าวถึงฟังการจัดวงดุริยางค์ หรือวงโยชวาทิตเอาไว้ว่า วงดุริยางค์ขนาด 45 ชิ้น เป็นวงดุริยางค์ขนาดมาตรฐานทั่วไปที่ใช้ทั้งการประกวดและเดินแถว เพราะมีปริมาณเครื่องดนตรีที่ให้เสียงได้ครบถ้วนซึ่งอาจจะมีปริมาณเครื่องดนตรีที่มากกว่านี้ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและงบประมาณ มีรูปแบบการจัดวงดังนี้

ตารางที่ 20 ฟังการจัดวงเดินบรรเลง

คทากร

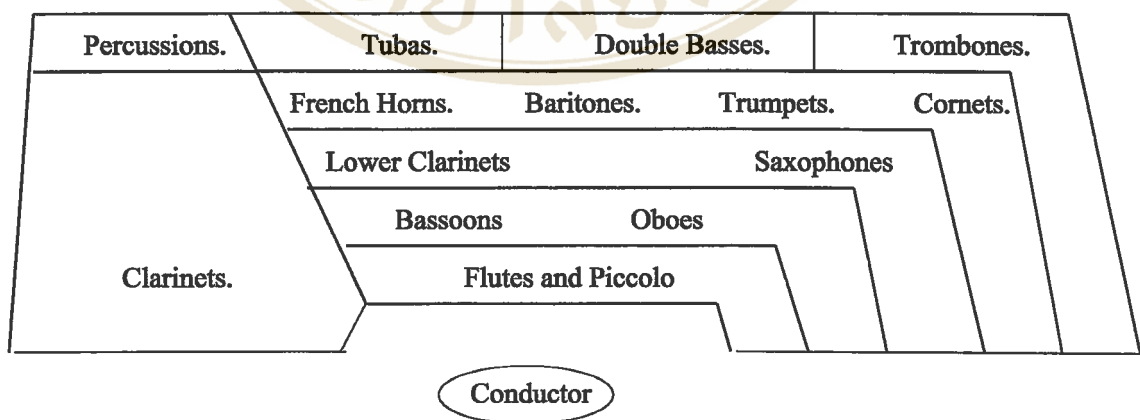
18" Marching Bass Drum	20" Marching Bass Drum	22" Marching Bass Drum	24" Marching Bass Drum	Cymbals
Marching Bell	Marching Snare	Piccolo	Marching Snare	Marching Toms
Flute	Flute	Clarinet	Flute	Flute
Clarinet	Clarinet	Clarinet	Clarinet	Clarinet

ตารางที่ 20 ฟังการจัดวงเคินบรรเลง (ต่อ)

Tenor Saxophone	Alto Saxophone	Baritone Saxophone	Alto Saxophone	Tenor Saxophone
Trumpet	Trumpet	Trumpet	Trumpet	Trumpet
Marching Mellophone	Marching Baritone	Marching Mellophone	Marching Baritone	Marching Mellophone
Trombone	Trombone	Bass Trombone	Trombone	Trombone
Marching Tuba	Marching Euphonium	Marching Tuba	Marching Euphonium	Marching Tuba

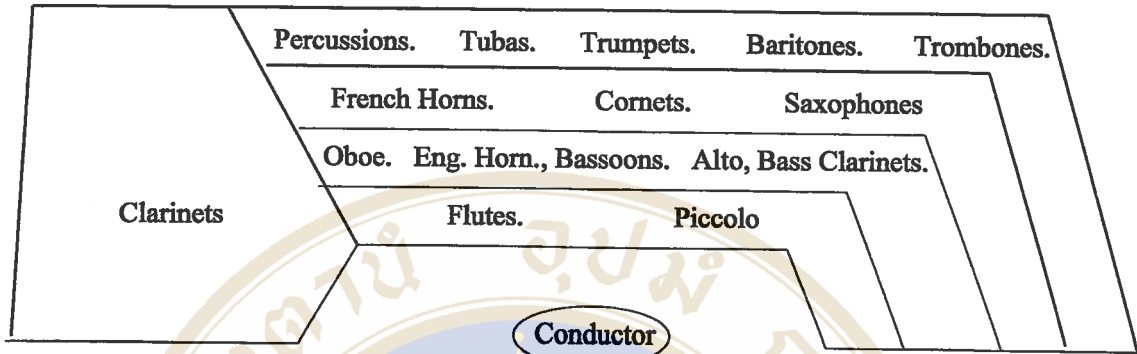
สูจิบัตรการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นิสิต นักศึกษา พ.ศ. 2539 ได้กล่าวถึงการจัดวงนั้ บรรเลงไว้ดังนี้

ตารางที่ 21 ฟังการจัดวงนั้บรรเลง

กรมพลและธนาการทหารไทย. (2539: ไม่ปรากฏเลขหน้า).

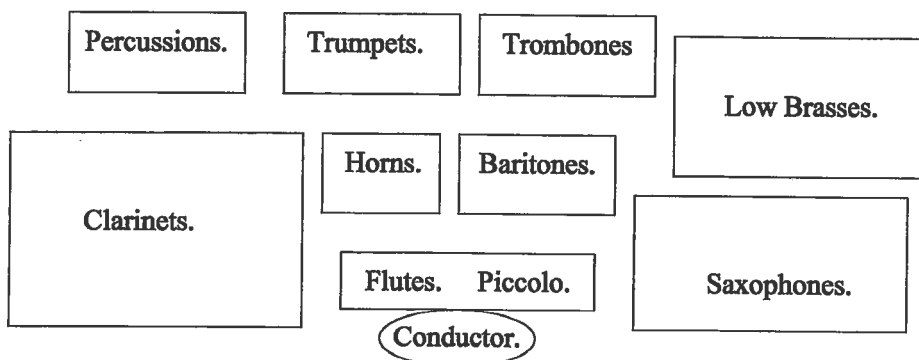
ตารางที่ 22 ผังการจัดวงนั่งบรรเลง

กรมพลและธนาการทหารไทย (2539: ไม่ปรากฏเลขหน้า).

จากการศึกษาการเลือกบทฝึก บทเพลงและผังการจัดวงสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องระดับเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ประกอบกับความสามารถในการบรรเลงของนักดนตรีแต่ละคนเป็นอย่างดี เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกบทฝึก บทเพลงต่างๆ ให้นักดนตรีสามารถบรรเลงได้ สำหรับผังการจัดวงนั่งบรรเลง กล่าวโดยสรุป คือ กลุ่มเครื่องดนตรีเสียงสูงอยู่แถวหน้าชิดผู้อำนวยเพลง โดยด้านซ้ายมือผู้อำนวยเพลงกลุ่มคลาริเน็ตและด้านขวามือเป็นกลุ่มแซกโซโฟน แถวหลังเป็นกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะและเครื่องลมทองเหลือง โดยด้านซ้ายมือของผู้อำนวยเพลงเป็นกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ตรงหน้าผู้อำนวยเพลงเป็นกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองระดับเสียงสูงกับเสียงกลาง และด้านขวามือเป็นกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองระดับเสียงต่ำ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 23 สรุปผังการจัดวงนั่งบรรเลง

ตารางที่ 24 สรุปผังการจัดวงเค้มนบรลล 3 แบน

แบบ ก

Drum major

Percussions

Woodwinds

Brasses

แบบ ข

Drum major

Woodwinds

Percussions

Brasses

แบบ ค

Drum major

Brasses

Percussions

Woodwinds

2.7.5 การฝึกซ้อม

แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 60-63). ได้กล่าวถึงจิตวิทยาในการฝึกซ้อมที่ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง สรุปได้โดยสังเขป ว่าในการซ้อมดนตรีนั้นต้องมีการกระตุ้นความสนใจ แรงจูงใจ แบบทดสอบความสามารถทางดนตรี ทั้งในระดับพื้นฐาน ระดับกลาง ระดับสูง การแสดง และระเบียบวินัย ดังนี้ คือ

1) การกระตุ้นความสนใจ (Stimulating Interest) ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการกระตุ้นความสนใจให้นักดนตรีในวงเกิดความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อม โดยครูต้องแสดงความสนใจ การฝึกซ้อมของนักดนตรีให้มาก เพื่อให้การฝึกซ้อมนั้นมีความหมายมากยิ่งขึ้น การใช้สื่อ เช่น วิดิทัศน์ รูปภาพ บทความเกี่ยวกับดนตรี หรือการพาไปชมการแสดงจริง ครูควรพูดคุยกับนักดนตรีถึงเรื่องต่างๆ เหล่านี้ด้วย เช่น ประวัติและผลงานของนักแต่งเพลง ทฤษฎีดนตรี ขนบธรรมเนียมการชม การแสดงดนตรีที่ดี เป็นต้น โดยอาศัยช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น หลังการฝึกซ้อม หลังการแสดงจริงจบลง หรือเมื่อความกดดันจากการฝึกซ้อมคลี่คลายลงแล้ว

ครูต้องสังเกตนักดนตรีในวงบางคนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ แล้วคอยให้การสนับสนุน เช่น การแต่งเพลง การเรียบเรียงเสียงประสาน โดยการจัดหาแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับนักดนตรีเหล่านั้นให้ หรือฝึกให้เป็นผู้อำนวยการ อีกทั้งการเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญมาให้ความรู้กับนักดนตรีในวงย่อมช่วยทำให้นักดนตรีพัฒนาได้ดีและเร็วขึ้น นอกจากนี้สิ่งที่ครูควรปฏิบัติเพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจ คือ ให้มีศิลปินรับเชิญมาที่วง จัดแสดงดนตรีสดจร(แลกเปลี่ยนกับวงอื่นๆ) การอัดเสียงประจำปี คลินิกดนตรี เปิดการแสดงย่อยภายใน จัดเทศกาลดนตรีทั้งเดี่ยวและกลุ่ม จัดระบบการเดี่ยวเครื่องดนตรีให้หลากหลาย หรือครบทุกกลุ่มเครื่องดนตรี

2) การสร้างแรงจูงใจ (Motivation) แม็ก เอฟ ดาลบี้ กล่าวว่า ความสนใจก่อให้เกิดแรงจูงใจ การเลือกบทเพลงที่เหมาะสมและนักดนตรีชอบ หรือตรงกับจินตนาการของนักดนตรี ถือเป็นวิธีที่วิธีวิธีหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจ บทเพลงที่มีท่วงทำนองและจังหวะน่าสนใจ ย่อมทำให้นักดนตรีเกิดความตั้งใจฝึกซ้อมอย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน นักดนตรีเองย่อมเกิดความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น และยอมรับในบทเพลงที่ครูเลือก เมื่อนักดนตรีเชื่อมั่นในการเลือกบทเพลงของครูแล้ว คงไม่เรื่องยากที่ครูจะเลือกบทเพลงต่อไปให้เหมาะสม มีเทคนิคที่ทำทลายความสามารถของนักดนตรี

ครูควรวิเคราะห์เพลงที่กำลังซ้อมให้นักดนตรีฟังพร้อมๆ กันทั้งวง เพื่อให้ให้นักดนตรีเกิดความซาบซึ้ง เข้าใจบทเพลง และเจตนาของผู้ประพันธ์ ให้ความสำคัญกับบทเพลงอย่างละเอียดถี่ถ้วน อีกทั้งเป็นการฝึกนักดนตรีให้มีความพร้อม ทั้งการเป็นผู้นำกลุ่มเครื่องมือ หรือผู้นำวง และการเป็นผู้ช่วย

ครูในการฝึกซ้อม ทั้งการซ้อมแบบกลุ่มย่อยและรวมทั้งวงได้

กระบวนการสร้างแรงจูงใจที่สำคัญ คือ ความสนใจที่ครูแสดงออกต่อนักดนตรีทุกคนด้วยความจริงใจ และยินดีที่จะช่วยเหลือให้เขากลายเป็นนักดนตรีที่สมบูรณ์ เป็นสิ่งดีที่สุดในที่ครูสามารถทำให้ทุกคนในวงเข้าใจว่า นักดนตรีทุกคนในวงมีส่วนสำคัญเท่ากันหมด วงประสบความสำเร็จได้เพราะความสามารถของทุกๆ คน ทั้งคนที่เก่ง และไม่เก่ง รวมทั้งนักดนตรีสำรองด้วย การให้ความสนใจกับนักดนตรีอย่างเท่าเทียมกัน เป็นทางหนึ่งที่จะทำให้นักดนตรีที่ไม่เก่งได้พัฒนาจนเป็นคนเก่งในอนาคตได้

การซ้อมบทเพลงแต่ละเพลงย่อมมีนักดนตรีส่วนหนึ่งที่ไม่ชอบบทเพลง ผู้ฝึกซ้อมต้องคอยโน้มน้าวจิตใจให้นักดนตรีเหล่านั้นเกิดทัศนคติที่ดีกับบทเพลงนั้นๆ การชมเชยเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มย่อย เพื่อการบรรเลงที่สมบูรณ์ของวง เมื่อกลุ่มย่อยมีวินัยสูงขึ้น แรงจูงใจจะเกิดจากตัวนักดนตรีเอง การที่นักดนตรีคนใดคนหนึ่งเล่นแย่ง ก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม

แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 63-64). ได้กล่าวว่า ผู้ควบคุมวงหลายคนที่คิดตั้งระบบวัดความสามารถทางดนตรีขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักดนตรีได้พัฒนามากขึ้น

3) แบบทดสอบความเป็นนักดนตรี

แบบทดสอบระดับพื้นฐาน

- บรรเลงบทเพลงระดับพื้นฐานได้
- อ่านโน้ตทันที ในบทเพลงที่เหมาะสม
- บรรเลงระดับเสียงเดียวกัน คู่แปด และคู่ห้าได้ดี
- บรรเลงด้วยเสียงที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมชาติ
- เทคนิคการใช้ลิ้นด้วยโน้ตเขบีต 2 ชั้น ที่ความเร็ว ตัวดำเท่ากับ 90
- บรรเลงถูกต้องวรรคตอนด้วยเครื่องหมาย p , mf และ f

แบบทดสอบระดับกลาง

- บรรเลงตามบทเพลงที่กำหนดให้ในระดับปานกลางได้
- อ่านโน้ตทันทีในระดับเกรด 4
- บรรเลงคู่เสียงต่างๆ ให้กลมกลืน และจังหวะดี
- บรรเลงเดี่ยวบทเพลงเกรด 3 - 4 โดยไม่ใช้วิธีการท่องจำ
- ควบคุมเสียงคัง-เบา ให้ได้ 5 ระดับ เช่น p, mp, mf, f, ff
- เทคนิคการใช้ลิ้นด้วยโน้ตเขบีต 2 ชั้น ที่ความเร็ว ตัวดำเท่ากับ 120

แบบทดสอบระดับสูง

- บรรเลงตามบทเพลงที่กำหนดให้ในระดับยากได้
- เล่นบันไดเสียง เมเจอร์ และไมเนอร์ ด้วยโน้ตเข็ปัด 2 ชั้น ที่ความเร็วโน้ตตัว

ค่าเท่ากับ 100

- อ่าน โน้ตทันทึในระดับเกรด 5
- บรรเลงเดี่ยวบทเพลงเกรด 4 – 6 ด้วยการท่องจำ
- บรรเลงคู่เสียง ทั้งที่กลมกลืน และไม่กลมกลืน ด้วยความสมดุลของเสียง และจังหวะที่ดี ถูกต้องทั้งหมด
- บรรเลงด้วยเสียงที่มีคุณภาพอย่างมืออาชีพ

หน้าที่สำคัญของครุคนตรีคือสร้างนักดนตรีที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ต้องให้ครูคอยช่วยเหลือตลอดเวลา ความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ทางดนตรีได้ ช่วยให้มีการพัฒนาทางดนตรีได้ดี และรวดเร็ว เช่น นักดนตรีสามารถใช้เทพประกอบการซ้อม เพื่อวัด การควบคุมเสียงสูง-ต่ำ ความสมดุล และ คุณภาพของเสียงทั่วไป สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจให้นักดนตรีอยากซ้อมเองในช่วงเวลาว่างที่โรงเรียน หรือที่บ้านก็ได้

4) ระเบียบวินัย (Discipline) การมีระเบียบวินัยระหว่างการฝึกซ้อมย่อมมีผลในทางที่ดีต่อเงื่อนไขต่างๆ ที่ครูได้กำหนดไว้ โดยครุควรชี้แจงให้นักดนตรีเข้าใจถึงจุดประสงค์และความสำคัญของการมีวินัยในการฝึกซ้อม เพราะการมีวินัยทำให้เป้าหมายในระยะสั้นสำเร็จได้ชัดเจน และส่งผลให้เป้าหมายในระยะยาวสำเร็จได้เช่นกัน

อารีย์ สุขะเกศ. (2528: 16). ได้กล่าวถึงการเตรียมการเพื่อการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตภาคสนามเอาไว้ว่า “การวางแผนที่ดีจะลดชั่วโมงการฝึกลงไปได้อย่างมาก” และก่อนการฝึกซ้อมต้องเตรียมการ ดังต่อไปนี้

- 1) พื้นที่มีบริเวณเท่าใด มี หรือ ไม่มีอัตรจรย
- 2) จำนวนนักดนตรีเหมาะสม เพราะถ้าน้อยเกินไปจะดูโหลหง
- 3) จัดทำรูปขบวน ท่าทางแสดงประกอบ กำหนดเค้าโครงบทเพลง ซอนี้จะต้องสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น และแน่นอน(ระยะก้าวของผู้ที่อยู่ใกล้สุดและไกลสุด) เพื่อความพอดีของบทเพลง
- 4) เมื่อทุกข้อที่กล่าวมาสมบูรณ์เรียบร้อย ให้พิจารณาแบ่งออกเป็นช่วงๆ เพื่อเตรียมการฝึกประเมินสถานการณ์ และเตรียมการแก้ปัญหาล่วงหน้า ขั้นนี้เป็นขั้นการวางแผนดำเนินงานของทีมงาน

การฝึกซ้อม

- 1) เตรียมการฝึกซ้อมบทเพลงต่อเนื่องตามลำดับทุกชั้นตอนโดยตลอด
- 2) อัดเทป
- 3) บรรยายสรุปให้ผู้ปฏิบัติทั้งหมดเข้าใจ
- 4) กำหนดแถว ตำแหน่งเครื่องดนตรีที่แน่นอน และกำหนดรหัสหมายเลขประจำตัวนัก

ดนตรีทุกคน

5) ฝึกตามชั้นตอนตัวเปล่า (ไม่ต้องใช้เครื่องดนตรี) แปรรูปขบวน หรือทำทางต่างๆ ประกอบเทป รูปขบวนที่ยากอาจต้องทำเครื่องหมายด้วยจุดแสดงตำแหน่งหลักที่สำคัญบนพื้นสนาม การฝึกขั้นนี้ต้องติดตามเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้หมดสิ้นอย่างใกล้ชิด จนเกิดความคล่องตัว และมีความมั่นใจ

- 6) ขั้นสุดท้ายให้เริ่มฝึกตามลำดับประกอบด้วยการบรรเลง

เบนท์เล เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สแวงริงเจน, และจอน วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 4). ได้กล่าวถึงระยะเวลาในการฝึกซ้อมทั้งในเวลาเรียนและหลังเลิกเรียนว่า วงโยชวาทิตสำหรับเดินบรรเลงจำนวนนักดนตรี 69 คน ควรมีเวลาซ้อมดังนี้ คือ ช่วงเวลาปกติ สัปดาห์ละ 5 วันๆ ละ 40 นาที และซ้อมหลังเลิกเรียนสัปดาห์ละ 1 วัน ครั้งละ 1.30 ชม. และวงโยชวาทิตสำหรับนั่งบรรเลง จำนวน 58 คน ควรมีเวลาซ้อมสัปดาห์ละ 5 วันๆ ละ 40 นาที เพื่อการแข่งขันที่จัดขึ้นเพียงปีละ 2 ครั้ง คือการแข่งขันระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

จากการศึกษาเรื่องการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต สามารถสรุปได้ว่า การฝึกซ้อมเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของวงโยชวาทิต ความสำเร็จในการบรรเลงแต่ละครั้งย่อมเกิดจากการฝึกซ้อมที่ดี ถูกต้องเหมาะสมทั้งชั้นตอน เวลา ตารางการฝึก เป็นการฝึกซ้อมอย่างมีความสุข สนุกสนาน และเป็นการฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมายที่แน่นอน ชัดเจนทุกครั้ง โดยครูดนตรี หรือผู้ควบคุมวงควรเป็นผู้ที่บอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง เป็นการพูดคุยเพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างความพร้อมทางด้านสมาธิ ในการฝึกซ้อมของนักดนตรีในวงทุกคน ซึ่งก่อให้เกิดความมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม

ครูดนตรีต้องเตรียมความพร้อมของตนเอง สำหรับบทเพลงที่จะฝึกซ้อมเช่นกัน ต้องศึกษาบทเพลงอย่างละเอียด คิดและตัดสินใจสำหรับรายละเอียดของเพลงนั้นเอาไว้ล่วงหน้า ก่อนที่ลงมือปรับเพลง สร้างความเชื่อมั่นในการเป็นผู้คุมวง หรือผู้อำนวยเพลงให้ได้ เพราะผู้อำนวยเพลงเป็นศูนย์กลาง

ของอารมณ์เพลง กล่าวคือ ต้องเป็นผู้ที่สามารถดึงอารมณ์ของนักดนตรีทุกคนให้คล้อยตามได้ทุกชั้นทุกตอนในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ

2.7.6 การแสดง (Performances)

แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 64-66). กล่าวว่า การแสดงนั้นถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของการฝึกซ้อม การที่จะทำให้การแสดงประสบผลสำเร็จนั้นประกอบด้วยหลายประการ เช่น การเลือกบทเพลงให้เหมาะสมกับความสามารถของนักดนตรี การวางแผนตั้งแต่การกำหนดตารางซ้อม การจองสถานที่ การกำหนดวันเวลาและรายละเอียดค่าใช้จ่ายเรื่องต่างๆ การประชาสัมพันธ์ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป

เบนท์เล่ เซลลาฮาเมอร์, เจมส์ สเวริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 4). ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการซ้อม หรือการแสดงในระยะเวลา 1 ปี เอาไว้ว่า วงโยชวาทิตดินบรรเลง จำนวน 69 คน ควรมีงานระดับชุมชนประมาณ 19 ครั้ง เช่น การร่วมงานกับการแข่งขันบาสเกตบอล แข่งขันฮ็อกกี้ หรือร่วมงานระดับชุมชนอื่นๆ เป็นต้น และการร่วมแสดงโชว์ประเภทเดินแถวสวนสนาม 2 ครั้ง การร่วมแสดงโชว์ภาคสนามในการประกวด 4 ครั้ง และเข้าร่วมแข่งขันจริงในระดับจังหวัด 1 ครั้ง

สำหรับวงโยชวาทิตนั้บรรเลง จำนวน 58 คน ควรมีการแสดงระดับชุมชนประมาณ 6 ครั้ง การแข่งขันควรมี 2 ครั้ง คือ การแข่งขันระดับชุมชน 1 ครั้ง และการแข่งขันระดับจังหวัดอีก 1 ครั้ง

การแสดงหรือการแข่งขัน เป็นแรงจูงใจที่สำคัญสำหรับวัยรุ่น ครูต้องปลูกฝังทัศนคติในการแข่งขันว่า การแข่งขันจะนำไปสู่การไต่ขั้นบันไดในการแสดง การแข่งขันระหว่างโรงเรียนนั้น นำไปสู่การพัฒนาความสามารถ สิ่งที่ต้องเน้นย้ำอย่างมาก คือ เป้าหมายของการแข่งขันคือการแสดงที่ดี ไม่ใช่การเอาชนะ และการแข่งขันกับตัวเอง คือ สิ่งที่ดีที่สุด

จากการศึกษาเรื่องการแสดงของวงโยชวาทิต สามารถสรุปได้ว่า การแสดงนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก การฝึกซ้อมจะไม่มี ความหมายและความสำคัญใดๆ เลย ถ้านักดนตรีรู้ว่าวงยังไม่มีแผนการจัดการแสดงเลย หรือซ้อมไปแล้วก็ยังไม่รู้ว่าจะได้แสดงหรือไม่ การขาดแผนงานหรือกำหนดการในการแสดงของวงเป็นเรื่องเสียหายอย่างมาก การแสดงของวงควรกำหนดเอาไว้ล่วงหน้า อย่างชัดเจน เช่น ในปีการศึกษานี้ ต้องมีการแสดงนั้บรรเลง 1 ครั้ง ประกวด 1 ครั้ง นอกเหนือจากการร่วมงานสังคมนาอื่น ๆ เป็นต้น การกำหนดการแสดงที่แน่นอน ช่วยทำให้นักดนตรีมีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และมีระเบียบวินัย

ในการฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น

2.6.7 การประเมินผล

ซิลปชัย กงตาล. (2540: 3). ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล โดยสรุปว่าการวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินการตามแนวทางของหลักสูตร

สายันต์ บุญใบ. (2543: 46). ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล โดยสรุปว่า การวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือบ่งชี้ว่าการเรียนการสอนได้บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ นักเรียนแต่ละคนมีความเจริญของงามเพียงใด

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2538: 162). กล่าวการประเมินเป็นไปได้ 2 ลักษณะ คือ การประเมินหมายถึงข้อมูลเชิงปริมาณของผู้เรียน (การวัด) รวมกับการประเมินค่า และอีกลักษณะหนึ่ง คือ การประเมินหมายถึงข้อมูลเชิงคุณภาพของผู้เรียน (มิได้เป็นการวัดผล) รวมกับการประเมินค่า

การประเมินผลดนตรีที่สมบูรณ์ ควรเป็นการประเมินผลที่ประกอบด้วยการประเมินผลดังกล่าวทั้ง 2 ลักษณะ เนื่องจากดนตรีเป็นวิชาที่มีเนื้อหา ทักษะ และสัมพันธ์กับเจตคติ แนวคิดของผู้เรียน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความซาบซึ้งในดนตรี การประเมินผลประเภทแรกมักใช้ในการวัดเนื้อหาทางด้านทฤษฎี และทักษะได้ ส่วนการประเมินผลประเภทหลังมักใช้ในการวัดเจตคติ แนวคิดและความซาบซึ้งในดนตรีรวมทั้งทักษะในระดับสูง ซึ่งเป็นเรื่องทางด้านคุณภาพมากกว่าปริมาณ

แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 71-74). ได้กล่าวถึงการประเมินผลทางดนตรีเอาไว้ว่า สิ่งแรกควรดูที่ภาพรวมทั้งหมดก่อนแล้วค่อยมาดูถึงการพัฒนาของนักดนตรี การประเมินผลทางดนตรีที่ใช้ระบบการจัดอันดับ โดยให้รางวัลอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมจากการแสดงความสามารถทางดนตรีในแต่ละระดับทักษะของแต่ละวง การประเมินโดยใช้ระบบการจัดอันดับเริ่มใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1934 ถือเป็นแบบแผนที่ดี เพราะเป็นระบบที่ทุกคนยอมรับได้ และประโยชน์ที่ได้จากการใช้ระบบจัดอันดับคือ สร้างแรงจูงใจ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความรับผิดชอบ การยกระดับมาตรฐานของการแสดง การแสดงวรรณคดีที่มีคุณภาพ การปรับปรุงการเรียบเรียงเสียงประสาน เครื่องดนตรี ปรับปรุงเทคนิคต่างๆ รวมถึงการซ้อมเองที่บ้านมากขึ้นด้วย

มีหลากหลายวิธีการที่ทำให้วงประสบความสำเร็จอย่างมืออาชีพได้ การชนะการแข่งขันไม่ใช่การวัดครั้งสุดท้ายของความสำเร็จ หรือเงินเดือนสูงๆ ไม่ได้เป็นเครื่องวัดว่าคุณภาพดี สิ่งสำคัญ

ควรเป็นเรื่องของการสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีใจรักดนตรีโดยผ่านประสบการณ์การรวมวง ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่สำคัญของชีวิต ที่ช่วยให้นักดนตรีเหล่านั้นค้นพบศักยภาพทางดนตรี และพัฒนาตัวเองให้ถึงขีดสูงสุดได้ด้วยตัวเอง

อรวรรณ บรรจงศิลป์. (2538: 84). ได้กล่าวถึงการประเมินผลทางดนตรีเอาไว้ว่า เกณฑ์การประเมินผลควรประเมินผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ เพื่อคู่สมฤทธิ์ผลของเด็ก ขณะเดียวกันก็จะต้องประเมินผลการสอนของครูด้วย ครูจะต้องตอบคำถามตนเองว่า

- 1) มีความกระตือรือร้นในการจัดประสบการณ์ทางดนตรีให้เด็กหรือไม่
- 2) ช่วยเด็กให้ใช้ดนตรีเป็นสื่อ ในการสนองตอบอารมณ์หรือไม่
- 3) จัดกิจกรรมดนตรีเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กหรือไม่
- 4) จัดให้เด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับดนตรีชนิดต่างๆ อย่างกว้างขวาง และมีกิจกรรมต่างๆ หรือไม่

5) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือไม่ ตัวครูรู้จักเด็กแต่ละคนพอที่จะบันทึกความก้าวหน้าได้หรือไม่

6) ได้กระตุ้นให้เด็กแต่ละคนเข้าร่วมในกิจกรรมดนตรีหรือไม่

7) ช่วยเด็กให้เข้าใจดนตรีและส่งเสริมให้ใช้ดนตรีในการแสดงความรู้สึกหรือไม่ ถ้าครูปฏิบัติตามนี้ ก็ถือว่าช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางดนตรีเพิ่มขึ้น

การประเมินผลความก้าวหน้าทางดนตรีของเด็ก ครูควรประเมินผลความก้าวหน้าทั้งด้านมโนทัศน์และด้านทักษะ และควรประเมินผลต่อเนื่องไปเรื่อยๆ เพื่อจะได้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของเด็กในแต่ละชั้น อันจะช่วยวางโครงการสอนสำหรับบทเรียนต่อไป

จากการศึกษาการประเมินผลทางด้านดนตรี พอสรุปได้โดยสังเขปว่า กิจกรรมใดๆ ที่ขาดการประเมินผล ถึงจะประสบความสำเร็จ คงจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเป็นความสำเร็จที่มีระดับและเป้าหมายที่ไม่แน่นอน หรืออาจกล่าวได้ว่า การประเมินผล เปรียบเสมือน เข็มทิศของการเดินทางที่เป็นตัวบังคับหรือควบคุมทิศทางการเดินทาง เพื่อการนำไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้นั่นเอง

จากการศึกษาเรื่องการจัดวงโยชวาทิต สามารถสรุปได้ว่า ในการจัดวงโยชวาทิตนั้น ทั้งที่เป็นวงโยชวาทิตเก่า และวงโยชวาทิตที่กำลังจะก่อตั้งขึ้นใหม่ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เพื่อให้สำเร็จบรรลุ

ตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ประกอบด้วย การกำหนดแผนงาน การรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การคัดเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง การฝึกซ้อม การแสดง และการประเมินผล

“แผนงาน” วงโยชวาทิตทุกวงควรมีการวางแผน หรือการกำหนดแผนงานด้านต่างๆ เป็นขั้นเป็นตอน อย่างละเอียดชัดเจน ควรมีการประชุมในคณะกรรมการ และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่ยอมรับถึงความเป็นไปได้ของแผนงานนั้น สำรวจความพร้อมครั้งสุดท้ายอีกครั้งเพื่อความมั่นใจ ก่อนที่จะตัดสินใจปฏิบัติตามแผน เพราะการจัดวงโยชวาทิตนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญรองลงมาจากแผนงาน และมีความจำเป็นมากที่สุด คือ งบประมาณค่อนข้างสูง ถ้าตัดสินใจผิดพลาดย่อมเกิดความเสียหายอย่างมากต่อองค์กรนั้นๆ อย่างแน่นอน

“การรับและการคัดเลือกเด็กใหม่” สามารถสรุปได้ดังนี้ ครูคนตรีหรือผู้ควบคุมวง ต้องเป็นผู้ที่รู้เรื่องราวที่เป็นบริบททางการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ในวงโยชวาทิตเป็นอย่างดีด้วย เช่น การดูแลลักษณะของฟัน กราม ริมฝีปาก ช่วงแขน นิ้ว ฝ่ามือ ความสูง-ต่ำ ลักษณะนิสัย การควบคุมอารมณ์ และบุคลิกทางร่างกายให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีนั้นๆ

ครูคนตรินอกจากเป็นผู้ที่รู้ในเรื่องของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องศึกษาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ดนตรีของเด็กๆ หรือผู้ที่ต้องการฝึกหัดเล่นดนตรีใหม่ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูคนตรีต้องเป็นผู้ตัดสินใจที่จะเลือกเครื่องดนตรีให้กับนักดนตรีที่จะเริ่มฝึกหัดใหม่ ซึ่งถ้าการเลือกเครื่องดนตรีให้เด็กใหม่ไม่มีความเหมาะสม หรือไม่ถูกต้องอาจทำให้เกิดผลกระทบในทางลบ เช่น เด็กเกิดความเบื่อหน่ายต่อการฝึกซ้อม เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเล่นดนตรี อาจเป็นผลกระทบทางลบที่แพร่กระจายไปสู่กลุ่มใหญ่ได้ ซึ่งเป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้วงพัฒนาได้ช้า

“การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรี” กล่าวโดยสรุปว่า กิจกรรมการเรียนดนตรี คือ การกำหนดวิธีการ และขั้นตอนในรูปแบบต่างๆ ในการเรียนการสอนดนตรีอย่างชัดเจน เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางทฤษฎี และทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ตามความเหมาะสมของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้

การสอนดนตรี คือ การช่วยให้นักเรียนรู้จักดนตรี และเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีอย่างมีความสุข มีความสามารถในการฟัง มีทักษะพื้นฐานทางดนตรีสามารถแสดงออกได้ มีความซาบซึ้ง รู้จักคุณค่าของดนตรีอย่างแท้จริง ยอมรับและเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างของดนตรีได้ สามารถนำความรู้ทางดนตรีดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคตต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

“การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง สรุปได้ว่า ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องระดับเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ประกอบกับความสามารถในการบรรเลงของนักดนตรีแต่ละคน เป็นอย่างดี เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกบทฝึก-บทเพลงต่างๆ ให้นักดนตรีสามารถบรรเลงได้ สำหรับผังการจัดวงนั่งบรรเลง กล่าวโดยสรุป คือ กลุ่มเครื่องดนตรีเสียงสูงอยู่แถวหน้าชิดผู้อำนวยเพลง โดยด้านซ้ายมือผู้อำนวยเพลงกลุ่มคลาริเน็ตและด้านขวามือเป็นกลุ่มแซกโซโฟน แถวหลังเป็นกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะและเครื่องลมทองเหลือง โดยด้านซ้ายมือของผู้อำนวยเพลงเป็นกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ตรงหน้าผู้อำนวยเพลงเป็นกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองระดับเสียงสูงกับเสียงกลาง และด้านขวามือเป็นกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองระดับเสียงต่ำ

สำหรับผังการจัดวงเดินบรรเลง สรุปได้ 3 แบบ ดังนี้ คือ แบบแรกให้เครื่องประกอบจังหวะอยู่แถวหน้าสุดตามด้วยเครื่องเป่าลมไม้และเครื่องเป่าลมทองเหลือง แบบที่สองให้เครื่องเป่าลมไม้อยู่แถวหน้าตามด้วยเครื่องประกอบจังหวะและเครื่องเป่าลมทองเหลือง และแบบที่สามให้เครื่องเป่าลมทองเหลืองอยู่แถวหน้าสุดตามด้วยเครื่องประกอบจังหวะและเครื่องเป่าลมไม้

“การฝึกซ้อมของวงโยชวาทิต” สรุปได้ว่า การฝึกซ้อมเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของวงโยชวาทิต ความสำเร็จในการบรรเลงแต่ละครั้งย่อมเกิดจากการฝึกซ้อมที่ดี ถูกต้อง เหมาะสมทั้งขั้นตอน เวลา ตารางการฝึก เป็นการฝึกซ้อมอย่างมีความสุข สนุกสนาน และเป็นการฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมายที่แน่นอน ชัดเจนทุกครั้ง โดยครูดนตรี หรือผู้ควบคุมวงควรเป็นผู้ที่บอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง เป็นการพูดคุยเพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างความพร้อมทางด้านสมาธิในการฝึกซ้อมของนักดนตรีในวงทุกคน ซึ่งก่อให้เกิดความมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม

ครูดนตรีต้องเตรียมความพร้อมของตนเอง สำหรับบทเพลงที่จะฝึกซ้อมเช่นกัน ต้องศึกษาบทเพลงอย่างละเอียด คิดและตัดสินใจสำหรับรายละเอียดของเพลงนั้นเอาไว้ล่วงหน้า ก่อนที่ลงมือปรับเพลง สร้างความเชื่อมั่นในการเป็นผู้คุมวง หรือผู้อำนวยเพลงให้ได้ เพราะผู้อำนวยเพลงเป็นศูนย์กลางของอารมณ์เพลง กล่าวคือ ต้องเป็นผู้ที่สามารถดึงอารมณ์ของนักดนตรีทุกคนให้คล้อยตามได้ทุกขั้นตอนในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ

“การแสดง” สรุปได้ว่า การแสดงของวงโยชวาทิตนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก การฝึกซ้อมจะไม่มี ความหมายและความสำคัญใดๆ เลย ถ้านักดนตรีรู้ว่าวงยังไม่มีแผนการจัดการแสดงเลย หรือซ้อมไปแล้วก็ยังไม่รู้ว่าจะได้แสดงหรือไม่ การขาดแผนงานหรือกำหนดการในการแสดงของวงเป็นเรื่องเสียหายอย่างมาก การแสดงของวงควรกำหนดเอาไว้ล่วงหน้า อย่างชัดเจน เช่น ในปีการศึกษานี้ ต้องมีการแสดงนั่งบรรเลง 1 ครั้ง ประกวาด 1 ครั้ง นอกเหนือจากการร่วมงานสังคมนาเป็นต้น การกำหนด

การแสดงที่แน่นอน ช่วยทำให้นักดนตรีมีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น

“การประเมินผล” สรุปได้ว่า กิจกรรมใดๆ ที่ขาดการประเมินผล ถึงจะประสบความสำเร็จลงจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเป็นความสำเร็จที่มีระดับและเป้าหมายที่ไม่แน่นอน หรืออาจกล่าวได้ว่า การประเมินผล เปรียบเสมือน เข็มทิศของการเดินทางที่เป็นตัวบังคับหรือควบคุมทิศทางในการเดิน เพื่อการนำไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้นั่นเอง

2.8 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

วงโยชวาทิต เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับความเกี่ยวข้องที่ได้สัมผัสกับกิจกรรมนี้ โดยส่วนใหญ่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง คือ นักเรียน และครูผู้สอน ที่ต้องร่วมมือกันทำกิจกรรมนี้ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นลักษณะของการทำงานเป็นกลุ่มที่มีเป้าหมายเดียวกัน มีความสัมพันธ์กัน และปฏิบัติหน้าที่ในทิศทางเดียวกัน ดังที่ (ฉลอง ภิรมย์รัตน์, ม.ป.ป.: 2) ได้ให้ความหมายของกลุ่ม เอาไว้ดังนี้

กลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมกันสนใจประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นปทัสถาน มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และต่างก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันด้วย โดยมีลักษณะของกลุ่ม ที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

- ก. มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Common goal)
- ข. มีการติดต่อเกี่ยวข้องกัน (Interaction)
- ค. มีการปฏิบัติในบทบาทที่เป็นอันเดียวกัน (Common Role)

การรวมกลุ่มกันครบทั้ง 3 ลักษณะ ดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่าเป็นการรวมกลุ่มตามลักษณะของจิตวิทยาสังคม

จำเนียร ช่วงโชติ และคนอื่นๆ. (ม.ป.ป.: 14) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึก โดยสรุปว่า ธอร์นดิก(Thorndike) ได้ให้ความหมายของกฎแห่งการฝึกว่า

“... สิ่งใดที่ทำบ่อยๆ หรือมีการฝึกสม่ำเสมอ คนย่อมกระทำการสิ่งนั้นได้ดี สิ่งใดที่คนไม่ได้ทำนานๆ คนย่อมทำการสิ่งนั้นไม่ได้เหมือนเดิม ยิ่งได้กระทำซ้ำในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ยิ่งทำให้การกระทำนั้นแน่นอนสมบูรณ์ขึ้น หากเว้นว่างจากการฝึกหัดกระทำอยู่บ่อยๆ การกระทำนั้นๆ จะค่อยๆ ลืมเลือนไป ถ้าร่างกายได้กระทำพฤติกรรมใดๆ ซ้ำๆ อยู่เสมอจะมีผลทำให้กระทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างถูก

ต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมใดที่ร่างกายไม่มีโอกาสได้ใช้ หรือได้ทำซ้ำๆ บ่อยนัก พฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มจะถูกลืม หรือแม้จะไม่ลืมก็ไม่อาจทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นได้”

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2538: 107-113) ได้กล่าวถึงระบบการสอนดนตรีของคาลโครซ โดยสรุปว่า คาลโครซเชื่อว่าการพัฒนาการฟังควบคู่ไปกับการตอบสนองโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย ช่วยทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการการดนตรีได้ ดังนั้นเขาจึงจัดให้มีการสอนที่เน้นเรื่องของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับจังหวะซึ่งมีชื่อเฉพาะว่า “ยูริธึมมิก” (Eurhythmic) ซึ่งหมายถึงการเคลื่อนไหวที่ดี และกระบวนการทางการรับรู้ที่สัมพันธ์กันระหว่างความคิดกับการเคลื่อนไหว

ธวัชชัย นาควงษ์. (2537: 1-23) ได้กล่าวถึงระบบการสอนดนตรีของออร์ฟ โดยสรุปว่า ออร์ฟมีความคิดว่า จังหวะเป็นส่วนประกอบหลักที่มีความสำคัญที่สุดของดนตรี การตอบสนองทางดนตรีของมนุษย์ที่เป็นธรรมชาติที่สุด และสามัญที่สุดคือการใช้จังหวะ กระบวนการเรียนการสอนของออร์ฟในเรื่องของจังหวะโดยสอนควบคู่ไปกับความรู้เรื่องดนตรีเบื้องต้น เนื่องจากออร์ฟเชื่อว่าจังหวะเป็นส่วนประกอบสำคัญ ในคำพูด ในการเคลื่อนไหว และในดนตรี จังหวะจึงเป็นสิ่งที่ต้องเริ่มต้นเรียนรู้ก่อน โดยมีเครื่องดนตรีที่ออร์ฟคิดขึ้นเพื่อประกอบการเรียนตามวิธีการของเขา คือ เครื่องตี และระนาดของออร์ฟ

ธวัชชัย นาควงษ์. (2534: 1-22) ได้กล่าวถึงระบบการสอนดนตรีของโคคาย โดยสรุปว่า โคคายเชื่อว่า โคคายเชื่อว่าความสามารถในการอ่านและเขียนโน้ตเพลงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ในการเรียนดนตรีทุกประเภท โคคายจึงจัดกระบวนการเรียนการสอนดนตรีให้มีการหัดร้องโน้ตแบบ ซอล-ฟา (Sol-Fa Teaching) จุดประสงค์เพื่อเน้นทักษะในการอ่านและเขียนโน้ตเมื่อแรกเห็น (Sight singing) และการบันทึกโน้ตจากเสียงที่ได้ยิน บทเรียนดนตรีขั้นต้น ถือเป็นส่วนสำคัญที่สุด ความรู้ในเรื่องจังหวะ ทำนอง เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง และสัญลักษณ์ทางทฤษฎีดนตรีต่างๆ มีการวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนาความรู้ และประสบการณ์ทางดนตรี

สุกรี เจริญสุข. (2541: 1-18) ได้กล่าวถึงระบบการสอนดนตรีของชูชุกิ โดยสรุปว่า ชูชุกิ เชื่อว่าความสามารถที่เรียกว่า “เก่ง” หรือ “อัจฉริยะ” ไม่ได้มีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ทุกคนเกิดมามีทุกสิ่งทุกอย่างเท่ากันหมด ต้องอาศัยการเลี้ยงดู อบรม ฝึกสอน พัฒนา เพื่อให้เด็กเป็นอย่างที่พ่อแม่ต้องการ การเรียนรู้ของเด็กเหมือนการเรียนภาษาจากแม่ ดังนั้นเขาจึงเห็นว่า การเรียนดนตรีที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้แบบแม่สอนลูก แม่สอนอย่างไรลูกก็ได้เช่นนั้น โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดทิศทางการเรียนของเด็ก คือ “ครูเก่ง-เด็กเก่ง และ ครูไม่เก่ง-เด็กไม่เก่ง” ส่วนความลับของการฝึกซ้อมคือการทำซ้ำ คือการฝึกซ้ำแล้วซ้ำอีกจนดูเป็นเรื่องง่าย และเป็นไปอย่างธรรมชาติ

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต พบว่า ในการจัดวงโยชวาทิตนั้น เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่มที่สมาชิกทุกคนต่างก็มีหน้าที่ของตนเองแล้วมีการประสานกันอย่างกลมกลืนเพื่อมุ่งสู่จุดมุ่งหมายอันเดียวกัน โดยอาศัยการฝึกฝนหรือการกระทำซ้ำๆ ที่ต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างมาก ด้วยการจัดให้มีแบบอย่างที่ดีและถูกต้องเป็นตัวอย่าง เพราะต้องพัฒนาทั้งเรื่องของ การเคลื่อนไหวร่างกายให้เป็นธรรมชาติที่สอดคล้องกับจังหวะทางดนตรี อีกทั้งการฝึกโสตประสาทในการฟัง เพื่อการร้อง การอ่าน และการเขียนโน้ตที่ถูกต้อง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้สามารถสร้างประสบการณ์ที่ช่วยให้การเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

2.9 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยขอกล่าวถึงเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องต่างๆ เหล่านี้โดยสรุป ดังนี้ คือ

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2540: 155 – 162). ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมทางดนตรี หรือกิจกรรมการสอนดนตรี โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับปฐมวัย ควรเน้นที่การปฏิบัติ และเริ่มจากการเตรียมความพร้อมด้านดนตรีก่อน ในระยะต่อมาจึงเริ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาและทักษะดนตรี โดยในการเรียนการสอนผู้สอนควรเน้นที่เทคนิควิธีเพื่อช่วยพัฒนาการเรียนรู้ดนตรีของผู้เรียนให้มากที่สุด

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา ควรเน้นที่การให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะใดทักษะหนึ่งเป็นแกนในแต่ละคาบที่สอน และผสมผสานทักษะดนตรีอื่นๆ เอาไว้ให้ครบถ้วนทุกทักษะ เนื้อหาดนตรีที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาควรเริ่มจากรูปธรรมให้มากที่สุด โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่มีอยู่เป็นหลัก

กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษา ควรแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมดนตรีสำหรับผู้เรียนที่ต้องการศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอก และสำหรับผู้เรียนที่เรียนวิชาดนตรีเป็นวิชาทั่วไป สำหรับกิจกรรมดนตรีในลักษณะแรก ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ศึกษาและฝึกฝนทักษะดนตรีตามความถนัดควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎีดนตรีในแขนงต่างๆ ลักษณะที่สองผู้เรียนควรมีโอกาสศึกษาดนตรีในลักษณะของผู้ฟังดนตรีที่ดี โดยมีโอกาสเรียนรู้สาระดนตรีพอเพียงกับระดับความสามารถของแต่ละคน นอกจากนี้กิจกรรมนอกห้องเรียนในรูปแบบของชมรมต่างๆ ทางดนตรีและการละครเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้

เรียนในวัยนี้เช่นกัน

กิจกรรมการสอนคนตรีในระดับอุดมศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในระดับที่สามารถนำคนตรีไปใช้ประกอบเป็นวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมคนตรีควรมีทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน รวมทั้งการปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพคนตรี และเจตคติที่ดีต่อคนตรีไทยโดยฐานะของผู้ฟังและผู้สนับสนุนคนตรี ค้ำยันตลอดเวลาของการเรียน

อ้างถึงใน ฌรุตส์ สุทธจิตต์. (2538: 104). ได้กล่าวถึงหลักการสอนของหม่อมคุณหญิง บริพัตร เอาไว้โดยสรุปว่า หลักการสำคัญ คือ การบูรณาการของทักษะคนตรี และการเคลื่อนไหว ผู้เรียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดทางดนตรีโดยใช้พื้นฐานทางการเคลื่อนไหว และทักษะคนตรีเป็นสื่อ การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนเป็นหลักสำคัญในการสอน ผู้เรียนจะคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน และแสดงในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อรับรู้ และเกิดประสบการณ์ทางดนตรีโดยใช้การเคลื่อนไหวเป็นสื่อที่ประกอบไปด้วยทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน 3 ระดับ คือ ทักษะพื้นฐานเบื้องต้น ทักษะพื้นฐานขั้นกลาง และทักษะระดับสูง ผู้เรียนจะพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งพร้อมๆ กับทักษะต่างๆ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางดนตรี

วรรณเทพ หาญกล้า. (2539: ง) ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนคนตรีในโรงเรียนเอกชนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น พบว่า มีปัญหาในเรื่องสรีระ สุนทรียะ เทคนิคการเล่น ปัญหาเรื่องการเดินทางมาเรียน ไม่มีเวลาฝึกซ้อม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ พฤติกรรมของครูผู้สอนไม่เหมาะสม และแรงจูงใจในการมาเรียนต่างกัน

ธนาคาร แพทย์วงษ์. (2541: ง) การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักคนตรี สำหรับวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ด้านการจัดทำแผนการฝึกโรงเรียนที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการประชุมเตรียมการในการกำหนดระยะเวลาในการฝึกซ้อม การจัดทำตารางฝึกที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ คือ การฝึกประจำวัน การฝึกประจำสัปดาห์ และการฝึกประจำปี แต่พบปัญหา คือ ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนได้ ทั้งนี้เพราะทุกโรงเรียนมีงานเร่งด่วนเข้ามาแทรก จึงมีการแก้ปัญหาเพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนต่อการฝึกซ้อม ด้านการคัดเลือกนักคนตรีของโรงเรียนที่ศึกษา มีแนวการปฏิบัติ 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 มีการกำหนดคุณสมบัติและกระบวนการคัดเลือกในด้านต่างๆ อย่างชัดเจน ส่วนแนวทางที่ 2 ไม่มีการกำหนดในเบื้องต้น แต่กระบวนการต่างๆ จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้เข้ามาอยู่ในกระบวนการฝึกซ้อมแล้ว ซึ่งครูผู้สอนจะคอยสังเกตพฤติกรรม และสร้างสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนภายหลัง ด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการวงโยชวาทิตทุกโรงเรียนมีความพร้อมและพบปัญหาที่เหมือนกัน คือ บุคลากรภายในโรงเรียน องค์กรต่างๆ ภายนอกโรงเรียน และด้านงบประมาณ จากผลการสรุปปัญหาทั้ง 3 ประการ พบว่า ถ้าการบริหารบุคลากรภายในโรงเรียนจะสามารถส่งผลให้องค์กรต่างๆ ที่อยู่ภายนอกโรงเรียนเข้ามามีความร่วมมือ ในการสนับสนุนส่งเสริมวงโยชวาทิตในด้านต่างๆ โดยเฉพาะปัจจัยที่สำคัญ คือ งบประมาณ

เกษม รักษาเคน. (2543: ง) ศึกษาการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องลมไม้ โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา ตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ: กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ด้านเนื้อหาวิชาปฏิบัติเครื่องลมไม้ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาให้ความสำคัญต่อการใช้กำพวด ลิ้น นวม และการหมั่นดูแลรักษาความสะอาดเครื่องดนตรี การวางท่าทางปฏิบัติที่สวयงามการบังคับกล้ามเนื้อระบบหายใจ ใบหน้า ปาก คาง การบังคับเสียง ลิ้น ยาว ให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญในกฎเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี ประเมินความสามารถและแปลความหมายจากเสียงดนตรีไปสู่อารมณ์ความรู้สึก รู้จักเชื่อมโยงและเลียนแบบการปฏิบัติได้ดี แต่ไม่พิถีพิถันในการเรียกชื่อของชิ้นส่วนประกอบที่ถอดได้อย่างเป็นแบบแผน

ด้านสภาพการสอนและกิจกรรมการสอน อาจารย์มีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดีแทบทุกด้าน มีความสามารถในการปฏิบัติดนตรี มีการสาธิตการสอน สอนจากง่ายไปหายาก นักศึกษามีวิธีการเรียนหลายทาง เช่น ฟีกตามคำแนะนำของอาจารย์ในคาบการสอน ฟีกตามลำพัง และฟีกบรรเลงรวมกลุ่มกับเพื่อน สำหรับการใช้สื่อในการเรียนการสอนที่นอกเหนือจากเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ดนตรีแล้ว มีการใช้สื่อประเภทวีดิทัศน์ แผ่นภาพ แผนภูมิ น้อยมาก

การวัดผลและประเมินผล โดยอาจารย์ได้กำหนดให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบฝีมือปฏิบัติทุกระยะตลอดภาคเรียน แต่ไม่นิยมทดสอบใดๆ ก่อนเริ่มการเรียนรายวิชาเหล่านี้ ส่วนใหญ่มักเก็บคะแนนระหว่างภาคต่อปลายภาคเรียนเป็นอัตรา 80 : 20

สุดแดน สุขเกษม.(2542: ง) แตรวงชาวบ้านกับการรับใช้สังคม: กรณีศึกษาคณะดนตรีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง ผลการวิจัยพบว่า แตรวงชาวบ้านคณะดนตรีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นแตรวงที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประสมวงและโอกาสในการแสดงอยู่ตลอดเวลา เพื่อปรับให้เข้ากับสังคมในแต่ละช่วงเวลา มีการจัดทำโน้ตดนตรีขึ้นในการบรรเลงเพื่อความสะดวกของนักดนตรี มีการจัดแบ่งประเภทของเพลงที่จะใช้ในการแสดงเพื่อให้เหมาะสมในแต่ละโอกาสของการแสดง รวมทั้งมีการจัดรูปแบบการจัดวงดนตรีที่เป็นระบบ จึงนับว่าแตรวงคณะดนตรีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้นำสำคัญในวงการแตรวงชาวบ้าน แตรวงคณะดนตรีบัณฑิตวิทยาลัยมีบทบาทเด่นชัดต่อชุมชน 2 ประการคือ ใช้บรรเลงเพื่อประกาศข่าว รวมทั้งให้ความบันเทิงและใช้บรรเลงประกอบพิธี

การต่างๆ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของการรับใช้สังคมของคนตรีพื้นบ้านไทย

อนุรักษ์ บุญแจ. (2539: ก) วงโยชวาทิตกองทัพเรือ ผลการวิจัยพบว่า วงโยชวาทิตกองทัพเรือมีรากฐานมาจาก การรับวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาในสังคมไทย โดยรับแบบอย่างมาจากวงโยชวาทิตประจำเรือรบต่างชาติที่เดินทางมาเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศไทย เมื่อมีการก่อตั้งวงโยชวาทิตขึ้นแล้วจึงได้มีบทบาทในการรับใช้สังคมไทยมาโดยตลอด วงโยชวาทิตกองทัพเรือมีบุคคลสำคัญหลายท่านที่เป็นกำลังสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในด้านต่างๆ เช่น พัฒนาด้านการบรรเลง พัฒนาด้านบทเพลง และพัฒนาการศึกษาวิชาดนตรีให้กับกองดุริยางค์ทหารเรือ อีกทั้งวงโยชวาทิตกองทัพเรือยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ โดยทำหน้าที่ในการบรรเลงประกอบในงานพระราชพิธีและพิธีต่างๆ ซึ่งถือเป็นงานการเผยแพร่โดยตรง และเผยแพร่ผ่านทางสื่อชนิดอื่นๆ ที่มีอยู่ในยุคสมัยต่างๆ ตามความนิยมทางสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวงโยชวาทิตมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ได้รับความสนใจจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ด้วยการให้ความสำคัญในการเรียนการสอนวิชาดนตรี และกิจกรรมดนตรีต่างๆ โดยเฉพาะวงโยชวาทิตนั้น เข้าามีบทบาททางด้านการศึกษามาก สังเกตได้จากโรงเรียนต่างๆ สนับสนุนให้มีวงโยชวาทิตประจำโรงเรียน โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษา ถือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมากที่ต้องใช้วงโยชวาทิตเพื่อประกอบพิธีกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนแล้ว ยังได้รับใช้สังคมภายนอกโรงเรียนด้วย อีกทั้งโรงเรียนส่วนมากได้สนับสนุนให้เข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตด้วย

สังคมทุกวันนี้ยอมรับว่าการดนตรีเป็นสิ่งที่มีความประโชชน์ ไม่เป็นที่รังเกียจ หรือต่ำต้อย เหมือนกับสมัยโบราณที่ถือว่าดนตรีเป็นของเล่นสำหรับทาส และไพร่ เพื่อบำรุงบำเรอความสุข ความสำราญ รื่นเริงบันเทิงใจให้กับเจ้านายชั้นสูงเท่านั้น เมื่อความจริงได้ปรากฏขึ้นเช่นนี้แล้ว น่าจะได้มีการสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้าต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดนตรีให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การดนตรีในประเทศไทยได้พัฒนา เจริญก้าวหน้า มีบรรทัดฐาน ถูกต้อง และชัดเจนอย่างประเทศที่เจริญแล้วต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มุทนิธิคณะ
เซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์
แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) และ
การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) เริ่มทำการวิจัยตั้งแต่ เดือนมกราคม พ.ศ. 2543
ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2545 โดยแบ่งขั้นตอนในการวิจัยเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

- 3.1 ทบทวนวรรณกรรม
- 3.2 สํารวจข้อมูลเบื้องต้น
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 เก็บข้อมูลภาคสนาม
- 3.5 การจัดกระทำกับข้อมูล
- 3.6 วิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 อภิปรายผล และเสนอแนะ

3.1 ทบทวนวรรณกรรม โดยการศึกษา รวบรวมข้อมูลต่างๆ จากตำรา เอกสารรายงานการสัมมนา
ทางวิชาการ วารสาร จุลสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- 3.1.1 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3.1.2 ห้องสมุดดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
- 3.1.3 ห้องสมุดดนตรีสมเด็จพระเทพรัตน มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3.1.4 ห้องสมุดสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัย
มหิดล
- 3.1.5 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 3.1.6 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 สํารวจข้อมูลเบื้องต้น โดยการติดต่อสอบถามจากครุคมนตรีของ โรงเรียนต่างๆ ดังนี้

- 3.2.1 ครุคมนตรี โรงเรียนอัสสัมชัญ และครูอาวุโสที่เกี่ยวข้องกับวง โยชวาทิต

- 3.2.2 ครูคนตรีโรงเรียนเซนต์คาเบรียล และครูอาวุโสที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต
- 3.2.3 ครูคนตรีโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง และครูอาวุโสที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต
- 3.2.4 ครูคนตรีโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และครูอาวุโสที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบสัมภาษณ์ ตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

- แผนงาน
- กิจกรรมวงโยชวาทิต เช่น การรับเด็กใหม่, สถานที่, สื่อ, อุปกรณ์,

วิธีการสอนของครู, การฝึกซ้อม, การเลือกบทฝึก, การเลือกบทเพลง และ การแสดง

- การประเมินผลกิจกรรม

- ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิต เช่น ปัญหาที่มาจากผู้บริหาร, ผู้ปกครอง, นักดนตรี, ครูคนตรี, สถานที่, สื่อ, อุปกรณ์, ฯลฯ

3.3.2. เครื่องบันทึกเสียง สำหรับบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์เพื่อความสะดวก และรวดเร็ว อีกทั้งข้อมูลต่างๆ ในการสัมภาษณ์นั้นสามารถเก็บได้ครบถ้วนไม่ผิดพลาด

3.3.3. กล้องถ่ายรูป สำหรับบันทึกภาพเหตุการณ์ต่างๆ เช่น การฝึกซ้อม, การจัดวง, การจัดขบวนแถว, การสอนเทคนิคในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในเรื่องของการจัดรูปปากและอื่นๆ เป็นต้น

3.4. การเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยทำหนังสือจากผู้อำนวยการของโรงเรียนที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลตามวิธีการต่างๆ ดังนี้

3.4.1 การสังเกตการณ์ (Observation) ผู้วิจัยได้สังเกตการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตด้านต่างๆ เช่น สถานที่, สื่อ, อุปกรณ์, วิธีการสอนของครู, การฝึกซ้อม และอื่นๆ เป็นต้น ทำการบันทึกเป็นข้อมูลเอกสาร และบันทึกภาพ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

3.4.2. การสัมภาษณ์ (Interview) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต เช่น นักดนตรี ครูคนตรี ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ศิษย์เก่าที่เคยเป็นนักดนตรี หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมวงโยชวาทิต ทั้งที่เป็นสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ในลักษณะของการพูดคุยหรือสนทนากัน ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- แผนงาน

- กิจกรรมวงโยชวาทิต เช่น การรับเด็กใหม่, สถานที่, สื่อ, อุปกรณ์,

วิธีการสอนของครู, การฝึกซ้อม, การเลือกบทฝึก, การเลือกบทเพลง การจัดวง และการแสดง

- การประเมินผลกิจกรรม
- ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิต เช่น ปัญหาที่มาจากผู้บริหาร, ผู้ปกครอง, นักดนตรี, ครูดนตรี, สถานที่, สื่อ, อุปกรณ์, เป็นต้น

3.5. การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลเอกสารที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม เช่น ตำรา วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต โดยนำข้อมูลต่างๆ มาจัดลำดับ เรียบเรียงเป็นบทความให้เหมาะสมกับการทบทวนวรรณกรรม

3.5.2 ข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต โดยจัดแบ่งข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เช่น ข้อมูลสัมภาษณ์ นักดนตรี, ครูดนตรี, ผู้บริหาร, ผู้ปกครอง, ศิษย์เก่า เป็นต้น

3.6. วิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากภาคสนาม และทำการตรวจสอบข้อมูล โดยเริ่มศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.6.1 นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และ ข้อมูลจากภาคสนามทั้งหมดมาจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ ในการวิจัย

3.6.2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักการทางดนตรี และทฤษฎีทางดนตรี บรรยายผลการวิเคราะห์เป็นแบบพรรณนาวิเคราะห์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) แผนงาน ศึกษาขั้นตอนและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนวงโยชวาทิต ของแต่ละ โรงเรียน เพื่อศึกษาข้อดี ข้อเสีย ปัญหาและการแก้ปัญหา

2) กิจกรรมวงโยชวาทิต

- การรับเด็กใหม่ ศึกษาวิธีการรับสมัคร การคัดเลือกเด็กรุ่นใหม่เพื่อเป็นนักดนตรีและมีปัญหาการขาดแคลนนักดนตรีหรือไม่

- สถานที่ ศึกษาการจัดสถานที่สำหรับการเรียนการสอนวงโยชวาทิต เช่น ห้องซ้อมเก็บเสียงทั้งห้องรวม และห้องเดี่ยว บริเวณสำหรับแยกซ้อมกลุ่มย่อย ความเหมาะสมของสถานที่เช่น อยู่ในตำแหน่งที่สามารถส่งเสียงดังได้ และไม่มีเสียงรบกวนจากแหล่งเสียงอื่นๆ เป็นต้น

- สื่อ ศึกษาการใช้สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะทางดนตรี เช่น มีแถบบันทึกเสียงบทเพลงที่ต้องการฝึก หรือต้องการบรรเลงให้นักดนตรีฟังก่อนการซ้อมอย่างสม่ำเสมอ มีวิดีโอการแสดงดนตรีทั้งรูปแบบของการนั่งบรรเลง และการเดินบรรเลง

- อุปกรณ์ ศึกษาเครื่องดนตรีในวงโยชวาทิตของแต่ละโรงเรียน ในด้านต่างๆ เช่น สภาพ, คุณภาพ, จำนวน และอื่นๆ เป็นต้น

- วิธีการสอนของครู ศึกษาวิธีการสอนของครู ด้านต่างๆ เช่น การสร้างแรงจูงใจ, การเสริมแรง, การลงโทษ, การแนะนำวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีแต่ละชนิด, การช่วยนักดนตรีที่ยังอ่อน, การเสริมนักดนตรีที่เก่ง, การควบคุมวงในการซ้อมทั้งการนั่งบรรเลง(Concert Band) การเดินบรรเลง (Marching Band) และการแปรขบวน (Display) เป็นต้น

- การฝึกซ้อม ศึกษาตารางเวลาในการฝึกซ้อมประจำเดือน, ประจำภาคเรียน และตลอดทั้งปี

- การเลือกบทฝึก ศึกษาความยาก-ง่าย และความเหมาะสมของบทฝึกกับนักดนตรี

- การเลือกบทเพลง ศึกษาความยาก-ง่าย และความเหมาะสมของบทเพลงที่คัดเลือกมาฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลง

- การแสดง ศึกษาเป้าหมายของการซ้อมแต่ละครั้งว่ามีการแสดงรองรับหรือไม่ หรือเป็นการซ้อมอย่างเลื่อนลอยไม่มีเป้าหมายในการแสดง

3) การประเมินผลกิจกรรม ศึกษาวิธีการที่ครูดนตรีทำการตรวจสอบความสามารถของนักดนตรีในวง

4) ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิต เช่น ปัญหาที่มาจากผู้บริหาร, ผู้ปกครอง, นักดนตรี, ครูดนตรี, สถานที่, สื่อ, อุปกรณ์ เป็นต้น

3.7. การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.7.1 การศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต สังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ในด้านนโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต ด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านจำนวนครูดนตรี ด้านจำนวนนักดนตรี ด้านเครื่องดนตรี และด้านสถานที่ฝึกซ้อมดนตรี โดยนำเสนอไว้ใน บทที่ 4 สภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

3.7.2 การศึกษาการจัดวงโยชวาทิต ในด้าน การกำหนดแผนงาน การรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง การฝึกซ้อม การแสดง การประเมินผล และปัญหาและอุปสรรค โดยเสนอไว้ใน บทที่ 5 การจัดวงโยชวาทิต

บทที่ 4

สภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต
มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

การศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต ที่อยู่ในสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง โดยทำการศึกษาสภาพของวงโยชวาทิตแต่ละโรงเรียนตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1. นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต
2. หน่วยงานที่สังกัด
3. จำนวนครูดนตรี
4. จำนวนนักดนตรี
5. เครื่องดนตรี
6. สถานที่ซ้อมดนตรี (นั่ง-เดินบรรเลง)

จากการศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของแต่ละโรงเรียน มีดังนี้

4.1. วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญ

4.1.1. นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต

ในการศึกษาสภาพของวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารบางส่วน ศึกษาโดยการสังเกตของผู้วิจัยเอง และได้ศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดโดยการสัมภาษณ์ผู้ควบคุม และฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญ

วิชัย ขวานิชจิต. (สัมภาษณ์). ผู้ควบคุม และฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียน ได้กล่าวถึงนโยบายของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดนตรีโดยรวมว่า ผู้อำนวยการต้องการให้มีกิจกรรมดนตรีที่หลากหลายรูปแบบภายในโรงเรียน เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง ดนตรีสากล ประเภทต่างๆ รวมทั้งวงโยชวาทิต เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออก ด้วยกิจกรรมทางดนตรีที่ตนมีความสนใจทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนที่เป็นการให้บริการกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของกิจกรรมดนตรีดังกล่าว โรงเรียนจึงจัดให้มีกิจกรรมดนตรี

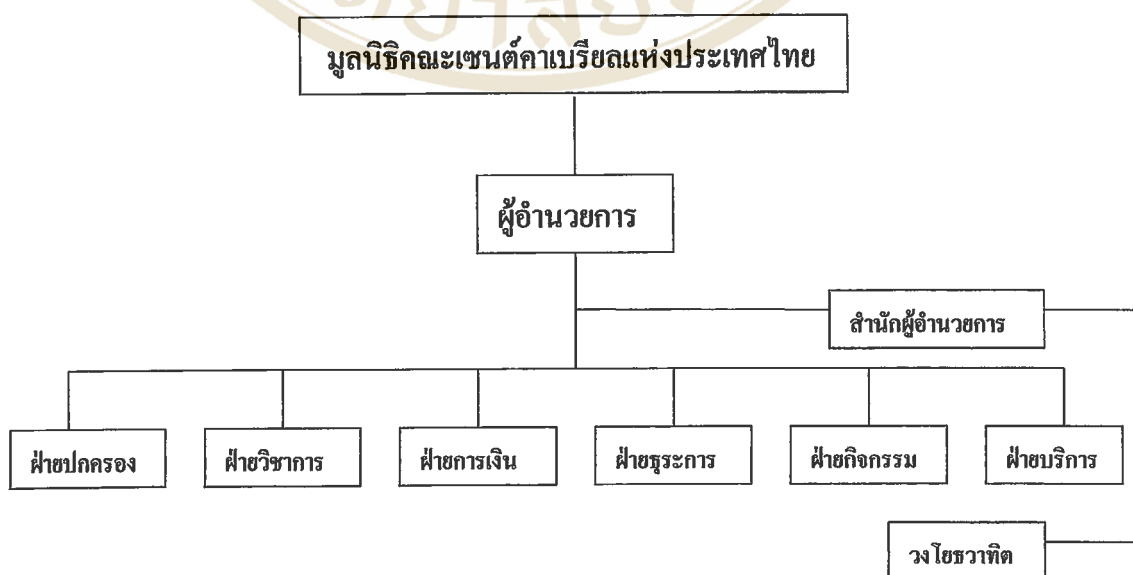
ขึ้นตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา ผู้อำนวยการได้แจ้งนโยบายดังกล่าวนี้ให้ครู คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง และครูบางหน่วยงานที่มีส่วนในการให้การสนับสนุนกิจกรรมนี้ด้วย เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายกิจกรรม เป็นต้น เพื่อช่วยกันดูแล และสนับสนุนกิจกรรมคณาจารย์ให้ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของโรงเรียนต่อไป

4.1.2 หน่วยงานที่สังกัด

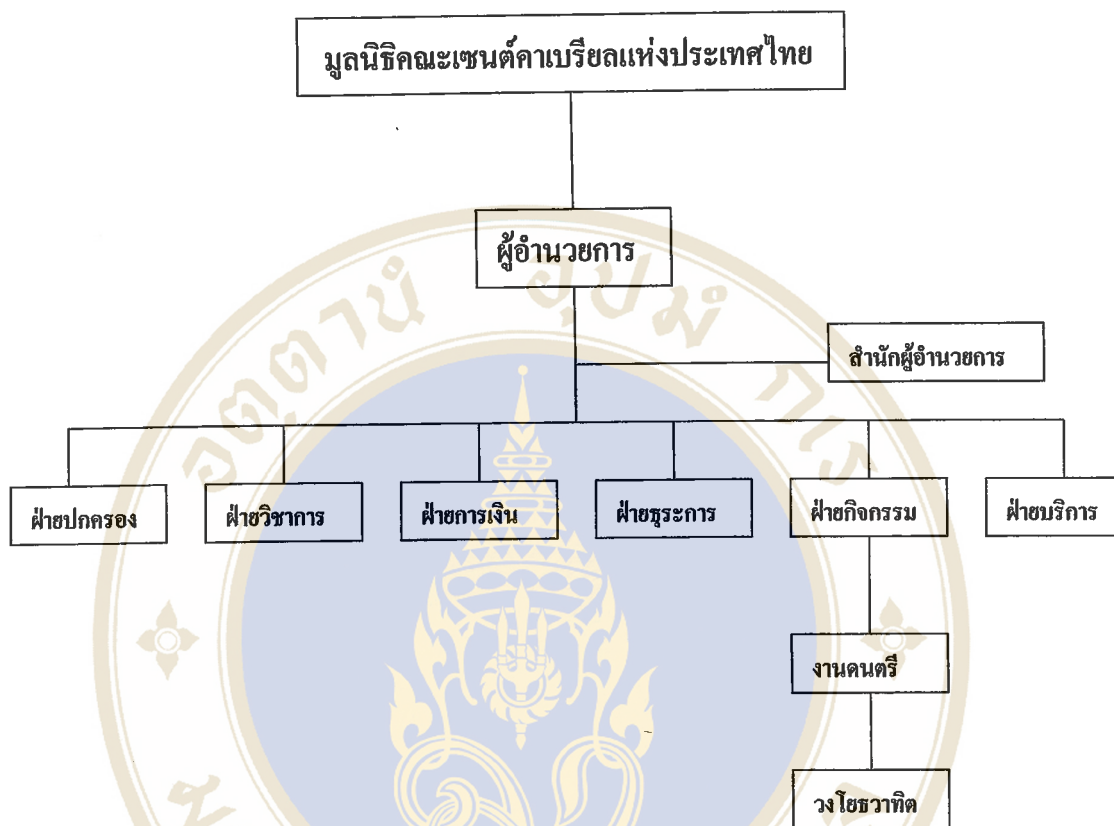
วง โขธาวิทโรงเรียนอัสสัมชัญนับอายุตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง มาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลาหลายสิบปี สำหรับในช่วงที่ผู้ควบคุมและฝึกซ้อมคนปัจจุบันนั้น เป็นเวลาโดยประมาณเกือบ 20 ปี โดยไม่นับเวลาที่ครูคณาจารย์เป็นนักดนตรีในวง โขธาวิท (ศิษย์เก่า)

พรภักดิ์ ยงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). โรงเรียนอัสสัมชัญได้จัดรูปแบบการบริหารโดยแบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆ ดังนี้ คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจกรรม ฝ่ายบริการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายการเงิน ในอดีตที่ผ่านมาเกือบ 20 ปีนั้น วง โขธาวิทได้ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ หรือสำนักผู้อำนวยการ มาโดยตลอด (อดีต - 2541) ต่อมาได้เปลี่ยนสายงานในการบริหารระดับล่างที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ โดยหมวดคณาจารย์ได้ถูกจัดให้ขึ้นตรงต่อฝ่ายกิจกรรม กล่าวคือ วง โขธาวิทต้องขึ้นตรงต่อหัวหน้าหมวดคณาจารย์ ฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการตามลำดับ (2543 - ปัจจุบัน) ดังแผนภูมิแสดงสายงานการบริหารต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิการบริหาร ตั้งแต่ อดีต - พ.ศ. 2541

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิการบริหาร พ.ศ. 2542 - ปัจจุบัน

4.1.3. จำนวนครูคนตรี

กิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญแต่เดิมผู้ควบคุมและฝึกซ้อมเป็นนักบวชที่มาจากต่างประเทศ ต่อมาได้มอบหมายให้ครูอาวุโสเป็นผู้ดูแล โดยมีผู้ฝึกสอนคือ มาสเตอร์วิชัย ยงวานิชจิต อีกคนหนึ่งซึ่งเป็นนักดนตรี (ศิษย์เก่า) ของวงมาก่อนเป็นผู้ดำเนินการในส่วนของวงโยชวาทิตทั้งหมด บางครั้งทางโรงเรียนได้รับครูคนตรีเข้ามาเพื่อช่วยกิจกรรมวงโยชวาทิต เพื่อแบ่งเบาภาระบางส่วนจากผู้ฝึกสอนบ้าง ในปัจจุบัน (2534 – ปัจจุบัน) มาสเตอร์วิชัย ยงวานิชจิต เป็นผู้ควบคุมและฝึกซ้อมเพียงคนเดียวเท่านั้น

4.1.4. จำนวนนักดนตรี

วิชัย ยงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). กล่าวว่า วงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญ มีการพัฒนาการมาโดยตลอด ในส่วนของจำนวนนักดนตรีนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความนิยมของนักเรียนที่มีความสนใจกิจกรรมนี้ โดยประมาณจำนวนนักดนตรีในวง (2534 – 2544) ที่มี

จำนวนน้อยที่สุด คือ 30 คน และมีจำนวนนักดนตรีมากที่สุด คือ 80 คน อัตราเฉลี่ยจำนวนนักดนตรีส่วนใหญ่อยู่ที่ 50 คน โดยนับรวมทั้งนักดนตรีเก่า นักดนตรีรุ่นใหม่ที่สามารถเข้าร่วมบรรเลงในวงได้แล้ว แต่ไม่นับนักเรียนที่กำลังฝึกหัดเพื่อการเป็นนักดนตรีของวงในอนาคต

4.1.5. เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีในวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญมีจำนวนมาก เนื่องจากเป็นวงที่ก่อตั้งมานานมีการพัฒนาทางด้านอุปกรณ์หลายยุคหลายสมัยของผู้บริหาร โดยการจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องดนตรีใหม่ๆ เพื่อมาทดแทนเครื่องดนตรีชิ้นเก่าที่ต้องเสื่อมสภาพไปตามระยะเวลาของการใช้งาน ปัจจุบันนี้วงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญมีเครื่องดนตรีรวมทั้งใหม่ และเก่ามากกว่า 100 ชิ้น ซึ่งยังสามารถใช้งานได้ตามปกติ

4.1.6. สถานที่ซ้อมดนตรี

โรงเรียนอัสสัมชัญเป็นโรงเรียนเก่าแก่ ก่อตั้งมานานกว่า 120 ปี มีการพัฒนาทางด้านอาคารและสถานที่มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะทางสังคม และสภาพความเหมาะสมหรือความจำเป็นต่างๆ ของโรงเรียน ปัจจุบันโรงเรียนอัสสัมชัญเป็นโรงเรียนที่อยู่ใจกลางเมือง หรือชุมชน ไม่สามารถขยายตัวในแนวราบได้เพราะจำกัดด้วยพื้นที่ จึงมีการก่อสร้างหรือขยายตัวในแนวตั้งเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการใช้งานให้เหมาะสมกับความต้องการ จึงเหลือพื้นที่ๆ สามารถใช้ซ้อมดนตรีสนาม หรือ การบรรเลงดนตรีกลางแจ้งน้อยมาก ดังนี้

4.1.6.1. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีสนาม (Marching and Display)

วงโยชวาทิตมีพื้นที่สำหรับการฝึกซ้อมดนตรีสนามทั้งการเดินบรรเลง และการนั่งบรรเลงโดยประมาณเท่ากับสนามบาสเกตบอลเท่านั้น ซึ่งเป็นพื้นที่ว่างที่กว้างที่สุดของโรงเรียน

4.1.6.2. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง (Concert Band)

วงโยชวาทิตในอดีตมีห้องสำหรับเก็บเครื่องดนตรีและการซ้อมดนตรีนั่งบรรเลงเป็นสถานที่เดียวกัน กล่าวคือ เมื่อต้องการซ้อมดนตรีนั่งบรรเลงนักดนตรีก็จะนำเก้าอี้ (ชนิดซ้อนเก็บได้) และที่วางโน้ต (ชนิดที่พับเก็บได้) ออกมาจัดเป็นวงเพื่อฝึกซ้อมในรูปแบบของการนั่งบรรเลง เมื่อฝึกซ้อมเสร็จต้องเก็บเก้าอี้ และที่วางโน้ตทั้งหมดเพื่อใช้พื้นที่บริเวณเดียวกันในการเก็บหรือวางเครื่องดนตรีรวมทั้งอุปกรณ์อื่นๆ ทั้งหมด

ปัจจุบัน สภาพของวงโยชวาทิตต้องฝึกซ้อมโดยการให้นักดนตรีแยกซ้อมเดี่ยว และกลุ่มประเภทเครื่องดนตรี ตามสถานที่ว่างต่างๆ เช่น ระเบียงหน้าห้องเรียนของระดับชั้นต่างๆ ซึ่งนักดนตรีเป็นผู้เลือกตำแหน่งสถานที่กันเอง เพื่อไม่ให้เสียงเกิดการรบกวนกันระหว่างซ้อม สำหรับการ

ซ่อมรวมนั้น ต้องใช้พื้นที่ว่างหน้าอาคารเรียนดังกล่าวเพื่อซ่อมรวมนว เพราะห้องที่เก็บเครื่องดนตรีเล็กและคียบเคบเกนไป เพียงแค่การเก็บหรือวางเครื่องดนตรีก็เต็มพื้นที่ทั้งหมดของห้อง จึงไม่สามารถที่จะจัดเป็นวงเพื่อฝึกซ้อมดังกล่าวได้

ในอนาคต เนื่องจากทางโรงเรียนกำลังเพิ่มพื้นที่ในการใช้งานให้องค์กรด้วยการขยายตัวทางแนวตั้งโดยการสร้างอาคารหลังใหม่สูงมากกว่า 10 ชั้น อาคารดังกล่าวจะมีห้องต่างๆ ที่จำเป็นรวมทั้งห้องซ้อมของวงโยชวาทิตที่เหมาะสม และได้มาตรฐานรวมอยู่ด้วย

4.2. วงโยชวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

4.2.1. นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต

ในการศึกษาสภาพของวงโยชวาทิตของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารบางส่วน ศึกษาโดยการสังเกตของผู้วิจัยเอง และได้ศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดโดยการสัมภาษณ์จากผู้ควบคุม และฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

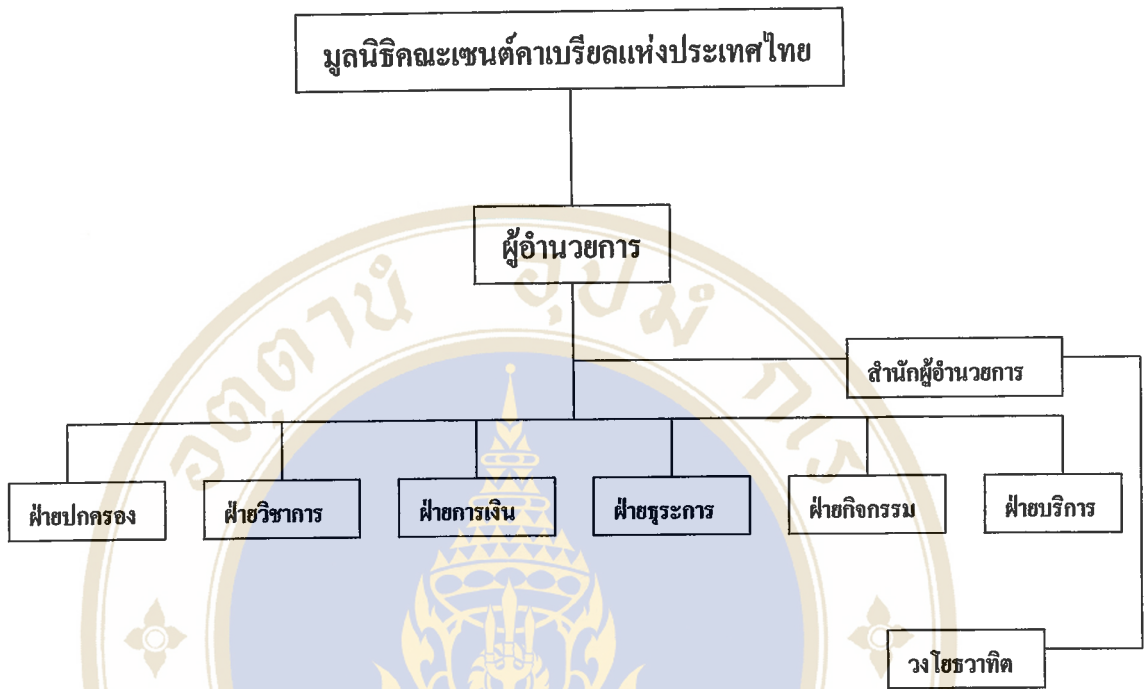
วีรนาถ ทรรทรานนท์. (สัมภาษณ์). กล่าวถึงนโยบายของโรงเรียนที่มีต่อวงโยชวาทิตว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนได้เล็งเห็นถึงคุณค่า ความสำคัญของกิจกรรมดนตรีทุกประเภท ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อมทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จึงเห็นนโยบายเอาไว้ค่อนข้างกว้าง โดยมีเป้าหมายหลักคือต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรม หรือเล่นดนตรีประเภทต่างๆ อย่างหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้

4.2.2. หน่วยงานที่สังกัด

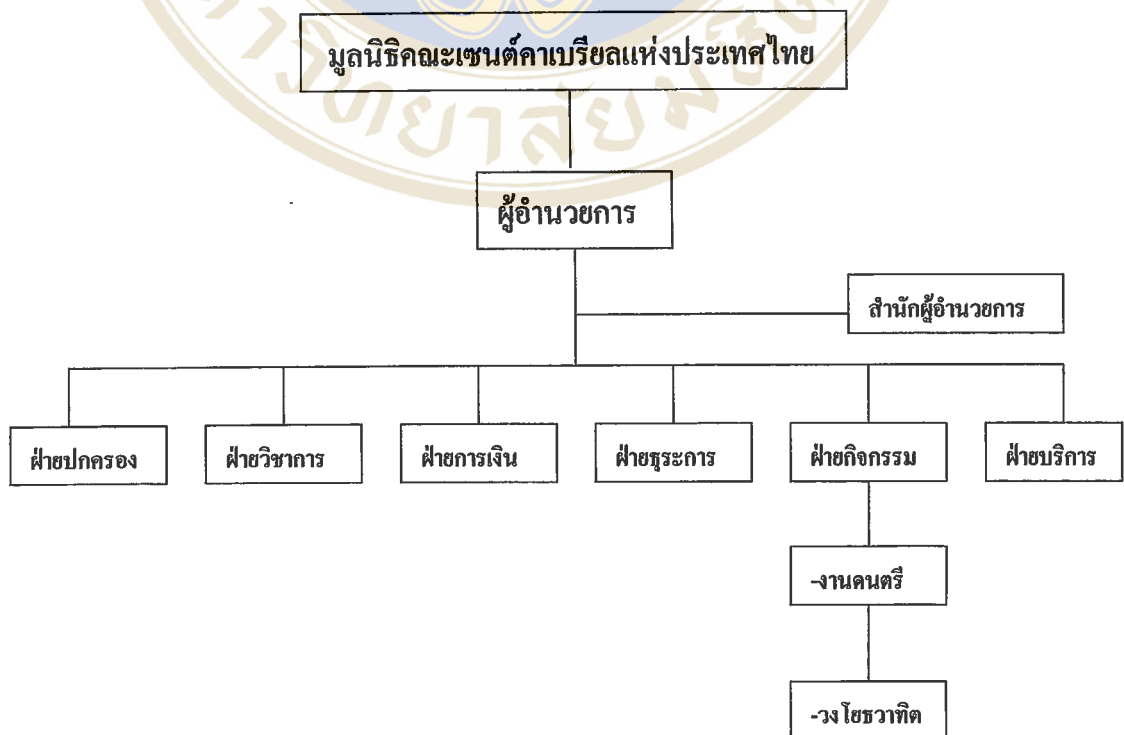
ระบบโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนเซนต์คาเบรียลประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ 6 ฝ่าย ดังนี้ คือ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายกิจกรรม และฝ่ายบริการ แต่ละฝ่ายทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่สังกัดไม่เหมือนกัน

ในอดีต (ก่อน พ.ศ. 2541) หน่วยงานดนตรีขึ้นตรงต่อสำนักผู้อำนวยการ หรือขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการของโรงเรียน โดยเฉพาะงานวงโยชวาทิต ไม่ต้องผ่านหัวหน้าฝ่ายต่างๆ ต่อมา (พ.ศ. 2541 – ปัจจุบัน) งานวงโยชวาทิตถูกโอนมาอยู่ในหมวดดนตรี และสังกัดของฝ่ายกิจกรรม กล่าวคือ สายงานการบริหารจากระดับสูงลงมาระดับล่างเป็นดังนี้ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจกรรม หัวหน้าหมวดดนตรี และงานวงโยชวาทิต ตามลำดับ ดังแผนภูมิแสดงสายงานการบริหารต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิการบริหาร ตั้งแต่ อดีต – พ.ศ. 2541

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิการบริหาร พ.ศ. 2541 - ปัจจุบัน

4.2.3. จำนวนครูดนตรี

โรงเรียนเซนต์คาเบรียลเป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ก่อตั้งขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ต่อจากโรงเรียนอัสสัมชัญ ในอดีตเมื่อ 10 ปีกว่าที่ผ่านมามีครูดนตรีที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลและฝึกซ้อมวงโยชวาทิตเพียงคนเดียว คือ มาสเตอร์วีรวัฒน์ ไชยสุริยา ต่อมา (พ.ศ.2540- ปัจจุบัน) เป็นสมัยของอธิการวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมวงโยชวาทิต ได้ให้การสนับสนุนโดยรับครูดนตรีเพิ่มเข้ามาทั้งหมด 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องของวงโยชวาทิตโดยตรง ได้แก่ มาสเตอร์พิพัฒน์ ทักษอุดม มาสเตอร์เลิศศักดิ์ รักสุจริต มาสเตอร์วิษณุชัย ภาศิษฐ์ และมาสเตอร์พิทักษ์ น้อยยาโน โดยมีมาสเตอร์วีรนาถ ทรรทรานนท์เป็นผู้ควบคุมและดูแลการฝึกซ้อมวงโยชวาทิตและกิจกรรมดนตรีชนิดอื่นๆ ด้วย ภายใต้การบริหารงานด้านดนตรีโดยมาสเตอร์วีรวัฒน์ ไชยสุริยา ซึ่งเป็นหัวหน้างานดนตรีของโรงเรียน

4.2.4. จำนวนนักดนตรี

วงโยชวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียลในอดีตมีนักดนตรีน้อยมาก เพราะจำกัดด้วยอุปกรณ์ทั้งด้านคุณภาพ จำนวนเครื่องดนตรีที่มีอยู่ จึงไม่สามารถรับนักดนตรีเข้ามาเป็นจำนวนมากกว่าอุปกรณ์ได้ ในอดีตมีจำนวนนักดนตรีประมาณ 35 – 40 คน ควบคุมดูแลและฝึกซ้อมโดยครูดนตรีเพียงคนเดียว ปัจจุบันวงโยชวาทิตมีจำนวนนักดนตรี ประมาณ 45 – 52 คน และยังมีโครงการรับนักดนตรีเพิ่มอีกประมาณ 15 – 20 คน เพื่อให้ได้วงโยชวาทิตที่มีจำนวนนักดนตรีไม่น้อยกว่า 60 คน มีครูดนตรีช่วยกันฝึกสอนตามความชำนาญของแต่ละประเภท จำนวน 4 คน

4.2.5. เครื่องดนตรี

ในปัจจุบันภราดา ดร. วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ เป็นผู้อำนวยการ กิจกรรมวงโยชวาทิตได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี โดยการซื้อเครื่องดนตรีคุณภาพอย่างดีที่ผลิตในประเทศแถบทวีปยุโรปทั้งวงโดยประมาณ ไม่น้อยกว่า 60 ชิ้น

4.2.6. สถานที่ซ้อมดนตรี

โรงเรียนเซนต์คาเบรียลเป็นโรงเรียนเก่าแก่ ก่อตั้งมานานกว่า 100 ปี มีการพัฒนาทางด้านอาคารและสถานที่มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะทางสังคม และสภาพความเหมาะสม หรือความจำเป็นต่างๆ ของโรงเรียน ปัจจุบันโรงเรียนเซนต์คาเบรียลเป็นโรงเรียนที่อยู่ใจกลางเมือง หรือชุมชน ไม่สามารถขยายตัวในแนวราบได้เพราะจำกัดด้วยพื้นที่ จึงมีการก่อสร้างหรือขยายตัวในแนวตั้งเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการใช้งานให้เหมาะสมกับความต้องการ จึงเหลือพื้นที่ๆ สามารถใช้

ซ้อมดนตรีสนาม หรือ การบรรเลงดนตรีกลางแจ้ง ดังนี้

กิจกรรมวงโยชวาทิตนอกจากเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากแล้วยังต้องการใช้พื้นที่บริเวณกว้างอย่างเพียงพอ ในการฝึกซ้อมทั้งการนั่งบรรเลง และการเดินบรรเลง มีข้อจำกัดในแต่ละสถานที่ไม่เหมือนกัน ดังนี้

4.2.6.1. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีสนาม

โรงเรียนเซนต์คาเบรียลเป็นโรงเรียนเก่าแก่ตั้งอยู่ในเขตเมือง หรือเขตชุมชนหนาแน่น ไม่สามารถขยายพื้นที่ในแนวราบได้ มีเพียงสนามฟุตบอล 1 สนาม และบริเวณใต้ถุนอาคารที่สามารถเป็นสถานที่ฯ ใช้ฝึกซ้อมดนตรีสนาม ในกรณีที่ฝนตก แคร่ร้อนจัด หรือสนามฟุตบอลไม่กว้าง ไม่สามารถใช้สนามฟุตบอลได้ จะเหลือเพียงบริเวณใต้อาคารดังกล่าวเท่านั้นที่สามารถซ้อมดนตรีสนามได้

4.2.6.2. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง

โรงเรียนเซนต์คาเบรียลมีอาคารหลายหลังทั้งเก่าและใหม่ รวมทั้งอาคารห้องประชุมที่เหมาะสมกับการแสดงต่างๆ ปัจจุบันได้รับการปรับปรุงที่ว่างรอบห้องประชุมให้เป็นห้องเรียนดนตรีประเภทต่างๆ เช่น ห้องเปียโน ห้องคีย์บอร์ด ห้องกีตาร์ ห้องเครื่องสายไทย ห้องปี่พาทย์ และห้องซ้อมวงโยชวาทิต เป็นต้น

สำหรับห้องซ้อมวงโยชวาทิตนั้นได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมและได้มาตรฐาน กล่าวคือ สามารถเก็บซับเสียงสะท้อนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีความกว้างพอเหมาะสมสามารถจัดวงเป็นลักษณะการนั่งบรรเลง มีการยกระดับพื้นห้องให้กับเครื่องดนตรีที่อยู่แถวหลัง เช่น ทรัมเป็ต ทรอมโบน เป็นต้น

4.3. วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

4.3.1. นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต

วงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 ผ่านผู้บริหารทั้งหมด จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2545) รวม 5 ท่าน โดยแต่ละสมัยของผู้บริหารมีนโยบายหลักที่เป็นแนวทางเดียวกัน แม้บางสมัยแนวปฏิบัติโดยละเอียดไม่ได้ให้ความสำคัญกับวงโยชวาทิตเท่าที่ควร แต่ก็ไม่ได้ปรับเปลี่ยนนโยบายหลัก ที่ผู้บริหารรุ่นก่อนได้กำหนดเอาไว้ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งวงโยชวาทิต ดังนี้

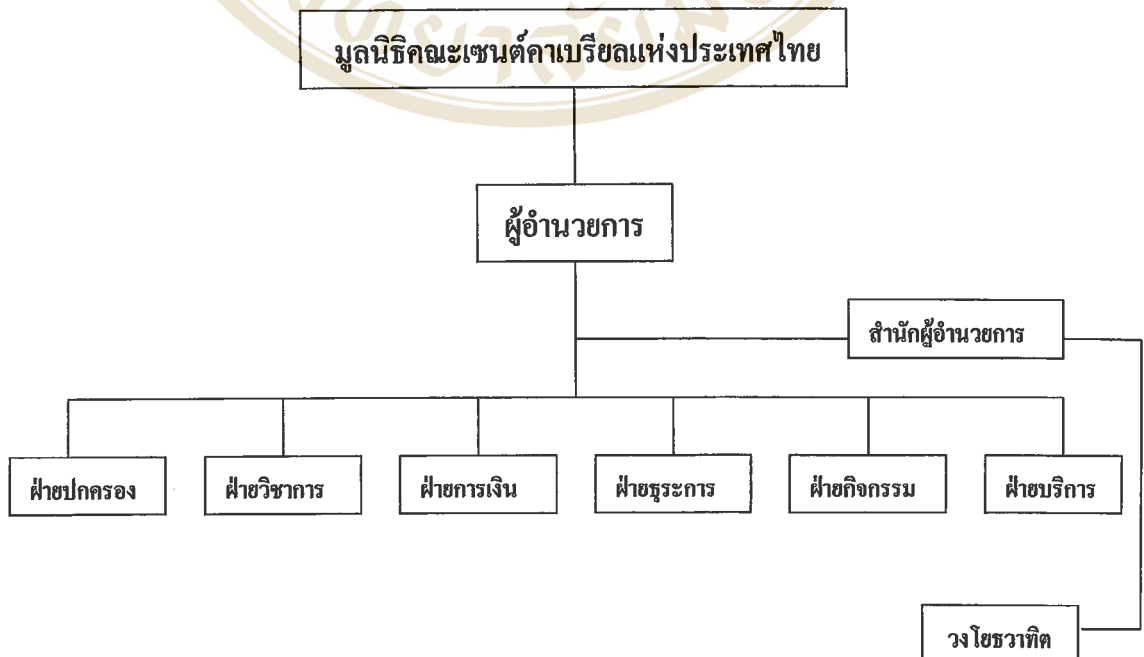
โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีได้จัดให้มีกิจกรรมดนตรีขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับคตินิยมของโรงเรียนที่ว่า “วิริยะ อุตสาหะ นำมาซึ่งความสำเร็จ” (Labor Omnia Vincit) โดยมุ่งเน้นให้ดนตรีเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่

ช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่ครบ กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เป็นต้น

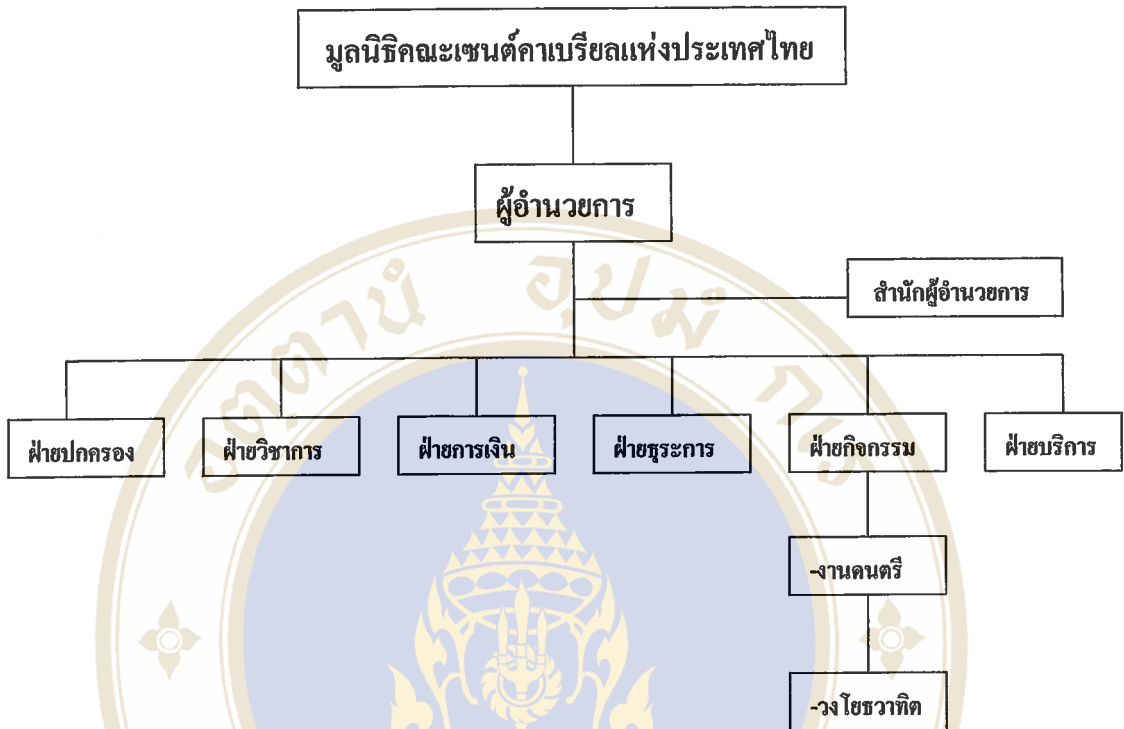
4.3.2. หน่วยงานที่สังกัด

โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ได้จัดรูปแบบการบริหารโดยแบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆ ดังนี้ คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายกิจกรรม ฝ่ายบริการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายการเงิน และฝ่ายบริหารทั่วไป ในยุคแรกๆ นั้นวงโยธาวิทได้ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ หรือสำนักผู้อำนวยการมาโดยตลอด (2526 – 2535) ต่อมาได้เปลี่ยนสายงานในการบริหารระดับล่างที่เกี่ยวข้องกับวงโยธาวิท โดยวงโยธาวิทได้ถูกจัดให้อยู่ในสังกัดของฝ่ายกิจกรรม กล่าวคือ วงโยธาวิทต้องขึ้นตรงต่อหัวหน้าหมวดคนตรีฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการตามลำดับ (2535 – 2540) ต่อมาทางโรงเรียนได้เพิ่มหน่วยงานระดับหัวหน้าฝ่ายขึ้น คือ ฝ่ายบริหารทั่วไป แล้วจัดให้วงโยธาวิทซึ่งอยู่ในหมวดวิชาคนตรี สังกัดฝ่ายบริหารทั่วไปด้วย (2540 – 2544) ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงสายงานระดับล่างที่เกี่ยวข้องกับวงโยธาวิท คือในสายงานการบริหารที่สังกัดยังคงเหมือนเดิมในหลายลักษณะอักษร แต่ในทางปฏิบัติแล้ววงโยธาวิทอยู่ในสังกัดของหัวหน้าหอประชุมและศูนย์คนตรีซึ่งขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ หรือสำนักผู้อำนวยการ (2543 – 2544) ดังแผนภูมิแสดงสายงานการบริหารต่อไปนี้

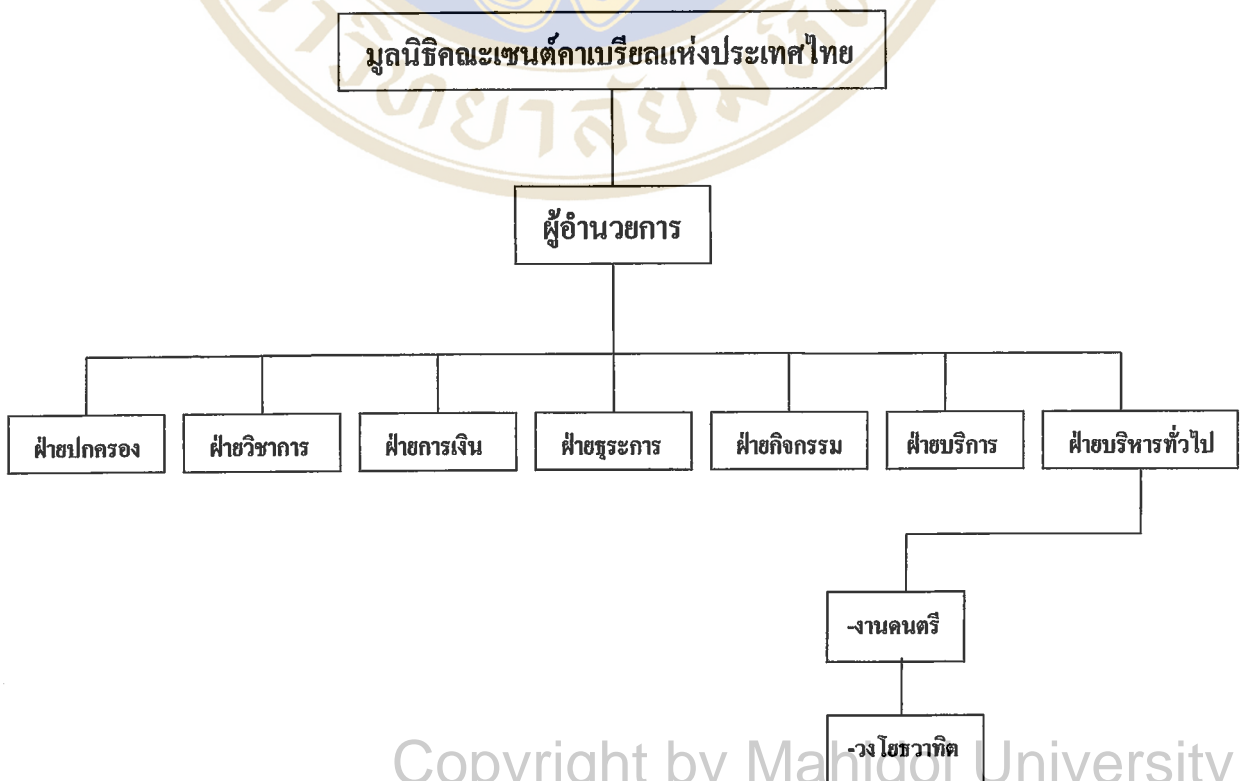
แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิการบริหาร พ.ศ. 2527 - 2535

แผนภูมิที่ 6 แผนภูมิการบริหาร พ.ศ. 2535 - 2538

แผนภูมิที่ 7 แผนภูมิการบริหาร พ.ศ. 2539 - ปัจจุบัน

4.3.3. จำนวนครูดนตรี

วงโยชวาทิตเริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2526 มีมาสเตอร์ทวี ปัญญา ครูอาวุโสเป็นผู้ดูแลควบคุมวง และมาสเตอร์ประสิทธิ์ อินทสร เป็นผู้ฝึกสอน ในปี พ.ศ. 2527 ได้เปลี่ยนผู้ฝึกสอนมาเป็นผู้วิจัยจนถึงปี พ.ศ. 2535 มาสเตอร์ทวี ปัญญา ได้เกษียณตัวเองไป เหลือผู้วิจัยเป็นผู้ดูแลควบคุม และฝึกซ้อม โดยมีทีมงานที่เป็นศิษย์เก่าวงโยชวาทิตเป็นกำลังสำคัญในการฝึกสอน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2540 ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลควบคุมและฝึกซ้อมวงโยชวาทิตถึง 2 คน ในช่วงปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2543 ปัจจุบัน (พ.ศ. 2544) ผู้วิจัยกลับมาเป็นผู้ดูแล ควบคุม และฝึกซ้อม โดยมีทีมงานที่เป็นศิษย์เก่าของวงโยชวาทิตเช่นเดิม

4.3.4. จำนวนนักดนตรี

วงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีจำนวนนักดนตรีเท่ากับจำนวนเครื่องดนตรีพอดีมาโดยตลอด กล่าวคือ ในยุคแรกมีนักดนตรี 32 คน ประมาณปี พ.ศ. 2530 มีนักดนตรีเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งวงประมาณ 45 – 50 คน ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลควบคุม และฝึกซ้อมวงโยชวาทิต ปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2543 ไม่มีการรับนักดนตรีเพิ่มเติม เพื่อชดเชยนักดนตรีที่จบการศึกษาไป ปัจจุบันเหลือนักดนตรีเก่าเพียง 9 คน ต้องรับนักดนตรีใหม่เข้าอีก 35 – 40 คน รวมนักดนตรีวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีทั้งสิ้น 43 – 48 คน

4.3.5. เครื่องดนตรี

ในยุคเริ่มต้นของวงโยชวาทิต โดยมีภราดาสมพงษ์ ศรีสุระเป็นอธิการผู้ก่อตั้งวง ได้จัดซื้อเครื่องดนตรีจำนวน 32 ชิ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2535 อธิการคนที่ 2 ของวงโยชวาทิตคือ ภราดามีสักดี ว่องประชานุกูล ได้เห็นการพัฒนาการและศักยภาพของนักดนตรีในขณะนั้น จึงจัดซื้อเครื่องดนตรีให้ มากกว่า 70 ชิ้น ถือได้ว่าเป็นวงที่มีเครื่องดนตรีที่พร้อมอยู่ในระดับแนวหน้าขณะนั้น ปี พ.ศ. 2535 ถึง ปัจจุบัน ได้มีการจัดซื้อเครื่องดนตรีเพิ่มขึ้นเพียง 5 ชิ้น

สภาพปัจจุบันของเครื่องดนตรีในวงโยชวาทิต โดยอายุเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 15 ปีโดยประมาณ ถือเป็นเครื่องดนตรีที่เก่ามาก ความสมบูรณ์ในการใช้งานของเครื่องดนตรีโดยประมาณไม่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

4.3.6. สถานที่ซ้อมดนตรี

โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีเริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2504 ในเขตบางแคซึ่งอยู่รอบนอกของกรุงเทพมหานคร มีอาณาบริเวณทั้งสิ้นมากกว่า 80 ไร่ เป็นอาคารเรียน และที่ทำการต่างๆ สำหรับวง

โยชวาทิต นอกจากเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากแล้วยังต้องการใช้พื้นที่บริเวณกว้างอย่างเพียงพอ ในการฝึกซ้อมทั้งการนั่งบรรเลง และการเดินบรรเลง มีข้อจำกัดในแต่ละสถานที่ที่ไม่เหมือนกัน

4.3.6.1. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีสนาม (Marching and Display)

วงโยชวาทิตมีสถานที่ในการซ้อมดนตรีสนามเพียงพอ เช่น สนามฟุตบอลใหญ่ (มาตรฐาน) มีลู่วิ่งสำหรับแข่งกรีฑารอบสนามบอล 8 ลู่วิ่ง เหมาะสำหรับการซ้อมเดินแถว(Marching) สนามฟุตบอลเล็ก และสนามหญ้าหน้าอาคารเรียน เป็นต้น กรณีถ้าเป็นช่วงที่มีฝนตกชุก สนามหญ้าเปียกไม่สามารถซ้อมในสนามได้ ก็ยังพอมีบริเวณที่เป็นพื้นปูนซีเมนต์ หรือพื้นที่ปูด้วยตัวหนอน หน้าอาคารต่างๆ สามารถใช้ฝึกซ้อมดนตรีสนามได้เช่นกัน

4.3.6.2. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง (Concert Band)

ในยุคแรกๆ มีห้องสำหรับเก็บเครื่องดนตรีเพียงห้องเล็กๆ กว้างยาวโดยประมาณ 4 x 8 ตารางเมตรเท่านั้น การฝึกซ้อมประจำวันต้องใช้สถานที่ใต้อาคารเรียนซึ่งเป็นที่โล่ง ต่อมาปี พ.ศ. 2528 ได้ย้ายห้องเก็บเครื่องดนตรี ไปอยู่ที่อาคารไม้ 2 ชั้น มีความพร้อมทั้งการเก็บเครื่องดนตรี การซ้อมนั่งบรรเลง และมีห้องนอนเพียงพอสำหรับนักดนตรีทั้งวง เมื่อมีการเก็บตัวฝึกซ้อม และได้ปรับปรุงให้เป็นห้องเก็บเสียงเหมาะกับการซ้อมดนตรีนั่งบรรเลงเป็นอย่างยิ่ง ถือเป็นอาคารดนตรีวงโยชวาทิตที่เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง เช่น ห่างจากอาคารเรียนทั่วไป ห่างจากอาคารทำการต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบันทางโรงเรียนได้สร้างอาคารหอประชุมขึ้นใหม่ ลักษณะ 2 ชั้น ชั้นบนเป็นห้องประชุมใหญ่ บรรจุได้ประมาณ 2,500 คน ชั้นล่างประกอบด้วยห้องประชุมเล็กบรรจุได้ประมาณ 250 คน และห้องดนตรีประเภทต่างๆ เช่น ห้องดนตรีไทย ห้องเรียนกลุ่มย่อย จิม กีตาร์ เปียโน รวมทั้งห้อง วงโยชวาทิต ซึ่งมีพื้นที่กว้างยาวโดยประมาณ 15 x 20 ตารางเมตร ลักษณะการเก็บเสียงยังไม่เหมาะกับการซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง เพราะรอบข้างทั้ง 4 ด้านนั้นเป็นกระจก 2 ด้าน อีก 2 ด้านเป็นกระดานพื้นผิวเรียบระนาบเดียวกันตลอด เพดานเป็นกระดานพื้นผิวเรียบระนาบเดียวกันตลอดเช่นเดียวกัน มีเพียงพื้นล่างด้านเดียวเท่านั้นที่เป็นพรมจึงไม่สามารถเก็บซับเสียงสะท้อนได้เพียงพอ จึงทำให้เกิดเป็นเสียงรบกวนเวลาฝึกซ้อม

4.4. วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง

4.4.1. นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต

ในการศึกษาสภาพของวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารบางส่วน ศึกษาโดยการสังเกตของผู้วิจัยเอง และได้ศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดโดยการสัมภาษณ์จากผู้ควบคุม และฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง

ประพนธ์ สาโรวาส (สัมภาษณ์). โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ได้ก่อตั้งวงโยชวาทิตขึ้นเพื่อให้เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้กับนักเรียน เช่น รู้จักความเพียรพยายาม ความอดทนอดกลั้น เป็นต้น โดยมุ่งหวังให้วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่สามารถรับใช้สังคมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วย ผู้บริหารของโรงเรียนได้กำหนดแนวนโยบายอย่างกว้างๆ เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการคิดสร้างสรรค์งานของครูดนตรีที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับหลายๆ ฝ่าย เช่น นักดนตรี ครูดนตรี ผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน และสังคมทั่วไป เป็นต้น

4.4.2. หน่วยงานที่สังกัด

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปางมีโครงสร้างการบริหารที่คล้ายกับโรงเรียนอื่นๆ ในมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ในส่วนของรายละเอียดอาจแตกต่างกันบ้าง เช่น หน่วยงานที่สังกัดในแต่ละฝ่ายไม่เหมือนกัน ดังเช่น วงโยชวาทิต ซึ่งอาจขึ้นตรงต่อสำนักผู้อำนวยการโดยตรงหรือให้อยู่กับหมวดดนตรี สังกัดฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นต้น

ประพนธ์ สาโรวาส (สัมภาษณ์). กล่าวว่าตั้งแต่เข้ามาทำงานที่โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ในปี พ.ศ. 2543 วงโยชวาทิตได้ถูกจัดให้ขึ้นอยู่กับหมวดดนตรี สังกัดฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการตามลำดับ ดังแผนภูมิแสดงสายงานการบริหารต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 8 แผนภูมิการบริหาร พ.ศ. 2541 - ปัจจุบัน

4.4.3. จำนวนครูดนตรี

นายชนวัฒน์ แสงอรุณ. (สัมภาษณ์). นักดนตรีชั้น ม. 6 เล่นเครื่องทูบา เป็นนักดนตรีในวงโยชวาติคตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 กล่าวว่า โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงมีครูดนตรีที่รับผิดชอบควบคุม ดูแล และฝึกซ้อมกิจกรรมวงโยชวาติค ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ดังนี้ คือ ตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 2532 จนถึง พ.ศ. 2542 ได้มีการสับเปลี่ยนครูดนตรี ถึง 3 คน โดยแต่ละคนอยู่ดูแลวงโยชวาติคเพียง 3, 4 และ 5 ปี ก็ต้องย้าย หรือลาออกไปทำธุรกิจส่วนตัว ปัจจุบันมีมาสเตอร์ ประพจน์ สาโรวาส และมาสเตอร์สุวัฒน์ ทัพเจริญเป็นผู้ควบคุมดูแลและฝึกซ้อมวงโยชวาติคของโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

4.4.4. จำนวนนักดนตรี

ประพจน์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์).วงโยชวาติคของโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง มีจำนวนนักดนตรีที่ค่อนข้างคงที่ กล่าวคือ ตั้งแต่อดีตประมาณ พ.ศ. 2532 ถึง ปัจจุบัน มีนักดนตรีมากบ้าง น้อยบ้างอยู่ในช่วงประมาณ 40 – 50 คน

4.4.5. เครื่องดนตรี

วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญลำปางมีจำนวนเครื่องดนตรีประมาณไม่เกิน 50 ชิ้น กล่าวคือ เมื่อนักดนตรีประมาณ 40 – 50 คน เข้าประจำตำแหน่งเต็มวงแล้วจะไม่มีเครื่องดนตรีเหลือเลย ความพร้อมของเครื่องดนตรีอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดี

4.4.6. สถานที่ซ้อมดนตรี

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปางเริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2522 ที่ตำบลลำปางเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ประมาณ 14 ไร่ เป็นอาคารเรียน และที่ทำการต่างๆ สำหรับวงโยชวาทิต นอกจากเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากแล้วยังต้องการใช้พื้นที่บริเวณกว้างอย่างเพียงพอ ในการฝึกซ้อมทั้งการนั่งบรรเลง และการเดินบรรเลง มีข้อจำกัดของการซ้อมแต่ละสถานที่ไม่เหมือนกัน ดังนี้

4.4.6.1. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีสนาม (Marching and Display)

วงโยชวาทิตมีสถานที่ในการซ้อมดนตรีสนามเพียงพอ เช่น สนามฟุตบอล และสนามบุนหน้าอาคารเรียน เป็นต้น กรณีถ้าเป็นช่วงที่มีฝนตกชุก สนามหญ้าเปียกไม่สามารถซ้อมในสนามได้ ก็ยังพอมีบริเวณใต้อาคารต่างๆ สามารถใช้ฝึกซ้อมดนตรีสนามได้เช่นกัน

4.4.6.2. สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง (Concert Band)

สถานที่ในการซ้อมดนตรีนั่งบรรเลงของวงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง เป็นห้องที่มีความกว้างยาวโดยประมาณ 15 x 25 เมตร อยู่ชั้นบนสุดของอาคารสูง 5 ชั้น ได้รับการปรับปรุงให้เป็นห้องซ้อมดนตรีนั่งบรรเลงที่มีความเหมาะสมอย่างดี เช่น การเก็บซับเสียงสะท้อน การยกระดับพื้นของนักดนตรีแถวหลังให้สูงขึ้นเป็นขั้นๆ ไม่มีเสาอยู่กลางห้องซ้อม และมีตู้เก็บเครื่องดนตรีที่เป็นสัดส่วน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยดี

จากการศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต ทั้ง 4 โรงเรียน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ครูดนตรีที่ควบคุมดูแล และฝึกซ้อมวงโยชวาทิตโดยตรง ทั้งการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และจากการศึกษาจากเอกสารของแต่ละโรงเรียนอย่างละเอียด ในด้าน นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต ด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านจำนวนครูดนตรี ด้านจำนวนนักดนตรี ด้านเครื่องดนตรี และด้านสถานที่ฝึกซ้อมดนตรี พบว่า

1. นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต ทั้ง 4 โรงเรียนได้เล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ของกิจกรรมดนตรีทุกประเภทที่ช่วยพัฒนา ส่งเสริมให้เยาวชนเป็นบุคคลที่ครบ กล่าวคือ เป็นผู้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม จึงได้ให้นโยบายในแนวกว้างเพื่อเปิดโอกาสให้ครูดนตรีได้มีอิสระในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามสภาพ กับนักเรียนทุกระดับชั้น และเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสได้แสดงออกทางดนตรี ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ปลุกฝังให้นักเรียนมีความมานะพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง ดังคติพจน์ของทุกโรงเรียนที่ว่า “ วิริยะ อุตสาหะ นำมาซึ่งความสำเร็จ ” (Labor Omnia Vincit)

2. หน่วยงานที่สังกัด จากการศึกษากระบวนการบริหารงานของทั้ง 4 โรงเรียน พบว่า แต่ละโรงเรียนมีระบบการบริหารที่คล้ายกัน สามารถสรุปได้ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) ระบบการบริหารแบบเดิมที่ให้วงโยชวาทิตขึ้นตรงต่อผู้บริหารระดับสูงโดยตรงหรือสำนักผู้อำนวยการเหมือนกัน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และ โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

ข) ระบบการบริหารแบบใหม่ที่ให้วงโยชวาทิตสังกัดหมวดดนตรี ฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการตามลำดับเหมือนกันทั้ง 4 โรงเรียนอยู่ระยะหนึ่ง ต่อมาโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารใหม่ โดยให้วงโยชวาทิตขึ้นตรงกับหมวดดนตรี สังกัดฝ่ายบริหารทั่วไป และผู้อำนวยการตามลำดับ ส่วนอีก 3 โรงเรียนยังคงใช้ระบบการบริหารเหมือนเดิมจนกระทั่งปัจจุบัน

3. จำนวนครูดนตรี จากการศึกษาจำนวนครูดนตรีสากลทั้งหมด และครูดนตรีที่สอนวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน สรุปได้ 2 ลักษณะดังนี้

ก) โรงเรียนอัสสัมชัญ มีครูดนตรีสากลทั้งหมด 2 คน เป็นครูดนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 1 คน ได้แก่ มาสเตอร์ วิชัย ขวานิชจิต (ไม่นับรวมอัสสัมชัญแผนกประถม)

ข) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล มีครูดนตรีสากลทั้งหมด 10 คน เป็นครูดนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 4 คน ได้แก่ มาสเตอร์พิพัฒน์ ทักษอุดมและมาสเตอร์พิทักษ์ น้อยยาโน สอนเครื่องลมทองเหลือง มาสเตอร์วิญชัย ภาศิธร สอนเครื่องลมไม้ และมาสเตอร์เลิศศักดิ์ รักสุจริต สอนเครื่องประกอบจังหวะ

ค) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีครูดนตรีสากลทั้งหมด 7 คน เป็นครูดนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 1 คน ได้แก่ มาสเตอร์มังกร จินดาวัฒน์

ง) โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง มีครูดนตรีสากลทั้งหมด 4 คน เป็นครูดนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 2 คน ได้แก่ มาสเตอร์ประพจน์ สาโรวาส สอนเครื่องลมทองเหลือง และมาสเตอร์สุพัฒน์ ทัพเจริญ สอนเครื่องลมไม้

4. จำนวนนักดนตรี จากการศึกษาจำนวนนักดนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

นักดนตรีในวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียนมีจำนวนอย่างน้อยแตกต่างกันบ้างในบางปี การศึกษา แต่ก็ไม่กระทบกระเทือนต่อวงมากนัก กล่าวคือ โดยทั่วไปแล้วจำนวนนักดนตรีของวงโยชวาทิตมีประมาณ 45 – 50 คน ซึ่งบางปีอาจมีไม่ครบ หรือบางปีก็จะมีมากกว่านี้

5. เครื่องดนตรี จากการศึกษาเครื่องดนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวได้โดยสรุป 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) โรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านเครื่องดนตรี กล่าวคือ มีเครื่องดนตรีที่สภาพดี เพียงพอ และสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ มี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญ และโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

ข) โรงเรียนที่ยังขาดความพร้อมทางด้านเครื่องดนตรี กล่าวคือ มีเครื่องดนตรีที่สภาพไม่ดี เพียงแค่ใช้งานได้ ขาดประสิทธิภาพและคุณภาพในการบรรเลงอย่างมาก มี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

6. สถานที่ซ้อมดนตรี จากการศึกษาสถานที่ซ้อมดนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน กล่าวได้โดยสรุปเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง หมายถึง ห้องซ้อมที่เป็นเอกเทศ มีสัดส่วนเหมาะสมกับวงดนตรี และสามารถป้องกันเสียงสะท้อนได้เป็นอย่างดี มี 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีห้องซ้อมที่ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร กล่าวคือ เป็นห้องกระจกที่ไม่สามารถป้องกันการเสียงสะท้อนได้ อีกทั้งสัดส่วนของห้องไม่เหมาะสมในการจัดวงนั่งบรรเลง เพราะมีเสาอยู่กลางห้อง ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญไม่มีห้องซ้อมนั่งบรรเลง มีเพียงห้องเก็บเครื่องดนตรีเท่านั้น ต้องซ้อมนั่งบรรเลงตามที่ว่างหน้าอาคารเรียน

ข) สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีสนาม หมายถึง บริเวณกลางแจ้งที่มีความกว้างเท่าสนามฟุตบอลมาตรฐาน มี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญไม่มีสนามฟุตบอล หรือสถานที่ฝึกซ้อมดนตรีสนาม

บทที่ 5

การจัดวงโยชวาทิต

เนื่องจากวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มใหญ่ที่ต้องใช้ งบประมาณ คน อุปกรณ์ เป็นจำนวนมาก การจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงต้องมีการกำหนดขั้นตอนและการดำเนินการตามขั้นตอนนั้นอย่างละเอียดชัดเจน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ ของการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตจำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสาโรงในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แผนงาน
2. การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่
3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง
5. การฝึกซ้อม
6. การแสดง
7. การประเมินผลกิจกรรม
8. ปัญหาและอุปสรรค

5.1. โรงเรียนอัสสัมชัญ

เนื่องจากกิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วยบุคคลจำนวนมาก ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อม เช่น นักดนตรี ครูดนตรี ผู้บริหาร ผู้ปกครอง อีกทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องดนตรี ชุดนักดนตรี และสถานที่ ทั้งที่เป็นห้องเก็บอุปกรณ์ ห้องซ้อม สถานที่สำหรับฝึกซ้อมภาคสนาม เป็นต้น โดยเฉพาะสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ งบประมาณที่ต้องใช้เป็นเงินจำนวนมาก ด้วยองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนงานในการดำเนินการให้เป็นขั้น เป็นตอน อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ได้ทุกขั้น ทุกตอน เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนี้

5.1.1. แผนงาน

เนื่องจากการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตนั้นมีขั้นตอนต่างๆ มากมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจนจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ให้เป็นแผนงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โรงเรียนอัสสัมชัญได้กำหนดแผนงานในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตเอาไว้ดังนี้

วิชัย ขงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). เนื่องจากแผนงานของวงโยชวาทิตของโรงเรียนที่เคยกำหนดเอาไว้ล่วงหน้าที่ผ่านมาในอดีตที่ผ่านมาแล้วนั้น ต้องรอการอนุมัติจากทางคณะกรรมการบริหารของโรงเรียนก่อนจึงสามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะโครงการใหม่ที่ยังไม่เคยทำเลย แล้วนำมาเสนอเป็นโครงการเริ่มต้นใหม่ โอกาสผ่านนั้นยากมาก เพราะต้องผ่านขั้นตอนการพิจารณาทำให้ล่าช้า ถึงแม้โครงการดังกล่าวนั้นจะผ่านการอนุมัติมาในตอนสุดท้ายก็จริง แต่ไม่สามารถดำเนินการตามโครงการนั้นได้ เนื่องจากเวลาที่จะต้องเตรียมการ และดำเนินการไม่เพียงพอ หรือบางโครงการที่ผ่านการอนุมัติแล้ว ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างรอการดำเนินการ แต่อยู่ในช่วงระหว่างการสับเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูง บางครั้งเมื่อเปลี่ยนผู้บริหารแล้ว โครงการบางอย่างอาจถูกยกเลิกได้เช่นกัน

เนื่องจากวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญนั้นมีงานประจำทั้งงานภายในและงานภายนอกโรงเรียน มีค่อนข้างมากและเป็นงานที่ต้องแสดงเป็นประจำทุกปี หรือเป็นแผนงานการพัฒนา นักดนตรีโดยจัดเป็นคลินิก (work shop) กลุ่มเครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง หรือเครื่องประกอบจังหวะ เป็นต้น ซึ่งต้องเตรียมเป็นโครงการนำเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติจากทางโรงเรียนก่อน เมื่อมีวิทยากรที่ตรงกับความต้องการก็สามารถดำเนินการได้ อาจเป็นการไปร่วมกับสถาบันอื่นๆ ที่จัดหรือเปิดคลินิก หรืออาจเปิดเป็นการภายในเฉพาะสมาชิกแล้วเชิญวิทยากรมาให้ความรู้โดยตรง สำหรับแผนงานระยะยาวนั้นทางวงยังมีโครงการที่จะทำเป็น โครงการแลกเปลี่ยนทางดนตรีกับโรงเรียนในมูลนิธิด้วยกันเรียกว่า “ ทัวร์คอนเสิร์ต ” หรือการจัดเป็นมหกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียนในมูลนิธิเซนต์คาเบรียล เรียกว่า “ Music Camp ” และไปแสดงต่างประเทศ เป็นต้น

5.1.2. การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่

นักดนตรีในวงโยชวาทิตถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญมากอันหนึ่งของการจัดกิจกรรมนี้ ซึ่งนักดนตรีในวงนั้นต้องมีการรับเข้ามาเพื่อเสริมหรือแทนในตำแหน่งที่ว่างในกรณีที่นักดนตรีบางคนต้องจบการศึกษา ลาออก หรือการรับนักดนตรีรุ่นใหม่ทั้งหมดเพื่อเข้ามาเป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตในกรณีที่เริ่มก่อตั้งวงขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้นักดนตรีตามต้องการ ครูดนตรีต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมาสมัคร และมีวิธีการในการคัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงต่อไป

วิชัย ขงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). การรับสมัครสมาชิกใหม่ต้องมีการประชาสัมพันธ์โดยการจัดแสดงคอนเสิร์ตเพื่อเป็นการ โชว์และสาธิตให้นักเรียนได้เห็นถึงส่วนประกอบของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ที่อยู่ในวงโยชวาทิต โดยถือเป็นงานที่ต้องทำเป็นประจำทุกปี โดยเน้นที่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น ซึ่งได้ปฏิบัติวิธีนี้มาประมาณ 10 ปี ผลการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีนี้ทำให้เด็กที่สนใจมาสมัครเป็นจำนวนที่เพียงพอกับความต้องการ

สำหรับการคัดเลือกนั้นมีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของเด็กๆ โดยให้ทำแบบสอบถามเป็นข้อมูลกว้างๆ แนบไปกับใบสมัครเพื่อเป็นข้อมูลก่อนที่จะได้พบกับตัวเด็ก เช่น ชอบฟังเพลงประเภทไหน ที่บ้านมีเครื่องดนตรีหรือไม่ ชอบเครื่องดนตรีชนิดไหนบ้างให้บอกมาอย่างน้อย 3 ชนิด เป็นต้น เมื่อพบกับตัวเด็กแล้วก็มี การคัดเลือกและแบ่งกลุ่มเด็กออกเป็นกลุ่มตามต้องการ เช่น กลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง และกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ โดยดูจากสรีระของเด็กแต่ละคน เช่น ความสูง ช่วงแขน ริมฝีปาก คาง ฟัน เป็นต้น ตามระเบียบการและใบสมัครต่อไปนี้

ระเบียบการและข้อปฏิบัติสำหรับนักเรียนผู้สมัครเข้าเป็นนักดนตรี A.C. Band ปีการศึกษา 2001

ลักษณะของวงดนตรี

วงดนตรี A.C. Band มีชื่อเต็มว่า “ Assumption College Band ” ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2454 โดย ภราดาหลุยส์ โนบิรอง มีการพัฒนาการและสืบทอดศิลปวิทยาการดนตรีอย่างต่อเนื่อง นับแต่วันก่อตั้งถึงปัจจุบันรวมเวลาได้ 90 ปี

เครื่องดนตรีของวง A.C. Band ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. Woodwind Instruments หรือกลุ่มเครื่องลมไม้ ประกอบด้วย Flute, Piccolo, Oboe, Bassoon, Clarinet, Saxophone. etc.
2. Brass Instruments หรือกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ประกอบด้วย Trumpet, Cornet, French horn, Trombone, Euphonium, Tuba etc.
3. Percussions หรือกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ประกอบด้วย Drums, Timpani, xylophone, Glockenspiel, Vibraphone etc.

รูปแบบการบรรเลงของวงดนตรีประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. Concert Band คือ การนั่งบรรเลงเพลงต่างๆ เพื่อการฟังดนตรีโดยเฉพาะ
2. Marching Band คือ การบรรเลงดนตรีในรูปแบบของการเดินแถว แปรขบวน

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการทำกิจกรรมดนตรี

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทั่วไปได้สมัครเข้ามาเป็นนักดนตรีของโรงเรียน ได้เรียนรู้ฝึกฝนทักษะทางด้านสังคีตศิลป์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. เพื่อให้สมาชิกในวงดนตรีได้รู้จักการเล่นดนตรีที่มีคุณค่า และมีคุณภาพอย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล
3. การเล่นดนตรีร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ (Unity) เป็นการฝึกให้มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
4. การเล่นดนตรีในรูปแบบของ Concert Band และ Marching Band เป็นการฝึกการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ความคิด สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของนักเรียนในวัยนี้ได้เป็นอย่างดี
5. ประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้สมัครได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีลักษณะนี้ จะมีส่วนส่งเสริมให้สมาชิกที่จบออกไป รู้จักการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพต่อไปในสังคม

คติพจน์ประจำวง A.C. Band คือ

เป็นนักดนตรี

ฟังมีวินัย

ตั้งใจฝึกซ้อม

พร้อมด้วยใจรัก

รู้จักเสียสละ

มานะอดทน

ฝึกฝนวิชา

พัฒนาดนตรี

คุณสมบัติทั่วไปของผู้สมัคร

1. ต้องเป็นนักเรียนรุ่นปัจจุบันของโรงเรียนอัสสัมชัญ
2. ต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากผู้ปกครอง
3. ผู้สมัครต้องไม่มีโรคประจำตัว ที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกหัดดนตรี
4. ต้องมีความรักดนตรี อดทน เสียสละ และรับผิดชอบ
5. ต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย ไม่ประพฤติผิดกฎข้อบังคับของโรงเรียน และสามารถปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของวงได้
6. ต้องเป็นผู้ที่สามารถซ้อมดนตรีได้ตามเวลาที่กำหนดไว้
7. ต้องเป็นผู้ที่มีความระมัดระวังในการใช้และรักษา รับผิดชอบต่อเครื่องดนตรีที่เล่น

การพิจารณาคัดเลือกเครื่องดนตรี

สำหรับผู้ที่ไม่เคยเล่นเครื่องดนตรีประเภทดังกล่าวมาเลย ผู้สมัครควรทำความรู้จัก หาข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดนตรีที่ตนต้องการเล่น เพราะเครื่องดนตรีแต่ละอย่างจะมีลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะตัว แตกต่างกันไป การพิจารณาเลือกเครื่องดนตรีที่จะให้เล่นนั้น ทางวงจะดูที่คุณสมบัติของ

ตัวผู้สมัครด้วย เช่น ดูจากความชอบ พื้นความสามารถทางร่างกาย ลักษณะภูมิปัญญาทั่วไป และทางดนตรี เป็นต้น สำหรับผู้ที่เคยเล่นเครื่องดนตรีประเภทนี้มาแล้ว ทางวงจะจัดให้มีการทดสอบความสามารถก่อนทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ หลังจากนั้นจึงค่อยพิจารณาความเหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีในวงต่อไป

ขั้นตอนการสมัคร

1. ส่งใบสมัครได้ที่ห้องดนตรี หรือที่ ภายในวันที่
2. ให้มำรายงานตัว วันที่.....เวลา.....ที่ห้องดนตรี A.C. Band ชั้น 1 ดึกกอลมเบต

สิ่งที่จะต้องนำมาด้วยในวันฝึกซ้อมสำหรับผู้สมัครเครื่องเป่า
(สำหรับผู้ที่ไม่เคยเล่นเครื่องดนตรีประเภทนี้มาก่อน)

1. ขลุ่ย (Recorder)
2. สมุดใส่น้ต
3. น้ตแบบฝึกหัด (รับได้ที่ห้องดนตรี A.C. Band)

สิ่งที่จะต้องนำมาด้วยในวันฝึกซ้อมสำหรับผู้สมัครเครื่องประกอบจังหวะ

1. ไม้กลอง (ขนาดตามที่กำหนด)
2. สมุดใส่น้ต
3. น้ตแบบฝึกหัด (รับได้ที่ห้องดนตรี A.C. Band)

ขั้นตอนการฝึกหัดโดยทั่วไป

1. การคัดเลือกเครื่องดนตรีตามคุณสมบัติความเหมาะสมของผู้เล่น
2. การฝึกหัดเพื่อบรรจุเข้าเป็นดนตรีจริงให้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือน
3. หลังจากได้รับการบรรจุแล้วก็ซ้อมตามระบบวงต่อไป

วันเวลาในการฝึกซ้อม

1. ช่วงปิดภาคเรียน (เดือนเมษายนและตุลาคม) เช่น ช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อนประมาณ วันที่ 1-30 เมษายน เวลา 13.00-15.00 น. เป็นต้นไป (ช่วงบ่ายของกิจกรรมภาคฤดูร้อน) หยุดวันเสาร์, อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เป็นต้น
2. ช่วงเปิดเรียน ซ้อมหลังเลิกเรียน วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 16.10 – 17.30 น.

3. หากมีการฝึกซ้อมพิเศษจะมีการแจ้งให้ทราบเป็นการล่วงหน้า

การฝึกซ้อมดนตรีไม่ใช่สิ่งยากเย็นอย่างที่หลายคนคิด
ท่านจะได้พบและรู้จักกับ “ดนตรี” ในอีกมุมมองหนึ่งที่สวยงาม
ประสบการณ์อันมีค่าที่นักเรียนทุกๆ ไปน้อยคนนักที่จะได้สัมผัส
เชิญท่านลองมาฝึกและเล่นดนตรีกับพวกเราเนาะครับ

ห้องดนตรี A.C.Band

โทรศัพท์ ต่อ 710

ใบสมัครเข้าเป็นนักดนตรี A.C.Band โรงเรียนอัสสัมชัญ ปีการศึกษา 2001

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....

(ชื่อภาษาอังกฤษ).....อายุ.....ปี

ปัจจุบันศึกษาอยู่ชั้น.....ห้อง.....เลขที่.....

เลขประจำตัว.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

.....

.....

โทรศัพท์.....

 ตีรูปถ่าย

เครื่องดนตรีที่ประสงค์จะเล่น

1.	2.	3.
----	----	----

ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในการเป็นนักดนตรี พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของวงดนตรี
และจะเป็นนักดนตรีที่ดีในวงดนตรีต่อไป ขอสมัครเป็นนักดนตรีวง A.C. Band โรงเรียนอัสสัมชัญ
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

ผู้สมัคร

ข้าพเจ้า (นาย,นาง)

ผู้ปกครองของ (นาย,ค.ช.)

มีความเข้าใจในกิจกรรมดนตรี และยินดีอนุญาตให้เด็กในความปกครองของข้าพเจ้าสมัครเป็นนักดนตรีวง A.C. Band มา ณ ที่นี้

ลงชื่อ

ผู้ปกครอง

วันที่เดือน.....พ.ศ.

เมื่อเวลาผ่านไประยะเวลาหนึ่งหลังจากที่เด็กใหม่เหล่านี้ได้เรียน โน้ตสากล โดยการปฏิบัติกับชุดยูเรคคอร์ดเดอร์เหมือนกันทุกคน ครูจึงกำหนดเครื่องดนตรีให้กับเด็กใหม่โดยดูจากความสามารถในการแสดงออกทางดนตรีของเด็กแต่ละคน ซึ่งบางคนอาจตรงกับที่ตัวเองได้เคยเขียนเอาไว้ในใบสมัครพอดีเป็นกรณีที่ไม่มีปัญหา หากบางคนที่ครูดนตรีเห็นว่าเหมาะสมหรือควรจะได้เล่นเครื่องดนตรีชนิดอื่นซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของตัวเองเลย ต้องใช้วิธีการตีประกาศเอาไว้ที่บอร์ดของวง เรื่องความเหมาะสมของบุคคลที่ควรจะได้เล่นเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ที่เป็นบรรทัดฐานสากล นักเรียนส่วนใหญ่จะเชื่อครูดนตรี อาจมีส่วนน้อยที่ต้องอธิบายเป็นรายบุคคล

5.1.3. กิจกรรมการเรียนการสอน

วงโยธวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง และเครื่องตี แต่ละประเภทประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ หลายชนิดซึ่งแต่ละชนิดนั้นมีเทคนิควิธีการบรรเลงแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิดของเครื่องดนตรีนั้นๆ ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องเทคนิคของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเป็นอย่างดี เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการฝึกซ้อม หรือปัญหาในการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดได้

วิชัย ขงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กใหม่นั้นจัดให้มีขึ้นในช่วงปิดเทอมใหญ่ (Summer Course) กำหนดเป็นรูปแบบที่แน่นอนชัดเจนเหมือนกันทุกปี คล้ายกับเป็นประเพณี คือ เด็กใหม่กลุ่มเครื่องลมไม้ และเครื่องลมทองเหลืองจะต้องเรียน โน้ตสากล ด้วยการเป่าชุดยูเรคคอร์ดเดอร์ และกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะก็แจกไม้กลองเล็ก (Snare) คนละ 1 คู่ กับสมุคโน้ตคนละ 1 เล่ม ทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวนี้ต้องฝึกเนื้อหาต่างๆ ที่ครูดนตรีได้กำหนดเอาไว้เรียน

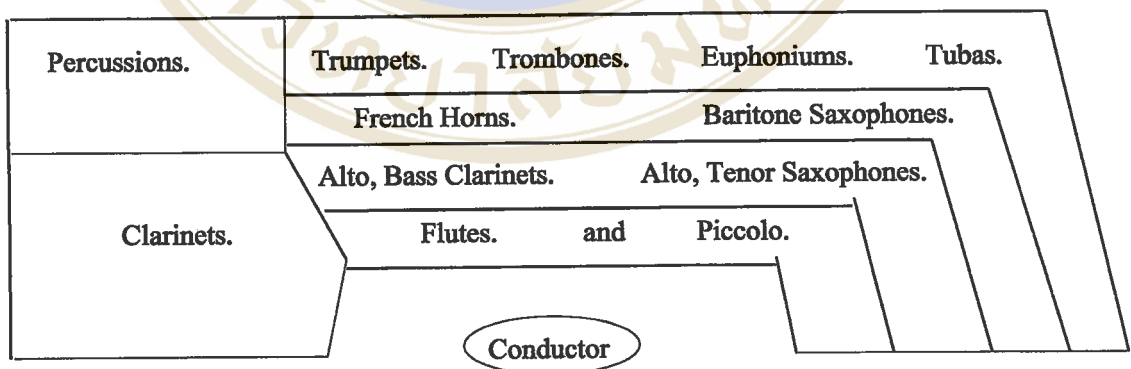
ร้อยแล้ว ว่าเด็กควรจะรู้อะไรบ้างในช่วงเริ่มต้น โดยมีนักดนตรีรุ่นพี่ในวงเป็นผู้ช่วยสอนให้เด็กใหม่ตามกลุ่มต่างๆ

5.1.4. การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

บทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงวงโยชวาทิตมีมากมาย การเลือกบทเพลงเพื่อให้วงโยชวาทิตบรรเลงนั้นมีข้อจำกัดต่างๆ ตามความสามารถของนักดนตรีในวง ครูดนตรีต้องมีวิธีการในการคัดเลือกบทเพลง หรือบทฝึกสำหรับพัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีให้มีความพร้อมในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ ที่ยากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย ยงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). บทเพลงที่ต้องการนำมาบรรเลงนั้นเน้นที่การนำไปใช้ว่าเหมาะสมกับงานชนิดใด เมื่อซื้อเพลงมาแล้วจะมีโอกาสได้บรรเลงหรือไม่ โดยให้นักดนตรีที่เป็นคณะกรรมการทำเป็นรายงานเสนอให้ครูดนตรีว่าต้องการจัดซื้อเพลงอะไร ความยาก (Grade) อยู่ในระดับใด ความเหมาะสมของการบรรเลงในงานประเภทไหนบ้าง เทคนิคของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ในบทเพลงเหมาะสมกับความสามารถของนักดนตรีหรือไม่ เป็นต้น ในบางครั้งที่ครูเห็นว่าไม่สามารถเป็นไปได้ก็จะแนะนำแนวทางและวิธีการแก้ไขให้เพื่อเป็นประสบการณ์ในการทำงานของนักดนตรี ให้สามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคตต่อไป

ตารางที่ 25 ผังการจัดวงนั้บรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญ

ตารางที่ 26 ผังการจัดวงเดินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญ

คทาการ

Trombones
Trumpets
Horns
Horns + Euphoniums
Tubas
Bass drums
Snare drums
Cymbals
Mallets
Saxophones
Clarinets
Flutes + Piccolo

5.1.5. การฝึกซ้อม

วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมค่อนข้างมาก อีกทั้งต้องรู้จักการบริหารเวลาในการฝึกซ้อมให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับขั้นตอนต่างๆ ด้วย ดัง เช่น การจัดตารางการฝึกซ้อมประจำวัน ประจำสัปดาห์ และประจำภาคเรียน เป็นต้น

วิชัย ยงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมประจำวันและประจำสัปดาห์เอาไว้ว่า มีการกำหนดเป็นตารางเวลาเอาไว้ชัดเจน เช่น ก่อนการซ้อมทุกครั้งต้องมีการประชุมรวมโดยคณะกรรมการวง ประมาณ 15-30 นาที เพื่อเป็นการแบ่งงานหรือมอบหมายงานประจำวันในการช่วยกันสอนเด็กใหม่ อีก 1 ชั่วโมงต่อจากนั้นเป็นการซ้อมเด็กใหม่โดยรุ่นพี่สอนรุ่นน้อง ซึ่งแต่ละวันมีรายละเอียดของการสอนเด็กใหม่ไม่เหมือนกันแล้วแต่ความเหมาะสม หลังจากซ้อมเด็กใหม่แล้ว ช่วงสุดท้ายของแต่ละวันประมาณ 2-3 ชั่วโมง เป็นการซ้อมรวมวงของนักดนตรีเก่าเพื่อฝึกซ้อมบทเพลงหรือเตรียมการแสดงที่เป็นภาระหน้าที่ของวง ช่วงสุดท้ายของแต่ละวันคณะกรรมการวงจะประชุมนัดหมาย เพื่อวางแผนการซ้อมในวันต่อไปว่าจะซ้อมเนื้อหา หรือเทคนิคประเภทใดต่อไป สำหรับเด็กใหม่ และเด็กเก่า ดังตารางซ้อมต่อไปนี้

ตารางที่ 27 ตารางซ้อมประจำสัปดาห์ โรงเรียนอัสสัมชัญ

ตารางเวลา			
วัน \ เวลา	16.10 – 16.30 น.	16.30 – 17.30 น.	17.30 – 19.30 น.
จันทร์ - ศุกร์	ประชุมรวม	ซ้อมเด็กใหม่	ซ้อมเด็กเก่า
หมายเหตุ	หลังการซ้อมของแต่ละวันมีการประชุมคณะกรรมการวงทุกครั้ง เพื่อประเมินผลวันนี้ และวางแผนการซ้อมวันต่อไป		

ตารางที่ 28 ตารางซ้อมประจำเดือน โรงเรียนอัสสัมชัญ

สัปดาห์ที่ 1

วันจันทร์	Private / Part
วันอังคาร	Private / Part , Marching / Drill
วันพุธ	Private / Part
วันพฤหัสบดี	Private / Part , Section
วันศุกร์	Private / Part , Band / Ensemble

สัปดาห์ที่ 2

วันจันทร์	Private / Part
วันอังคาร	Private / Part , Band
วันพุธ	Private / Part
วันพฤหัสบดี	Private / Part , Section
วันศุกร์	Private / Part , Band

สัปดาห์ที่ 3

วันจันทร์	Private / Part
วันอังคาร	Private / Part , Marching / Drill
วันพุธ	Private / Part
วันพฤหัสบดี	Private / Part , Marching / Drill
วันศุกร์	Private / Part , Band / Ensemble

สัปดาห์ที่ 4

วันจันทร์	Private / Part
วันอังคาร	Private / Part , Marching / Drill
วันพุธ	Private / Part
วันพฤหัสบดี	Private / Part , Section
วันศุกร์	Private / Part , Band / Ensemble

5.1.6. การแสดง

วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องมีการแสดงออกในทางดนตรี เพื่อเป็นแรงกระตุ้น และสนใจในการฝึกซ้อมของนักดนตรี อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ผลงานของสถาบัน เพื่อการรับใช้สังคมให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

วิชัย ขงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). วงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญมีงานการแสดงที่เป็นงานประจำทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน เช่น งานกรีฑาประจำปี งานวัดพระคริสต์ งานแห่เทียนจำนำพรรษา งานจตุรมิตร งานรับปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นต้น

5.1.7. การประเมินผลกิจกรรม

การทำกิจกรรมต่างๆ ย่อมต้องมีการประเมินผลความคืบหน้าเป็นระยะๆ เพื่อจะได้ทราบผลในการที่จะได้แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เทคนิคและวิธีการประเมินย่อมแตกต่างกันไปตามสภาวะของแต่ละวง

วิชัย ขงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). วงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญได้จัดระบบในการบริหารวงเป็นรูปแบบคณะกรรมการ ภายใต้การควบคุมดูแลของครูดนตรี เหมือนกับการจัดระบบการบริหารงานทั่วไป คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการต่างๆ นำเสนอให้ครูดนตรีเป็นผู้พิจารณา ซึ่งผลการพิจารณาของครูดนตรีนั้นก็คือการประเมินผลนั่นเอง โดยที่ครูดนตรีต้องประเมินพร้อมๆ กันไปถึงประสิทธิภาพในการทำงานของคณะกรรมการ และกลุ่มของนักดนตรีหรือสมาชิกในวงว่าได้มีการพัฒนาไปตามแนวทางที่ได้วางเอาไว้ อันจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ ครูดนตรีต้องประเมินผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลที่ว่าหากมีการดำเนินการที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง หรือผิดวัตถุประสงค์แล้ว ครูดนตรีต้องรีบปรับปรุงและแก้ไขทันที กรณีผิดพลาดเช่นนี้ ถือเป็นโอกาสที่ครูดนตรีจะได้ชี้แนะถึงคุณประโยชน์ที่นักดนตรีควรจดจำเอาไว้เป็นประสบการณ์ ทั้งคณะกรรมการที่ต้องนำประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตในอนาคต และนักดนตรีรุ่นน้องที่ต้องเก็บประสบการณ์นี้เอาไว้สำหรับการขึ้นมาเป็นคณะกรรมการบริหารวงในอนาคตต่อไปด้วย

วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญ มีแบบทดสอบหรือแบบวัดผลและประเมินผลสำหรับนักดนตรีในวง โดยแบ่งเป็นระดับทั้งหมด 6 ระดับ เรียงตามลำดับความง่ายไปหายาก ดังตัวอย่างระดับที่ 1 ต่อไปนี้

แบบทดสอบ

ระดับ 1

วันที่	เครื่องดนตรีที่เล่น
ชื่อ - นามสกุล	ผู้สอน

การทดสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้

1. ความรู้ในการรักษาเครื่องดนตรี

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

2. ความรู้ในการเล่นเครื่องดนตรี รูปปาก การกดนิ้ว การถือเครื่อง การหายใจ Tonguing ทำนอง ทำขึ้น

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

3. ความรู้ในการ Warm-up ขึ้นตอนต่างๆ เช่น Long tone, Tonguing, Lip slur, Octave slur, Scale, Interval, Fingering, Arpeggios, etc.

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

4. ความรู้ในการอ่านโน้ตอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว

1	2	3	4	5

บันทึก

5. ความรู้ในเรื่องค่าของโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ (2/4, 3/4, 4/4)

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

6. อธิบายความหมายของคำหรือเครื่องหมายต่อไปนี้ได้

p, f, slur, pick up notes, allegro, moderato, andante

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

การทดสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เล่นเพลงที่ประกอบด้วยโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ในอัตรา 2/4, 3/4, 4/4 ได้

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

2. เล่นโน้ตที่มี Dynamic ในระดับต่างๆ ได้ (p, mp, mf, f)

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

3. เล่น Scales & Arpeggios (Pattern) ความเร็ว 100

(Scales & Arpeggios ตามแต่ละเครื่องดนตรีที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร 1997)

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

Scales (in one octave)

Flute

G major

Bb major

G minor

Clarinet

F major

G major

A minor

Saxophone

G major

D major

A minor

Trumpet

C major

Bb major

A minor

Horn, Trombone, Euphonium

C major

Bb major

A minor

4. Sight Reading โน้ตใน Key C,F,G ความยาวไม่เกิน 8 ห้อง (ใช้ Whole note, Half note, Quarter note, Rest, Slur, #, b etc. ตามความเหมาะสม)

1 2 3 4 5

บันทึก

--	--	--	--	--

แบบทดสอบ Sight Reading

เครื่องดนตรีที่เล่น	ชื่อ - นามสกุล

สำหรับทดสอบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่อ - นามสกุล	เครื่องดนตรีที่เล่น

สรุปและข้อเสนอแนะ

การประเมินผล

การทดสอบครั้งนี้เป็นครั้งที่	1		คะแนนเต็ม	ทำได้
	2		คะแนนเต็ม	ทำได้
	3		คะแนนเต็ม	ทำได้

(มากกว่าครั้งที่ 3 ให้กลับไปฝึกใหม่ทั้งหมด)

ผลการพิจารณา

ให้ไปฝึกต่อใน Level 2
 กลับไปทบทวนแล้วมาทดสอบใหม่
 กลับไปฝึกใหม่ใน Level นี้
 อื่นๆ

ลงนามผู้ทดสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

(วันที่ / /)

5.1.8. ปัญหาและอุปสรรค

ในการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทย่อมต้องมีปัญหาติดตามมาด้วยเสมอ มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับการเตรียมการและองค์ประกอบด้านอื่นๆ ด้วย

1) ปัญหาที่เกี่ยวกับแผนงาน

วิชัย ขงวานิชจิต. (สัมภาษณ์). ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับแผนงานนั้นเป็นปัญหาที่มาจาก ระบบการบริหารของโรงเรียน กล่าวคือ เนื่องจากแผนงานของวงโยชวาทิตของโรงเรียนที่เคย กำหนดเอาไว้ล่วงหน้าที่ผ่านมาในอดีตที่ผ่านมาแล้วนั้น ต้องรอการอนุมัติจากทางคณะกรรมการ บริหารของโรงเรียนก่อนจึงสามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะโครงการใหม่ที่ยังไม่เคยทำเลย แล้วนำ มาเสนอเป็นโครงการเริ่มต้นใหม่โอกาสผ่านนั้นยากมาก เพราะต้องผ่านขั้นตอนการพิจารณาทำให้ ล่าช้า ถึงแม้โครงการดังกล่าวนั้นจะผ่านการอนุมัติมาในตอนสุดท้ายก็จริง แต่ไม่สามารถดำเนินการ ตามโครงการนั้นได้ เนื่องจากเวลาที่จะต้องเตรียมการ และดำเนินการไม่เพียงพอ หรือบางโครงการ ที่ผ่านการอนุมัติแล้ว ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างรอการดำเนินการ แต่อยู่ในช่วงระหว่างการสับเปลี่ยน ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งบางครั้งเมื่อเปลี่ยนผู้บริหารแล้ว โครงการบางอย่างอาจถูกยกเลิกได้เช่นกัน

2) ปัญหาที่เกี่ยวกับการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่

ในการคัดเลือกเด็กใหม่เพื่อมารับการฝึกหัดให้เป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตของ วิทยาลัยนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคก็ได้ กล่าวคือ บางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่เล็กน้อยๆ ที่ครูดนตรีทุกคนต้องพบและหาทางแก้ไขได้ เช่น การเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับสรีระ

ของเด็กแต่ละคน และการยอมรับเครื่องดนตรีที่ได้รับเลือกเป็นต้น

3) ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนของเด็กใหม่ทุกคนนั้นมีรูปแบบที่แน่นอนชัดเจน ซึ่งได้ปฏิบัติต่อเนื่องกันมานานหลายปี ในส่วนของกิจกรรมการเรียนนั้นไม่ถือเป็นปัญหาใดๆ แต่จะมีปัญหาประกอบอื่นๆ เช่น สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนนั้นไม่เหมาะสม กล่าวคือ ต้องใช้บริเวณหน้าห้องเรียนต่างๆ ไป หรือบริเวณลานปูนหน้าอาคารเรียนเป็นที่ฝึกซ้อมดนตรี เป็นต้น

4) ปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

ในการคัดเลือกบทฝึก-บทเพลง และผังการจัดวงนั้น อาจกล่าวได้ว่าไม่เป็นปัญหาเพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ครูดนตรีสามารถ แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ได้

5) ปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อม

สิ่งที่กระทบกระเทือนกับการฝึกซ้อมมากที่สุด คือ สถานที่ที่ไม่เหมาะสม กล่าวคือ เสียงของแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มจะรบกวนกันเอง ทำให้นักดนตรีไม่มีสมาธิ กรณีซ้อมรวมวงบริเวณหน้าอาคารเรียน จะมีเสียงรบกวนมากมาย เช่น เสียงเด็กนักเรียนอื่นๆ ที่กำลังเล่นกัน เสียงรถยนต์ และต้องเคลื่อนย้ายเครื่องดนตรีทุกวัน เป็นต้น

6) ปัญหาที่เกี่ยวกับการแสดง

สำหรับการแสดงแต่ละครั้งทั้งที่เป็นงานภายใน และงานภายนอกโรงเรียน ในแต่ละครั้งสามารถเตรียมการได้ล่วงหน้า เพราะเป็นงานที่รู้ล่วงหน้า แต่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนของนักดนตรีกรณีที่ต้องไปแสดงภายนอกและเป็นเวลาเรียนปกติ เพราะครูประจำชั้น และครูประจำวิชาไม่ยอมเซ็นเรียนเวลาให้ อีกทั้งนักดนตรีเหล่านี้เรียนเนื้อหาไม่ทันเพื่อนในห้องเรียนด้วย ทำให้เป็นภาระครูดนตรีต้องเสียเวลาในการเดินเรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นรายบุคคลไป

7) ปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมินผลกิจกรรม

ในเรื่องของการประเมินผลกิจกรรมทางดนตรีนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหามากมายนัก เพราะครูดนตรีสามารถประเมิน ปรับปรุง แก้ไขสิ่งต่างๆ ให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นได้

8) ปัญหาอื่นๆ

- ปัญหาที่เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง เช่น อุปกรณ์บางอย่างไม่มีอะไหล่สำรอง ช่างซ่อมมีจำนวนน้อย โรงเรียนขาดอุปกรณ์การซ่อมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
- ปัญหาในการสั่งซื้อเครื่องดนตรีใหม่ เช่น ราคาเครื่องดนตรีที่เสนอมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาวะของเศรษฐกิจตลอด และต้องรอนาน

- ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนของศิษย์เก่า เช่น เวลาในการเข้ามาช่วยไม่แน่นอน เพราะแต่ละคนไปอยู่ตามสถาบันต่างๆ
- ปัญหาในการจัดอบรมพิเศษ เช่น เวลาที่จัดตรงกับเวลาเรียนปกติ และใช้เวลาหลายวัน จึงไม่สามารถเข้าร่วมได้ ค่าใช้จ่ายสูง เพราะวิทยากรมาจากต่างประเทศ

5.2. โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

เนื่องจากกิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วยบุคคลจำนวนมาก ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อม เช่น นักดนตรี ครูดนตรี ผู้บริหาร ผู้ปกครอง อีกทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องดนตรี ชุดนักดนตรี และสถานที่ ทั้งที่เป็นห้องเก็บอุปกรณ์ ห้องซ้อม สถานที่สำหรับฝึกซ้อมภาคสนาม เป็นต้น โดยเฉพาะสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ งบประมาณที่ต้องใช้เป็นเงินจำนวนมาก ด้วยองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนงานในการดำเนินการให้เป็นขั้น เป็นตอน อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติงานได้ทุกชั้น ทุกตอน เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนี้

5.2.1. แผนงาน

เนื่องจากการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตนั้นมีขั้นตอนต่างๆ มากมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจนจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ให้เป็นแผนงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โรงเรียนเซนต์คาเบรียลได้กำหนดแผนงานในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตเอาไว้ดังนี้

วิวัฒน์ ไชยสุริยา. (สัมภาษณ์). เมื่อภราดา ดร. วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ ได้ให้นโยบายเบื้องต้นในเรื่องของการพัฒนาวงโยชวาทิต จึงได้มีการวางแผนงานขั้นต้นขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การจัดซื้อเครื่องดนตรี การรับสมัครและการคัดเลือกครูดนตรีใหม่ การปรับปรุงห้องซ้อม การรับเด็กใหม่เพิ่มเติม เป็นต้น เมื่อสิ่งเหล่านี้เป็นไปตามแผนขั้นต้น แผนงานขั้นต่อมาคือการลงมือปฏิบัติ และเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ เช่น ภายใน 1 ปี วงสามารถรับใช้สังคมภายในและภายนอกโรงเรียนได้ ปีที่ 2 ของการพัฒนา วงโยชวาทิตนอกจากการรับใช้สังคมแล้ว ยังต้องเตรียมพร้อมทั้งในเรื่องของการนั่งบรรเลงและการเดินบรรเลง เพื่อรองรับการแสดงตามงานต่างๆ และถ้าเป็นไปได้ก็จะเข้าประกวดรายการต่างๆ ในปีที่ 3 นี้ด้วย เป็นต้น

5.2.2. การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่

นักดนตรีในวงโยชวาทิตถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญมากอันหนึ่งของการจัดกิจกรรมนี้ ซึ่งนักดนตรีในวงนั้นต้องมีการรับเข้ามาเพื่อเสริม หรือแทนในตำแหน่งที่ว่างในกรณีที่นักดนตรีบางคนต้องจบการศึกษา ลาออก หรือการรับนักดนตรีรุ่นใหม่ทั้งหมดเพื่อเข้ามาเป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตในกรณีที่เริ่มก่อตั้งวงขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้นักดนตรีตามต้องการ ครูดนตรีต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมาสมัคร และมีวิธีการในการคัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงต่อไป

เลิศศักดิ์ รักสุจริต. (สัมภาษณ์). วิธีการรับเด็กใหม่มีหลายวิธีด้วยกัน สำหรับวิธีที่ทุกคนปฏิบัติเหมือนกัน คือ การประชาสัมพันธ์ในห้องเรียนโดยอาศัยเวลาครั้งละประมาณ 3 – 5 นาทีหลังจากการสอนเนื้อหาแล้ว ซึ่งเป็นการพูดคุย ตอบคำถาม การควิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต หรือการสาธิตเครื่องดนตรีของครูให้นักเรียนเห็นจริง เพื่อเป็นการดึงดูดให้เกิดความสนใจ แล้วจึงมาสมัครด้วยตนเองที่ครูดนตรีในภายหลัง เป็นต้น สำหรับอีกวิธีหนึ่งที่ได้ผลดี คือการเจาะจงไปที่นักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรีอยู่แล้ว หรือเด็กไหวพริบทางดนตรีดี ครูต้องเข้าประกบ(อุ้ม) เพื่อพูดคุย สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของความเป็นไปได้ในการชักชวนมาเป็นนักดนตรี เช่น การถามเรื่องผลการเรียน เวลาและการเดินทางกลับบ้าน รวมทั้งความพร้อมทางด้านอื่นๆ เป็นต้น

สำหรับการคัดเลือกเด็กนั้น ในเบื้องต้นต้องสอบถามความสมัครใจ หรือความชอบส่วนตัวของเด็กทุกคน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มเครื่องเป่า กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ และกลุ่มแสดงประกอบ (Color guard) ขึ้นต่อมาในแต่ละกลุ่มครูต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีอีกด้วยวิธีการเดียวกัน คือ การสอบถามความชอบส่วนตัวก่อนถ้าครูเห็นว่าเหมาะสมก็ก็สามารถ ฝึกหัดเครื่องดนตรีชิ้นนั้นต่อไปได้ แต่ถ้าครูเห็นว่าเครื่องดนตรีที่เด็กเลือกนั้นไม่เหมาะสมกับตัวเด็กเอง เช่น เรื่องของ ปาก ฟัน กราม ริมฝีปาก ช่วงแขน ความสูง ตัวเล็ก ตัวโต เป็นต้น ครูต้องพูดคุยกับเด็กเหล่านี้ให้เข้าใจถึงความจำเป็น และความสำคัญของร่างกายที่สัมพันธ์กับเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นที่มีความจำเป็นไม่เหมือนกัน กับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถ้าหากนักเรียนเลือกเครื่องดนตรีที่ไม่เหมาะสมกับตัวเอง

วิษณุชัย ภาศิธร. (สัมภาษณ์). สำหรับเครื่องเป่านั้นสิ่งสำคัญอันดับแรกที่ต้องพิจารณา คือ ริมฝีปาก และฟัน เพราะสองสิ่งนี้มีความสำคัญในการเล่นเครื่องเป่ามาก เช่น เด็กที่มีริมฝีปากบางก็ควรเล่นเครื่องดนตรีที่มีปากเป่าเล็ก และเด็กที่มีริมฝีปากหนาควรให้เล่นเครื่องดนตรีที่มีปากเป่าใหญ่ขึ้นด้วย อันดับต่อมาก็คือที่สภาพร่างกาย ตัวเล็ก ตัวโต ช่วงแขน ลักษณะของฟัน กราม เป็นต้น ในกรณีที่เด็กเลือกเครื่องดนตรีแล้วไม่เหมาะสมกับลักษณะร่างกายของตัวเองแล้ว ครูดนตรีต้องชี้แจงให้เด็กได้เข้าใจถึงความสำคัญทั้งเหตุและผลของการเลือกเครื่องดนตรีที่ถูกต้องด้วย

5.2.3. กิจกรรมการเรียนการสอน

วงโยชวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง และเครื่องประกอบจังหวะ แต่ละประเภทประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ หลายชนิดซึ่งแต่ละชนิดนั้นมีเทคนิควิธีการบรรเลงแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิดของเครื่องดนตรีนั้นๆ ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องเทคนิคของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเป็นอย่างดี เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการฝึกซ้อม หรือปัญหาในการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดได้

ในการสอนดนตรีสำหรับเครื่องประกอบจังหวะนั้น เด็กทุกคนที่เลือกเครื่องดนตรีประเภทนี้ ต้องฝึกพื้นฐานทุกอย่างเหมือนกัน เช่น การทำความรู้จักเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ การนับจังหวะ การเคาะจังหวะที่สม่ำเสมอ การอ่านโน้ต การเตรียมพร้อมทางด้านร่างกาย การฝึกซ้อมมือ เป็นต้น เพราะเมื่อผ่านพื้นฐานนี้แล้วช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเริ่มเรียนเครื่องประกอบจังหวะแต่ละชนิดได้ดีขึ้น

สำหรับเครื่องเป่านั้นเด็กใหม่ทุกคนต้องได้รับการฝึกเรื่องการหายใจ การควบคุมลมหายใจเข้า-ออก การบังคับลม การบังคับกล้ามเนื้อริมฝีปาก การบังคับกล้ามเนื้อหน้าท้อง ความพร้อมทางด้านร่างกาย ต่อมาจึงนำปากเป่ามาฝึกด้วยกัน โดยเด็กจะต้องฝึกทั้งการจัดรูปปากให้ถูกต้อง บังคับลมให้ได้ แล้วเป่าให้ได้เสียงตามลักษณะของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ขั้นตอนการฝึกในช่วงนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็ก ถ้าเด็กที่สามารถทำได้ถูกต้องก่อนก็จะได้รับเครื่องดนตรีก่อน

นักดนตรีในวงโยชวาทิตแต่ละคนย่อมมีความสามารถ และความพร้อมในการเรียนดนตรีไม่เท่ากัน ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรรหาเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้เด็กดนตรีประสบความสำเร็จในการเล่นเครื่องดนตรีแต่ละชนิดได้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการที่จะฝึกซ้อมต่อไป อีกทั้งการเป็นตัวอย่างที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการเป็นผู้ช่วยสอนให้กับนักดนตรีรุ่นน้องต่อไปได้

5.2.4 การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

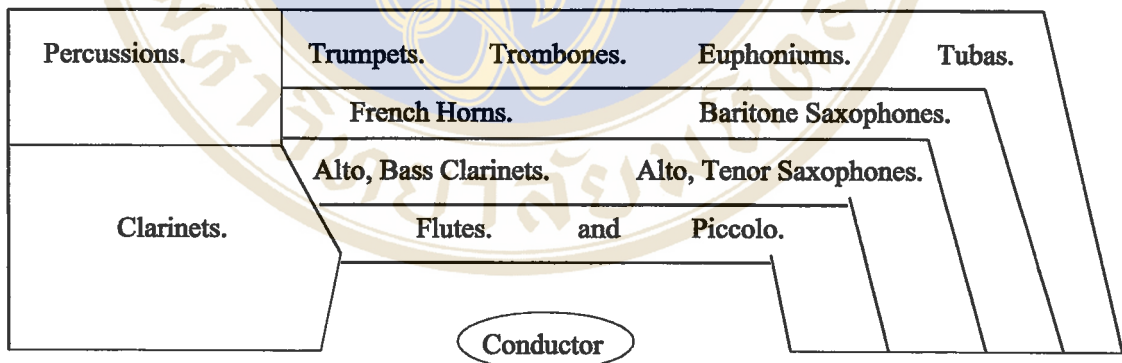
บทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงวงโยชวาทิตมีมากมาย การเลือกบทเพลงเพื่อให้วงโยชวาทิตบรรเลงนั้นมีข้อจำกัดต่างๆ ตามความสามารถของนักดนตรีในวง ครูดนตรีต้องมีวิธีการในการคัดเลือกบทเพลง หรือบทฝึกสำหรับพัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีให้มีความพร้อมในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ ที่ยากขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเลือกบทฝึกสำหรับเครื่องประกอบจังหวะนั้นครูต้องเป็นผู้เลือกโดยการดูที่ความสามารถของนักดนตรีว่ามีความพร้อมในระดับใด สามารถเล่นเทคนิคต่างๆ ได้ครบถ้วนหรือไม่ เช่น

Single time, Double time, Single stroke, Double stroke, Paradiddle เป็นต้น ครูควรเลือกบทฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของนักดนตรี เพราะถ้าหากเลือกบทฝึกที่ยากหรือง่ายเกินไปย่อมทำให้นักดนตรีเล่นไม่ได้ หรือเล่นได้โดยไม่มี ความตื่นเต้นใดๆ เลย ย่อมทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่ ยากฝึกซ้อม ซึ่งเป็นผลเสียต่อวงดนตรีอย่างมากเช่นกัน

สำหรับกลุ่มเครื่องเป่านั้น เมื่อเด็กสามารถเป่าปากเป่าได้ดีแล้ว ก็ให้จับเครื่องดนตรี โดยแต่ละเครื่องดนตรีนั้นจะเป่าเสียงแรกได้ไม่เหมือนกัน โดยให้เป่าเสียงนั้นๆ เป็นลักษณะเสียงยาว ก่อน เพื่อฝึกการบังคับลมโดยที่เด็กไม่จำเป็นต้องรู้ว่าเสียงนั้นๆ ตรงกับโน้ตอะไร ต่อมาจึงกำหนดเป็นรูปแบบ(pattern) ต่างๆ เช่น เป่าเสียงนั้นๆ เป็นตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ เป็นต้น เมื่อเด็กสามารถควบคุมเสียงและเป่ารูปแบบของโน้ตต่างๆ ได้แล้วจึงเพิ่มหรือลดระดับเสียงไปอีก 1 ชั้นของแต่ละเครื่องดนตรี จนกว่าเด็กจะสามารถเป่าได้ครบ 1 บันไดเสียง ครูต้องสร้างรูปแบบของโน้ตสำหรับการฝึกในช่วงนี้เอง เช่น การฝึกเป่าเป็นขั้นคู่ 2 คู่ 3 คู่ 4 ตามความเหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเป่าบทเพลงง่ายๆ จากนั้นถึงเริ่มฝึกบทเพลงที่เหมาะสมกับความสามารถในการเป่าของเด็ก เช่น เพลงสั้นๆ ระดับเสียงไม่สูงเกินกว่าที่เด็กจะเป่าได้ และทุกคนสามารถเล่นได้ด้วย เป็นต้น

ตารางที่ 29 ผังการจัดวงนั่งบรรเลงของวงโยชวาทิต โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

ตารางที่ 30 ผังการจัดวงเดินบรรเลงของวงโยชวาทิต โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

คทาการ

Snare	Quart toms	Snare	Quart toms	Snare
Bass drum	Bass drum	Bass drum	Bass drum	Cymbals
Clarinet	Flutes	Piccolo	Flutes	Cymbals

ตารางที่ 30 ผังการจัดวงดนตรีบรรเลงของวงโยธวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียล (ต่อ)

Clarinet	Clarinet	Clarinet	Clarinet	Clarinet
Saxophones	Saxophones	Clarinet	Saxophones	Saxophones
Horns	Horns	Saxophones	Horns	Horns
Trumpets	Trumpets	Trumpets	Trumpets	Trumpets
Trombones	Trombones	Trumpets	Trombones	Trombones
Trombones	Euphoniums	Euphoniums	Euphoniums	Trombones
Tubas	Tubas	Tubas	Tubas	Tubas

5.2.5 การฝึกซ้อม

วงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมค่อนข้างมาก อีกทั้งต้องรู้จักการบริหารเวลาในการฝึกซ้อมให้ถูกต้องและเหมาะสมกับขั้นตอนต่างๆ ด้วย ดัง เช่น การจัดตารางการฝึกซ้อมประจำวัน ประจำสัปดาห์ และประจำภาคเรียน เป็นต้น

วงราชการซ้อมในแต่ละวัน สำหรับเครื่องประกอบจังหวะจะแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนของการเตรียมพร้อม (Warm up) และการซ้อมบทฝึก หรือบทเพลงที่ต้องบรรเลง โดยแบ่งเป็นรูปแบบของการซ้อมแต่ละวัน ดังนี้ Part , Section , Band (Concert or Marching) ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 31 ตารางการซ้อมภาคเรียนที่ 1 และ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

ภาคเรียนที่ 1

วัน / เวลา /	ชั่วโมงที่ 1		พัก 10 นาที	ชั่วโมงที่ 2
	รูปแบบ			รูปแบบ
จันทร์	Part		"	Section
อังคาร	"			"
พุธ	Part	Section	"	Band
พฤหัสบดี	"	"		"
ศุกร์	"	"	"	"
เสาร์	"	"		Marching

ภาคเรียนที่ 2

วัน / เวลา	ชั่วโมงที่ 1		ชั่วโมงที่ 2
	รูปแบบ		รูปแบบ
จันทร์	Part		พัก 10 นาที
อังคาร	"		"
พุธ	Part	Section	"
พฤหัสบดี	"	"	"
ศุกร์	"	"	"
เสาร์	"	"	"

5.2.6 การแสดง

วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องมีการแสดงออกในทางดนตรี เพื่อเป็นแรงกระตุ้น และสนใจในการฝึกซ้อมของนักดนตรี อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ผลงานของสถาบันเพื่อการรับใช้สังคมให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน

วีรวัฒน์ ไชยสุริยา. (สัมภาษณ์). วงโยชวาทิตโรงเรียนเซนต์คาเบรียลมีภารกิจที่เป็นงานประจำภายในโรงเรียน แต่แต่ละปีการศึกษานักดนตรีสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ เช่น งานวันประชุมผู้ปกครองนักเรียน ภาคเรียนละครั้ง งานฉลองศาสนนามอธิการ งานวันนักบุญหุลุยส์ งานเปิดกองลูกเสือ งานวันแม่ (12 สิงหาคม) งานวันพ่อ (5 ธันวาคม) งานคริสต์มาส งานปีใหม่ งานกีฬาประจำปี ปิดกองลูกเสือ งานราตรีสัมพันธ์ เป็นต้น

นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงเพื่อรับใช้สังคมภายนอกอย่างเต็มที่เช่นกัน ซึ่งในแต่ละปีนั้นมีงานที่สำคัญมากมาย เช่น งานกรีธาเครื่องเซนต์คาเบรียล งานต้อนรับอัคราธิการ งานรับเสด็จพระเทพรัตนราชสุดา งานของหน่วยงานราชการ เช่น พิธีเปิดโครงการหน้าบ้านนำมอง โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร งานพิธีรับมอบห้องเรียนสีเขียว โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

5.2.7 การประเมินผลกิจกรรม

การทำกิจกรรมต่างๆ ย่อมต้องมีการประเมินผลความคืบหน้าเป็นระยะๆ เพื่อจะได้ทราบผลการปฏิบัติงานนั้น ในการที่จะได้แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่ละโรงเรียนย่อมมีเทคนิคและวิธีการประเมินที่แตกต่างกันไปตามสถานะ และ

บริบทของแต่ละวง

เลิศศักดิ์ รักสุจริต. (สัมภาษณ์). ในการประเมินผลการเรียน และการฝึกซ้อมของนักดนตรีในวงโยชวาทิตนั้น อันดับแรก คือ ครูต้องใช้วิธีการสังเกตนักดนตรีแต่ละคนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในด้านต่างๆ เช่น ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรี ความใส่ใจ ความรับผิดชอบ ในการซ้อมด้วยตนเองทั้งบทฝึก และบทเพลงตามที่ครูได้แนะนำ เป็นต้น

วิษณุชัย ภาศิขง. (สัมภาษณ์). ในการประเมินผลการเรียน และการฝึกซ้อมของนักดนตรีในวงโยชวาทิตนั้น อันดับแรก คือ ครูต้องใช้วิธีการสังเกตนักดนตรีแต่ละคนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในด้านต่างๆ เช่น พฤติกรรมการเล่นดนตรี ด้านต่างๆ ทั้งเรื่องของการมาซ้อมอย่างสม่ำเสมอ การขาดซ้อม การตรงต่อเวลา เป็นต้น และพัฒนาการของแต่ละคน เพราะนักดนตรีแต่ละคนย่อมมีพื้นฐาน และขีดความสามารถที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยธรรมชาติ ครูต้องให้ความสำคัญและหาวิธีการที่จะพัฒนานักดนตรีที่ไม่เก่งให้มีความสามารถในการบรรเลงได้ดีเท่าเทียม หรือใกล้เคียงกับคนเก่งอื่นๆ ในวงให้มากที่สุด

5.2.8. ปัญหาและอุปสรรค

ในการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทย่อมต้องมีปัญหาติดตามาคำด้วยเสมอ มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับการเตรียมการและองค์ประกอบด้านอื่นๆ ด้วย

1) ปัญหาที่เกี่ยวกับแผนงาน

วีรวัฒน์ ไชยสุริยา (สัมภาษณ์). สำหรับแผนในการปฏิบัติงานของวงโยชวาทิตนั้นได้มีการวางแผนร่วมกับครูผู้ปฏิบัติโดยตรง ด้านการติดตามเพื่อการอนุมัติและอำนวยความสะดวกนั้นมีหัวหน้าศูนย์ดนตรีทำหน้าที่นี้เป็นอย่างดี สำหรับครูดนตรีซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติก็สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงาน ได้อย่างราบรื่น

2) ปัญหาที่เกี่ยวกับการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่

เลิศศักดิ์ รักสุจริต. (สัมภาษณ์). โรงเรียนเซนต์คาเบรียลมีครูที่สอนวงโยชวาทิตถึง 4 คน แต่ละคนต้องทำหน้าที่สอนในชั้นเรียนตามปกติเหมือนครูทั่วไป สิ่งถือเป็นข้อดีสำหรับการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมาสมัครเล่นดนตรี ทั้งการพูดคุยในชั้นเรียนที่เป็นกลุ่มและรายบุคคลทำให้นักเรียนที่สมัครเกิดความเข้าใจและยอมรับสิ่งต่างๆ ที่ครูจัดสรรให้ และทำให้ลดปัญหาต่างๆ ได้มาก เพราะฉะนั้นในการคัดเลือกเด็กใหม่เพื่อมารับการฝึกหัดให้เป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตของโรงเรียนนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคก็ได้ กล่าวคือ บางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นประจำ โดยที่ครูดนตรีทุกคนต้องพบและหาทางแก้ไขได้ เช่น การเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับสรีระของเด็กแต่ละคน และการยอมรับเครื่องดนตรีที่ได้รับเลือก เป็นต้น

3) ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

วิญชัย ภาศิรง. (สัมภาษณ์). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวงโยชวาทิตนั้น เนื่องจากมีครูที่สอนวงโยชวาทิตจำนวน 4 คน มีการแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบตามความสามารถของครูอย่างชัดเจน เช่น ฆานต์เตอร์พิพัฒน์ ทักษะอุดมและฆานต์เตอร์พิทักษ์ น้อยยาโน รับผิดชอบสอนเครื่องลมทองเหลือง ฆานต์เตอร์วิญชัย ภาศิรง รับผิดชอบสอนเครื่องลมไม้ ฆานต์เตอร์เลิศศักดิ์ รักสุจริต รับผิดชอบสอนเครื่องประกอบจังหวะ เป็นต้น อีกทั้งเป็นครูที่มีประสบการณ์โดยตรงทางด้านวงโยชวาทิตทุกคน จึงสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

4) ปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

ในการคัดเลือกบทฝึก บทเพลง และผังการจัดวงนั้น อาจกล่าวได้ว่าไม่เป็นปัญหาเพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ครูคนตรีสามารถ แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ได้เป็นอย่างดีทุกคน

5) ปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อม

เรื่องการฝึกซ้อมของโรงเรียนเซนต์คาเบรียลนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาเลย กล่าวคือเป็นวงโยชวาทิตที่มีความพร้อมมากที่สุดใน 4 โรงเรียน ทั้งเรื่องจำนวนครูคนตรี เรื่องห้องซ้อมกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ และห้องซ้อมรวมวง เรื่องเครื่องดนตรีที่สภาพดีมาก เรื่องการเก็บเสียงสะท้อนที่ดีของห้องซ้อมทั้งห้องซ้อมกลุ่มเล็ก และห้องซ้อมกลุ่มใหญ่ มีสื่อต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกซ้อมที่ค่อนข้างดี เรื่องสัดส่วนกว้าง-ยาว และความเหมาะสมของห้องซ้อมรวมวงดี

6) ปัญหาที่เกี่ยวกับการแสดง

สำหรับการแสดงแต่ละครั้งทั้งที่เป็นงานภายใน และงานภายนอกโรงเรียน ในแต่ละครั้งสามารถเตรียมการได้ล่วงหน้า เพราะเป็นงานที่รู้ล่วงหน้า แต่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนของนักเรียนคนตรีกรณีที่ต้องไปแสดงภายนอกและเป็นเวลาเรียนปกติ เพราะครูประจำชั้น และครูประจำวิชาไม่ยอมเช็กเรียนเวลาให้ อีกทั้งนักเรียนเหล่านี้เรียนเนื้อหาไม่ทันเพื่อนในห้องเรียนด้วย ทำให้เป็นภาระของครูคนตรีต้องเสียเวลาในการเดินเรื่องและทำความเข้าใจกับครูสายสามัญเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นรายบุคคลไป

7) ปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมินผลกิจกรรม

ในเรื่องของการประเมินผลกิจกรรมทางคนตรินั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหามากมายนัก เพราะครูคนตรีสามารถประเมิน ปรับปรุง แก้ไขสิ่งต่างๆ ให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นได้

8) ปัญหาอื่นๆ

- ปัญหาที่เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง ยังไม่มีเพราะเป็นเครื่องดนตรีที่ซื้อใหม่เพียง 2 ปี
- ปัญหาในการสั่งซื้อเครื่องดนตรีใหม่ เช่น ราคาเครื่องดนตรีที่เสนอมีการเปลี่ยนแปลงไป

ตามสภาวะของเศรษฐกิจตลอด และต้องรอนาน

- ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนของศิษย์เก่า เช่น ศิษย์เก่าที่มีประสบการณ์ทางคนตรีโดยตรงยังมีจำนวนน้อย อีกทั้งบางคนไม่มีเวลา เพราะต้องรับผิดชอบภาระกิจของตนเองก่อน
- ปัญหาในการจัดอบรมพิเศษ เช่น เวลาที่จัดตรงกับเวลาเรียนปกติ และใช้เวลาหลายวัน จึงไม่สามารถเข้าร่วมได้ ค่าใช้จ่ายสูง เพราะวิทยากรมาจากต่างประเทศ

5.3. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

เนื่องจากกิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วยบุคคลจำนวนมาก ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อม เช่น นักดนตรี ครูดนตรี ผู้บริหาร ผู้ปกครอง อีกทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องดนตรี ชุดนักดนตรี และสถานที่ ทั้งที่เป็นห้องเก็บอุปกรณ์ ห้องซ้อม สถานที่สำหรับฝึกซ้อมภาคสนาม ฯลฯ เป็นต้น โดยเฉพาะสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ งบประมาณที่ต้องใช้เป็นเงินจำนวนมาก ด้วยองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนงานในการดำเนินการให้เป็นขั้น เป็นตอน อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติงานได้ทุกขั้น ทุกตอน เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนี้

5.3.1. แผนงาน

โดยหน้าที่ของผู้ควบคุมและฝึกสอนวงโยชวาทิตประจำโรงเรียนต้องมีการตั้งเป้าหมายในอนาคตให้ครอบคลุม และเหมาะสมกับสภาพของวงตนเองในทุกๆ ด้าน เช่น ภายในระยะ 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี และ 3 ปี และ 10 ปี วงโยชวาทิตของโรงเรียนต้องมีการเปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง และสามารถจะแสดงอะไรได้บ้าง เป็นต้น เพื่อให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้ทราบ และเห็นถึงพัฒนาการที่สามารถประเมิน และตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง

เนื่องจากวงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีต้องประสบกับปัญหา และความจำเป็นหลายอย่าง เป็นสาเหตุให้กิจกรรมนี้ต้องขาดการต่อเนื่องอยู่ประมาณ 3 ปี ทำให้นักดนตรีที่เหลือในปัจจุบันและมีความสามารถในการบรรเลงได้จริงเพียง 9 คน จึงต้องรับสมัครนักเรียนรุ่นใหม่เกือบทั้งหมดเข้ามา เพื่อรับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตของโรงเรียนต่อไป การรับนักเรียนรุ่นใหม่จำเป็นต้องมีการกำหนดเป็นแผนงานเอาไว้ให้เห็นภาพ และขั้นตอนของการดำเนินงานในอนาคตเอาไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน เพื่อช่วยให้กิจกรรมนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิด

ประสิทธิผลสูงสุดของการดำเนินงานทุกขั้นตอน วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีจึงได้กำหนดเป็นแผนงาน เพื่อดำเนินการเอาไว้ ดังนี้

แผนงานวงโยชวาทิต เดือน พ.ย. 43 – พ.ค. 44

- 27 พ.ย. 43 – 12 ธ.ค. 43 ประชาสัมพันธ์ และรับสมัครนักเรียนรุ่นใหม่
- 6 ธ.ค. 43 – 31 ม.ค. 44 ส่งเครื่องดนตรีที่ชำรุดไปซ่อม
- 7 ธ.ค. 44 จัดให้มีการบรรเลง Duet, Trio ตามชั้นเรียนเพื่อการโปรโมทการรับสมัครสำหรับนักเรียนนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 12 ธ.ค. 44 สัมภาษณ์เด็กใหม่ เพื่อการคัดเลือกเบื้องต้น และปิดวงเพื่อเตรียมตัวสอบกลางภาค นัดประชุมหลังสอบเสร็จ
- 19 ธ.ค. 44 – 22 ธ.ค. 44 สอบกลางภาค
- 23 ธ.ค. 44 พาเด็กใหม่ไปชมการประกวดวงโยชวาทิตที่สนามศุภชลาศัย
- 2 ม.ค. 44 – 23 ก.พ. 44 เริ่มฝึกซ้อมเด็กใหม่ ตารางการฝึกซ้อมที่ 1
- 14 ม.ค. 44 พาเด็กใหม่ไปชมการประกวดวงโยชวาทิตที่สนามศุภชลาศัย
- 5 มี.ค. 44 – 9 มี.ค. 44 สอบปลายภาค
- 13 มี.ค. 44 – 29 มี.ค. 44 ฝึกซ้อมเด็กใหม่ ตารางการฝึกซ้อมที่ 2
- 30 มี.ค. 44 – 1 เม.ย. 44 เข้าค่ายรับน้องใหม่
- 2 เม.ย. 44 – 15 เม.ย. 44 ปิดเทอม
- 16 เม.ย. 44 15 พ.ค. 44 ฝึกซ้อมเด็กใหม่ ตารางการฝึกซ้อมที่ 3 เตรียมตัวเปิดเทอม
- 1 พ.ค. 44 วันรวมพลศิษย์เก่าวงโยชวาทิต ครั้งที่ 3
- 17 พ.ค. 44 เป่าเพลงชาติหน้าเสาธง สัปดาห์แรกของการเปิดเทอม

แผนงานระยะกลาง และระยะยาวของวงโยชวาทิต (พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2554)

สนับสนุนให้วงโยชวาทิตได้มีโอกาสแสดงออกทางดนตรีโดยการจัดแสดงในรูปแบบของการแสดงคอนเสิร์ตประจำปี หรือการเข้าร่วมประกวดทั้งรูปแบบการนั่งบรรเลง และประเภทดนตรีสนาม ภายในประเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความสามารถ และประสบการณ์ให้นักดนตรีอย่างต่อเนื่อง หากมีความพร้อมเป็นพิเศษ อาจเดินทางไปประกวดในต่างประเทศ ตามแผนงานดังนี้

สำหรับแผนระยะกลาง และระยะยาวนี้เป็นการเตรียมความพร้อมให้วงโยชวาทิตสามารถรองรับงานต่างๆ ได้ และจัดแสดงเป็นงานใหญ่เพื่อฉลองครบรอบ 50 ของโรงเรียน อีกทั้งเป็นการรักษาคุณภาพของวงโยชวาทิตให้อยู่ในระดับมาตรฐานขั้นสูงอยู่เสมอ

- ปี พ.ศ. 2545 จัดแสดงคอนเสิร์ตประจำปี เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมประกวดจริงในปี พ.ศ. 2546
- ปี พ.ศ. 2546 เข้าร่วมประกวดประเภทนั้บรเพลงจัดโดย บริษัท สยามกลการ
- ปี พ.ศ. 2547 เข้าร่วมประกวดประเภทนั้บรเพลงจัดโดย บริษัท สยามกลการ หรือวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเข้าร่วมประกวดดนตรีสนามจัดโดย บริษัท สยามกลการ
- ปี พ.ศ. 2548 เข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตจัดโดย กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับธนาคารทหารไทย
- ปี พ.ศ. 2549 เข้าร่วมประกวดวงโยชวาทิตที่ต่างประเทศ
- ปี พ.ศ. 2550 เข้าร่วมประกวดนั้บรเพลงจัดโดย บริษัท สยามกลการ หรือวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปี พ.ศ. 2551 จัดแสดงคอนเสิร์ตประจำปี
- ปี พ.ศ. 2552 เข้าร่วมประกวดนั้บรเพลงจัดโดย บริษัท สยามกลการ หรือวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปี พ.ศ. 2553 เข้าร่วมประกวดนั้บรเพลง และ/หรือ ดนตรีสนาม
- ปี พ.ศ. 2554 งานฉลอง 50 ปี โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

5.3.2. การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่

การรับสมัครเด็กใหม่เพื่อเข้ารับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิต เพื่อตอบสนองและส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่ตนเองมีความถนัด อีกทั้งการเข้าร่วมประกอบพิธีกรรมต่างๆ ทั้งภายใน และภายนอกสถาบัน จึงจำเป็นต้องรับนักเรียนรุ่นใหม่เข้าเพื่อทดแทนนักดนตรีรุ่นเก่าที่ต้องจบการศึกษา หรือต้องหยุดเล่นดนตรีเพราะเหตุผลส่วนตัว ซึ่งเน้นการรับเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นหลัก โดยการแบ่งหน้าที่ให้นักดนตรีรุ่นปัจจุบันเป็นผู้รับผิดชอบดูแลในเรื่องต่างๆ ดังเช่น การจัดทำใบสมัคร การทำใบปลิว หรือโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ติดตามบอร์ดของโรงเรียน โดยครูดนตรีเป็นผู้ประสานกับทางฝ่ายธุรการของโรงเรียนให้ช่วยประกาศตอนเช้าด้วย พร้อมทั้งได้ฝึกซ้อมนักดนตรีรุ่นปัจจุบันจัดเป็นรูปแบบการบรรเลงแบบ

Duet , Trio เพื่อการบรรเลงตามชั้นเรียน และพูดประชาสัมพันธ์กับนักเรียนแต่ละห้อง ๆ เรียนละไม่เกิน 10 นาที

5.3.2.1. การคัดเลือกเด็กใหม่

เนื่องจากเด็กใหม่สมัครเข้ามาเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการคัดกรองคัดเลือกให้เหมาะสมกับกิจกรรมนี้มากที่สุด โดยเฉพาะต้องสรรหาเด็กที่มีความตั้งใจ ความเพียรพยายาม ความอดทน ความเสียสละ และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ต้องมีใจรักดนตรีจริงๆ ถึงจะสามารถเป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตได้ เพราะฉะนั้นการคัดเลือกเด็กใหม่จึงต้องมีการสัมภาษณ์เพื่อการคัดเลือกในเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์ในหัวข้อต่างๆ เช่น ต้องมีการฝึกซ้อมทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 16.00 น. – 18.30 น. ทุกวัน นักเรียนต้องไม่ขึ้นรถโรงเรียน นักเรียนต้องไม่เรียนพิเศษตอนเย็น นักเรียนสามารถเดินทางกลับบ้านเองได้ หรือมีผู้ปกครองมารับหลังการฝึกซ้อมประจำวัน

นักเรียนที่ยอมรับเงื่อนไขจากการสัมภาษณ์ได้ก็ให้รับใบสมัคร ไปเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบและเซ็นชื่อในใบตอบรับว่ายินยอมให้นักเรียนในความปกครองเข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิตของโรงเรียน ถ้านักเรียนที่สมัครมีจำนวนมากต้องคัดให้เหลือในชั้นตอนนี้ประมาณไม่ต่ำกว่า 80 คน แล้วเริ่มการฝึกซ้อมเบื้องต้น โดยไม่ต้องใช้เครื่องดนตรี เช่น การเรียนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น การฝึกกระเบียบแถว การขึ้นนั่ง การจัดแถว การเดิน การชวยเท้า เป็นต้น จากการฝึกเบื้องต้นเหล่านี้เป็นการคัดเลือกนักเรียนอีกชั้นตอนหนึ่ง เพราะนักเรียนจะรู้ตัวเองได้ทันทีว่าสามารถจะร่วมกิจกรรมนี้ได้อย่างมีความสุขหรือไม่

นักเรียนที่เหลืออยู่ถึงชั้นตอนนี้ส่วนมากเป็นเด็กที่มีคุณสมบัติเกือบครบถ้วนในเรื่องความพร้อมของการเป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิต ควรมีการเสริมแรงในเบื้องต้น เพื่อให้เกิดความรักความพึงพอใจ และมีกำลังใจในการฝึกซ้อมต่อไป โดยการพานักเรียนเหล่านี้ไปชมการประกวดวงโยชวาทิต ซึ่งทางโรงเรียนได้สนับสนุนเรื่องการจัดรถไป-กลับ อาหาร น้ำ โดยมีครูดนตรีและนักดนตรีรุ่นพี่ เป็นผู้ดูแลตลอดทั้งไปและกลับ

5.3.3. กิจกรรมการเรียนการสอน

วงโยชวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง และเครื่องตี แต่ละประเภทประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ หลายชนิดซึ่งแต่ละชนิดนั้นมีเทคนิควิธีการบรรเลงแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิดของเครื่องดนตรีนั้นๆ ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องเทคนิคของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเป็นอย่างดี และต้องเป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำทั้งในการบรรเลง การแก้ปัญหาต่างๆ ของนักดนตรีที่เกิดจากฝึกซ้อม อีกทั้งแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากเครื่องดนตรีแต่ละชนิดในขณะที่ฝึกซ้อมได้ ซึ่งถือเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่สำคัญมาก

การสอนนักดนตรีรุ่นใหม่ นั้น ครูดนตรีต้องคอยติดตามผลอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง สำหรับนักดนตรีทุกคน โดยการแนะนำ หรือสอนเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มแล้วแต่ความเหมาะสม เพื่อให้ให้นักดนตรีได้รับรู้พื้นฐานการเรียนดนตรีที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น เพราะถ้านักดนตรีรุ่นใหม่ได้รับการฝึกในสิ่งที่ไม่ถูกต้องแล้ว ทำให้เสียเวลา และยากต่อการปรับแก้ในภายหลังเมื่อนักดนตรีปฏิบัติเครื่องดนตรีจนเกิดความเคยชินไปแล้ว สิ่งทีครูดนตรีต้องระมัดระวัง ดูแล เอาใจใส่เป็นพิเศษ สำหรับการสอนนักดนตรีในวง โยชวาทิต นั้นมีมากมายหลายประการด้วยกัน เช่น ทำนองบรรเลง ทำขี้นบรรเลง การจับเครื่องดนตรีในทำนองบรรเลง การจับเครื่องดนตรีในทำขี้นบรรเลง การจรดกำพวดของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด การบังคับกล้ามเนื้อในการเป่า การฝึกการหายใจและการบังคับลมในการเป่าอย่างถูกวิธี การจับไม้สำหรับเครื่องตี เป็นต้น

นักดนตรีในวงโยชวาทิต แต่ละคนย่อมมีขีดความสามารถ และความพร้อมในการเรียนดนตรีไม่เท่าเทียมกัน ฉะนั้นครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรรหาเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อมาสอน หรือแนะนำให้นักดนตรีสามารถเข้าใจถึงวิธีการฝึกที่ถูกต้อง ช่วยประหยัดเวลาในการฝึกได้มากขึ้น ทำให้นักดนตรีประสบความสำเร็จในการเล่นเครื่องดนตรีแต่ละชนิดได้อย่างมีความสุข เป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพ เป็นตัวอย่างที่ดี และเป็นกำลังสำคัญในการที่จะช่วยแนะนำให้นักดนตรีรุ่นน้องต่อไปในอนาคต

นักดนตรีทุกคนต้องรับผิดชอบตนเองและปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดในเรื่องของการฝึกฝนที่ได้รับมอบหมาย เช่น การปฏิบัติตามตารางการฝึก ดังนี้ เตรียมพร้อม(Warm up) 15 นาที เป่าเสียงยาว(Long tone) 30 นาที ฝึกซ้อมเดี่ยว 15 นาที รวมวง 50 นาที ทำความสะอาดก่อนเก็บเครื่องดนตรี 10 นาที เป็นต้น

5.3.4. การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

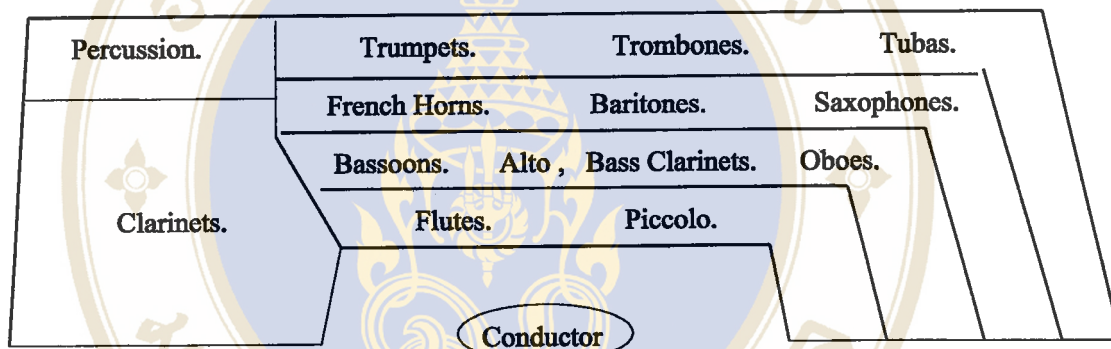
บทฝึกที่ใช้สำหรับการบรรเลงวง โยชวาทิตมีมากมาย การเลือกบทฝึกเพื่อให้วง โยชวาทิต บรรเลงนั้นข้อจำกัดของแต่ละวงย่อมแตกต่างกันไปตามความสามารถและความเหมาะสมของนักดนตรีในแต่ละวง ครูดนตรีต้องมีวิธีการในการคัดเลือกบทฝึก สำหรับพัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีให้มีความพร้อมในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ ที่ยากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ถ้าการตัดสินใจเลือกบทฝึกที่ยากเกินไปจะทำให้นักดนตรีเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากที่จะฝึกซ้อมอีกต่อไป หรือบทฝึกที่ง่ายเกินไปก็จะไม่เกิดการพัฒนาการที่เป็นประโยชน์ต่อการฝึกซ้อมดนตรีแต่อย่างใดเลย

สำหรับการคัดเลือกบทเพลงที่ใช้บรรเลงนั้น ครูดนตรีต้องรู้ขีดความสามารถของนักดนตรีในวงเป็นอย่างดี เช่น นักดนตรีแต่ละคนสามารถเป่าได้ต่ำสุด และสูงสุดเสียงอะไร นักดนตรี

แต่ละคนมีขีดความสามารถในการบรรเลงเทคนิคต่างๆ ได้ครบถ้วนหรือมากน้อยขนาดไหน ครูดนตรีต้องศึกษาโน้ตเพลงนั้นอย่างละเอียดถึงระดับเสียงต่ำสุดและสูงสุด บทเพลงนั้นมีเทคนิคพิเศษอะไรบ้าง เมื่อศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วเห็นว่านักดนตรีสามารถบรรเลง หรือฝึกบทเพลงนั้น ได้จึงตัดสินใจซื้อ หรือนำบทเพลงนั้นมาบรรเลง

การเลือกบทเพลงที่จะใช้บรรเลงไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักดนตรี หรือการเลือกบทเพลงผิด ย่อมทำให้เกิดความเสียหายทั้งเรื่องงบประมาณ เวลา กำลังใจ และความเชื่อถือที่นักดนตรีมีต่อตัวครูดนตรีเองด้วย

ตารางที่ 32 ผังการจัดวงนั่งบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

ตารางที่ 33 ผังการจัดวงเดินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

คทากร

Trombones
Trumpets
Horns
Horns + Euphoniums
Tubas
Bass drums
Snare drums
Cymbals

ตารางที่ 33 ผังการจัดวงเคินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี (ต่อ)

Mallets
Saxophones
Clarinets
Flutes + Piccolo

5.3.5. การฝึกซ้อม

วงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมอย่างมาก อีกทั้งต้องรู้จักการบริหารเวลาในการฝึกซ้อมให้ถูกต้องและเหมาะสมกับขั้นตอนต่างๆ ด้วย ดัง เช่น การจัดตารางการฝึกซ้อมประจำวัน และประจำภาคเรียนเป็นต้นให้เหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด ครูดนตรีและนักดนตรีต้องเป็นนักประเมินผล และสรุปผลการฝึกซ้อมตลอดเวลา กล่าวคือ เมื่อรู้ว่่านักดนตรีเริ่มอ่อนกำลังทั้งการเป่า การเดิน ควรให้หยุดพักโดยทันที หากปล่อยให้ซ้อมต่อไปจะเป็นอันตรายต่อการเล่นดนตรีของเด็กอย่างมาก ตัวนักดนตรีเองต้องรู้จักวิธีการฝึกซ้อมที่ถูกต้องสามารถประเมินผลการซ้อมของตนเองได้ หรือควบคุมการฝึกซ้อมได้ตามสมควร ดังตารางการฝึกซ้อมประจำวัน

การฝึกซ้อมปกติในช่วงเปิดเทอมตลอดปีการศึกษา

- จันทร์ – พุธ เวลา 16.00 น. – 18.15 น.
- พฤหัสบดี เวลา 08.30 น. – 10.10 น. (ซ้อมคาบกิจกรรม) และ เวลา 16.00 น. – 18.15 น. (ซ้อมเวลาปกติ)
- วันศุกร์ – วันอาทิตย์ งดซ้อม อาจมีการซ้อมในกรณีที่มีงานเร่งด่วนเท่านั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าต่อไป ดังตารางซ้อม ต่อไปนี้

ตารางที่ 34 ตารางการซ้อมโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

ตารางซ้อม (เปิดเทอม)					
วัน / เวลา	16.00-16.30 น.	16.30-17.00น.	17.10-17.40 น.	17.40-18.15 น.	
จันทร์	Long tone	Basic	Tutor	Band	
อังคาร	”	”	”	”	
พุธ	”	”	”	”	

ตารางที่ 34 ตารางการซ้อมโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี (ต่อ)

วัน / เวลา	08.30-09.00 น.	09.00-10.10 น.	16.00-16.30 น.	16.30-17.00 น.	17.10-18.15 น.
พฤษภาคม	Long tone	Band	Long tone	Tutor	Marching
หมายเหตุ	<ul style="list-style-type: none"> - Basic เช่น Lip slur, double tonguing, etc. - Basic คือ Essential Elements. - Band คือ ซ้อมเพลงพิธี เพลงโรงเรียน และเพลงอื่นๆ - Marching คือ การซ้อมพื้นฐานคนตรีสนามต่างๆ 				

รายละเอียดของการฝึกซ้อมในช่วงเวลาปกติต้องแบ่งออกเป็นเวลาอย่างละเอียดเพื่อให้
นักดนตรีสามารถปฏิบัติได้ โดยไม่สับสน เช่นการซ้อมปกติ ช่วงเวลา 16.00 น. – 18.30 น. แบ่งย่อย
เป็นขั้นตอนต่างๆ อย่างละเอียดตามเวลา ดังนี้

การซ้อมปกติตอนเย็น (วันจันทร์ – พฤษภาคม)

16.00 – 16.05 น.	Warm up ด้วย Mouthpiece
16.05 – 16.10 น.	ปรับอุณหภูมิเครื่องดนตรี (เป่าลมเข้าเครื่องโดยไม่มีเสียง)
16.10 – 16.30 น.	Long tone 1 เสียง
16.30 – 17.00 น.	Long tone ทั้ง 1 Octave และฝึกเทคนิคต่างๆ
17.00 – 17.10 น.	พัก
17.10 – 18.10 น.	ซ้อมเพลง
18.10 – 18.20 น.	ออกกำลังกาย
18.20 – 18.30 น.	ทำความสะอาด – เก็บเครื่องดนตรี

การซ้อมตอนเช้าคาบกิจกรรมทุกวันพฤหัสบดี

ตารางเรียนคาบกิจกรรมมี 2 คาบต่อกัน คาบละ 50 นาที การเริ่มต้นฝึกซ้อมนักดนตรี
ปฏิบัติเช่นเดียวกับการซ้อมปกติตอนเย็น คือ 60 นาทีแรก เป็นการ Warm up 5 นาที , ปรับอุณหภูมิ
5 นาที , Long tone 1 เสียง 20 นาที , Long tone ทั้ง 1 Octave และฝึกเทคนิคต่างๆ 30 นาที เหลือเวลา
30 นาที เป็นการซ้อมเพลง

วันศุกร์ – อาทิตย์ งดซ้อม เพราะในวันศุกร์ครูทุกคนต้องเข้าประชุมประจำสัปดาห์

ตั้งแต่เวลา 16.00 – 17.00 น. สำหรับวันเสาร์และวันอาทิตย์หยุดตามปกติ

5.3.6. การแสดง

วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องมีการแสดงออกในทางดนตรีตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้น และเป็นแรงจูงใจในการฝึกซ้อมของนักดนตรี อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ผลงานของสถาบันเพื่อการรับใช้สังคมให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

เพื่อให้การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตมีเป้าหมายแน่นอน จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรให้มีการแสดงอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ที่เป็นการแสดงครั้งสำคัญ โดยไม่นับรวมถึงการบรรเลงเพลงพิธีการต่างๆ ซึ่งทุกโรงเรียนสามารถจัดการแสดงได้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง คือ งานกรีฑาสีประจำปีของโรงเรียน โดยจัดแสดงโชว์กิจกรรมต่างๆ ในพิธีเปิด เช่น ให่วงโยชวาทิตบรรเลงดนตรีสนาม 10 นาที เป็นต้น ทำให้นักดนตรีเกิดความภูมิใจและมีกำลังใจ อีกทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนคนอื่นๆ เกิดความสนใจกิจกรรมนี้มากยิ่งขึ้น

5.3.7. การประเมินผลกิจกรรม

การทำกิจกรรมต่างๆ ย่อมต้องมีการประเมินผลความคืบหน้าเป็นระยะๆ เพื่อจะได้ทราบผลในการที่จะได้แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานกิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เทคนิค และวิธีการประเมินย่อมแตกต่างกันไปตามสภาวะของแต่ละวง

ด้วยความรู้และความสามารถของครูดนตรีทุกคน ควรประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมดนตรีได้ สำหรับกิจกรรมวงโยชวาทิตประกอบด้วยนักดนตรี และเครื่องดนตรีหลากหลายชนิด ครูดนตรีต้องใช้ความหลากหลายของเทคนิควิธีในการประเมิน กล่าวคือ ใช้วิธีการสังเกตเพียงอย่างเดียวไม่สามารถรู้ได้ว่านักดนตรีแต่ละคนมีพัฒนาการทางดนตรีเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ครูดนตรีต้องหาโอกาสฟังการบรรเลงของนักดนตรีแต่ละคนให้ได้ทุกคน โดยวิธีแยกซ้อมเป็นกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) เมื่อนักดนตรีมีจำนวนน้อยลง ย่อมสามารถฟังการบรรเลงได้ชัดเจน และแยกแยะได้ว่านักดนตรีคนไหนที่ยังอ่อน ครูดนตรีควรแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีให้เหมาะสม เพื่อเป็นผู้นำ และควบคุมในการแยกฝึกซ้อมของแต่ละกลุ่ม อีกทั้งหัวหน้ากลุ่มยังช่วยประเมินผลการฝึกซ้อมในเบื้องต้นแทนครูดนตรีได้

นอกจากการประเมินผลในเรื่องของดนตรีแล้ว ครูดนตรีต้องประเมินผลในเรื่องอื่นๆ ด้วย ตามความจำเป็นของแต่ละวง เช่น สังเกตนักดนตรีที่มีบุคลิก และความสามารถในการเป็นผู้นำ เพื่อฝึกให้เป็นหัวหน้าวง แบ่งเบาภาระของครูดนตรีในบางส่วน เช่น นำการ Warm up ตามขั้นตอน หรือฝึกให้เป็น คทากร (Drum Major) สำหรับดนตรีสนาม อีกทั้งควรจัดกลุ่มนักดนตรีรุ่นพี่ให้เป็น

ทีมงาน เพื่อฝึกให้รู้จักการทำงาน รับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ ในวง สามารถดูแลการฝึกซ้อมในบางส่วน แทนครูได้เช่น การฝึกเดิน การฝึกเลี้ยว การกลับแถว ระเบียบแถว และอื่นๆ เป็นต้น

5.3.8. ปัญหาและอุปสรรค

ในการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทย่อมต้องมีปัญหาติดตามมาด้วยเสมอ มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับการเตรียมการและองค์ประกอบด้านอื่นๆ ด้วย

1) ปัญหาที่เกี่ยวกับแผนงาน

วงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ได้กำหนดแผนงานระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวเอาไว้ชัดเจน แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะติดขัดที่ระบบการบริหารของโรงเรียนที่ต้องมีขั้นตอนการพิจารณาตามลำดับซึ่งต้องใช้เวลาาน อีกทั้งเป็นงานที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง โครงการต่างๆ จึงต้องชะงัก และรอไปก่อน

2) ปัญหาที่เกี่ยวกับการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่

ในการคัดเลือกเด็กใหม่ เพื่อมารับการฝึกหัดให้เป็นนักดนตรี ในวงโยชวาทิตของโรงเรียนนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคก็ได้ กล่าวคือ บางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นประจำ โดยที่ครูดนตรีทุกคนต้องพบและหาทางแก้ไขได้ เช่น การเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับสรีระของเด็กแต่ละคน และการยอมรับเครื่องดนตรีที่ได้รับเลือก เป็นต้น

3) ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีมีครูสอนวงโยชวาทิตเพียงคนเดียว ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งเด็กใหม่และเด็กเก่าที่มีอยู่ในระดับหนึ่งเท่านั้น และสามารถแก้ไขได้ กล่าวคือ การใช้ระบบพี่สอนน้อง โดยเฉพาะพี่ที่เป็นศิษย์เก่าและมีประสบการณ์ทางด้านวงโยชวาทิตโดยตรง มีความรู้ความสามารถ ในการกำหนดแผนการเรียนการสอนร่วมกับครูดนตรีและเป็นผู้ช่วยสอนได้เป็นอย่างดีด้วย สิ่งที่ครูดนตรีต้องควรระมัดระวังอย่างมาก คือ ปัญหาที่เกิดจากการเรียนของนักดนตรี เช่น การเริ่มต้นฝึกที่ผิดพลาด โดยที่เด็กไม่รู้ตัว ในบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งครูต้องคอยติดตามความก้าวหน้า สังเกต และแก้ไขสิ่งผิดพลาดต่างๆ ของเด็กอย่างใกล้ชิดด้วย

4) ปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

ในการคัดเลือกบทฝึก บทเพลง และผังการจัดวงนั้น อาจกล่าวได้ว่าไม่เป็นปัญหาเพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ครูดนตรีสามารถ แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ได้เป็นอย่างดีทุกคน

5) ปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมวงโยชวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบปัญหาที่เกี่ยวกับอุปกรณ์เป็นส่วนใหญ่ เช่น เรื่องห้องซ้อมที่ไม่สามารถเก็บซับเสียงสะท้อนได้เพราะเป็นกระจกและปูนเป็นส่วนมาก เครื่องดนตรีที่เก่ามาก(อายุมากกว่า 17 ปี)ขาดประสิทธิภาพในการบรรเลง ห้องดนตรีไม่เป็นเอกเทศทำให้ครูไม่สามารถดูแลและแก้ไขเครื่องดนตรีที่มีปัญหาเบื้องต้นได้ หลัง 17.00 น. เครื่องทำความเย็นถูกปิดทำให้ภายในห้องซ้อมรวมวงเกิดความร้อนและรู้สึกอึดอัดมาก

6) ปัญหาที่เกี่ยวกับการแสดง

สำหรับการแสดงแต่ละครั้งทั้งที่เป็นงานภายใน และงานภายนอกโรงเรียน ในแต่ละครั้งสามารถเตรียมการได้ล่วงหน้า เพราะเป็นงานที่รู้ล่วงหน้า แต่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนของนักดนตรีกรณีที่ต้องไปแสดงภายนอกและเป็นเวลาเรียนปกติ เพราะครูประจำชั้น และครูประจำวิชาไม่ยอมเช็ดเรียนเวลาให้ อีกทั้งนักดนตรีเหล่านี้เรียนเนื้อหาไม่ทันเพื่อนในห้องเรียนด้วย ทำให้เป็นภาระของครูดนตรีต้องเสียเวลาในการเดินเรื่องและทำความเข้าใจกับครูสายสามัญเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นรายบุคคลไป

7) ปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมินผลกิจกรรม

ในเรื่องของการประเมินผลกิจกรรมทางดนตรีนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหามากมายนักจนปัญหาต่างๆ เหล่านี้กลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปในที่สุด เพราะครูดนตรีสามารถประเมินปรับปรุง แก้ไขสิ่งต่างๆ ให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นได้

8) ปัญหาอื่นๆ

- ปัญหาที่เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง เช่น ต้องรอการอนุมัติซ่อมเป็นเวลานาน อุปกรณ์บางอย่างไม่มีอะไหล่สำรอง ช่างซ่อมมีจำนวนน้อย โรงเรียนขาดอุปกรณ์การซ่อมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
- ปัญหาในการสั่งซื้อเครื่องดนตรีใหม่ เช่น โรงเรียนจัดซื้อเครื่องดนตรีให้ไม่ตรงตามความต้องการเพราะไม่ปรึกษาคูครูดนตรี ราคาเครื่องดนตรีที่เสนอมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะของเศรษฐกิจตลอดเวลา
- ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนของศิษย์เก่า เช่น โรงเรียนไม่เข้าใจเจตนาที่ดีของศิษย์เก่า
- ปัญหาในการจัดอบรมพิเศษ เช่น เวลาที่จัดตรงกับเวลาเรียนปกติ และใช้เวลาหลายวันจึงไม่สามารถเข้าร่วมได้ ค่าใช้จ่ายสูง เพราะวิทยากรมาจากต่างประเทศ
- ปัญหาเรื่องห้องซ้อมที่ไม่เป็นเอกเทศ เช่น มีการใช้ในกิจกรรมอย่างอื่นด้วย
- ปัญหาเรื่องการอำนวยความสะดวกของหัวหน้างาน
- ปัญหาเรื่องอุปกรณ์สูญหาย เช่น เครื่องดนตรี และอุปกรณ์ประกอบการซ้อมบางอย่าง
- ปัญหาเรื่องห้องทำงานของครูดนตรี ตู้เก็บเอกสาร โน้ตเพลง และอุปกรณ์ต่างๆ

- ปัญหาเรื่องห้องซ้อมที่เป็นกระจกทำให้เสียงสะท้อนมาก และสัดส่วนของห้องที่ไม่เหมาะสม เช่น มีเสา 2 ต้น อยู่กลางห้องทำให้การจัดวงไม่ได้สัดส่วน

5.4. โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

เนื่องจากกิจกรรมวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ประกอบด้วยบุคคลจำนวนมาก ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อม เช่น นักดนตรี ครูดนตรี ผู้บริหาร ผู้ปกครอง อีกทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องดนตรี ชุดนักดนตรี และสถานที่ ทั้งที่เป็นห้องเก็บอุปกรณ์ ห้องซ้อม สถานที่สำหรับฝึกซ้อมภาคสนาม เป็นต้น โดยเฉพาะสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือ งบประมาณที่ต้องใช้เป็นเงินจำนวนมาก ด้วยองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนงานในการดำเนินการให้เป็นขั้น เป็นตอน อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด สามารถตรวจสอบผลการปฏิบัติงานได้ทุกขั้น ทุกตอน เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนี้

5.4.1. แผนงาน

เนื่องจากการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตนั้นมีขั้นตอนต่างๆ มากมาย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างชัดเจนจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ให้เป็นแผนงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงได้กำหนดแผนงานในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตเอาไว้ดังนี้

ประพนธ์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์). แผนงานของวงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ได้กำหนดไว้เป็นลักษณะของแผนงานปีต่อปี กล่าวคือ มีการวางแผนล่วงหน้า 1 ปี เพื่อเตรียมการทั้งในเรื่องของการขออนุมัติเพื่อดำเนินการ การวางแผนงานโดยละเอียด การกำหนดเวลาตารางการฝึกซ้อม และรูปแบบของการแสดงให้ชัดเจน เป็นต้น เช่น การแสดงดนตรีสนาม ประมาณ 10 นาทีในงานกีฬาสีประจำปีการศึกษาหน้า ซึ่งต้องวางแผนเตรียมการ และฝึกซ้อมตลอดทั้งเทอม หรือทั้งปีการศึกษา เพราะเวลาในการซ้อมแต่ละวันน้อยนั้นน้อยมาก จึงต้องอาศัยจำนวนวันในการฝึกซ้อมเพิ่มขึ้น บางครั้งต้องขอซ้อมเป็นกรณีพิเศษ (การเข้าค่าย) เนื่องจากเวลาในการฝึกซ้อมเหลือน้อย เพราะมีงานอื่นๆ เข้ามาแทรกเป็นประจำทำให้การฝึกซ้อมดนตรีสนามไม่ต่อเนื่อง

สำหรับในอนาคตอีกประมาณ 3 ปีข้างหน้าคงจะสามารถเข้าร่วมการประกวดได้ ซึ่งทางโรงเรียนก็คงพร้อมที่จะสนับสนุนถ้าได้เห็นผลงานการแสดงออกงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ผ่านมาเป็นลำดับ รวมทั้งเป็นการพิสูจน์ความตั้งใจจริงของนักดนตรี และครูดนตรีที่ได้

มุ่งมั่น เพียรพยายามในการฝึกซ้อม โดยไม่ย่อท้อ

5.4.2. การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่

นักดนตรีในวงโยชวาทิตถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญมากอันหนึ่งของการจัดกิจกรรมนี้ ซึ่งนักดนตรีในวงนั้นต้องมีการรับเข้ามาเพื่อเสริม หรือแทนในตำแหน่งที่ว่างในกรณีที่นักดนตรีบางคนต้องจบการศึกษา ลาออก หรือการรับนักดนตรีรุ่นใหม่ทั้งหมดเพื่อเข้ามาเป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตในกรณีที่เริ่มก่อตั้งวงขึ้นใหม่ เพื่อให้ได้นักดนตรีตามต้องการ ครูดนตรีต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมาสมัคร และมีวิธีการในการคัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงต่อไป

ประพจน์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์). การรับสมัครเด็กใหม่ใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของโรงเรียนช่วงตอนเช้าในสัปดาห์แรกของภาคเรียน และ 2 สัปดาห์ก่อนสอบปลายภาคเรียน โดยครูดนตรีจะเข้าไปพูดตามห้องเรียนระดับชั้นประถมปีที่ 3 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เวลาในช่วงคาบอบรมจริยะ (08.10 – 08.30 น.) และการประชาสัมพันธ์ในช่วงโมงสอนของครูดนตรีเอง เท่าที่ผ่านมามีนักเรียนมาสมัครเข้าในจำนวนที่ไม่มากนัก แต่ก็เป็นนักเรียนที่มีความสนใจจริง ไม่ได้มาสมัครตามเพื่อน

การคัดเลือกเด็กใหม่ในเบื้องต้น ต้องสอบถามถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยอ้อมแต่มีความสำคัญต่อการเป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตอย่างมาก เช่น ต้องขึ้นรถโรงเรียน ต้องเรียนพิเศษตอนเย็น ต้องรีบกลับบ้าน ต้องไปเรียนกิจกรรมอย่างอื่น แล้วจึงมาดูความเหมาะสมทางด้านร่างกาย เช่น ตัวเล็ก ตัวโต ลักษณะของ ฟัน กราม ริมฝีปาก ช่วงแขน นิ้วมือ เป็นต้น

5.4.3. กิจกรรมการเรียนการสอน

วงโยชวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง และเครื่องตี แต่ละประเภทประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ หลายชนิดซึ่งแต่ละชนิดนั้นมีเทคนิควิธีการบรรเลงแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิดของเครื่องดนตรีนั้นๆ ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องเทคนิคของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเป็นอย่างดี เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการฝึกซ้อม หรือปัญหาในการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดได้

ประพจน์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์). ในการเรียนการสอนดนตรีสำหรับวงโยชวาทิตนั้น ถ้าเป็นกรณีที่มิครูดนตรี หรือผู้ฝึกสอนเพียงคนเดียว ก็ใช้วิธีการสอนแบบรุ่นพี่สอนรุ่นน้อง โดยมีครูดนตรีเป็นผู้ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ตลอดเวลาอย่างใกล้ชิด ถึงแม้รุ่นพี่จะสอนรุ่นน้องได้ไม่มากพอตามที่ครูดนตรีต้องการนัก เพราะว่ารุ่นพี่กับรุ่นน้องนั้นอายุใกล้เคียงกันมาก แต่ก็ถือว่าเป็น

ประโยชน์อย่างยิ่ง ในเรื่องของการทำหน้าที่เป็นผู้นำและผู้ตาม เกิดความสนิมสนมกันมากยิ่งขึ้นในหมู่นักดนตรีด้วยกัน เป็นต้น

นักดนตรีในวงโยชวาทิตแต่ละคนย่อมมีความสามารถ และความพร้อมในการเรียนดนตรีไม่เท่ากัน ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสรรหาเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้นักดนตรีประสบความสำเร็จในการเล่นเครื่องดนตรีแต่ละชนิดได้ จากการใช้ระบบพี่สอนน้อง เมื่อเกิดปัญหาในการฝึกซ้อม หรือปัญหาจากการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่แก้ปัญหาให้ โดยนักดนตรีทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้องก็จะได้รับความรู้และประสบการณ์นั้นๆ ไปพร้อมๆ กัน กรณีเหล่านี้ย่อมทำให้นักดนตรีเหล่านี้เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และพร้อมที่จะเป็นรุ่นพี่ที่ดีในการถ่ายทอดความรู้ให้รุ่นน้องต่อไป และสามารถเป็นผู้ช่วยสอนให้กับครูดนตรีได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูดนตรีที่ดีได้ในอนาคตต่อไป ในกรณีนี้ครูดนตรีต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนและเพียรพยายามสูงมาก เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จตามที่ต้องการ

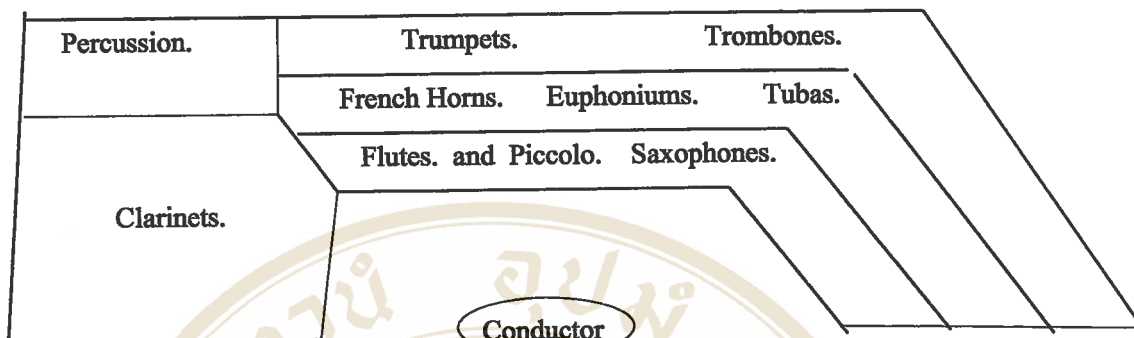
สำหรับในกรณีที่วงดนตรีมีครูดนตรีหลายคน ย่อมเป็นสิ่งที่ประเสริฐสูงสุด เพราะสามารถแบ่งหน้าที่ในการฝึกซ้อมได้ตามความเหมาะสม นักดนตรีได้รับการสอนจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถโดยตรง การพัฒนาย่อมไปได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

5.4.4. การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

บทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงวงโยชวาทิตมีมากมาย การเลือกบทเพลงเพื่อให้วงโยชวาทิตบรรเลงนั้นมีข้อจำกัดต่างๆ ตามความสามารถของนักดนตรีในวง ครูดนตรีต้องมีวิธีการในการคัดเลือกบทเพลง หรือบทฝึกสำหรับพัฒนาทักษะความสามารถทางดนตรีให้มีความพร้อมในการบรรเลงบทเพลงต่างๆ ที่ยากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประพจน์ สารีवास. (สัมภาษณ์). ในการเลือกบทฝึกให้กับนักดนตรีในวงนั้นต้องดูที่ความสามารถของนักดนตรีทุกคนเป็นหลัก และดูที่ความยาก-ง่ายของบทฝึกให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักดนตรี หรือเลือกเพื่อฝึกเทคนิคต่างๆ เพื่อนำไปสู่การบรรเลงบทเพลงที่ต้องการ เพราะบางครั้งเมื่อครูและนักดนตรีช่วยกันเลือกบทเพลงที่ต้องการบรรเลงแล้ว แต่เป็นเพลงที่ยากหรือมีเทคนิคในการบรรเลงสูงเกินความสามารถของนักดนตรี จำเป็นต้องฝึกเทคนิคต่างๆ เพิ่มเติมเพื่อสร้างความพร้อมในการบรรเลงบทเพลงดังกล่าว สิ่งต่างๆ เหล่านี้ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของครูดนตรีโดยเฉพาะในการตัดสินใจ ซึ่งต้องระมัดระวังผลกระทบในการฝึกซ้อมด้วย เช่น ถ้าเลือกบทเพลง ที่ยากเกินไปย่อมทำให้นักดนตรีเกิดความเบื่อหน่ายในการฝึกซ้อม ผลกระทบคืออาจทำให้นักดนตรีขาดความเชื่อถือครูดนตรีได้เช่นกัน

ตารางที่ 35 ผังการจัดวงนั่งบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

ตารางที่ 36 ผังการจัดวงเดินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

คทาการ

Clarinet	Clarinet	Clarinet	Clarinet	Clarinet
Flute	Flute	Clarinet	Flute	Flute
Tenor Saxophone	Alto Saxophone	Baritone Saxophone	Alto Saxophone	Tenor Saxophone
18" Marching Bass Drum	20" Marching Bass Drum	22" Marching Bass Drum	24" Marching Bass Drum	Cymbals
Marching Bell	Marching Snare	Trumpet	Marching Snare	Marching Toms
Trumpet	Trumpet	Trumpet	Trumpet	Trumpet
Marching Horn	Marching Baritone	Marching Horn	Marching Baritone	Marching Horn
Trombone	Trombone	Trombone	Trombone	Trombone

ตารางที่ 36 ผังการจัดวงเคินบรรเลงโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง (ต่อ)

Marching Tuba	Marching Euphonium	Marching Tuba	Marching Euphonium	Marching Tuba
---------------	-----------------------	---------------	-----------------------	---------------

5.4.5. การฝึกซ้อม

วงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมค่อนข้างมาก อีกทั้งต้องรู้จักการบริหารเวลาในการฝึกซ้อมให้ถูกต้องและเหมาะสมกับขั้นตอนต่างๆ ด้วย ดัง เช่น การจัดตารางการฝึกซ้อมประจำวัน ประจำสัปดาห์ และประจำภาคเรียนเป็นต้น

ประพจน์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์). การกำหนดตารางการฝึกซ้อมให้กับวงนั้นต้องดูองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น การเดินทางของนักดนตรี ระยะทางคนที่อยู่ไกลที่สุด หรือความจำเป็นอื่นๆของนักดนตรีแต่ละคน เมื่อศึกษาข้อมูลจากนักดนตรีแล้ว จึงกำหนดเป็นตารางการฝึกซ้อมดังนี้

ตารางที่ 37 ตารางการซ้อมโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

ตารางซ้อม (เปิดเทอม)			
วัน / เวลา	07.30 – 08.15 น.	08.30 – 15.30 น.	16.00 – 18.00 น.
จันทร์	ซ้อม แยก / รวม	เรียนหนังสือ	ซ้อม แยก / รวม
อังคาร	ซ้อม แยก / รวม	เรียนหนังสือ	ซ้อม แยก / รวม
พุธ	ซ้อม แยก / รวม	เรียนหนังสือ	ซ้อม แยก / รวม
พฤหัสบดี	ซ้อม แยก / รวม	เรียนหนังสือ	ซ้อม แยก / รวม
ศุกร์	ซ้อม แยก / รวม	เรียนหนังสือ	ซ้อม แยก / รวม

การฝึกซ้อมของนักดนตรีตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันพุธนั้น นอกเหนือจากการเตรียมความพร้อมสำหรับการเล่นดนตรีแล้ว เวลาส่วนมากของการซ้อมเป็นการแบ่งกลุ่มให้นักดนตรีได้ฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ หรือบทเพลงที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นการซ้อมที่เน้นกลุ่มเครื่องดนตรีเป็นหลัก และในช่วงท้ายของการฝึกซ้อมประจำวันจะมีการรวมวงเพียงเวลาสั้นๆ เพื่อครูดนตรีจะได้ประเมินการฝึกซ้อมแต่ละวัน และแนะนำการฝึกซ้อมในวันต่อไป

สำหรับวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ ได้แบ่งเวลาให้นักดนตรีได้ฝึกซ้อมช่วงสั้นๆ เพียงเล็กน้อยเพื่อใช้เวลาส่วนใหญ่ในการรวมวง ซึ่งเป็นการซ้อมรวมที่เน้นการปรับปรุงแก้ไขอย่างละเอียด

โดยครุดนตรี หรืออาจกล่าวโดยสรุปว่า ในการซ้อมวันจันทร์ถึงวันพุธนั้นเป็นการซ้อมที่เน้นการแบ่งกลุ่มเครื่องดนตรีเป็นหลัก สำหรับวันพฤหัสบดีและวันศุกร์เป็นการเน้นที่การรวมวงเพื่อสรุปลงและประเมินผลการฝึกซ้อมที่ผ่านมาทั้ง 3 วัน และเป็นการปรับปรุงแก้ไขการบรรเลงบทเพลงนั้นๆ ให้สมบูรณ์และถูกต้องตามหลักสากล

ช่วงปิดภาคเรียนใหญ่ของทุกปีการศึกษาทางโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนเสริมภาคฤดูร้อน (Summer Course) ในช่วงเดือนเมษายนประมาณ 1 เดือน ถ้าหากมีการซ้อมในช่วงนี้ต้องจัดตารางซ้อมให้เหมาะสมกับโครงการภาคฤดูร้อนด้วย เพราะอาจมีนักดนตรีบางคนที่ต้องการเรียนเสริมในช่วงเวลานี้เหมือนนักเรียนคนอื่นๆ การจัดตารางซ้อมจึงแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงก่อนเดือนเมษายน ช่วงเดือนเมษายน และช่วงหลังเดือนเมษายน รายละเอียดในการฝึกซ้อมแต่ละช่วงนั้นแตกต่างกันออกไปตามแต่ลักษณะของการแสดง

5.4.6. การแสดง

วงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องมีการแสดงออกในทางดนตรี เพื่อเป็นแรงกระตุ้น และจูงใจในการฝึกซ้อมของนักดนตรี อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ผลงานของสถาบันเพื่อการรับใช้สังคมให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชน

ประพนธ์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์). การแสดงของวงโยชวาทิตนั้นแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ งานการแสดงที่เป็นแบบภายใน และงานภายนอกโรงเรียน ส่วนใหญ่มักเป็นงานที่ต้องแสดงเป็นประจำทุกปี คืองานภายในโรงเรียน เช่น ฉลองศาสนนามของนักบวช งานสดุดีนักบุญหลุยส์ งานวันที่ 12 สิงหาคมและวันแม่พระอัสสัมชัญ วันที่ 5 ธันวาคม งานกรีฑาสีประจำปี งานกีฬาประจำปี งานวันราตรีสัมพันธ์ประจำปี และงานภายนอกโรงเรียน เช่น งานแห่เทียนจำนำพรรษาที่ทางอำเภอหรือจังหวัดจัดขึ้น งานแห่องค์พระปฐมเจดีย์ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ในอนาคตอีกประมาณ 3 ปี เมื่อมีความพร้อมก็จะเข้าร่วมการประกวดเพื่อการพัฒนาไปในอีกระดับหนึ่งต่อไป

5.4.7. การประเมินผลกิจกรรม

การทำกิจกรรมต่างๆ ย่อมต้องมีการประเมินผลความคืบหน้าเป็นระยะๆ เพื่อจะได้ทราบผลในการที่จะได้แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เทคนิคและวิธีการประเมินย่อมแตกต่างกันไปตามสภาวะของแต่ละวง

ประพนธ์ สาโรวาส. (สัมภาษณ์). การประเมินผลของวงนั้น ส่วนใหญ่จะดูที่การแยกซ้อมกลุ่มเครื่องดนตรีเป็นเบื้องต้นก่อน เพราะสามารถฟังแล้วแยกนักดนตรีออกเป็นประเภทเก่งมาก-เก่งน้อยได้ง่าย สามารถฟังและปรับแก้ เพื่อเก็บรายละเอียดในบทเพลงได้สะดวกกว่าการซ้อม

ทั้งวง เมื่อรวมเป็นวงใหญ่การประเมินส่วนมากเป็นการฟังองค์รวมของคนตรีมากกว่าการเน้นที่รายละเอียด ซึ่งต้องอาศัยความสามารถของครูคนตรี หรือผู้ควบคุมวง

5.4.8. ปัญหาและอุปสรรค

ในการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทย่อมต้องมีปัญหาติดตามมาด้วยเสมอ มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับการเตรียมการและองค์ประกอบด้านอื่นๆ ด้วย

1) ปัญหาที่เกี่ยวกับแผนงาน

ประพจน์ สาโรวาส(สัมภาษณ์). ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับแผนงานนั้นเป็นปัญหาที่มาจากระบบการบริหารของโรงเรียน กล่าวคือ เนื่องจากแผนงานของวงโยชวาทิตของโรงเรียนที่เคยกำหนดเอาไว้ล่วงหน้าที่ผ่านมาในอดีตที่ผ่านมาแล้วนั้น ต้องรอการอนุมัติจากทางคณะกรรมการบริหารของโรงเรียนก่อนจึงสามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะโครงการใหม่ที่ยังไม่เคยทำเลย แล้วนำมาเสนอเป็นโครงการเริ่มต้นใหม่โอกาสผ่านนั้นยากมาก เพราะต้องผ่านขั้นตอนการพิจารณาทำให้ล่าช้า ถึงแม้โครงการดังกล่าวนั้นจะผ่านการอนุมัติมาในตอนสุดท้ายก็จริง แต่ไม่สามารถดำเนินการตามโครงการนั้นได้ เนื่องจากเวลาที่จะต้องเตรียมการ และดำเนินการไม่เพียงพอ

2) ปัญหาที่เกี่ยวกับการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่

ในการคัดเลือกเด็กใหม่เพื่อมารับการฝึกหัดให้เป็นนักดนตรีในวงโยชวาทิตของโรงเรียนนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคก็ได้ กล่าวคือ บางสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่เล็กน้อย น้อยๆ ที่ครูคนตรีทุกคนต้องพบและหาทางแก้ไขได้ เช่น การเลือกเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับสรีระของเด็กแต่ละคน และการยอมรับเครื่องดนตรีที่ได้รับเลือกเป็นต้น

3) ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนของเด็กใหม่ทุกคนนั้นมีรูปแบบที่แน่นอนชัดเจน ซึ่งได้ปฏิบัติต่อเนื่องกันมา 2-3 ปี ในส่วนของกิจกรรมการเรียนนั้นไม่ถือเป็นปัญหาใดๆ แต่จะมีปัญหาประกอบอื่นๆ เช่น สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนนั้นไม่เหมาะสม กล่าวคือ ต้องใช้บริเวณหน้าห้องเรียนต่างๆ ไป หรือบริเวณลานปูนหน้าอาคารเรียนเป็นที่ฝึกซ้อมดนตรี เป็นต้น

4) ปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกบทฝึก บทเพลงและผังการจัดวง

ในการคัดเลือกบทฝึก บทเพลง และผังการจัดวงนั้น อาจกล่าวได้ว่าไม่เป็นปัญหาเพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ครูคนตรีสามารถ แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ได้

5) ปัญหาที่เกี่ยวกับการฝึกซ้อม

สิ่งที่กระทบกระเทือนกับการฝึกซ้อมมากที่สุด คือ สถานที่ไม่เหมาะสม กล่าวคือ เสียง

ของแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มจะรบกวนกันเอง ทำให้นักดนตรีไม่มีสมาธิ ยังขาดเครื่องดนตรีที่สำคัญ และจำเป็นอีกหลายชนิด จำนวนครูดนตรีไม่เพียงพอ

6) ปัญหาที่เกี่ยวกับการแสดง

สำหรับการแสดงแต่ละครั้งทั้งที่เป็นงานภายใน และงานภายนอกโรงเรียน ในแต่ละครั้ง สามารถเตรียมการได้ล่วงหน้า เพราะเป็นงานที่รู้ล่วงหน้า แต่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียนของนักดนตรีกรณีที่ต้องไปแสดงภายนอกและเป็นเวลาเรียนปกติ เพราะครูประจำชั้น และครูประจำวิชาไม่ยอมเช็ดเรียนเวลาให้ อีกทั้งนักดนตรีเหล่านี้เรียนเนื้อหาไม่ทันเพื่อนในห้องเรียนด้วย ทำให้เป็นภาระครูดนตรีต้องเสียเวลาในการเดินเรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นรายบุคคลไป

7) ปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมินผลกิจกรรม

ในเรื่องของการประเมินผลกิจกรรมทางดนตรีนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหามากมายนัก เพราะครูดนตรีสามารถประเมิน ปรับปรุง แก้ไขสิ่งต่างๆ ให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นได้

8) ปัญหาอื่นๆ

- ปัญหาที่เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง เช่น อุปกรณ์บางอย่างไม่มีอะไหล่สำรอง ช่างซ่อมมีจำนวนน้อย โรงเรียนขาดอุปกรณ์การซ่อมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
- ปัญหาในการสั่งซื้อเครื่องดนตรีใหม่ เช่น ราคาเครื่องดนตรีที่เสนอมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานะของเศรษฐกิจตลอด และต้องรอนาน
- ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนของศิษย์เก่า เช่น เวลาในการเข้ามาช่วยไม่แน่นอน เพราะแต่ละคนไปอยู่ตามสถาบันต่างๆ อีกทั้งต้องรับผิดชอบเรื่องศึกษาต่อ และภาระหน้าที่ของตนเองให้เรียบร้อยเสียก่อน
- ปัญหาในการจัดอบรมพิเศษ เช่น เวลาที่จัดตรงกับเวลาเรียนปกติ และใช้เวลาหลายวัน จึงไม่สามารถเข้าร่วมได้ ค่าใช้จ่ายสูง เพราะวิทยากรมาจากต่างประเทศ

จากการศึกษาการจัดวงโยชวาทิตทั้ง 4 โรงเรียน พบว่า

1. การกำหนดแผนงานสำหรับการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน มีการกำหนดแผนงานล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปีการศึกษาเหมือนกัน สำหรับแผนงานระยะยาวกว่า 1 ปีนั้นมีการกำหนดเป็นหัวข้อหลักๆ ที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมเอาไว้เหมือนกัน แต่ส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งจะสรุปเอาไว้ประเด็นปัญหาและอุปสรรคต่อไป
2. การรับสมัครเด็กใหม่นั้นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่สนใจทราบล่วงหน้าก่อน เช่น การประชาสัมพันธ์ในห้องเรียน โดยครูดนตรีใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที มี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และโรงเรียนอัสสัมชัญตำบอง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญนั้นใช้วิธีการติด

โปสเตอร์ประกาศตามบอร์ดในโรงเรียนให้นักเรียนทราบก่อน ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีใช้วิธีการประกาศเสียงตามสายในโรงเรียนและขอความร่วมมือให้หัวหน้าระดับชั้นช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบอีกทางหนึ่ง

ขั้นตอนสำคัญก่อนที่จะให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนี้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ปฏิบัติเหมือนกันทั้ง 4 โรงเรียน คือ การจัดการแสดงให้นักเรียนได้ชมและฟัง พร้อมกับมีการสาธิตเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ให้นักเรียนได้เห็นอย่างใกล้ชิดด้วย หลังจากนั้นจึงให้นักเรียนที่มีความสนใจมาสมัคร

วิธีการรับสมัครเด็กใหม่นั้นเหมือนกัน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง กล่าวคือ หลังจากนักเรียนมาลงชื่อและเขียนใบสมัครเรียบร้อยแล้วจึงเริ่มกระบวนการคัดเลือกทางดนตรีต่อไป สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีเมื่อนักเรียนมาลงชื่อสมัครแล้ว จึงเรียกประชุมสภามหาวิทยาลัยเพื่อคัดเลือกเบื้องต้น คนที่ผ่านการสัมภาษณ์จะได้รับใบสมัครให้ไปเขียนที่บ้านพร้อมกับให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อแสดงความยินยอมในตอนท้ายของใบสมัครด้วย จากนั้นจึงเข้ากระบวนการคัดเลือกทางดนตรีต่อไป ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น ให้นักเรียนที่สนใจมารับใบสมัครด้วยตนเองได้ที่ห้องดนตรี ซึ่งใบสมัครนั้นจะมีระเบียบการและรายละเอียดที่ชัดเจนครบทุกประเด็น เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบล่วงหน้าก่อนที่จะตัดสินใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมนี้ พร้อมทั้งให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อแสดงความยินยอมในตอนท้ายของใบสมัครด้วยเช่นกัน

สำหรับกระบวนการและวิธีการคัดเลือกทางดนตรีนั้นทั้ง 4 โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติเหมือนกัน กล่าวคือ การดูความเหมาะสมทางร่างกาย เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง ช่วงแขน ช่วงนิ้ว สายตา ฟันกราม ริมฝีปาก เป็นต้น แล้วจึงแบ่งเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีตามความต้องการของวงต่อไป

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวงโยชวาทิตทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) โรงเรียนที่มีครู 1-2 คน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย “ระบบพี่สอนน้อง” เหมือนกัน มี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญ(ครู 1 คน) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี(ครู 1 คน) และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง(ครู 2 คน) กล่าวคือ ครูจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระที่จะเรียนแล้วให้รุ่นพี่เป็นผู้ฝึกสอนแล้วรายงานผลให้ครูทราบหรือให้ครูเป็นผู้ประเมินการเรียนเนื้อหา นั้น ซึ่งครูต้องติดตามในช่วงเวลาของการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดด้วย เพื่อจะได้ปรับแก้ได้ทันที่วงที่เมื่อเกิดการผิดพลาดในกระบวนการนั้นๆ

ข) โรงเรียนที่มีครูมากกว่า 2 คน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูทำหน้าที่สอนเอง ได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล(ครู 4 คน) โดยแบ่งหน้าที่กัน เช่น ครูคนที่ 1,2 สอนเครื่องลมทองเหลือง ครูคนที่ 3 สอนเครื่องลมไม้ และครูคนที่ 4 สอนเครื่องประกอบจังหวะ

4. การคัดเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวงของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถสรุปได้ 3 ลักษณะ คือ

ก) บทฝึกเบื้องต้น ทั้ง 4 โรงเรียนปฏิบัติเหมือนกัน คือ ครูเป็นผู้สร้างบทฝึกขึ้นเอง สำหรับนักดนตรีที่เริ่มฝึกหัดใหม่ เพื่อปูพื้นฐานและเทคนิคทางดนตรีให้ถูกต้อง มีความพร้อมที่จะฝึกตามบทฝึกมาตรฐานต่อไป

ข) การเลือกบทฝึก และบทเพลง มี 3 โรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันคือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง กล่าวคือ ครูเป็นผู้เลือกทั้งบทฝึกและบทเพลง โดยการยึดเอาความสามารถของนักดนตรีที่เหมาะสมกับบทเพลงนั้นๆ เป็นหลักสำคัญ และถ้าเป็นบทเพลงที่นักดนตรีชื่นชอบจะเกิดผลดีมากขึ้นด้วย ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น ครูเปิดโอกาสให้นักดนตรีเป็นผู้เลือกบทเพลงเอง โดยครูเป็นผู้แนะนำว่าบทเพลงนั้นๆ มีข้อดี ข้อเสียอย่างไรบ้าง เช่น มีความยากอย่างไร นักดนตรีต้องมีความพร้อมในเรื่องของเทคนิคชนิดใดจึงสามารถเล่นเพลงนั้นๆ ได้ เป็นต้น จากนั้นให้นักดนตรีที่เป็นกรรมการในการเลือกเพลงประชุมเป็นครั้งสุดท้ายก่อนตัดสินใจสั่งซื้อเพลงนั้น

ค) ผังการจัดวง จากการศึกษาผังการจัดวงนั่งบรรเลง และเดินบรรเลง ของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ผังการจัดวงนั่งบรรเลง สรุปได้ว่าทั้ง 4 โรงเรียน มีผังการจัดวงนั่งบรรเลงที่ยึดแนวปฏิบัติอันเดียวกัน กล่าวคือ เครื่องเสียงสูงจะอยู่แถวหน้าชิดผู้อำนวยเพลง ด้านซ้ายของผู้อำนวยเพลง แถบหน้าเป็นคลาริเน็ต แถบหลังเป็นเครื่องประกอบจังหวะ ด้านขวาผู้อำนวยเพลง แถบหน้าเป็นกลุ่มแซกโซโฟน แถบหลังเป็นกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงต่ำ ตรงหน้าผู้อำนวยเพลงที่เป็นแถวกลาง เป็นเครื่องดนตรีระดับเสียงกลาง เช่น ฮอว์น บาริโตน เป็นต้น ส่วนแถวหลัง เป็นทรัมเป็ต และทรอมโบน

2) ผังการจัดวงเดินบรรเลง จากการศึกษาผังการจัดวงทั้ง 4 โรงเรียน สรุปได้ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) โรงเรียนที่ให้เครื่องเป่าเดินนำหน้ามี 3 โรงเรียน เหมือนกัน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยให้เครื่องลมทองเหลืองอยู่ต่อหน้าต่อจากคทากร ตอนกลางเป็นกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ และตอนหลังเป็นกลุ่มเครื่องลมไม้ โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงแตกต่างออกไปโดยให้เครื่องลมไม้เดินนำหน้าต่อจากคทากร เครื่องประกอบจังหวะอยู่กลางและเครื่องลมทองเหลืองอยู่หลัง

ข) โรงเรียนที่ให้เครื่องประกอบจังหวะเดินนำหน้า คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โดยให้เครื่องประกอบจังหวะอยู่แถวหน้าต่อจากคทากร ตอนกลางเป็นเครื่องเป่าลมไม้ ส่วนตอนท้ายเป็น

เครื่องเป่าลมทองเหลือง

5. การฝึกซ้อม จากการศึกษาตารางการฝึกซ้อมของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปว่า ทั้ง 4 โรงเรียนมีแนวทางการฝึกซ้อมที่คล้ายกัน กล่าวคือ วงโยชวาทิตมีเวลาฝึกซ้อมส่วนใหญ่เป็นวันธรรมดาหลังเลิกเรียน สัปดาห์ละ 5 วัน ประมาณ 2 – 2.30 ชั่วโมง ด้วยเวลาประมาณ 2 ชั่วโมงนี้ ก็มีการแบ่งเวลาออกเป็น 4 ช่วงหลัก คือ ช่วงแรกนักดนตรีซ้อมส่วนตัว ช่วงที่สองซ้อมรวมกลุ่มย่อย ช่วงที่สามรวมกลุ่มใหญ่ และช่วงที่สี่ซ้อมรวมทั้งวง ซึ่งเป็นการซ้อมนั่งบรรเลง หรือเดินบรรเลงตามสมควร โดยสัดส่วนของเวลานั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน

สำหรับโรงเรียนเซนต์คาเบรียลนั้นมีการซ้อมสัปดาห์ละ 6 วัน โดยซ้อมวันเสาร์เพิ่มอีก 1 วัน หลังเลิกเรียนพิเศษ โดยมากเน้นที่การซ้อมเดินบรรเลงเพราะสามารถใช้พื้นที่ในสนามได้เต็มที่ โดยไม่ต้องแข่งกับงานซ้อมกีฬา และโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีนั้น เดิมทีแบ่งตารางการฝึกซ้อมเหมือนกัน แต่ปัจจุบันต้องจัดตารางการฝึกซ้อมที่แตกต่างออกไปเพราะนักดนตรีเป็นเด็กที่เริ่มฝึกหัดใหม่ทั้งหมด จึงเน้นที่การฝึกซ้อมพื้นฐานต่างๆ แบบรวมกันทั้งวง (ครูคนเดียว) โดยใช้บทฝึกสำเร็จรูปที่มีโน้ตครบทุกเครื่องมือ โดยฝึกซ้อมสัปดาห์ละ 4 วัน เพราะวันศุกร์ เป็นวันที่ครูดนตรีต้องเข้าร่วมประชุมครูทั้งโรงเรียนในทุกวันศุกร์ จึงไม่สามารถฝึกซ้อมได้

6. การแสดง จากการศึกษากำหนดการแสดงของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ

ก) การแสดงที่เป็นงานประจำภายในโรงเรียน ซึ่งทั้ง 4 โรงเรียนมีงานสำคัญที่ต้องทำการแสดงเหมือนกัน เช่น งานฉลองศาสนนามของนักบวช งานสดุดีนักบุญหลุยส์ งานวันแม่ 12 สิงหาคม และวันแม่พระอัสสัมชัญ งานวันพ่อ 5 ธันวาคม งานกรีฑาสีประจำปี งานราตรีสัมพันธ์ประจำปี เป็นต้น

ข) การแสดงที่เป็นงานจรจากสถาบันต่างๆ จากภายนอกโรงเรียนทั้งที่เป็นงานของสถาบันเอกชน และสถาบันของรัฐบาล หรืองานชุมชนและงานการกุศลต่างๆ เช่น งานแห่องค์พระปฐมเจดีย์ประจำจังหวัดสมุทรปราการ งานเปิดโครงการหน้าบ้านนำมอง โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร งานจตุรมิตร และงานรับปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นต้น

7. การประเมินผลกิจกรรม จากการศึกษาการประเมินผลในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน สรุปได้ว่า มี 3 โรงเรียนที่เหมือนกัน ได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง กล่าวคือ ใช้วิธีประเมินโดยการสังเกตของครูอย่างต่อเนื่อง เช่น สังเกตจากความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรี ความเอาใจใส่ ความรับผิดชอบในการฝึกซ้อมทั้งบทฝึก และบทเพลงที่ครูแนะนำให้ฝึก เป็นต้น

สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญนั้นมีการประเมินที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ นอกจากการสังเกตของครูแล้ว ยังมีแบบฟอร์มสำหรับทดสอบความรู้ ความสามารถของนักดนตรีที่ชัดเจน แบ่งเป็นระดับต่างๆ ในการทดสอบ ถึง 6 ระดับด้วยกัน

8. ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคตามประเด็นต่างๆ ทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปว่า

- 1) ปัญหาที่เกิดจากแผนงาน สำหรับครูดนตรีและผู้ดำเนินการนั้นไม่มีปัญหา แต่จะมีปัญหาตรงที่แผนงานนั้นไม่ผ่านการอนุมัติ ไม่สามารถดำเนินการได้ หรือการรอพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารเป็นเวลานานเกินไป เมื่อโครงการผ่านการอนุมัติมาแล้ว แต่มีเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ ก็ไม่สามารถดำเนินการได้
- 2) ปัญหาที่เกิดจากการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ แต่ละโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ด้วยความสามารถของครูดนตรีเอง ถือเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่เป็นปัญหาใหญ่ เช่น การประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้นักเรียนมาสมัคร และการเลือกเครื่องดนตรีให้เหมาะสม เป็นต้น
- 3) ปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เกิดจากสถานที่ไม่เอื้ออำนวย เช่น มีเสียงรบกวน หรือเสียงจากการซ่อมไปรบกวนผู้อื่น ห้องซ้อมไม่ได้มาตรฐานพอ เครื่องดนตรีเก่าและชำรุดขาดประสิทธิภาพ อุปกรณ์ประกอบการซ้อม ไม่เพียงพอ เป็นต้น
- 4) ปัญหาที่เกิดจากการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง ทุกโรงเรียนสามารถสร้างปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และพัฒนาปัญหาจากสิ่งเหล่านี้ให้เกิดความเหมาะสมกับวงของตนเองได้เป็นอย่างดี
- 5) ปัญหาที่เกิดจากการฝึกซ้อม ส่วนมากเกิดจากองค์ประกอบของห้องซ้อมและอุปกรณ์การซ้อมไม่สมบูรณ์ สถานที่ฝึกซ้อมภาคสนามต้องสลับกับการฝึกซ้อมของนักกีฬา จำนวนครูดนตรีน้อยเกินไป
- 6) ปัญหาที่เกิดจากการแสดง การเดินทางต้องประสบกับปัญหาการจราจรติดขัด ต้องนอนที่โรงเรียนเพื่อความพร้อมเพรียง เครื่องดนตรีเก่า ชำรุด ไม่ครบองค์ประกอบในการบรรเลง ทำให้ขาดประสิทธิภาพและคุณภาพในการแสดง
- 7) ปัญหาที่เกิดจากการประเมินผลกิจกรรม ครูดนตรีได้ประเมินผลกิจกรรมตลอดเวลาที่มีการซ้อม การแสดง และมีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตลอดเวลา
- 8) ปัญหาอื่นๆ ที่สามารถสรุปได้ เช่น ไม่ได้รับการดูแล เอาใจใส่เท่าที่ควรเหมือนกิจกรรมอื่นๆ (แล้วแต่ความชอบของผู้บริหาร) ขาดเครื่องมือในการซ่อมแซมเบื้องต้น ร้านซ่อมเครื่องดนตรีมีน้อย ห้องดนตรีไม่เป็นเอกเทศ ระบบการบริหารที่ต้องผ่านขั้นตอนในการตัดสินใจ

หลายระดับ ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า หรือผิดพลาดได้ง่าย ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมอบรมสัมมนา หรือ การซื้อบัตรชมการแสดงดนตรีรายการต่างๆ ราคาแพง และการสนับสนุนให้ไปทัศนศึกษา อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต ในสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ได้ทำการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก เพื่อศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ในด้านนโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต ด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านจำนวนครู ด้านจำนวนนักดนตรี ด้านเครื่องดนตรี และด้านสถานที่ฝึกซ้อมประเภทนั่ง-เดินบรรเลง และประเด็นที่สอง เพื่อศึกษาการจัดวงโยชวาทิตในด้านแผนงาน ด้านการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเลือกบทฝึก-บทเพลงและฝึการจัดวง ด้านการฝึกซ้อม ด้านการแสดง ด้านการประเมินผล และด้านปัญหาและอุปสรรค

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 จากการศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต จำนวน 4 โรงเรียน ในประเด็นต่างๆ เช่น นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต หน่วยงานที่สังกัด จำนวนครูดนตรี จำนวนนักดนตรี เครื่องดนตรี และสถานที่ฝึกซ้อม สรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ ดังนี้

6.1.1.1 นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต จากการศึกษา นโยบายที่มีต่อวงโยชวาทิตจำนวน 4 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนได้กำหนดนโยบายที่มีทิศทางลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ กำหนดนโยบายในแนวกว้างเพื่อเปิดโอกาสให้ครูดนตรีได้มีอิสระในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามสภาพ กับนักเรียนทุกระดับชั้น และเกิดประโยชน์มากที่สุด

6.1.1.2 หน่วยงานที่สังกัด จากการศึกษาแผนภูมิการบริหารงานของทั้ง 4 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีระบบการบริหารที่คล้ายกัน สามารถสรุปได้ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก) ระบบการบริหารแบบเดิมที่ให่วงโยชวาทิตขึ้นตรงต่อผู้บริหารระดับสูงโดยตรง หรือขึ้นตรงต่อสำนักผู้อำนวยการ

ข) ระบบการบริหารแบบใหม่ที่ให่วงโยชวาทิตสังกัดหมวดดนตรี ฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการตามลำดับ

6.1.1.3 จำนวนครูคนตรี จากการศึกษาจำนวนครูคนตรีทั้งหมด และครูคนตรีที่สอนวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน สรุปได้ ดังนี้

- ก) โรงเรียนอัสสัมชัญ มีครูคนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 1 คน
- ข) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล มีครูคนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 4 คน
- ค) โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีครูคนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 1 คน
- ง) โรงเรียนอัสสัมชัญลำไ้โรง มีครูคนตรีที่สอนวงโยชวาทิต 2 คน

6.1.1.4 จำนวนนักคนตรี จากการศึกษาจำนวนนักคนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

นักคนตรีในวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียนมีจำนวนมากน้อยแตกต่างกันบ้างในบางปี กล่าวคือ จำนวนนักคนตรีของวงโยชวาทิตมีประมาณ 45 – 50 คน ซึ่งบางปีอาจมีไม่ครบ หรือบางปีอาจมีมากกว่านี้

6.1.1.5 เครื่องดนตรี จากการศึกษาเครื่องดนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวได้โดยสรุปได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- ก) โรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านเครื่องดนตรี ได้แก่โรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนเซนต์คาเบรียล
- ข) โรงเรียนที่ยังขาดความพร้อมทางด้านเครื่องดนตรี ได้แก่โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญลำไ้โรง

6.1.1.6 สถานที่ซ้อมดนตรีประเภทนั่ง-เดินบรรเลง จากการศึกษาสถานที่ซ้อมดนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน กล่าวได้โดยสรุปเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- ก) สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีประเภทนั่งบรรเลงเหมาะสมได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และโรงเรียนอัสสัมชัญลำไ้โรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีไม่เหมาะสม
- ข) สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีประเภทเดินบรรเลงเหมาะสม ได้แก่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีและโรงเรียนอัสสัมชัญลำไ้โรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญไม่เหมาะสม

6.1.2 จากการศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปตามประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

6.1.2.1 เรื่องแผนงานในการดำเนินการของวงโยชวาทิต

การกำหนดแผนงานสำหรับการดำเนินกิจกรรมวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน มีการกำหนดแผนงานล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปีการศึกษาเหมือนกัน สำหรับแผนงานระยะยาวกว่า 1 ปีนั้นมีการกำหนดเป็นหัวข้อหลักๆ ที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมเอาไว้เหมือนกัน

6.1.2.2 เรื่องการรับสมัครและการคัดเลือกเด็กใหม่

ในการรับสมัครเด็กใหม่นั้นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่สนใจทราบล่วงหน้า สำหรับวิธีการคัดเลือกทางดนตรีนั้นทั้ง 4 โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

6.1.2.3 เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนในวงโยชวาทิตทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวโดยสรุปได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- ก) โรงเรียนที่มีครู 1-2 คน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย “ระบบพี่สอนน้อง” โดยครูเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง
- ข) โรงเรียนที่มีครูมากกว่า 2 คน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูดนตรีทำหน้าที่สอนโดยตรง

6.1.2.4 เรื่องการคัดเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง จากการศึกษาการคัดเลือกบทฝึก-บทเพลง และผังการจัดวงของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถสรุปได้ 3 ลักษณะ คือ

- ก) เรื่องบทฝึกเบื้องต้น ทั้ง 4 โรงเรียนปฏิบัติเหมือนกัน คือครูเป็นผู้สร้างบทฝึกขึ้นเอง
- ข) เรื่องการเลือกบทฝึก-บทเพลง มี 3 โรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน คือครูเป็นผู้เลือกทั้งบทฝึกและบทเพลง โดยการยึดเอาความสามารถของนักดนตรีที่เหมาะสมกับบทเพลงนั้นๆ เป็นหลักสำคัญ ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญ ครูเปิดโอกาสให้นักดนตรีเป็นผู้เลือกบทเพลงเอง โดยครูเป็นผู้แนะนำว่าบทเพลงนั้นๆ มีข้อดี ข้อเสียอย่างไรบ้าง
- ค) เรื่องผังการจัดวง จากการศึกษาผังการจัดวงนั่งบรรเลง และเดินบรรเลง ของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ผังการจัดวงนั่งบรรเลง สรุปได้ว่าทั้ง 4 โรงเรียน มีผังการจัดวงนั่งบรรเลงที่ยึดแนวปฏิบัติอันเดียวกัน กล่าวคือ เครื่องเสียงสูงจะอยู่แถวหน้าชิดผู้อำนวยเพลง ด้านซ้ายของผู้อำนวยเพลง แถบหน้าเป็นคลาริเน็ต แถบหลังเป็นเครื่องประกอบจังหวะ ด้านขวาผู้อำนวยเพลง แถบหน้าเป็นกลุ่มแซกโซโฟน แถบหลังเป็นกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองเสียงต่ำ ตรงหน้าผู้อำนวยเพลงที่เป็นแถวกลาง เป็นเครื่องดนตรีระดับเสียงกลาง เช่น ฮอว์น บาริโตน เป็นต้น ส่วนแถวหลัง เป็นทรัมเป็ต และทรอมโบน

2) ผังการจัดวงเดินบรรเลง จากการศึกษาผังการจัดวงทั้ง 4 โรงเรียน สรุปได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- ก) โรงเรียนที่ให้เครื่องเป่าเดินนำหน้ามีจำนวน 3 โรงเรียน เหมือนกัน 2 โรงเรียน คือโรงเรียนอัสสัมชัญ และโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยให้เครื่องลมทองเหลืองอยู่ตอนหน้าต่อจากคทากร ตอนกลางเป็นกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ และตอนท้ายเป็นกลุ่มเครื่องลมไม้

สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงนั้นแตกต่างกันที่ให้เครื่องลมไม้เดินนำหน้าต่อจาก

คทากร เครื่องประกอบจังหวะอยู่กลางและเครื่องลมทองเหลืองอยู่หลัง

ข) โรงเรียนที่ให้เครื่องประกอบจังหวะเดินนำหน้า คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โดยให้เครื่องประกอบจังหวะอยู่แถวหน้าต่อจากคทากร ตอนกลางเป็นเครื่องเป่าลมไม้ ส่วนตอนท้ายเป็นเครื่องลมทองเหลือง

6.1.2.5 เรื่องการฝึกซ้อม จากการศึกษาตารางการฝึกซ้อมของทั้ง 4 โรงเรียนสามารถกล่าวโดยสรุปว่า ทั้ง 4 โรงเรียนมีแนวทางการฝึกซ้อมที่คล้ายกัน กล่าวคือ วงโยชวาทิตมีเวลาฝึกซ้อมส่วนใหญ่เป็นวันธรรมดาหลังเลิกเรียน สัปดาห์ละ 5 วันๆ ละประมาณ 2 – 2.30 ชั่วโมง ด้วยเวลาประมาณ 2 ชั่วโมงนี้ ก็มีการแบ่งเวลาออกเป็น 4 ช่วงหลัก คือ ช่วงแรกนักดนตรีซ้อมส่วนตัว ช่วงที่สองซ้อมรวมกลุ่มย่อย ช่วงที่สามรวมกลุ่มใหญ่ และช่วงที่สี่ซ้อมรวมทั้งวง อาจเป็นการซ้อมนั้บรรเลงหรือเดินบรรเลงตามสมควร สักส่วนของเวลานั้นแต่ละโรงเรียนกำหนดเอง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามสภาพ

สำหรับโรงเรียนเซนต์คาเบรียลนั้นมีการซ้อมสัปดาห์ละ 6 วัน โดยซ้อมวันเสาร์เพิ่มอีก 1 วัน หลังเลิกเรียนพิเศษ โดยมากเน้นที่การซ้อมเดินบรรเลงเพราะสามารถใช้พื้นที่ในสนามได้เต็มที่ โดยไม่ต้องแย่งกับงานซ้อมกีฬา และโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีนั้น เดิมทีแบ่งตารางการฝึกซ้อมเหมือนกัน แต่ปัจจุบันต้องจัดตารางการฝึกซ้อมที่แตกต่างออกไปเพราะนักดนตรีเป็นเด็กที่เริ่มฝึกหัดใหม่ทั้งหมด จึงเน้นที่การฝึกซ้อมพื้นฐานต่างๆ แบบรวมกันทั้งวง (ครูคนเดียว) โดยให้บทฝึกสำเร็จรูปที่มีโน้ตครบทุกเครื่องมือ โดยฝึกซ้อมสัปดาห์ละ 4 วัน เพราะวันศุกร์ เป็นวันที่ครูดนตรีต้องเข้าร่วมประชุมครูทั้งโรงเรียนในทุกวันศุกร์ จึงไม่สามารถฝึกซ้อมได้

6.1.2.6 เรื่องการแสดง จากการศึกษาเรื่องการแสดงของทั้ง 4 โรงเรียนสามารถกล่าวโดยสรุปได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ

ก) การแสดงที่เป็นงานประจำภายในโรงเรียน

ข) การแสดงที่เป็นงานจรจากสถาบันภายนอกโรงเรียนทั้งที่เป็นงานของสถาบันเอกชนและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาล

6.1.2.7 เรื่องการประเมินผลกิจกรรม จากการศึกษาการประเมินผลในการจัดกิจกรรมวงโยชวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียน สรุปได้ว่า มี 3 โรงเรียนที่เหมือนกัน คือ ใช้วิธีประเมินโดยการสังเกตของครูอย่างต่อเนื่อง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญนั้นมึวิธีการประเมินที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ นอกจากการสังเกตของครูแล้ว ยังมีแบบฟอร์มสำหรับทดสอบความรู้ด้วย

6.1.2.8 ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาปัญหาตามประเด็นต่างๆ ของทั้ง 4 โรงเรียน สามารถกล่าวได้โดยสรุปว่ามีปัญหาที่สำคัญเหมือนกัน เช่น ปัญหาที่เกิดจากแผนงาน ซึ่งสำหรับครูดนตรีที่เป็นผู้ดำเนินการนั้น

ไม่เป็นปัญหา แต่จะมีปัญหาตรงที่แผนงานนั้นไม่ผ่านการอนุมัติ หรือการรอพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารเป็นเวลานานเกินไป เมื่อโครงการผ่านการอนุมัติมาแล้ว แต่มีเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ เป็นต้น

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการรับและคัดเลือกเด็กใหม่ กิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง การฝึกซ้อม การแสดง และการประเมินผลนั้นเป็นปัญหาที่หลากหลาย ครุดนตรีที่มีประสบการณ์ทางด้านวงโยชวาทิตสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ได้

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

6.2.1 จากการศึกษาสภาพวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มุลินธิคุณะ เชนต์คาบรียลแห่งประเทศไทย จำนวน 4 โรงเรียน ในด้านนโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต ด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านจำนวนครุดนตรี ด้านจำนวนนักดนตรี ด้านเครื่องดนตรี ด้านสถานที่ฝึกซ้อมประเภทนั่ง-เดินบรรเลง

6.2.1.1 นโยบายของโรงเรียนต่อวงโยชวาทิต

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมดนตรีที่หลากหลาย โดยให้นโยบายแนวกว้าง เพื่อเอื้อให้ครูได้จัดกิจกรรมดนตรีแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความพร้อมและวุฒิภาวะของนักเรียนแต่ละระดับชั้น โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้เกิดสุนทรียะทางด้านดนตรีอย่างเท่าเทียมกัน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ครบทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ที่กล่าวว่า กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นเครื่องมือช่วยอบรมนักเรียนให้รู้จักปรับตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย กิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่างของนักเรียน เพื่อสร้างเจตคติ และพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2528: 11) เพราะวงโยชวาทิตเป็นกิจกรรมดนตรีที่ให้ประสบการณ์ตรงหลายอย่าง เช่น เรื่องความอดทน ความสามัคคี ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การเสียสละ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ฉบับเป็นกฎหมายมาตรา 6 ว่า “ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรม คุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีความสุข ”

ในการปฏิบัติตามนโยบายของแต่ละยุคสมัยของผู้บริหารนั้นมีการทุ่มเท หรือเน้นในบางกิจกรรมมาก ถือเป็นการสนับสนุนตามความรัก ความชอบส่วนตัวของผู้บริหาร ซึ่งอันที่จริงควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมทุกชนิดอย่างเท่าเทียมกัน หรือไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำกันมากนัก ถ้ามีกิจกรรมที่ต้องสนับสนุนมาก ควรมีการแถลงนโยบายให้ชัดเจนว่าจะสนับสนุนกิจกรรมใดก่อนหลังอย่างไร เวลาใด เป็นต้น

6.2.1.2 หน่วยงานที่สังกัด

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ในอดีตของทุกโรงเรียนได้จัดให้วงโยชวาทิตขึ้นตรงต่อสำนักผู้อำนวยการเหมือนกัน แต่ปัจจุบันวงโยชวาทิตไปสังกัดหมวดดนตรี ฝ่ายกิจกรรม และผู้อำนวยการตามลำดับ

งานวงโยชวาทิตนั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูงในการดำเนินการ อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่ถือได้ว่าเป็นหน้า-ตาของโรงเรียนได้อย่างดีอีกกิจกรรมหนึ่ง ในการนำเสนอโครงการที่ใช้งบประมาณสูง เมื่อผ่านหัวหน้าที่ไม่สามารถตัดสินใจได้ หรือชี้แจงรายละเอียดให้คณะกรรมการบริหารเข้าใจไม่ได้ ทำให้ผู้บริหารมองว่าขาดความเหมาะสมในการใช้งบประมาณ บางครั้งต้องรอเรียกครูที่รับผิดชอบวงโยชวาทิตมาชี้แจงเองซึ่งทำให้เสียเวลา จนเมื่องบประมาณหรือโครงการผ่านการอนุมัติ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะเวลาที่เหลือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการได้ หรือบางครั้งเมื่อหัวหน้าไม่สามารถชี้แจงรายละเอียดได้ งบประมาณหรือโครงการนั้นก็ต้องถูกตัดออกไปตามระเบียบการพิจารณา

วงโยชวาทิตในสถาบันการศึกษา ควรจัดระบบการบริหารให้ขึ้นตรงต่อผู้บริหารระดับสูงเพียงขั้นตอนเดียวเท่านั้น โดยไม่ต้องผ่านหัวหน้าหรือหน่วยงานอื่นๆ เพราะเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณสูง ผู้บริหารควรได้รับการรายงานผลการปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ อย่างละเอียดจากครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวงโดยตรง ป้องกันความผิดพลาดทั้งทางจิตใจและงบประมาณ นอกจากนี้เป็นกิจกรรมที่ละเอียดอ่อนแล้ว ยังเป็นงานที่ใช้งบประมาณมาก ซึ่งต้องอาศัยการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงเพียงคนเดียวเท่านั้น

6.2.1.3 จำนวนครูดนตรี

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า จำนวนครูดนตรีที่สอนวงโยชวาทิตแต่ละโรงเรียนมีความหลากหลายไม่เหมือนกัน เช่น บางโรงเรียนมีครู 1 คน, 2 คน และ 4 คน เป็นต้น

การมีครูที่สอนวงโยชวาทิต 1 คน หรือมากกว่านั้น โดยภาพรวมแล้วไม่มีข้อแตกต่างกล่าวคือ ทุกโรงเรียนสามารถมีวงโยชวาทิตเพื่อรับใช้สังคมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เหมือนกัน แต่หากมองในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพทางด้านดนตรีแล้ว ย่อมมีความแตกต่างกัน

มาก เพราะการมีครูคนตรีหรือผู้ช่วยสอนมากกว่านั้นหมายถึงโอกาสของนักคนตรีในการเรียนรู้ และรับประสบการณ์ที่ถูกต้องโดยตรง ทำให้ประหยัดเวลาในการฝึกซ้อม อีกทั้งสามารถพัฒนาสู่ความเป็นมาตรฐานได้อย่างรวดเร็วด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการคัดเลือกครูและผู้ช่วยสอนดังกล่าวให้ตรงสาขาและเหมาะสมกับงานให้มากที่สุด เช่น ความถนัดของครูและผู้ช่วยสอน ทักษะและแนวคิดที่ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกระบวนการกลุ่มดังที่ ฉลอง ภิรมย์รัตน์, (ม.ป.ป.: 2). กล่าวว่า กลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มาร่วมกันสนใจประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นปทัสถาน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน สมาชิกมีการติดต่อเกี่ยวข้องกันและมีบทบาทหน้าที่เป็นแนวทางเดียวกัน

6.2.1.4 จำนวนนักคนตรี

จากการศึกษาพบว่า จำนวนนักคนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน ไม่แตกต่างกันมากนัก จากจำนวนนักคนตรีตามมาตรฐานนิยมในประเทศไทย กล่าวคือ มีนักคนตรีประมาณ 45 – 50 คน จำนวนนักคนตรีในวงโยธวาทิตแต่ละวงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ บางครั้งอาจน้อยกว่า หรือมากกว่ามาตรฐานนิยมก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความเหมาะสมในการบรรเลงของแต่ละโรงเรียนเป็นสำคัญ

6.2.1.5 เครื่องดนตรี

จากการศึกษาพบว่า เครื่องดนตรีของทั้ง 4 โรงเรียน แตกต่างกันชัดเจนตามลำดับ ดังนี้ โรงเรียนเซนต์คาเบรียลมีเครื่องดนตรีสภาพดีมาก จำนวนเพียงพอ โรงเรียนอัสสัมชัญมีเครื่องดนตรีสภาพดี จำนวนเพียงพอ โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงมีเครื่องดนตรีสภาพใช้ได้ค่อนข้างดี จำนวนไม่เพียงพอ และโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีมีเครื่องดนตรีสภาพพอใช้ได้ จำนวนไม่เพียงพอ

ถ้าการสนับสนุนของผู้บริหารหรือโรงเรียนกระทำอย่างต่อเนื่องและถึงเห็นถึงความจำเป็นในอนาคต โดยการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องดนตรีให้สม่ำเสมออย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน หรืออาจเป็นการจัดซื้อครั้งเดียวครบทั้งวง ซึ่งเป็นการลงทุนเพียงครั้งเดียว เพราะอายุการใช้งานของเครื่องดนตรีนั้นอย่างน้อย 12 ปีขึ้นไป ถ้ามีการดูแล จัดเก็บ บำรุงรักษาอย่างดี จะสามารถใช้งานได้มากกว่า 18 ปี สำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้รับความสนใจจากผู้บริหารเท่าที่ควร และไม่ได้รับการสนับสนุนในการซื้อเครื่องดนตรีเป็นเวลาหลายปี เมื่อเครื่องดนตรีที่มีอยู่ชำรุดเสียหาย ไม่มีเครื่องดนตรีหรือหามาทดแทนไม่ทัน เกิดสถานะเครื่องดนตรีเก่าและหมดอายุการใช้งานทั้งวง

6.2.1.6 สถานที่ซ้อมดนตรี

จากการศึกษาสถานที่ฝึกซ้อมดนตรีทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า แตกต่างกันตามสภาพของแต่ละโรงเรียน ทั้งสถานที่ซ้อมนั่งบรรเลงและเดินบรรเลง

ก) สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีนั่งบรรเลง บางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับห้องซ้อมนั่ง

บรรเลง โดยเปิดโอกาสให้ครูดนตรีได้แสดงความคิดเห็นในการสร้างห้องซ้อมและการใช้อุปกรณ์ภายในห้องซ้อมที่ช่วยในการเก็บซับเสียงสะท้อน ทำให้ได้ห้องซ้อมที่เหมาะสม บางโรงเรียนดำเนินการสร้างโดยไม่คำนึงถึงระบบเสียง หรือวางแผนว่าจะใช้ห้องนั้นๆ สำหรับกิจกรรมใด เป็นเหตุให้โรงเรียนนั้นได้ห้องซ้อมดนตรีที่ไม่เหมาะสมทั้งสัดส่วนและระบบเสียง และบางโรงเรียนยังไม่มีห้องซ้อม กล่าวคือ มีเพียงห้องเก็บเครื่องดนตรีเท่านั้น ต้องซ้อมดนตรีตามที่ว่างหรือระเบียงหน้าอาคารเรียน

ข) สถานที่ฝึกซ้อมดนตรีเดินบรรเลง บางโรงเรียนมีสถานที่สำหรับซ้อมดนตรีสนามที่สมบูรณ์แบบตามมาตรฐาน บางโรงเรียนมีเพียงสนามฟุตบอลหรือสนามบาสเก็ตบอลเท่านั้น ซึ่งต้องรอเวลาให้นักกีฬาซ้อมเสร็จก่อน

6.2.2 การจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มุลินธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ในด้านแผนงาน ด้านการรับและคัดเลือกเด็กใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง ด้านการฝึกซ้อม ด้านการแสดง ด้านการประเมินผลกิจกรรม และด้านปัญหาและอุปสรรค

6.2.2.1 แผนงาน

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนมีการวางแผนงานเป็นขั้นตอนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี หรือมากกว่านั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนทั้งผู้บริหาร ครูดนตรี นักดนตรี และเป็นการสร้างแรงจูงใจที่จะมุ่งให้ถึงเป้าหมายที่วางไว้ ทีละขั้นตอนตามลำดับ

เมื่อมีการวางแผนแล้ว สิ่งสำคัญก็คือการสนับสนุนให้เกิดขึ้นตามแผนงานนั้น สำหรับวงโยชวาทิตที่ได้รับการสนับสนุน แผนงานนั้นย่อมเป็นจริงได้ โดยการตรวจสอบและประเมินผลทีละขั้นตอน ให้มีการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ สำหรับวงโยชวาทิตที่มีแผนงานแล้วแต่ไม่ได้รับการสนับสนุน หรือได้รับการสนับสนุนที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติ เช่น การจัดซื้อเครื่องดนตรี การจัดหรือสร้างห้องซ้อม การเลือกอุปกรณ์บางอย่างโดยไม่ปรึกษาครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวง เป็นต้น กรณีเช่นนี้ออกจากแผนงานนั้นไม่สามารถเป็นจริงแล้ว ยังทำให้เกิดความสิ้นเปลืองงบประมาณค่อนข้างมาก อีกทั้งเป็นสาเหตุให้ครูดนตรีหรือผู้วางแผนงานนั้นเกิดความท้อถอยในการทำงานได้เช่นกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าแผนงานจะบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการให้การสนับสนุนของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล เล็งเห็นถึงคุณประโยชน์และความสำคัญของดนตรีอย่างแท้จริง ดังที่อดีตประธานาธิบดีบิล คลินตัน แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีในโรงเรียนเอาไว้ว่า “การเรียนดนตรีใน

โรงเรียนนั้นเป็นการสังสมประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมของความเป็นคนโดยสมบูรณ์ ทั้งในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมมือกัน และการดำรงชีวิตในสังคม” เช่นเดียวกันอดีตประธานาธิบดีจอร์จดี ฟอร์ด แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนวิชาดนตรีในลักษณะเดียวกันว่า “อนาคตของประเทศชาติขึ้นอยู่กับเด็กๆ ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่มีวิชาดนตรีรวมอยู่ด้วย เพราะดนตรีช่วยให้เด็กได้พบกับโลกใหม่ที่อยู่รอบๆ ตัวเขา ทั้งในเรื่องของการประกอบอาชีพ วัฒนธรรมประเพณี ความรอบรู้ ความเพียรพยายาม และความเป็นมนุษย์ที่สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่สลับซับซ้อนได้เป็นอย่างดี” (MENC, 1999: 35)

6.2.2.2 การรับ และคัดเลือกเด็กใหม่

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงนักเรียนให้มาสมัครเข้าวงโยชวาทิต ซึ่งวิธีการอาจจะแตกต่างกันไปบ้างตามความเหมาะสมและความถนัดของครูดนตรี

การประชาสัมพันธ์นั้นเป็นประเด็นแรกที่ครูดนตรีให้ความสำคัญเหมือนกัน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีวิธีการที่แตกต่างกัน แต่ใช้ได้ผลสำหรับสถานที่นั้น แสดงให้เห็นว่า ครูดนตรีสามารถที่จะคิดหาวิธีการดึงดูดความสนใจให้นักเรียนมาสมัครเข้าวงโยชวาทิตได้ตามสภาพที่เหมาะสม เพราะทุกโรงเรียนไม่มีปัญหาเรื่องจำนวนสมาชิก โดยเฉพาะเด็กที่สมัครใหม่

จากศึกษาเรื่องการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนมีวิธีการหลักๆ ที่เหมือนกัน เช่น การสัมภาษณ์ การเขียนใบสมัคร การแบ่งกลุ่ม การเลือกเครื่องดนตรี เป็นต้น

ครูดนตรีที่มีความรู้ความสามารถอย่างเดียวโดยไม่มีประสบการณ์ทางวงโยชวาทิตส่วนใหญ่จะเห็นปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องใหญ่โต แต่สำหรับครูดนตรีที่มีประสบการณ์โดยตรงที่เกี่ยวกับวงโยชวาทิตมาแล้ว ย่อมแก้ไขปัญหาลงมือได้เป็นอย่างดี เพราะการเริ่มต้นที่เหมาะสมในสิ่งต่างๆ เหล่านี้ย่อมมีผลต่อวงดนตรีโดยตรง ทั้งเรื่องทัศนคติต่อดนตรีโดยรวม ต่อครูดนตรี และต่อวงดนตรีด้วย ดังที่ วิกา คงคากุล. (2529: 16-19). ได้กล่าวถึงทัศนคติทางดนตรีว่า “ ทัศนคติทางดนตรีอาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางบวกและทางลบ อีกทั้งทัศนคติทางดนตรีของครู เพื่อน และสมาชิกในครอบครัว ย่อมมีส่วนในการปลูกฝังทัศนคติทางดนตรีของเด็กด้วย ” หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า

ครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวง ต้องเป็นผู้ที่รู้เรื่องราวที่เป็นบริบททางการปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ในวงโยชวาทิตเป็นอย่างดีด้วยสอดคล้องกับ อาทาราห์ เบน-โทวิม และคัลกลาส บอยด์. (Atarah Ben-Tovim & Douglas Boyd, 1985: 26-27) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการเลือกเครื่องดนตรีเอาไว้ 3 ทาง คือ ความเหมาะสมทางด้านร่างกาย ความเหมาะสมทางด้านสติปัญญา และความเหมาะสมทางด้านบุคลิกภาพ เช่น การดูลักษณะของฟัน กราม ริมฝีปาก ช่วงแขน นิ้ว ฝ่ามือ ความสูง-ต่ำ

ลักษณะนิสัย การควบคุมอารมณ์ และบุคลิกทางร่างกายให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีนั้นๆ ครูคนตรี นอกจากเป็นผู้ที่รู้ในเรื่องของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องศึกษาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ดนตรีของเด็กๆ หรือผู้ที่ต้องการฝึกหัดเล่นดนตรีใหม่ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูคนตรีต้องเป็นผู้ตัดสินใจที่จะเลือกเครื่องดนตรีให้กับนักดนตรีที่จะเริ่มฝึกหัดใหม่ ถ้าการเลือกเครื่องดนตรีให้เด็กใหม่ขาดความเหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดผลกระทบในทางลบ เช่น เกิดความเบื่อหน่ายต่อการฝึกซ้อมและการเล่นดนตรี เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเล่นดนตรี เป็นผลกระทบในทางลบอย่างร้ายแรงที่จะแพร่กระจายไปสู่กลุ่มใหญ่ได้ ซึ่งเป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้หวังพัฒนาได้ช้า

6.2.2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนมีวิธีการจัดการเรียนการสอนวงโยชวาทิตที่แตกต่างกันตามสภาพความเหมาะสมและจำนวนครูคนตรีของแต่ละโรงเรียน แต่เนื้อหาสาระในการเรียนนั้นเป็นแนวทางเดียวกัน ภาพรวมคือ โรงเรียนมีวงโยชวาทิตที่รับใช้สังคม สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนได้เหมือนกัน

ก) โรงเรียนที่มีครูคนตรี 1-2 คน มีการจัดการเรียนการสอนเป็นระบบที่สอนน้อง โดยครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระว่าควรเรียนอะไรบ้างในแต่ละวัน และควรทำอะไรได้บ้างใน 1 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน เป็นต้น สิ่งที่ต้องระมัดระวังของครูคนตรีในการใช้ระบบที่สอนน้อง คือ ครูต้องคอยติดตามการเรียนการสอนระหว่างพี่น้องอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อสังเกตการพัฒนาของนักดนตรี หากมีข้อผิดพลาดจะได้ปรับปรุงแก้ไขได้ทันที ทั้งแก้ไขการเรียนของนักดนตรีรุ่นน้องให้ถูกต้องและแก่นักดนตรีรุ่นพี่ในเรื่องของการสอนและวิธีการแก้ปัญหา เพื่อสร้างสมประสบการณ์ให้นักดนตรีรุ่นพี่ในการเป็นผู้ช่วยสอน หรือเป็นผู้นำวงในอนาคตต่อไป กรณีนี้การพัฒนาทางด้านดนตรีของวงค่อนข้างช้า อีกทั้งต้องอาศัยครูคนตรีที่มีทั้งอุดมการณ์ ความรู้ ประสบการณ์ ความเสียสละ การทุ่มเททั้งร่างกายและจิตใจ

ข) โรงเรียนที่มีครูคนตรีมากกว่า 2 คน สามารถจัดการเรียนการสอนโดยครูคนตรี กล่าวคือ หลังจากการรับครูให้ตรงตามความถนัด เช่น ครูสอนเครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง และครูสอนเครื่องประกอบจังหวะ อย่างละ 1 คน แล้วแบ่งหน้าที่ในการสอนให้ตรงตามความถนัด ทำให้วงมีการพัฒนาสู่ความเป็นมาตรฐานทางดนตรีให้เป็นที่ยอมรับได้อย่างรวดเร็ว สิ่งที่ต้องระมัดระวังสำหรับโรงเรียนที่มีครูคนตรีมากกว่า 1 คน คือ นอกเหนือจากการดูที่ความสามารถทางดนตรีแล้วยังต้องพิถีพิถันในเรื่องของอุดมการณ์ ทัศนคติ และแนวคิดทางดนตรีที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย

วงโยชวาทิต เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อมมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับความเกี่ยวข้องที่ได้สัมผัสกับกิจกรรมนี้ โดยส่วนใหญ่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้องโดยตรง คือ นักเรียน และครูผู้สอน ที่ต้องร่วมมือกันทำกิจกรรมนี้ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นลักษณะของการทำงานเป็นกลุ่มที่มีเป้าหมายเดียวกัน มีความสัมพันธ์กัน และปฏิบัติหน้าที่ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับที่ ฉลอง ภริมย์รัตน์, (ม.ป.ป.: 2) ได้กล่าวถึงกระบวนการกลุ่ม ไว้ ดังนี้ กลุ่ม หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมกันสนใจประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นปทัสถาน มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และต่างก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันด้วย โดยมีลักษณะของกลุ่ม ที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีการติดต่อเกี่ยวข้องกัน และมีการปฏิบัติในบทบาทที่เป็นแนวทางเดียวกัน

6.2.2.4 การเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนมีแนวทางในการคัดเลือกบทฝึก บทเพลง เหมือนกัน และกำหนดผังการจัดวงที่แตกต่างกันเล็กน้อย ตามความเหมาะสมกับสภาพของสมาชิกในวงของตนเอง

ก) เรื่องบทฝึกเบื้องต้น ทั้ง 4 โรงเรียนปฏิบัติเหมือนกัน คือ ครูเป็นผู้สร้างบทฝึกขึ้นเอง สำหรับนักดนตรีที่เริ่มฝึกหัดใหม่ เพื่อปูพื้นฐานและเทคนิคทางดนตรีให้ถูกต้อง มีความพร้อมที่จะฝึกตามบทฝึกมาตรฐานต่อไป

ข) เรื่องการเลือกบทฝึก-และบทเพลง มี 3 โรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง กล่าวคือ ครูเป็นผู้เลือกทั้งบทฝึกและบทเพลง โดยการยึดเอาความสามารถของนักดนตรีที่เหมาะสมกับบทเพลงนั้นๆ เป็นหลัก สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น ครูเปิดโอกาสให้นักดนตรีเป็นผู้เลือกบทเพลงเอง โดยครูเป็นผู้แนะนำว่าบทเพลงนั้นๆ มีข้อดี ข้อเสียอย่างไรบ้าง เช่น มีความยากอย่างไร นักดนตรีต้องมีความพร้อมในเรื่องของเทคนิคชนิดใดจึงสามารถเล่นเพลงนั้นๆ ได้ เป็นต้น

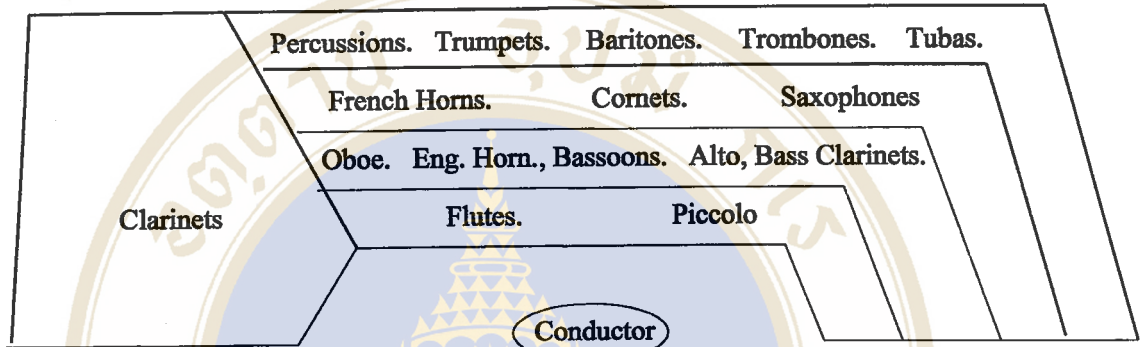
การเลือกบทฝึก-บทเพลงโดยให้นักดนตรีเป็นผู้เลือกนั้น แท้ที่จริงแล้วเมื่อนักดนตรีเลือกมาแล้วครูทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา หรือแนะนำหลักการเลือกเพลง โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งการชี้แนะเหล่านี้คือหลักในการพิจารณาเลือกบทเพลงของครูโดยทั่วไปนั่นเอง เพราะฉะนั้นถ้ามองถึงหลักการเลือกบทเพลงแล้วไม่แตกต่างกัน แต่จะแตกต่างกันที่ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเลือกเพลงนั่นเอง

ค) จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ผังการจัดวงนั่งบรรเลงเป็นแนวทางเดียวกันทุกโรงเรียน

1) ผังการจัดวงนั่งบรรเลงที่ยึดแนวปฏิบัติอันเดียวกัน กล่าวคือ เครื่องดนตรีเสียงสูงจะอยู่แถวหน้าซิดผู้อำนวยเพลง ด้านซ้ายของผู้อำนวยเพลงแถวหน้าเป็นคลาริเน็ต แถวหลังเป็นเครื่องประกอบจังหวะ ด้านขวาผู้อำนวยเพลง แถวหน้าเป็นกลุ่มแซกโซโฟนแถวหลังเป็นกลุ่มเครื่องลม

ทองเหลืองเสียงต่ำ ตรงหน้าผู้อำนวยเพลงที่เป็นแถวกลาง เป็นเครื่องดนตรีระดับเสียงกลาง เช่น ฮอ์น บาริโตน ส่วนแถวหลัง เป็น ทรัมเป็ต และทรอมโบน ซึ่งสอดคล้องกันที่สู่อุบัติการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นิสิต นักศึกษา พ.ศ. 2539 ได้กล่าวถึงการจัดวงนั้บรเพลงไว้ดังนี้

ตารางที่ 38 ผังการจัดวงนั้บรเพลงการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นิสิต นักศึกษา

6.2.2.5 การฝึกซ้อม

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า การฝึกซ้อมไม่แตกต่างกันทั้งเรื่องของตารางและจุดประสงค์ของการซ้อม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 39 ตารางการฝึกซ้อม

เวลา	ประมาณ 2 – 2.30 ชั่วโมง			
	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4
จันทร์ – สุกร์	Private	Part	Section	Band

ช่วงที่ 1 เป็นการซ้อมเดี่ยว เช่น การเตรียมความพร้อมทางดนตรี หรือซ้อมตามที่ครูดนตรีได้กำหนดหรือแนะนำให้นักดนตรีฝึกฝนเพิ่มเติม ซึ่งแต่ละคนอาจจะฝึกไม่เหมือนกัน อีกทั้งเป็นการฝึกให้นักดนตรีได้รู้จักการตรวจสอบความพร้อมของเครื่องดนตรีก่อนบรรเลงทุกครั้ง

ช่วงที่ 2 เป็นการซ้อมรวมกลุ่มย่อย ฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ ตามบทฝึก และฝึกซ้อมบทเพลงที่ได้รับมอบหมาย

ช่วงที่ 3 เป็นการซ้อมรวมกลุ่มใหญ่ ฝึกซ้อมเพลงที่ได้รับมอบหมาย

ช่วงที่ 4 เป็นการซ้อมรวมวง เพื่อฝึกซ้อมบทเพลงต่างๆ

การฝึกซ้อมเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของวงโยชวาทิต ความสำเร็จในการบรรเลงแต่ละครั้งย่อมเกิดจากการฝึกซ้อมที่ดี ถูกต้อง เหมาะสมทั้งขั้นตอน เวลา ตารางการฝึก เป็นการฝึกซ้อมอย่างมีความสุข สนุกสนาน และเป็นการฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมายที่แน่นอน ชัดเจนทุกครั้ง โดยครูคนตรี หรือผู้ควบคุมวงควรเป็นผู้ที่บอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง เป็นการพูดคุยเพื่อสร้างแรงจูงใจ สร้างความพร้อมทางด้านสมาธิในการฝึกซ้อมของนักคนตรีในวงทุกคน ซึ่งก่อให้เกิดความมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม ดังที่ แม็ก เอฟ ดาลบี้. Max F. Dalby. (1993: 60-63). ได้กล่าวถึงจิตวิทยาในการฝึกซ้อมที่ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง สรุปได้โดยสังเขปว่า ในการฝึกซ้อมคนตรินั้นจำเป็นต้องมีการกระตุ้นความสนใจ แรงจูงใจ แบบทดสอบความสามารถทางดนตรี ทั้งในระดับพื้นฐาน ระดับกลาง ระดับสูง ทั้งการแสดง และระเบียบวินัย เป็นต้น

6.2.2.6 การแสดง

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทุกโรงเรียนมีกำหนดการแสดงที่แน่นอน เป็นประจำทุกปี แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ

ก) การแสดงที่เป็นงานประจำภายในโรงเรียน ซึ่งทั้ง 4 โรงเรียนมีงานสำคัญที่ต้องทำการแสดงเหมือนกัน

ข) การแสดงที่เป็นงานจรจากสถาบันต่างๆ จากภายนอกโรงเรียนทั้งที่เป็นงานของสถาบันเอกชน และสถาบันของรัฐบาล หรืองานชุมชนและงานการกุศลต่างๆ

การแสดงนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก การฝึกซ้อมจะไม่มี ความหมายและความสำคัญใดๆ เลย ถ้านักคนตรีที่ว่าวยังไม่มีการจัดการแสดงเลย หรือซ้อมไปแล้วก็ยังไม่รู้ว่าจะได้แสดงหรือไม่ การขาดแผนงานหรือกำหนดการในการแสดงของวงเป็นเรื่องเสียหายอย่างมาก การแสดงของวงควรกำหนดเอาไว้ล่วงหน้า อย่างชัดเจน เช่น ในปีการศึกษานี้ ต้องมีการแสดงนั้บรรเลง 1 ครั้ง ประกวด 1 ครั้ง นอกเหนือจากการร่วมงานสังคมอื่นๆ เป็นต้น การกำหนดการแสดงที่แน่นอน ช่วยทำให้นักคนตรีมีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น

การแสดงหรือการแข่งขัน เป็นแรงจูงใจที่สำคัญสำหรับวัยรุ่น ครูต้องปลูกฝังทัศนคติในการการแข่งขันว่า การแข่งขันจะนำไปสู่การไต่ระดับในการแสดง การแข่งขันระหว่างโรงเรียนนั้นนำไปสู่การพัฒนาความสามารถ สิ่งที่ต้องเน้นย้ำอย่างมาก คือ เป้าหมายของการแข่งขันคือการแสดงที่ดี ไม่ใช่การเอาชนะ และการแข่งขันกับตัวเอง คือ สิ่งที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่ แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 64-66). กล่าวว่า การแสดงนั้นถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของการฝึกซ้อม การที่จะทำให้การแสดงประสบผลสำเร็จนั้นประกอบด้วยหลายประการ เช่น การเลือกบทเพลงให้เหมาะสมกับความสามารถของนักคนตรี การวางแผนตั้งแต่การกำหนดตารางซ้อม จองสถานที่ กำหนดวัน เวลา รายละเอียดค่าใช้จ่ายเรื่องต่างๆ การประชาสัมพันธ์ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และ

ประชาชนทั่วไปและเบนท์เล เซลลาฮามเมอร์, เจมส์ สเวริงเจน, และจอห์น วูดส์. (Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods, 1986: 4). ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการซ้อม หรือ การแสดงในระยะเวลา 1 ปี เอาไว้ว่า วงโยชวาทิตเดินบรรเลง จำนวน 69 คน ควรมีงานระดับชุมชน ประมาณ 19 ครั้ง เช่น การร่วมงานกับการแข่งขันบาสเกตบอล แข่งขันฮ็อกกี้ หรือร่วมงานระดับชุมชนอื่นๆ เป็นต้น และการร่วมแสดงโชว์ประเภทเดินแถวสวนสนาม 2 ครั้ง การร่วมแสดงโชว์ ภาคสนามในการประกวด 4 ครั้ง และเข้าร่วมแข่งขันจริงในระดับจังหวัด 1 ครั้ง

6.2.2.7 การประเมินผลกิจกรรม

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า มี 3 โรงเรียนประเมินผลด้วยครูดนตรีโดยตรง ส่วน อีก 1 โรงเรียนประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบทางดนตรีแบ่งเป็นระดับต่างๆ ซึ่งอยู่ในความดูแลของ ครูดนตรี สำหรับเนื้อหาในการประเมินนั้นทั้ง 4 โรงเรียนไม่แตกต่างกัน

กิจกรรมใดๆ ที่ขาดการประเมินผล ถึงจะประสบความสำเร็จ คงจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเป็นความสำเร็จที่มีระดับและเป้าหมายที่ไม่แน่นอน หรืออาจกล่าวได้ว่า การประเมินผล เปรียบเสมือน เข็มทิศของการเดินทางที่เป็นตัวบังคับหรือควบคุมทิศทางในการเดิน เพื่อการนำไปสู่ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ ซึ่งสอดคล้อง กับที่แม็ก เอฟ ดาลบี้. (Max F. Dalby, 1993: 71-74). ได้กล่าวถึงการประเมินผลทางดนตรีเอาไว้ว่า สิ่งแรกควรดูที่ภาพรวมทั้งหมดก่อนแล้วค่อยมาดูถึงการพัฒนาของนักดนตรี การประเมินผลทาง ดนตรีที่ใช้ระบบการจัดอันดับ โดยให้รางวัลอย่างบริสุทธิ์ธรรมจากการแสดงความสามารถทาง ดนตรีในแต่ละระดับทักษะของแต่ละวง การประเมินโดยใช้ระบบการจัดอันดับเริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477 ถือเป็นแบบแผนที่ดี เพราะเป็นระบบที่ทุกคนยอมรับได้ และประโยชน์ที่ได้จากการใช้ ระบบจัดอันดับคือ สร้างแรงจูงใจ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความรับผิดชอบ การยกระดับมาตรฐาน การแสดง การแสดงวรรณคดีที่มีคุณภาพ การปรับปรุงการเรียบเรียงเสียงประสาน เครื่องดนตรี ปรับปรุงเทคนิคต่างๆ รวมถึงการซ้อมเองที่บ้านมากขึ้นด้วย และมีหลากหลายวิธีการที่ทำให้ วงประสบความสำเร็จอย่างมืออาชีพได้ การชนะการแข่งขันไม่ใช่การวัดครั้งสุดท้ายของความสำเร็จ หรือเงินเดือนสูงๆ ไม่ได้เป็นเครื่องวัดว่าครูมีคุณภาพดี สิ่งสำคัญควรเป็นเรื่องของการสอนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีใจรักดนตรีโดยผ่านประสบการณ์การรวมวง ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่สำคัญของชีวิต ที่ช่วยให้นักดนตรีเหล่านั้นค้นพบศักยภาพทางดนตรี และพัฒนาให้ถึงขีดสูงสุดได้ด้วยตัวเอง

6.2.2.8 ปัญหาและอุปสรรค

ในการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทย่อมต้องมีปัญหาติดตามาด้วยเสมอ มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ การเตรียมการ การวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข หรือการพัฒนา แผนงาน รวมทั้งองค์ประกอบด้านอื่นๆ ด้วย

จากการศึกษาทั้ง 4 โรงเรียน พบว่า แต่ละโรงเรียนมีปัญหาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนี้

1) ปัญหาที่เกิดจากแผนงาน สำหรับครูคนตรีและผู้ดำเนินการนั้นไม่มีปัญหา แต่จะมีปัญหาตรงที่แผนงานนั้นไม่ผ่านการอนุมัติ ไม่สามารถดำเนินการได้ หรือการรอพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารเป็นเวลานานเกินไป เมื่อโครงการผ่านการอนุมัติมาแล้ว เหลือเวลาไม่เพียงพอจึงไม่สามารถดำเนินการได้

ถ้าผู้บริหารให้การสนับสนุนโดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ และความสะดวกในการดำเนินการตามแผนงานนั้นๆ โดยสามารถตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการได้ทุกขั้นตอน ทั้งครูคนตรีและนักคนตรีย่อมมีกำลังใจที่จะทุ่มเท เสียสละอย่างเต็มที่เพื่อให้กิจกรรมบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

โรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุน แบบน่าเป็นห่วง เช่น การจัดซื้อเครื่องคนตรี การจัดห้องซ้อม การจัดห้องพักครูคนตรี ห้องพักทีมงาน หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนตรี โดยไม่ปรึกษาคูคนตรีที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้ได้อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสม เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามแผนงานที่วางไว้ อาจถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เลวร้ายที่สุดในความรู้สึกรู้สึกของครูคนตรีที่ต้องกลักรู้สึกฝืนทน ในการใช้อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสม ไปอีก 10 ถึง 20 ปีทีเดียว อีกทั้งเป็นการบั่นทอนความรู้สึกที่ดีของครูคนตรีทั้งความมุ่งมั่น ความตั้งใจ ความเสียสละ การทุ่มเทให้ลดน้อยถอยลงหรืออาจหมดไปจนทำให้เกิดความท้อแท้ไม่อยากทำงานอีกเลย

2) ปัญหาที่เกิดจากการรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ แต่ละโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ด้วยความสามารถของครูคนตรีเอง ซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่ใช่ปัญหาใหญ่ เช่น การประชาสัมพันธ์ เชิญชวน การแบ่งหรือเลือกเครื่องคนตรีให้เหมาะสมกับเด็ก เป็นต้น

ครูคนตรีที่ผ่านประสบการณ์ทางด้านวงโยวาทิตโดยตรง มักมองปัญหาเหล่านี้ว่าเป็นเรื่องธรรมดา เพราะเกิดความเคยชิน และสามารถแก้ปัญหาได้โดยง่าย สำหรับครูคนตรีที่ขาดประสบการณ์แล้วมักมองว่าเป็นเรื่องใหญ่ เพราะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ หรือแก้ปัญหาไม่ถูกวิธี ทำให้นักคนตรี วงคนตรีมีการพัฒนาที่เชื่องช้า เกิดความสิ้นเปลืองทั้งเวลาและงบประมาณด้วย

3) ปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เกิดจากสถานที่ไม่เอื้ออำนวย เช่น มีเสียงรบกวน หรือเสียงจากการซ้อมไปรบกวนผู้อื่น ห้องซ้อมไม่ได้มาตรฐานพอ เครื่องคนตรีเก่าและชำรุดขาดประสิทธิภาพ อุปกรณ์ประกอบการซ้อมไม่เพียงพอ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ด้วยประสบการณ์ของครูคนตรีแล้วย่อมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทั้งโรงเรียนที่มีครูคนตรีเพียงคนเดียวหรือมากกว่า โดยการสร้างระบบที่สอนเนื่อง สำหรับโรงเรียนที่มีครูคนตรีคนเดียว ถึงแม้ว่าการพัฒนาทางดนตรีอาจช้าไปบ้าง แต่ก็ได้ประโยชน์ด้านอื่นมาทดแทน เช่น ทำให้นักคนตรีเกิดความรัก ความผูกพัน ความ

สามัคคี ต่อนักดนตรีด้วยกันและต่อวงดนตรีด้วย เป็นการปลูกฝังให้รุ่นพี่ที่จบไปแล้วเกิดความคิดว่า ยังมีหน้าที่ต้องกลับไปหารุ่นน้อง และกลับไปช่วยเหลือวงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

4) ปัญหาที่เกิดจากการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง ทุกโรงเรียนสามารถ สร้างปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และพัฒนาปัญหาที่เกิดจากสิ่งเหล่านี้ให้เกิดความเหมาะสมกับวงของตนเองได้เป็นอย่างดี

ครูดนตรีที่มีประสบการณ์ทางด้านวงโยชวาทิตจะสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

5) ปัญหาที่เกิดจากการฝึกซ้อม โดยมากเกิดจากองค์ประกอบของห้องซ้อมและอุปกรณ์ การซ้อมไม่สมบูรณ์ สถานที่ฝึกซ้อมภาคสนามต้องสลับกับการฝึกซ้อมของนักกีฬา และจำนวนครูดนตรีน้อยเกินไป

อุปสรรคที่เกิดจากการฝึกซ้อม ส่วนมากเกิดจาก การขาดอุปกรณ์ สื่อ สถานที่ซ้อม จำนวนครูไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัญหาที่ครูดนตรีไม่สามารถแก้ไขได้ ผู้บริหารควรดูแลสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้เกิดความเหมาะสม เพื่อให้กิจกรรมนี้ดำเนินไปอย่างราบรื่น อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูดนตรี นักดนตรีด้วย

6) ปัญหาที่เกิดจากการแสดง การเดินทางต้องประสบกับปัญหาการจราจรติดขัด ต้องนอนค้างคืนที่โรงเรียนเพื่อความพร้อมเพรียง เครื่องดนตรีเก่า ชำรุด ไม่ครบองค์ประกอบในการบรรเลง ทำให้ขาดประสิทธิภาพและคุณภาพในการแสดง

7) ปัญหาที่เกิดจากการประเมินผลกิจกรรม ครูดนตรีได้ประเมินผลกิจกรรมตลอดเวลาที่มีการซ้อม การแสดง และมีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตลอดเวลา

ครูดนตรีทุกคนเป็นนักประเมินผลโดยธรรมชาติ เพราะเมื่อสอนแล้วต้องติดตามผล ช่วยเหลือให้นักดนตรีปฏิบัติได้ตามที่ครูสอน ถ้าไม่ได้ครูดนตรีต้องหาทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา

8) ปัญหาอื่นๆ ที่สามารถสรุปได้ เช่น ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร เหมือนกิจกรรมอื่นๆ (แล้วแต่ความชอบของผู้บริหาร) การขาดเครื่องมือในการซ่อมแซมเบื้องต้น ร้านซ่อมเครื่องดนตรีมีน้อย ห้องดนตรีไม่เป็นเอกเทศ ระบบการบริหารที่ต้องผ่านขั้นตอนในการตัดสินใจหลายระดับทำให้เกิดความล่าช้า หรือผิดพลาดได้ง่าย ค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมอบรมสัมมนา หรือการซื้อบัตรชมการแสดงดนตรีรายการต่างๆ ราคาแพงสำหรับครูดนตรี การไปดูงานต่างประเทศ เป็นต้น

โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูดนตรีได้พัฒนาตนเอง เช่น การซ่อมเครื่องดนตรีเบื้องต้น ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการอบรม สัมมนา โดยเฉพาะค่าบัตรการเข้าชมการแสดงดนตรีรายการต่างๆ การดูงานที่เกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิตทั้งในและต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาครูดนตรี ที่ส่งผลถึงการพัฒนาของวงโดยตรงด้วยเช่นกัน

9) ปัญหาที่เกี่ยวกับผู้บริหาร

ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน หรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ไม่เท่าเทียมกัน

ผู้บริหารบางโรงเรียนเล็งเห็นว่าต้องใช้งบประมาณเพื่อการเรียนการสอนก่อน กิจกรรมต่างๆ นั้นต้องมาทีหลัง เมื่อไม่มีงบประมาณอย่างน้อยที่สุดก็ควรมีคำตอบจากผู้บริหารบ้าง เพื่อให้เป็นความหวังกับครูดนตรี ยังดีเสียว่าการนิ่งเฉย ไม่แสดงให้รู้ว่าคิดอะไร อย่างไร หรือจะทำอย่างไรต่อไป เป็นต้น หรือการที่ผู้บริหารที่ถือตนเป็นสำคัญแต่ผู้เดียว ด้วยการจัดการให้ครูดนตรี ต่างๆ เช่น จัดซื้ออุปกรณ์ให้โดยปรึกษาคณะอื่นๆ (พนักงานขาย) มาให้ และมักจะเป็นอุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมหรือตรงกับความต้องการของครูดนตรี ทำให้การทำงานของครูดนตรีเกิดอุปสรรคขึ้นทันที ผู้บริหารที่ไม่เข้าใจเรื่องดนตรีจะมองเรื่องเหล่านี้ว่าเป็นเรื่องเล็กๆ แต่สำหรับครูดนตรีนั้นถือเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก เพราะผลที่ตามมาในภายหลังคือ ครูดนตรีเกิดความท้อแท้ เสียกำลังใจ ไม่อยากทำงาน ยังมีบุคคลอื่นคอยพูดเหน็บแนมให้ผู้บริหารฟังบ่อยๆ จนเกิดความเชื่อว่าเป็นจริง โดยไม่ยอมพิสูจน์ข้อเท็จจริงใดๆ เป็นต้น

10) ปัญหาที่เกี่ยวกับครูทั่วไป

ครูทั่วไปไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยชวาทิต

ครูส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนให้นักเรียนเล่นดนตรีเพราะชอบอ้างว่าทำให้เสียการเรียน โดยครูเหล่านี้ลืมนึกไปว่า ถ้าเด็กไม่เล่นดนตรีแล้ว เด็กจะเอาเวลาเหล่านั้นไปเที่ยวกับเพื่อน เล่นเกม หรือชักชวนกันไปในทางเสื่อมเสียต่างๆ ได้ บางครั้งการไปแสดงในเวลาเรียนยังถูกนับว่าขาดเรียน ต้องมาติดตามเนื้อหากันเองภายหลัง โรงเรียนควรมีการดูแลนักเรียนที่ต้องเสียสละเพื่อโรงเรียนเหล่านี้บ้าง เช่น จัดครูมาสอนเสริมในด้านวิชาการ เป็นต้น

11) ปัญหาที่เกี่ยวกับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่กลัวว่าจะเสียการเรียน ไม่อยากให้เล่นดนตรีเพราะพ่อแม่ไม่ชอบเป็นภาระต้องคอยรับ-ส่ง บ้านอยู่ไกลมาก เป็นต้น

นักเรียนที่เล่นดนตรีส่วนมากการเรียนจะคงระดับเดิม หรือไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก สิ่งที่น่าสังเกตและผู้ปกครองควรให้ความสำคัญอย่างมาก คือ การเล่นดนตรีนั้นถึงแม้การเรียนของนักเรียนอาจลดระดับลงบ้าง แต่สุขภาพจิตของนักเรียนดีกว่า มีความสุข ได้ผ่อนคลายความเครียดที่เด็กสะสมมาจากการเรียนวิชาการทั้งวัน เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคัมรู้จักการเสียสละ การใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นในสังคัม มีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่สังคัมที่ใหญ่ขึ้นได้อย่างมั่นใจทั้งตัวนักเรียน และตัวผู้ปกครองด้วย เป็นต้น

12) ปัญหาที่เกี่ยวกับครูดนตรี

ปัญหาเรื่องห้องทำงานของครูดนตรีและทีมงานวงโยชวาทิต ตู้เก็บเอกสาร โน้ตเพลง

และอุปกรณ์ประกอบการซ้อมต่างๆ ไม่เพียงพอ

ครูมีชั่วโมงสอนเยอะ อีกทั้งต้องทำหน้าที่อื่นๆ ด้วย เช่น ครูคู่ชั้น สอนลูกเสือ หรือทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

การพัฒนาของวงที่มีครูดนตรีเพียงคนเดียวยิ่งล่าช้ามาก ถ้าหากครูดนตรีมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบอื่นๆ ด้วย ทำให้เวลาในการเตรียมตัวเพื่อซ้อมดนตรีไม่มี การซ้อมจึงขาดประสิทธิภาพ บางคนโตะนั่งทำงานกับห้องดนตรีอยู่กันคนละที่ไม่สะดวกต่อการเตรียมการดังกล่าว

13) ปัญหาที่เกี่ยวกับนักดนตรี

เรื่องการนับเวลาเรียนของครูประจำชั้น และครูประจำวิชา เมื่อไปแสดงในวันและเวลาที่มีการเรียนการสอน การเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนควรจัดสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้เป็นสวัสดิการสำหรับนักดนตรีของโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ เสียสละ เพื่อโรงเรียน สร้างขวัญ กำลังใจและความเชื่อมั่นให้กับนักเรียนที่จะเข้ามาเป็นนักดนตรีรุ่นใหม่สืบทอดต่อๆ กันไป

14) ปัญหาที่เกี่ยวหน่วยงานที่สังกัด

ปัญหาเรื่องการอำนวยความสะดวกของหัวหน้างาน

การให้กิจกรรมวงโยทวาทิตส์สังกัดหน่วยงานต่างๆ ผ่านหลายขั้นตอนกว่าจะถึงผู้บริหารระดับสูง การติดต่อสื่อสารระหว่างครูดนตรีกับผู้บริหารระดับสูงเกิดความคลาดเคลื่อน เกิดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่ราบรื่น หรือบางครั้งต้องยกเลิกงานนั้นไป

15) ปัญหาที่เกี่ยวกับเครื่องดนตรี

ปัญหาในการสั่งซื้อเครื่องดนตรีใหม่ เช่น โรงเรียนจัดซื้อเครื่องดนตรีให้ไม่ตรงตามความต้องการเพราะไม่ได้ปรึกษาครูดนตรี และราคาเครื่องดนตรีมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานะของเศรษฐกิจตลอด

ปัญหาเรื่องอุปกรณ์สูญหาย เช่น เครื่องดนตรี และอุปกรณ์ประกอบการซ้อมบางอย่าง

โรงเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ มักจะประสบกับปัญหาเรื่องเครื่องดนตรีเก่า และชำรุดมากใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ หรือใช้งานไม่ได้

16) ปัญหาที่เกี่ยวกับสถานที่ฝึกซ้อม

ปัญหาเรื่องห้องซ้อมที่ไม่เป็นเอกเทศ เช่น มีการใช้ในกิจกรรมอย่างอื่นด้วย

ปัญหาเรื่องห้องซ้อมที่เป็นกระจกทำให้เสียงสะท้อนมาก และสัดส่วนของห้องซ้อมไม่เหมาะสม เช่น มีเสา 2 ต้น อยู่กลางห้องทำให้การจัดวงไม่ได้สัดส่วน

17) ปัญหาที่เกี่ยวกับศิษย์เก่า

ปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนของศิษย์เก่า เช่น ผู้บริหารไม่เข้าใจเจตนาที่ดีของศิษย์เก่า

18) ปัญหาอื่นๆ

- ปัญหาที่เกี่ยวกับการซ่อมบำรุง เช่น ต้องรอการอนุมัติซ่อมเป็นเวลานาน อุปกรณ์บางอย่างไม่มีอะไหล่สำรอง ช่างซ่อมมีจำนวนน้อย โรงเรียนขาดอุปกรณ์การซ่อมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
- ปัญหาในการจัดอบรมพิเศษ เช่น เวลาที่จัดตรงกับเวลาเรียนปกติ และใช้เวลาหลายวัน จึงไม่สามารถเข้าร่วมได้ ค่าใช้จ่ายสูง เพราะวิทยากรมาจากต่างประเทศ

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์เรื่อง การศึกษาการจัดวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ในด้านการศึกษาสภาพ และด้านการจัดวงโยชวาทิต ประเด็นต่างๆ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.3.1.1 ข้อเสนอแนะในการจัดวงโยชวาทิต ควรดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) แผนงาน ผู้ควบคุมวงควรทำแผนการปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนที่ชัดเจนอย่างน้อย 1 ปี หรือมากกว่า เพื่อแสดงให้ผู้ที่ต้องรับผิดชอบระดับสูงมองเห็นภาพรวมที่สามารถปฏิบัติงานได้ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการอนุมัติเงินงบประมาณนั่นเอง
- 2) การรับและการคัดเลือกเด็กใหม่ ควรทำให้เป็นประจำทุกปี เช่น กำหนดให้ชัดเจนว่าจะรับเด็กใหม่ช่วงใดของปีการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์และให้มีการแสดงของวงก่อนการรับสมัครเด็กใหม่ ถือเป็นประเพณีที่นักดนตรีต้องแสดงอย่างสุดฝีมือ เพื่องานนี้และควรจัดให้ยิ่งใหญ่ที่ต้องนับเป็นผลงานการแสดงของวงด้วย เป็นต้น
- 3) กิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนการสอนวงโยชวาทิต เป็นกิจกรรมกลุ่มใหญ่ ควรทำให้เป็นระบบที่ชัดเจน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติ เช่น ระบบที่สอนน้อง เป็นต้น และโดยเฉพาะโรงเรียนที่มีครูดนตรีเพียงคนเดียว ที่ต้องอาศัยนักเรียนรุ่นพี่ หรือศิษย์เก่า เป็นผู้ช่วยในการสอนเด็กใหม่ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะทัศนคติและแนวคิดที่รุ่นพี่ต้องเป็นผู้สืบทอดให้รุ่นน้องค่อยๆ กันไป
- 4) บทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง ครูดนตรีควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน โดยคำนึงถึง นักดนตรี เครื่องดนตรีและงบประมาณ เป็นต้น
- 5) การฝึกซ้อม ควรทำตารางการฝึกซ้อมประจำวันให้ชัดเจน โดยการแบ่งเวลาการฝึกซ้อมเป็นช่วงๆ เช่น ซ้อมเป่าเสียงยาวกีนาทึ เป่าบันไดเสียงกีนาทึ เป็นต้น ฝึกให้รุ่นพี่เป็นผู้นำการฝึกซ้อมด้วย เป็นการพัฒนานักดนตรีรุ่นพี่เพื่อการสืบทอดระบบที่สอนน้องต่อไปด้วย

6) การแสดง ใน 1 ปีการศึกษา ควรให้มีการแสดงที่สำคัญๆ อย่างน้อย 2 ครั้ง อาจเป็นการนั่งบรรเลง หรือเดินบรรเลงตามความเหมาะสม เช่น การแสดงคอนเสิร์ตเพื่อประชาสัมพันธ์ในการรับสมัครเด็กใหม่ประจำปี การแสดงดนตรีสนามในพิธีเปิดกรีฑาประจำปีของโรงเรียน เป็นต้น

7) การประเมินผล นอกจากครูดนตรีต้องติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในวงอย่างใกล้ชิดแล้ว ควรจัดให้มีการประเมินผลอย่างมีระบบ เพื่อให้เป็นกระบวนการที่ชัดเจนมุ่งสู่ความเป็นมาตรฐานในอนาคตได้

6.3.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1) ควรจัดอบรมสัมมนาเรื่อง การจัดวงโยชวาทิตสำหรับผู้บริหารของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารได้มีความเข้าใจถึงศาสตร์และศิลป์ในการบริหารวงโยชวาทิตของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

2) ควรสนับสนุนให้ครูดนตรีได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น ส่งเข้าร่วมอบรมสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการตามความเหมาะสม และโดยเฉพาะการได้ชมการแสดงดนตรีครั้งสำคัญ (ค่าบัตรเข้าชมราคาสูงมากสำหรับครูดนตรี) ช่วยให้ครูดนตรีได้รับประสบการณ์และเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีพลังในการสร้างงานต่อไป

3) รัฐบาลควรจัดให้เครื่องดนตรีทุกชนิดเป็นอุปกรณ์ประกอบการศึกษาที่สามารถลดหย่อนภาษีเป็นกรณีพิเศษสำหรับ โรงเรียนที่ต้องการและสนับสนุนอย่างจริงจัง

4) ควรจัดอบรมสัมมนาเรื่อง การซ่อมเครื่องดนตรีเบื้องต้น และระดับสูง เพราะร้านซ่อมเครื่องดนตรีในประเทศไทยมีจำนวนน้อยมาก

6.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ควรมีการวิจัยหัวข้อต่างๆ เพื่อศึกษาข้อมูลและปัญหาต่างๆ ของวงโยชวาทิต ได้แก่เรื่องต่อไปนี้

- 1) การจัดวงโยชวาทิต ในโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
- 2) บทบาทของผู้บริหารต่อการพัฒนาของวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3) บทบาทของครูดนตรีต่อการพัฒนาของวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 4) ปัจจัยที่ส่งผลให้วงโยชวาทิตในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาประสบความสำเร็จ
- 5) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดวงโยชวาทิตในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

- การศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป). กรุงเทพมหานคร : ธีระการพิมพ์
เกษม รักษาเคน. (2543). ศึกษาการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติเครื่องลมไม้ โปรแกรมวิชาดนตรี
ศึกษาตามหลัก: กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล.
- ไชแสง สุขะวัณณะ. (2541). สังคีตนิยมว่าด้วยเครื่องดนตรีของวงดุริยางค์. พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
เครื่องดนตรีในวงโยชวาทิต. (ม.ป.ป.). เอกสารทางวิชาการ.
- โครงการสหวิทยาเขต 4 โรงเรียน. (2542). ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มูลนิธิเซนต์คาเบรียล
แห่งประเทศไทย, ไม่ปรากฏเลขหน้า)
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2542.
- คีตราชนัน. (2542). รวมบทเพลงพระราชานิพนธ์ เนื่องในวโรกาสวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
6 รอบ 5 ธันวาคม.
- เจริญใจ บุญหัด และคนอื่นๆ. (2525). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. พิมพ์
ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: จงเจริญการพิมพ์.
- จำเนียร ช่างโชติ และคนอื่นๆ. (ม.ป.ป.). ทฤษฎีการเรียนรู้.
- จิรศักดิ์ กติกาวงศ์. (2530). ความเป็นมาของวงโยชวาทิต. ถนนวนดนตรี, 1(4), 24
ฉลอง ภิมย์รัตน์. (ม.ป.ป). กระบวนการกลุ่ม. คู่มือประกอบการเรียนวิชาศึกษา
ชลาสินธุ์ มโนมัยพิบูลย์. (2529). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 1(1), 40-42.
_____ . (2529). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 1(5), 82-84.
_____ . (2530). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 1(8), 80-81.
_____ . (2530). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 1(9), 74-75.
_____ . (2530). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 1(10), 78-79.
_____ . (2530). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 1(11), 82-83.
_____ . (2530). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 2(1), 78-79.
_____ . (2531). มาตรฐานเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนวนดนตรี, 2(5), 21-22.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2543). พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538). พฤติกรรมกรรมการสอนดนตรี. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต ครูทางคะ. 18 กุมภาพันธ์ 2545. หัวหน้าฝ่ายกิจกรรมโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง. สัมภาษณ์.
- ประพจน์ สาโรวาส. 5 เมษายน 2545. ครูดนตรีโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง. สัมภาษณ์.
- ทศนา แจมมณี. (2544). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2528). การวางแผน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนาคาร แพทย์วงษ์. (2541). การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยชวาทิตใน โรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2534). ดนตรีสำหรับเด็ก 1. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2537). ดนตรีสำหรับเด็ก 2. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2537). วิธีการสอนดนตรีของ Zoltan Kodaly. วารสารเพลงดนตรี, 1(2), 6-16.
- _____. (2542). การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของคาร์ล ออร์ฟ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรภัทร์ ยงวานิชจิต. 1 มิถุนายน 2544. ผู้ดูแลและควบคุมวงโยชวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญ. สัมภาษณ์.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2537). โยชวาทิตวิชาการวิชาชีพถ้าไม่ได้รับการส่งคายนาทบทุนแก้ไขจัดการ ทำนุบำรุงไว้ความสูญสลายจะตามมา. วารสารเพลงดนตรี, 1(3), 113-115
- พิทักษ์ คชวงษ์. (2539). สุนทรภู่ผู้ปราดเปรื่องเรื่องดนตรี. วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 15(1), 91-100.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2538). เอกสารการสอนชุดวิชาการระบบการเรียนการสอน เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน หน่วยที่ 1-8. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2540). เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เลิศศักดิ์ รักสุขจิต. 5 เมษายน 2545. ครูดนตรีโรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สัมภาษณ์.
- สวัสดิ์ เงินเข้ม. (ม.ป.ป.). คู่มือการจัดการวงโยชวาทิตในสถานศึกษา. ส่วนหนึ่งของวิชาดนตรีศึกษา และกีฬานันทนาการ
- สวัสดิ์ เงินเข้ม และสุกรี จรกรรม. (2540). ย้อนยุคการประกวดวงดุริยางค์-โยชวาทิตพ.ศ. 2500-2518. สุจิตร์ นนศ. 40 การประกวดวงโยชวาทิตซึ่งด้วยพระราชทานฯ.
- สุกรี เจริญสุข. (2537). แตรและแตรวงของชาวสยาม. วารสารเพลงดนตรี, 1(1), 32.
- _____. (2541). ดนตรีตะวันตกในประเทศไทย. วารสารเพลงดนตรี, 5(12), 23-30.
- _____. (2534). ปรัชญาและความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับดนตรี. วารสารเพลงดนตรี, 10(1), 39-40.
- สมยศ นาวิก. (2536). การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สมศักดิ์ พนเสาวภาคย์. (2541) การศึกษาเพื่อพัฒนาการสอนการฝึกปฏิบัติของวงใหญ่เรื่องเพลง โหมโรงร่มเกล้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุดแดน สุขเกษม. (2542). แตรวงชาวบ้านกับการรับใช้สังคม : กรณีศึกษาคณะถนอมศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2543). เอกสารประกอบการสอนวิชา ดศน 580 การสอนเครื่องดนตรีตะวันตก สำหรับครูดนตรี. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศตวรรษสม โภช. (2544). 100ปีคณะภราดาเซนต์คาเบรียลในประเทศไทย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรรณเทพ หาญกล้า. (2539). โรงเรียนเอกชน: การศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ สถาบันการวิจัยภาษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิชัย ขวานิชจิต. 1 มิถุนายน 2544. ครูคนตรีโรงเรียนอัสสัมชัญ. สัมภาษณ์.
- วิรัตน์ เลียงสมบุรณ์. (2541). การเรียบเรียงเพลงสำหรับวงโยชวาทิต. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ที่.พี.พรินท์ จำกัด.
- วิภา คงคากุล. (2529). ความสำคัญของดนตรีต่อสังคม. ถนนดนตรี, 1 (1), 34-36.
- _____. (2529). ดนตรีศึกษา: ความเข้าใจในธรรมชาติของดนตรี. 1 (3), 21.
- _____. (2530). ดนตรีศึกษา: ผลของการเรียนรู้. 1 (5), 16-19.
- วิญญูชัย ภาคิธง. 5 เมษายน 2545. ครูคนตรีโรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สัมภาษณ์.
- วีรนาถ ธรรมทานนท์. 8 มิถุนายน 2544. ครูคนตรีโรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สัมภาษณ์.
- วีรวัฒน์ ไชยสุริยา. 5 เมษายน 2545. ครูคนตรีโรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สัมภาษณ์.
- ถนอมศักดิ์ เลื่อนประไพ (บรรณาธิการ). (2538). วัชรสมโภชอาสนวิหารอัสสัมชัญ 1919-1994. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- หลุยส์ โบวีโน. (ม.ป.ป.). ประวัติศาสตร์ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล. (สุรเดช วิสุทธีวรรณ, ผู้แปล). มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2534). หลักและเทคนิคการวางแผน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุรักษ์ บุญแจ. (2539). วงโยชวาทิตกองทัพเรือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ สถาบันการวิจัยภาษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อารีย์ สุขะเกษ. (2528). วงโยชวาทิต. เอกสารประกอบการอบรม สัมมนาวงโยชวาทิต. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 24-26 มิถุนายน 2528.
- อรวรรณ บรรจงศิลป์. (2538). การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัสสัมชัญประวัติ. (2541). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อุดมศึกษา.
- Ben-Tovim Atarah and Boyd Douglas. (1985). The Right Instrument for you Child. London: Hazell Watson & viney Ltd.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Dalby Max F.. (1993). Band Rehearsal Techniques. Illinois: The Instrumentalist Publishing Company.

Foster Robert E.. (n.d.) Multiple-Option Marching Band Techniques. Third edition.

Music Educator National Conference. (1999). Teaching Music. Virginia: MENC.

Shellahamer Bentley, Swearingen James, & Woods Jon . (1986). The Marching Band Program. Oskaloosa: L.C. Barnhouse Company.

Yamaha Band Cycle. (2000). ฉบับที่ 1 ประจำเดือน เมษายน – มิถุนายน 2543.

Yamaha Band Cycle. (2001). ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กรกฎาคม – กันยายน 2544.

<http://www.pearldrums.com/mpcddbass.jpg>

<http://www.pearldrums.com/mpcptom.jpg>

http://www.pearldrums.com/01_mp/csdffx214_lrg.jpg

<http://www.pearldrums.com/mpccalum.jpg>

<http://www.pearldrums.com/chamdram.asp>

<http://www.pearldrums.com/snare.asp>

<http://www.yamaha.com/cgi-win/webcgi.exe/DsplyModel/?gMPC00006CARRIER+SYSTEMS>

<http://www.yamaha.com/cgi-win/webcgi.exe/DsplyModel/?gMPC00006FIELDCORPS+TOMS>

http://www.musichouse.co.th/band-instruments/brass/bass_trombone.html

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

เรื่อง

“ การศึกษาการจัดวงโยธวาทิต
ของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต
มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ”

1. สำหรับครุคนตรี

1.1 แผนงาน ได้วางแผนการอย่างไรบ้าง เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในการฝึกสอนวงโยธวาทิต

1.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต

- วิธีการรับเด็กใหม่ทำอย่างไรบ้าง มีวิธีการประชาสัมพันธ์อย่างไร
- สถานที่ในการเรียนและฝึกซ้อมเป็นอย่างไร
- สื่อที่ใช้ประกอบมีประเภทไหนบ้าง
- อุปกรณ์มีความพร้อมในด้าน สภาพ จำนวน คุณภาพ ใดบ้าง
- วิธีการสอนเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นมีวิธีการอย่างไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว
- มีวิธีการสอนกลุ่มย่อยอย่างไรบ้าง
- มีวิธีการสอนรวมวงนั่งบรรเลงอย่างไร มักจะพบปัญหาในการซ้อมรวมวง ใดบ้าง แล้วแก้ปัญหาอย่างไร
- มีวิธีการสอนรวมวงเดินบรรเลงอย่างไร มักจะพบปัญหาในการซ้อมรวมวง ใดบ้าง แล้วแก้ปัญหาอย่างไร
- มีการวางแผนให้นักดนตรีได้แสดง หรือออกงานอย่างไร

- ทำอย่างไรถึงจะทราบว่านักดนตรีคนไหนอ่อน-เก่ง แล้วช่วยเหลืออย่างไรบ้าง
- มีวิธีการเลือกบทฝึกสำหรับนักดนตรีใหม่อย่างไร
- มีวิธีการเลือกบทเพลงสำหรับบรรเลงออกงานอย่างไร

1.3 หน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย เช่น งานสอนปกติ กิจกรรมชมรม ครูประจำชั้น ครูผู้
ชั้น ลูกเสือ เป็นต้น

2. นักดนตรี,นักเรียน,ผู้ปกครอง และครูอื่นๆ

สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ,พูดคุยหรือสนทนา เพื่อเป็นการเก็บข้อมูล ในประเด็นดังกล่าว คล้ายๆ กับการสัมภาษณ์ครูดนตรี

ภาคผนวก ข

ประวัติโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต

1. ประวัติโรงเรียนอัสสัมชัญ

โรงเรียนอัสสัมชัญ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 26 ซอยเจริญกรุง 40 ถนนเจริญกรุง เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 เป็นโรงเรียนอันดับแรกของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยบาทหลวงกอลมเบต์ (เจ้าอาวาสวัดอัสสัมชัญ) เริ่มด้วยรักเรียน 12 คน ต่อมาเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2428 ได้มีพิธีเปิดเรียนไม่ใช้เป็นโรงเรียน มีนักเรียน 33 คน พอถึงสิ้นปีมีนักเรียน 75 คน ปีต่อมามีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 130 คน บาทหลวงกอลมเบต์เห็นว่าต้องขยายอาคารเรียน จึงได้ถวายฎีกาไปถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และยกบุญเรียบบรรดาพ่อค้า วาณิช ทั้งชาวไทยและต่างประเทศในกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2430 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯทรงวางศิลาฤกษ์อาคารใหม่ เมื่อทรงจับก้อนศิลาฤกษ์ได้ตรัสว่า “ให้ที่นี่ถาวรมั่นคงสืบไป” อาคารใหม่(ตึกเก่า) หลังนี้ได้สร้างสำเร็จบริบูรณ์ใน พ.ศ. 2433

ในปี พ.ศ. 2443 มีนักเรียนถึง 400 คน บาทหลวงกอลมเบต์ติดต่อบอกความช่วยเหลือด้านบุคลากรจากคณะภราดาเซนต์คาเบรียล ณ ประเทศฝรั่งเศส และในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2444 ภราดา 5 ท่าน โดยการนำของภราดามาร์ติน เดอตูร์ส์ ภราดาอาเบล ภราดาคาเบรียลฟาเรตตี ภราดาออกุสติ ในจำนวนนี้มีภราดาฮีแลร์รวมอยู่ด้วย ได้เดินทางถึงกรุงเทพฯ เข้ารับช่วงงานและหน้าที่ต่อจากบาทหลวงกอลมเบต์ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2469 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ทรงเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียน ในวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2486 โรงเรียนได้รับการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2489 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เสด็จฯ ทรงเยี่ยมโรงเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ในขณะนั้นโรงเรียนอยู่ในช่วงปิดภาคเรียน

ในปี พ.ศ. 2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการแสดงคอนเสิร์ต ณ หอประชุมสุวรรณ สมโภช วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2502 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงาน “วชิรสมโภช” เฉลิมฉลองครบรอบ 75 ปีของโรงเรียน ในวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2507 เปิดการแข่งขันฟุตบอลจูนิตรครั้งแรก ณ สนามสุขาสาศักดิ์กรีฑาสถานแห่งชาติ ระหว่าง

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย และโรงเรียนอัสสัมชัญ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดตึก ฟ. ฮีแลร์ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2515 สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ในรัชกาลที่ 7 เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการแสดงละครเรื่อง “ อานุกาพแห่งความเสียดสละ ” ณ หอประชุมสุวรรณสมโภช

เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2527 สมเด็จพระสันตปาปา จอห์น ปอล ที่ 2 เสด็จเยือนประเทศไทย นับเป็นมหามงคลสมัยครบรอบ 100 ปี แห่งโรงเรียนอัสสัมชัญ คณะนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญได้ร่วมแปรภาพและอักษรที่สนามศุภชลาศัย กรีฑาสถานแห่งชาติ สมเด็จพระสันตปาปา จึงทรงเสกศีลาฤกษ์ตึกอัสสัมชัญ 100 ปี ในวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2528 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์พร้อมด้วยพระสวามี ทรงเปิดตึกอัสสัมชัญ 100 ปี ในงานสมโภชอัสสัมชัญ 100 ปี วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2529 พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนุดามาตุ ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จทอดพระเนตรการแสดงโขมตอน สมโภชพระราม ในงานสมโภชอัสสัมชัญ 100 ปี ณ หอประชุมสุวรรณสมโภช

วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2530 พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนุดามาตุ เสด็จทอดพระเนตรการแสดงนาฏดุริยางค์ไทย ในรายการโขมอัสสัมชัญเพื่อตึกสยามมินทร์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2530 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานงานเฉลิมฉลองวโรกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนครบรอบ 100 ปี (15 สิงหาคม พ.ศ. 2430) และทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมศิลาฤกษ์อาคารเรียนหลังใหม่ของโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถมศึกษา วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2536 สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เสด็จทรงประกอบพิธีเททองหล่อ พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่โรงเรียนอัสสัมชัญเป็นผู้จัดสร้างเป็นที่ระลึกในโอกาสครบรอบ 80 ปีของกิจการลูกเสือไทย วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ฯพณฯ พลเอกพิจิตร กุลละวณิชย์ องคมนตรีให้เกียรติเป็นประธาน ในพิธีเปิดศูนย์คอมพิวเตอร์โรงเรียนอัสสัมชัญ

วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2536 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดงานเฉลิมฉลอง หิรัญสมโภช และเปิดตึกหิรัญสมโภชโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถมศึกษา วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2537 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในศุภวาระสมโภช ครบ 108 ปี โรงเรียนอัสสัมชัญ

วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2540 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานทรงเปิดค่ายลูกเสือโรงเรียนอัสสัมชัญ ณ ค่ายลูกเสืออัสสัมชัญ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2542 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการแสดง โขนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชพิธีมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ตอนทศกัณฐ์ลงสวน – สีดาผูกคอ – ยกรบ ณ หอประชุมสุวรรณสมโภช

วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2543 พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จทรงเปิดงาน “CGA Fair” จัดโดยสมาพันธ์สมาคมศิษย์เก่า สถาบันในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ระเบียบการและข้อปฏิบัติสำหรับนักเรียนผู้สมัครเข้าเป็นนักดนตรี A.C. Band ปีการศึกษา 2001

ลักษณะของวงดนตรี

วงดนตรี A.C. Band มีชื่อเต็มว่า “Assumption College Band” ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2454 โดย ภราดาหลุยส์ โนบิรอง มีการพัฒนาการและสืบทอดศิลปวิทยาการดนตรีอย่างต่อเนื่อง นับแต่วันก่อตั้งถึงปัจจุบันรวมเวลาได้ 90 ปี

เครื่องดนตรีของวง A.C. Band ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. Woodwind Instruments หรือกลุ่มเครื่องลมไม้ ประกอบด้วย Flute, Piccolo, Oboe, Bassoon, Clarinet, Saxophone. etc.
2. Brass Instruments หรือกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ประกอบด้วย Trumpet, Cornet, French horn, Trombone, Euphonium, Tuba etc.
3. Percussions หรือกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ประกอบด้วย Drums, Timpani, xylophone, Glockenspiel, Vibraphone etc.

รูปแบบการบรรเลงของวงดนตรีประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. Concert Band คือ การนั่งบรรเลงเพลงต่างๆ เพื่อการฟังดนตรีโดยเฉพาะ
2. Marching Band คือ การบรรเลงดนตรีในรูปแบบของการเดินแถว แปรขบวน

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการทำกิจกรรมดนตรี

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทั่วไปได้สมัครเข้ามาเป็นนักดนตรีของโรงเรียน ได้เรียนรู้ฝึกฝนทักษะทางด้านสังคีตศิลป์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. เพื่อให้สมาชิกในวงดนตรีได้รู้จักการเล่นดนตรีที่มีคุณค่า และมีคุณภาพอย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล

3. การเล่นดนตรีร่วมกันขออย่างเป็นเอกภาพ เป็นการฝึกให้มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

4. การเล่นดนตรีในรูปแบบของนั่งบรรเลง และ เดินบรรเลง เป็นการฝึกการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ความคิด สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของนักเรียนในวัยนี้ได้เป็นอย่างดี

5. ประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้สมัครได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีลักษณะนี้ จะมีส่วนส่งเสริมให้สมาชิกที่จบออกไป รู้จักการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพต่อไปในสังคม คติพจน์ประจำวง A.C. Band คือ

เป็นนักดนตรี
รู้จักเสียสละ

ฟังมีวินัย
มานะอดทน

ตั้งใจฝึกซ้อม
ฝึกฝนวิชา

พร้อมด้วยใจรัก
พัฒนาดนตรี

คุณสมบัติทั่วไปของผู้สมัคร

1. ต้องเป็นนักเรียนรุ่นปัจจุบันของโรงเรียนอัสสัมชัญ
2. ต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากผู้ปกครอง
3. ผู้สมัครต้องไม่มีโรคประจำตัว ที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกหัดดนตรี
4. ต้องมีความรักดนตรี อดทน เสียสละ และรับผิดชอบ
5. ต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย ไม่ประพฤติดีกฎข้อบังคับของโรงเรียน และสามารถ

ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของวงได้

6. ต้องเป็นผู้ที่สามารถซ้อมดนตรีได้ตามเวลาที่กำหนดไว้
7. ต้องเป็นผู้ที่มีความระมัดระวังในการใช้และรักษา รับผิดชอบต่อเครื่องดนตรีที่เล่น

การพิจารณาคัดเลือกเครื่องดนตรี

สำหรับผู้ที่ไม่เคยเล่นเครื่องดนตรีประเภทดังกล่าวมาเลย ผู้สมัครควรทำความรู้จัก หาข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดนตรีที่ตนต้องการเล่น เพราะเครื่องดนตรีแต่ละอย่างจะมีลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะตัว แตกต่างกันไป การพิจารณาเลือกเครื่องดนตรีที่จะให้เล่นนั้น ทางวงจะดูที่คุณสมบัติของตัวผู้สมัครด้วย เช่น ดูจากความชอบ พื้นความสามารถทางร่างกาย ลักษณะภูมิปัญญาทั่วไป และทางดนตรี เป็นต้น สำหรับผู้ที่เคยเล่นเครื่องดนตรีประเภทนี้มาแล้ว ทางวงจะจัดให้มีการทดสอบความสามารถก่อนทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ หลังจากนั้นจึงค่อยพิจารณาความเหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีในวงต่อไป

ขั้นตอนการสมัคร

1. ส่งใบสมัครได้ที่ห้องดนตรี หรือที่ ภายในวันที่
2. ให้มารายงานตัว วันที่.....เวลา.....ที่ห้องดนตรี A.C. Band ชั้น 1 ตึกกอลมเบต
สิ่งที่ต้องนำมาด้วยในวันฝึกซ้อมสำหรับผู้สมัครเครื่องเป่า
(สำหรับผู้ที่ไม่เคยเล่นเครื่องดนตรีประเภทนี้มาก่อน)

1. ขลุ่ย (Recorder)
2. สมุดใส่โน้ต
3. โน้ตแบบฝึกหัด (รับได้ที่ห้องดนตรี A.C. Band)

สิ่งที่ต้องนำมาด้วยในวันฝึกซ้อมสำหรับผู้สมัครเครื่องประกอบจังหวะ

1. ไม้กลอง (ขนาดตามที่กำหนด)
2. สมุดใส่โน้ต
3. โน้ตแบบฝึกหัด (รับได้ที่ห้องดนตรี A.C. Band)

ขั้นตอนการฝึกหัดโดยทั่วไป

1. การคัดเลือกเครื่องดนตรีตามคุณสมบัติความเหมาะสมของผู้เล่น
2. การฝึกหัดเพื่อบรรจุเข้าเป็นดนตรีจริงให้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือน
3. หลังจากได้รับการบรรจุแล้วก็ซ้อมตามระบบวงต่อไป

วันเวลาในการฝึกซ้อม

1. ช่วงปิดภาคเรียน (เดือนเมษายนและตุลาคม) เช่น ช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อนประมาณ วันที่ 1-30 เมษายน เวลา 13.00-15.00 น. เป็นต้นไป (ช่วงบ่ายของกิจกรรมภาคฤดูร้อน) หยุดวันเสาร์, อาทิตย์ และวันหยุดราชการ เป็นต้น
1. ช่วงเปิดเรียน ซ้อมหลังเลิกเรียน วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 16.10 – 17.30 น.
2. หากมีการฝึกซ้อมพิเศษจะมีการแจ้งให้ทราบเป็นการล่วงหน้า

การฝึกซ้อมดนตรีไม่ใช่สิ่งยากเย็นอย่างที่หลายคนคิด
ท่านจะได้พบและรู้จักกับ “ดนตรี” ในอีกมุมมองหนึ่งที่สวยงาม
ประสบการณ์อันมีค่าที่นักเรียนทุกๆ ไปน้อยคนนักที่จะได้สัมผัส
เชิญท่านลองมาฝึกและเล่นดนตรีกับพวกเราเนะครับ

ห้องดนตรี A.C.Band โทรศัพท์ ต่อ 710

ใบสมัครเข้าเป็นนักดนตรี A.C.Band โรงเรียนอัสสัมชัญ ปีการศึกษา 2001

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....

(ชื่อภาษาอังกฤษ).....อายุปี

ปัจจุบันศึกษาอยู่ชั้นห้อง.....เลขที่.....

เลขประจำตัว.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

.....

.....

โทรศัพท์

ติดรูปถ่าย

เครื่องดนตรีที่ประสงค์จะเล่น

1.	2.	3.
----	----	----

ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในการเป็นนักดนตรี พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของวงดนตรี และจะเป็นนักดนตรีที่ดีในวงดนตรีต่อไป ขอสมัครเป็นนักดนตรีวง A.C. Band โรงเรียนอัสสัมชัญ ตั้งแต่วันที่.....เดือนพ.ศ.....

ลงชื่อ

ผู้สมัคร

ข้าพเจ้า (นาย,นาง)

ผู้ปกครองของ (นาย,ค.ช.

มีความเข้าใจในกิจกรรมดนตรี และยินดียินยอมให้เด็กในความปกครองของข้าพเจ้าสมัครเป็นนักดนตรีวง A.C. Band มา ณ ที่นี้

ลงชื่อ

ผู้ปกครอง

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

2. ประวัติโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ตั้งอยู่เลขที่ 565 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 เป็นสถานบันการศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ด้วยท่านบาทหลวงกอลมเบต์ผู้ก่อตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญชราภาพลงจึงแสวงหาผู้ที่สืบทอดกิจการโรงเรียน กระทั่งท่านสามารถติดต่อกับวชคณะเซนต์คาเบรียลจากประเทศฝรั่งเศสมาดำเนินการต่อไป โดยมีเจษฎาจารย์มาร์ติน เดอ ดูร์ส เจษฎาจารย์อีแลร์ และคนอื่นๆ รวม 5 ท่าน เดินทางจากประเทศฝรั่งเศสมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2444 ท่านได้มอบหมายให้คณะภราดาเซนต์คาเบรียลเข้ามาบริหารโรงเรียนตั้งแต่ พ.ศ. 2445 เป็นต้นมา การจัดการเรียนการสอนรุดหน้าทันสมัยเป็นที่นิยมของคนทั่วไป โดยอาศัยเอกลักษณ์การปลูกฝังระเบียบวินัย ความเป็นสุภาพชน มิได้มุ่งความรู้แต่เพียงด้านเดียว

ต่อมาเมื่อจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น สถานที่เรียนไม่พอรองรับความต้องการของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานมาเรียน เจษฎาจารย์มาร์ติน เดอ ดูร์สจึงดำริที่จะเปิดสาขาเป็นแห่งที่สอง ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 สงบลงในปี พ.ศ. 2461 ท่านเจษฎาจารย์มาร์ติน เดอ ดูร์ส และคณะที่ปรึกษาได้รับข้อเสนอจากท่านบาทหลวงบรัวซา อธิการโบสถ์นักบุญฟรังซิสซาเวียร์ (Reverend Father Broizat the Priest of Saint Francis Xavier Church in Samsen) เสนอให้ที่ดินบริเวณถนนสามเสนเป็นสถานที่ก่อสร้าง ท่านจึงได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2463 โดยมีนายเกอแลง (Mr. Be'quelin City Engineer) เป็นวิศวกรออกแบบ ตัวท่านเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการก่อสร้าง

ในปี พ.ศ. 2463 ขณะที่ดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนอยู่นั้น ท่านเจษฎาจารย์มาร์ติน เดอ ดูร์สและคณะของท่านได้เปิดโรงเรียนทำการสอน โดยใช้บ้านของนายเบอร์ลี (Berli House) เป็นโรงเรียนชั่วคราว มีนักเรียนทั้งสิ้น 141 คน และหลังจากได้ดำเนินการก่อสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ ทำพิธีเปิดอาคารในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2464 (ค.ศ. 1921) และเปิดใช้ทำการสอนเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2465 ตึกที่สร้างเสร็จนี้ได้รับขนานนามว่า ตึกแดง

ในช่วงทศวรรษแรก ระหว่างปี พ.ศ. 2463-2472 เป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สภาพบ้านเมืองค่อนข้างลำบาก ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเรียนมากขึ้นเป็นกลุ่มนายทหารและข้าราชการ จำนวนนักเรียนในปีแรก 141 คน อธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์มาร์ติน เดอ ดูร์ส พ.ศ. 2463 - 2469 และเจษฎาจารย์เฟรดเดอริก ยัง พ.ศ. 2469 - 2475

ระหว่างปี พ.ศ. 2473 - 2482 เป็นช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง บ้านเมืองมีประชาธิปไตยมากขึ้น อธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์ฮิวเบิร์ต พ.ศ. 2575 - 2581 และเจษฎาจารย์

เฟรดเดอริก ยัง พ.ศ. 2481 – 2484 ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2583 – 2592 เป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 บ้านเมืองมีปัญหาการเมืองกับรัฐบาลฝรั่งเศส ราคาสินค้าต่างต้องหลบไปพำนักในต่างประเทศชั่วคราว ราคาสินค้าชาวสเปนและชาวไทยมีบทบาทในการดูแลโรงเรียนมากขึ้น อธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์ เทโอฟาน เวนาร์ด พ.ศ. 2484 - 2487 ท่านเป็นคนไทยคนแรก และเจษฎาจารย์ออลอยซิอุส อาจารย์ใหญ่คนแรก คือ มาสเตอร์เรียว โรจนเสรี ในปี พ.ศ. 2486 กระทรวงศึกษาธิการปิดโรงเรียนทั่วกรุงเทพฯ เนื่องจากการระดมทิ้งระเบิดของเครื่องบินรบฝ่ายพันธมิตร ท่านอธิการเทโอฟานต้องพำนักเรียนซึ่งเป็นเด็กประจำและเด็กกำพร้าที่โรงเรียนอุปการะ ไปที่อำเภอศรีราชา เปิดทำการสอนชั่วคราวที่นั่นจนถึงสงคราม

ระหว่างปี พ.ศ. 2493- 2502 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 อธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์ม่งฟอร์ด โรซารีโอ พ.ศ. 2490 – 2496 และเจษฎาจารย์ยอห์น แมรี พ.ศ. 2496 – 2498 และเจษฎาจารย์ฮิวเบิร์ต พ.ศ. 2498 – 2504 อาจารย์ใหญ่ คือ มาสเตอร์สมัย ชินะผา พ.ศ. 2499 – 2505 ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2503 – 2512 เป็นช่วงพัฒนาประเทศสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมีหลักสูตรการศึกษาใหม่ พ.ศ. 2503 เริ่มเปลี่ยนระบบ 4-6-2 เป็นระบบ 7-3-2 (ป. 1 – 4 , ม. 1 – 6 และ ม. 7 – 8) ม. 8 เปลี่ยนเป็น ม.ศ. 5 อธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์ม่งฟอร์ด โรซารีโอ พ.ศ. 2504 – 2509 และเจษฎาจารย์โยฮัน สันสนยุท พ.ศ. 2509 – 2511 อาจารย์ใหญ่ ราคดาอาจิม มาริประสิทธิ์ พ.ศ. 2506 – 2508 และราคาประทีป ม. โกมลมาศ พ.ศ. 2508 – 2523

ระหว่างปี พ.ศ. 2513 – 2522 เป็นยุคที่การศึกษาก้าวสู่หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2521 เปลี่ยนระบบเป็น 6-3-3 (ม.ศ. 5 เปลี่ยนเป็น ม. 6) อธิการโรงเรียนคือเจษฎาจารย์มาร์ติน ประทีป โกมลมาศ พ.ศ. 2511 – 2517 เจษฎาจารย์ อำนวย ปิรันรัตน์ พ.ศ. 2517 – 2520 เจษฎาจารย์มีศักดิ์ ว่องประชาคุณ พ.ศ. 2520 – 2526 อาจารย์ใหญ่คือ ราคาประทีป ม. โกมลมาศ พ.ศ. 2508 – 2523

ระหว่างปี พ.ศ. 2523 - 2532 เป็นช่วงของการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา เริ่มมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารและการเรียนการสอนอธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์อำนวย ปิรันรัตน์ พ.ศ. 2526 – 2528 เจษฎาจารย์บัญชา แสงหิรัญ พ.ศ. 2528 – 2534 อาจารย์ใหญ่คือ มาสเตอร์ชนะ ธนสมบูรณ์ พ.ศ. 2523 – 2539

ระหว่างปี พ.ศ. 2533 - 2542 เป็นช่วงก่อนเปลี่ยนศตวรรษมีการเปลี่ยนกระบวนการบริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีบทบาทช่วยเหลือราคามากขึ้น เติมนักเรียนจนครบ 50 ปี เน้นกระบวนการคุณภาพในการวางแผน อธิการโรงเรียน คือ เจษฎาจารย์ อรุณ เมธเศรษฐ พ.ศ. 2534 – 3540 เจษฎาจารย์วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ พ.ศ. 2540 – ปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่

คือ มาสเตอร์ชนะเลิศ ชนสมบูรณ์ พ.ศ. 2523 – 2539 และภราดาสุรกิจ ศรีสราญกุลวงศ์ พ.ศ. 2539 – 2542

ปัจจุบันโรงเรียนเซนต์คาเบรียล เป็นสถานศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปัจจุบัน ภราดาวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ ดำรงตำแหน่งผู้รับใบอนุญาตและอธิการ ภราดาพรเทพ นามกร ดำรงตำแหน่งรองอธิการและหัวหน้าฝ่ายธุรการ – การเงิน และภราดา ดร.อนุศักดิ์ นิธิภัทรภรณ์ ดำรงตำแหน่งรองอธิการและหัวหน้าฝ่ายบริการ วัตถุประสงค์ของโรงเรียนคือเพื่อให้นักเรียนที่มีคุณภาพแก่เยาวชน และพัฒนาให้เป็นคนมีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปัจจุบันมีนักเรียน 4,558 คน ภราดา 4 คน ครู 266 คน พนักงานต่างๆ 125 คน มีอาคารเรียน 8 หลัง อาคารประกอบ 2 หลัง ห้องเรียนจำนวน 980 ห้อง และห้องประกอบการเรียนหมวดวิชาต่างๆ กว่า 30 ห้อง สนามกีฬาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง 4 สนาม พร้อมสระว่ายน้ำ และอาคารจอดรถได้คันจุ 200 คัน

โรงเรียนจัดการศึกษา โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น ให้ความสำคัญของการรู้จักการเรียนและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อาศัยแหล่งทรัพยากรสำคัญ คือ ห้องสมุดซึ่งจัดหนังสือหลากหลายประเภท ห้องโสตทัศนศึกษา เน้นการปฏิบัติจริงจากห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการหมวดวิชาต่างๆ และการฝึกภาคสนาม การจัดกิจกรรมเสริม ทั้งด้านวิชาการ การกีฬา ดนตรี ศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้อาศัยพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน จัดการฝึกอบรมทั้งระยะสั้นและระยะยาว การศึกษาดูงานจากแหล่งความรู้ การทัศนศึกษาเยี่ยมชมกิจการ โรงเรียนต่างๆ ที่มีแนวปรัชญา การศึกษาเฉพาะด้านที่หลากหลาย การส่งเสริมการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก

ใบสมัครเข้าวงโยชวาทิต

รับใบสมัครวันที่

เลขที่สมาชิก

(เฉพาะเจ้าหน้าที่)

ข้าพเจ้า ด.ช.

เลขประจำตัว.....ชั้น / ผลการเรียนภาคเรียนสุดท้าย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ถนน.....ตำบล / แขวง.....

อำเภอ / เขตจังหวัดรหัสไปรษณีย์

หมายเลขโทรศัพท์

ประวัติการศึกษาทางดนตรี (ถ้ามี)

ขอสมัครเป็น นักดนตรีวงโยชวาทิต
 นักแสดงวงโยชวาทิต

และจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของวงโยชวาทิตทุกประการ

ลงชื่อผู้สมัคร

(.....)

..... / /

คำอนุญาตจากผู้ปกครอง

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว)

เป็นผู้ปกครองของ ด.ช.อนุญาตให้นักเรียนในความดูแล
 ของข้าพเจ้าเข้าร่วมการฝึกซ้อมและการแสดงในโอกาสต่างๆ ของวงฯ ตามที่ผู้ควบคุมวงฯ กำหนด

ครูประจำชั้น รับทราบ

ลงชื่อครูประจำชั้น
 / /

รูปถ่าย 1 นิ้ว
 ถ่ายไว้ไม่เกิน
 6 เดือน

3. ประวัติโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เป็นสถาบันการศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นเป็นลำดับที่ 8 ของมูลนิธิ
 คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจ เลขที่ 30 หมู่ 3 แขวงบางไผ่ เขตบาง
 แคน กรุงเทพมหานคร 10160 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เกิดขึ้นด้วยความดำริของท่านภราดาผู้ใหญ่ที่
 ประารถนาให้มีโรงเรียนของภราดาคณะเซนต์คาเบรียลในจังหวัดธนบุรี เพื่อจัดการศึกษาให้แก่
 กุหลาบตร ฝึกฝนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ คุณธรรม และความดี กอปรกับในขณะนั้นโรงเรียนอัสสัมชัญ
 และโรงเรียนเซนต์คาเบรียล มีนักเรียนไปสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก แต่โรงเรียนทั้งสองไม่

สามารถสนองความต้องการของผู้ปกครองได้ทั้งหมด ธรรมเนียมโรงเรียน, ร่าง. (2542: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ตั้งนั้นภราดาจอห์น แมรี อธิการเจ้าคณะแขวงในขณะนั้น และท่านภราดาฮีแลร์จึงได้ติดต่อปรึกษาหารือกับคุณ ไถง สุวรรณทัต ซึ่งเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนอัสสัมชัญ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดธนบุรี และอดีตนายกเทศมนตรีเทศบาลนครธนบุรี ซึ่งขณะนั้น กำลังเปิดโครงการจัดสรรที่ดินขนาดใหญ่แห่งแรกของประเทศไทย ในเขตอำเภอภาษีเจริญ และอำเภอหนองแขม จังหวัดธนบุรี คุณไถง สุวรรณทัต จึงได้บริจาคที่ดินจำนวน 56 ไร่ 1 งาน 9 ตารางวา ให้ แก่มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างโรงเรียน ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2504 กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้เปิดดำเนินการสอนได้ เป็นปีการศึกษาแรก มีนักเรียนทั้งหมด 97 คน ในภาคเรียนที่ 3 มีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 123 คน โดยมีภราดาอาร์ชีเนียว อานเกล อินฟานเต เป็นอธิการคนแรก และภราดามาร์ติน ประทีป โกมลมาศ เป็นครูใหญ่คนแรก มีครูทั้งหมด 5 คน ธรรมเนียมโรงเรียน, ร่าง. (2542: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีได้พัฒนาการด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยมีคณะภราดาหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันเป็นผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

- พ.ศ. 2505 ภราดาอินเคอส์ฟอง โขมาเรีย อธิการลำดับที่ 2
- พ.ศ. 2508 ภราดาฟิลิป อำนวย ปิ่นรัตน์ อธิการลำดับที่ 3 ประมาณ 3 เดือน (ไปรับตำแหน่งอธิการเจ้าคณะแขวง) ภราดาแอนดรู อารมณ วรรณศิลป์ เป็นอธิการลำดับที่ 4
- พ.ศ. 2511 ภราดาวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ อธิการลำดับที่ 5 และกระทรวงได้รับรองวิทยฐานะโรงเรียน ปี พ.ศ. 2515
- พ.ศ. 2517 ภราดาบัญชา แสงหิรัญ อธิการลำดับที่ 6
- พ.ศ. 2521 ภราดาสมพงษ์ ศรีสุระ ผู้อำนวยการลำดับที่ 7 ปี พ.ศ. 2523 เริ่มมีเพลงมาร์ชอัสสัมชัญธนบุรี เป็นเพลงประจำโรงเรียน แต่เดิมในยุคแรกๆ นั้น ใช้เพลงมาร์ชเซนต์คาเบรียล(เพลงโรงเรียนเซนต์คาเบรียล) ต่อมาได้ใช้เพลงมาร์ชอัสสัมชัญ (เพลงโรงเรียนอัสสัมชัญ) พ.ศ. 2525 ก่อตั้งวงดนตรีไทย โดยมีมาสเตอร์ทวี ปัญญา เป็นผู้วางแผนและควบคุมการสอน พ.ศ. 2526 มอบหมายให้มาสเตอร์ทวี ปัญญา เป็นผู้วางแผนก่อตั้งวงโยชวาทิต รวมทั้งเป็นผู้ดูแลควบคุมฝึกซ้อมเช่นเดียวกัน
- พ.ศ. 2527 ภราดามีศักดิ์ ว่องประชานุกูล ผู้อำนวยการลำดับที่ 8 สนับสนุนกิจกรรมดนตรี และวงโยชวาทิตมากมาย ดังปรากฏในประวัติวงโยชวาทิต
- พ.ศ. 2535 ภราดาอานันท์ ปรีชาวุฒิ ผู้อำนวยการลำดับที่ 9
- พ.ศ. 2541 ภราดาเลอชัย ลวสุต ผู้อำนวยการลำดับที่ 10 ธรรมเนียมโรงเรียน, ร่าง. (2542:

ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้สนับสนุนกิจกรรมวงโยชวาทิต โดยให้ทำการเริ่มรื้อฟื้นวงโยชวาทิตขึ้นใหม่

ใบสมัครวงโยชวาทิต

เข้าเจ้า ค.ช. นามสกุลชื่อเล่น

เลขประจำตัว ชั้น เกรดเฉลี่ย วัน / เดือน / ปี เกิด

อายุปี โรคประจำตัว ที่อยู่ปัจจุบัน

โทรศัพท์ E-mail

บิดา ชื่อ..... นามสกุล ที่อยู่

..... โทรศัพท์ E-mail

มารดา ชื่อ..... นามสกุล ที่อยู่

..... โทรศัพท์ E-mail

ขอสมัครเข้าเป็นนักดนตรีวงโยชวาทิต โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยข้าพเจ้ายินดีปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนและกฎของวงโยชวาทิตทุกประการ

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ปกครอง

เหตุผลที่สมัคร

ทราบข่าวการรับสมัครจาก

4. ประวัติโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ตั้งอยู่เลขที่ 419/1389 หมู่ 5 ถนนเทพารักษ์ ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นสถาบันการศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นเป็นลำดับที่ 14 ของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย โดยมีปณิธานร่วมกัน ดังนี้

“เราชาวอัสสัมชัญ
ต้องตั้งมั่นในคุณธรรมของศาสนา
Copyright by Mahidol University

ต้องเชื่อมั่นในคุณค่าและศักดิ์ศรีของคน
 ต้องมุ่งมั่นในความเป็นเลิศด้านวิชาการ
 ต้องยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม ”

โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ก่อตั้งขึ้นมาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2521 บนเนื้อที่ 14 ไร่ 3 งาน 54 ตารางวา ซึ่งเป็นที่ดินที่ นายวิชัย มาลีนนท์ ประธานกรรมการบริษัทเทพารักษ์ที่ดินจำกัด ได้บริจาคให้แก่มูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พร้อมเงินจำนวน 3 ล้านบาท เพื่อให้มูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงขึ้น ซึ่งในขณะนั้นภราดาวิริยะ ฉันทวโรดม ดำรงตำแหน่งเป็นอธิการเจ้าคณะเซนต์คาเบรียลแขวงประเทศไทย และท่านได้มอบให้ สถาปนิกเขียนแบบแปลนสมบูรณ์ในเนื้อที่ดังกล่าว เริ่มแรกเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 รวม 8 ห้องเรียน มีครูสอน 15 คน นักเรียนทั้งสิ้น 371 คน มีภราดาประทีป ม.โกมลมาศ เป็นเจ้าของ และผู้รับใบอนุญาต ภราดาบัญชา แสงหิรัญ เป็นผู้จัดการ นายปรีชา บุญญะสิทธิ์ เป็นครูใหญ่อยู่ใน ความควบคุมดูแลของภราดาวิริยะ ฉันทวโรดม อธิการเจ้าคณะเซนต์คาเบรียลแขวงประเทศไทย ใน ขณะนั้น ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 574 ถนนเทพารักษ์ อ. เมือง จ. สมุทรปราการ

ปัจจุบัน โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 73 ห้องเรียน ภราดาศักดา กิจกเจริญ เป็นผู้อำนวยการ นายชัยวัน พรประสิทธิ์ เป็นครูใหญ่ตั้งอยู่บนเนื้อ ที่ 20 ไร่ 1 งาน 27 ตารางวา ที่เลขที่ 419/1389 หมู่ 5 ต. เทพารักษ์ อ. เมือง จ. สมุทรปราการ 10270 มี อาคารใหญ่ 6 หลัง ใช้เป็นอาคารเรียน 3 หลัง อาคารอำนวยการ 1 หลัง อาคารกิจกรรมเสริม 1 หลัง หอประชุมและโภชนาคาร 1 หลัง

ใบสมัครนักเรียนวงโยชวาทิต

โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง

ชื่อ นามสกุลอายุชั้น
 วัน / เดือน / ปี เกิด ที่อยู่ปัจจุบัน

โทรศัพท์

บ้าน

บิดา

มารดา

กิจกรรมที่โรงเรียน

- เรียนพิเศษ จันทร์ – ศุกร์
- เรียนพิเศษวันเสาร์
- อื่นๆ

เวลาที่ถึงโรงเรียน

- เวลากลับบ้าน
- มีรถมารับ
 - กลับรถโรงเรียน

ภาคผนวก ค

คำศัพท์และศัพท์ทางดนตรี

- Allegro** หมายถึง อัตรารวดเร็ว
- Ancient Times** หมายถึง สมัยโบราณที่อยู่ในช่วงก่อนศตวรรษที่ 15
- Andante** หมายถึง อัตรารวดช้า
- Arpeggios** หมายถึง โน้ตตัวที่ 1, 3, 5 ของคอร์ดที่เล่นเรียงกันทีละตัวตามลำดับจากต่ำไปสูง หรือจากสูงไปต่ำ มักจับด้วยโน้ตตัวแรก เพื่อให้ครบช่วงเสียงคู่แปด
- Articulation** หมายถึง การควบคุมลักษณะของเสียงที่เป็นการแสดงรายละเอียดของการบรรเลงโน้ตแต่ละตัว ในแง่ของความดังเบา ความสั้นยาว เสียงเชื่อม เสียงขาด เป็นต้น
- Bagpipe** ปี่ของชาวสก็อต ที่นิยมใช้ในศตวรรษที่ 11
- Balance** หมายถึง เสียงสมดุล เสียงเพลงทุกแนวที่ถูกปรับให้มีความดัง-เบา ผสมกลมกลืนกันอย่างไพเราะ
- Ballet** หมายถึง การแสดงบนเวทีรูปแบบหนึ่ง ตัวละครต้องเป็นนักเต้นบัลเลต์และมีความสามารถในการสื่อความรู้สึกด้วยสีหน้าท่าทาง มักมีเรื่องราวหรือมีการดำเนินเรื่อง ส่วนประกอบที่สำคัญ คือ ดนตรี เสื้อผ้า และฉาก
- Basset horn** หมายถึง เครื่องดนตรีที่นิยมใช้ในศตวรรษที่ 18
- Bombard** หมายถึง เครื่องดนตรีระดับเสียงเทนเนอร์หรือเสียงเบสในตระกูล โอ โบ สมัย ค.ศ. 1288
- Chamber Music** หมายถึง วงดนตรีขนาดเล็กมีจำนวนนักดนตรีประมาณ 3 – 8 คน
- Concert band** หมายถึง วงดนตรีที่นำบรรเลง
- Contra-bassoon** หมายถึง เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงต่ำสุดของกลุ่มบาซูน
- Cornu** หมายถึง เครื่องดนตรีตระกูลทรัมเป็ตในกองทหาร โรมันสมัยโบราณ
- Duet** หมายถึง บทเพลงสำหรับนักดนตรี 2 คน
- Double-reed Instruments** หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทลิ้นคู่
- Double stroke** หมายถึง เทคนิคชนิดหนึ่งสำหรับการตีกลองเล็ก
- Double time** หมายถึง เทคนิคชนิดหนึ่งสำหรับการตีกลองเล็ก
- Dynamics** หมายถึง ความเข้มของเสียง เสียงที่มีความเข้มมากก็จะดังมาก เสียงที่มีความเข้มน้อยจะเบาตามสัดส่วน
- Eb Soprano Cornetto** หมายถึง เครื่องดนตรีสมัยจอห์น ฟิลลิป ซูซา

- Fife** หมายถึง เครื่องดนตรีตระกูลขลุ่ยที่ใช้ในศตวรรษที่ 11
- Funeral** หมายถึง การเกี่ยวกับการศพ เช่น การฝังศพ พิธีฝังศพ งานศพ แท้ศพ ขบวนแห่ศพ กองฟืน สำหรับปลงศพ เมรุปลงศพ
- Hand drum** หมายถึง กลองมือที่ใช้ในสมัยโบราณ
- Intonation** หมายถึง ความแม่นยำ หรือความเที่ยงตรงในการสร้างระดับเสียงที่ถูกต้อง รวมถึงการสร้างคุณภาพเสียงที่ดีด้วย เป็นคำที่ใช้กับการปฏิบัติเครื่องดนตรีและการขับร้อง
- Kettle-drum** หมายถึง กลองทิมปานีที่เริ่มใช้ในสมัย ค.ศ.1426
- Lip slur** หมายถึง การเป่าโดยใช้ริมฝีปากช่วยบังคับเสียง
- Lituus** หมายถึง เครื่องดนตรีตระกูลทรัมเป็ตในกองทัพโรมันสมัยโบราณ
- Long tone** หมายถึง การเป่าเสียงยาว
- Moderato** หมายถึง อัตรารวดปานกลาง
- Opera** หมายถึง ละครร้องชั้นสูงในระดับคลาสสิกของชาวตะวันตก ถือเป็นสุดยอดของงานศิลปะ เพราะเป็นการรวมศิลปะแขนงต่างๆ ไว้ด้วยกัน นอกจากนี้เนื้อหาที่เข้มข้นทางดนตรีและ ความสามารถในการขับร้อง ได้แก่ การแสดง การแต่งเวที การออกแบบเสื้อผ้า และ เทคนิคพิเศษอื่นๆ
- Paradiddle** หมายถึง เทคนิคชนิดหนึ่งสำหรับการตีกลองเล็ก
- Part** หมายถึง การแบ่งกลุ่มตามชนิดของเครื่องดนตรี เพื่อแยกกันฝึกซ้อม เช่น กลุ่มทรัมเป็ต กลุ่มแซกโซโฟน กลุ่มกลอง เป็นต้น
- Pommers** หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทเป่าที่ใช้ในสมัยปลายศตวรรษที่ 17
- Quintet** หมายถึง บทเพลง หรือวงดนตรีสำหรับนักดนตรี 5 คน
- Requiem** หมายถึง บทเพลงที่ใช้ในงานศพ
- Section** หมายถึง การแบ่งกลุ่มตามประเภทของเครื่องดนตรี เพื่อแยกกันฝึกซ้อม เช่น กลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ
- Serpent or Bass trombone** หมายถึง เครื่องเป่าทองเหลืองที่นิยมใช้ใน ช่วงต้นศตวรรษที่ 18
- Sextet** หมายถึง บทเพลง หรือวงดนตรีสำหรับนักดนตรี 6 คน
- Shalmes** หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทเป่าระดับเสียงโซปราโนในตระกูลโอโบ สมัย ค.ศ. 1288
- Shawms** หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทเป่าเก่าแก่พื้นเมืองก่อนศตวรรษที่ 17
- Single-reed Instruments** หมายถึง เครื่องดนตรีประเภทลิ้นเดี่ยว
- Single time** หมายถึง เทคนิคชนิดหนึ่งสำหรับการตีกลองเล็ก (Snare Drum)
- Single stroke** หมายถึง เทคนิคชนิดหนึ่งสำหรับการตีกลองเล็ก

Slur หมายถึง การปฏิบัติโน้ตหลายตัวให้เสียงเชื่อมต่อกัน

Tenor voice หมายถึง กลุ่มระดับเสียงกลางของวงดนตรีในศตวรรษที่ 18

Tone quality หมายถึง คุณภาพของเสียง ลักษณะเสียงดนตรี หรือเสียงร้อง เช่น เสียงดี เสียงไม่ดี เสียงไพเราะ และเสียงไม่ไพเราะ เป็นต้น

Trio หมายถึง บทเพลงสำหรับนักดนตรี 3 คน

Tonguing หมายถึง การเป่าโดยใช้ลิ้นของนักดนตรีช่วยบังคับเสียง

Triumphant หมายถึง มีชัย ความมีชัย แสดงความมีชัย มีชัยชนะ แสดงความยินดีเนื่องจากมีชัย

Unison หมายถึง การเล่นโน้ตตัวเดียวกัน หรือแนวเดียวกัน เหมือนกันทุกประการ

Valves หมายถึง ลูกสูบของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องทองเหลือง

Viols หมายถึง เครื่องสี ในสมัย ค.ศ. 1288

Warm up หมายถึง การเตรียมความพร้อมก่อนเล่นดนตรี

Zinks or cornetto หมายถึง เครื่องเป่าทองเหลือง ในสมัย ค.ศ. 1288

ภาคผนวก ง

เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิต

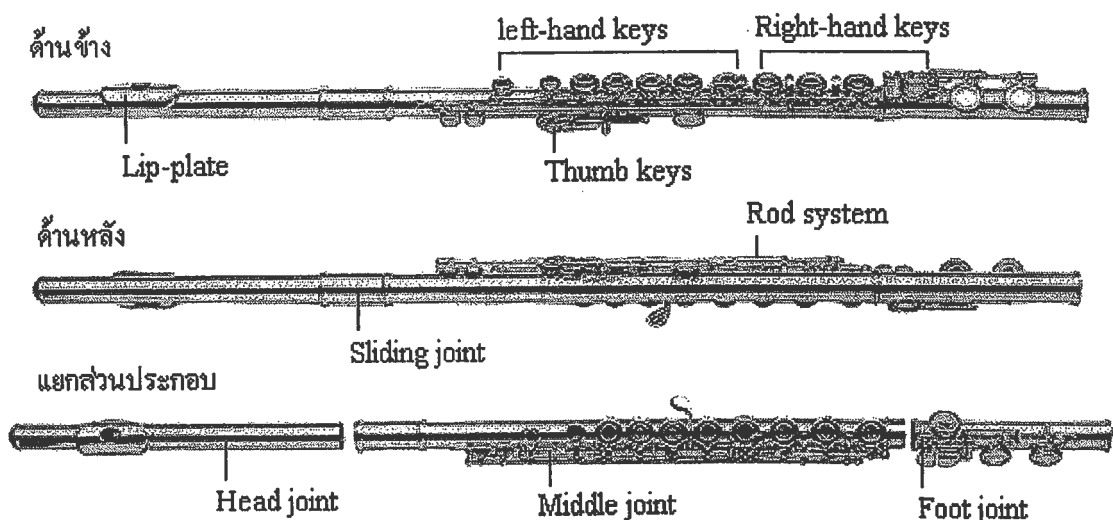
วงโยธวาทิตที่ได้รับการพัฒนารูปแบบองค์ประกอบของเครื่องดนตรีที่เป็นมาตรฐานในปัจจุบัน ประกอบด้วยกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทต่างๆ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มเครื่องลมไม้

กลุ่มเครื่องลมไม้ หมายถึง เครื่องดนตรีที่ใช้ลมเป่าเข้าไปในท่อที่มีขนาด ความกว้าง ความยาว และความแรงของลมเป่าที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดเสียงสูง-ต่ำตามความต้องการ ในการเปลี่ยนระดับเสียงต่างๆ อาศัยการเปิด-ปิด รูที่อยู่บนท่อนั้น ซึ่งการเปิด-ปิดรูท่อเหล่านั้น เท่ากับเป็นการทำให้เกิดความสั้น-ยาวของลมที่วิ่งผ่านท่อ (ลำตัวเครื่องดนตรี) มีผลให้เกิดเสียงสูง-ต่ำตามความต้องการ การเรียกชื่อเครื่องลมไม้ เพราะในสมัยแรกๆ นั้นใช้วัสดุที่เป็นไม้ทำเป็นลำตัวของเครื่องดนตรี แม้ในปัจจุบันเครื่องดนตรีบางชนิดได้เปลี่ยนมาทำด้วยโลหะหรือวัสดุชนิดอื่นแล้ว ก็ยังคงจัดเป็นประเภท เครื่องลมไม้เช่นกัน สำหรับเครื่องลมไม้ที่ใช้ในวงโยธวาทิต มี 3 ชนิด ดังนี้

1.1 เครื่องดนตรีประเภทขลุ่ย ได้แก่ ฟลูต และปิคโคโล

ฟลูต (Flute)

ภาพที่ 1 ฟลูต

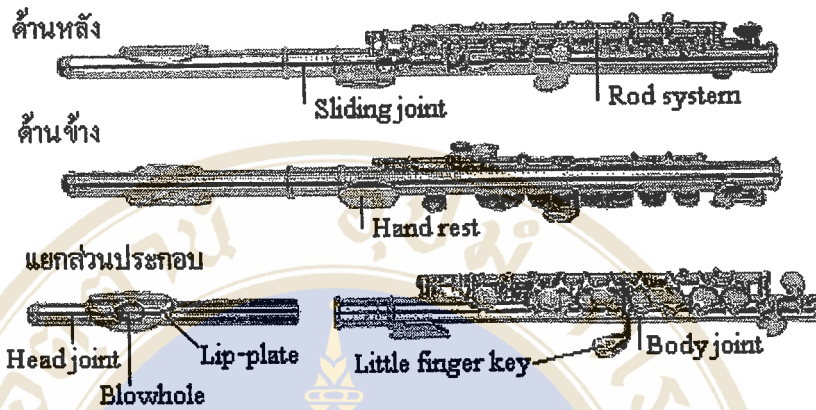
ระดับเสียงของฟลูต

ฟลูต เป็นเครื่องดนตรีในวงโยชวาทิตที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน ซลาสินซ์. (2530). มารู้จักเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนดนตรี, 1(9), 74-75. ได้กล่าวถึงฟลูตเอาไว้ ดังนี้

ฟลูต เกิดเสียงโดยการพวยลมให้ผ่านรูทางด้านข้างในองศาที่พอเหมาะ อาศัยความสั้นยาวของท่อฟลูต ทำให้เกิดความแตกต่างของระดับเสียง แต่เดิมเรียกว่า สวีเกิล (Sweigel) หมายความว่า ฟลูตทุกประเภทในยุคเริ่มต้น ซึ่งในยุคนั้นยังไม่มีบทบาทและความสำคัญมากนัก จนกระทั่ง ยีน แบบติส ลีลี (Yean Baptiste Lully) มีชีวิตอยู่ระหว่าง ค.ศ. 1632-1687 เป็นผู้นำฟลูตมาบรรเลงในวงออร์เคสตรา ในปี ค.ศ. 1750 โยฮันน์ ควานซ์ (Yohann Quantz) เป็นทั้งนักเป่าฟลูต นักประพันธ์ และนักซ่อมสร้างฟลูต สามารถแนะนำฟลูตให้เป็นที่รู้จักในฐานะเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเดี่ยว จนกระทั่งในสมัยคลาสสิก ไฮเดิน (Haydn) เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญต่อฟลูตจนสามารถเป็นเครื่องดนตรีประจำวงออร์เคสตรา อย่างถาวร

ปัจจุบันฟลูตได้รับความนิยมอย่างมาก ทั้งใช้ในการบรรเลงเดี่ยว หรือบรรเลงรวมวงกับเครื่องดนตรีอื่นๆ ฟลูตประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ท่อนบน ประกอบด้วยรูสำหรับผิว ท่อนกลางหรือลำตัว ประกอบด้วยเป็นนิ้วสำหรับเปลี่ยนระดับเสียงสูง-ต่ำ และท่อนล่างประกอบด้วยเป็นนิ้วที่เป็นเสียงต่ำ กลุ่มของฟลูตมีหลายขนาดและหลายระดับเสียง เช่น บีแฟล็ตฟลูต เอฟฟลูต อีแฟล็ตฟลูต ซีฟลูต จีอัลโตฟลูต จีเบสฟลูต เอฟเบสฟลูต อีแฟล็ตเบสฟลูต และ ซีเบสฟลูต เป็นต้น

ปิคโคโล (Piccolo)

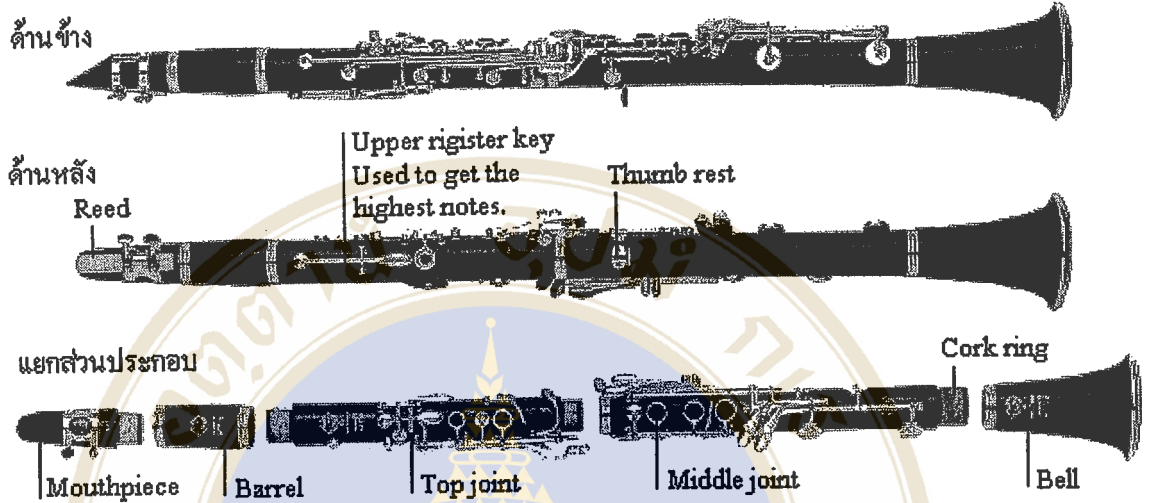
ภาพที่ 2 ปิคโคโล

ปิคโคโล มีชื่อเต็มเรียกว่า ปิคโคโลฟลูต มีลักษณะคล้ายคลึงกับฟลูตมาก แต่มีขนาดเล็กกว่า มีส่วนประกอบเพียง 2 ท่อนคือท่อนบน กับลำตัว ความยาวเพียง 12 นิ้ว ระดับเสียงของปิคโคโล สูงกว่าฟลูต 1 อ็อกเตป หรือ คู่แปด ลักษณะของเสียงแหลมสูง ให้ความรู้สึกร่าเริง สนุกสนาน หนาคร พาทย์วังษ์. (2541: 39)

1.2 เครื่องดนตรีประเภทลิ้นเดี่ยว ได้แก่ คลาริเน็ต และ แซกโซโฟน

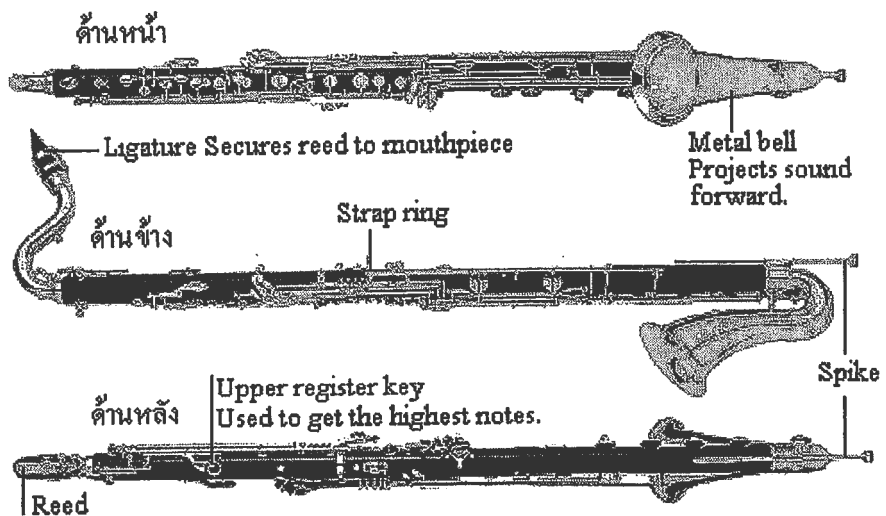
คลาริเน็ต (Clarinets)

ภาพที่ 3 คลาริเน็ต

เบสคลาริเน็ต (Bass Clarinet)

ภาพที่ 4 เบสคลาริเน็ต

ระดับเสียงของเบสคลาริเน็ต

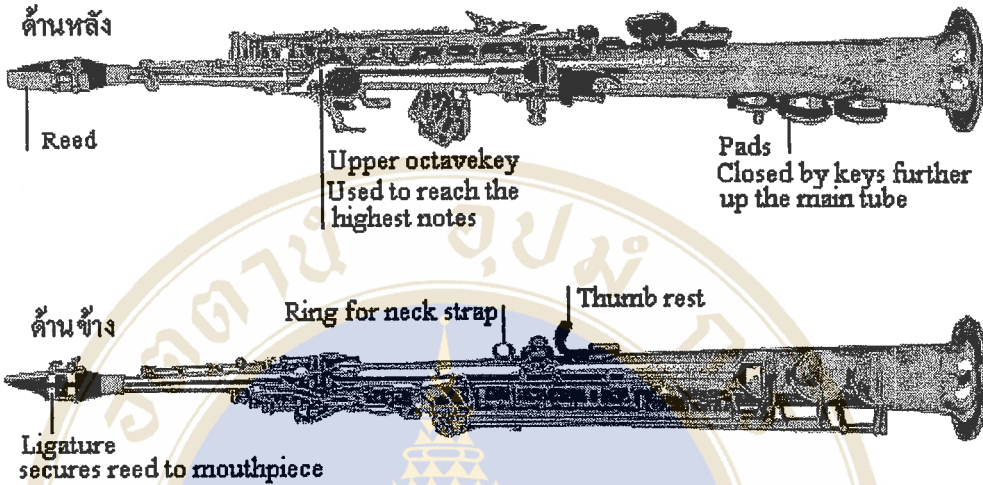
คลาริเน็ต เป็นเครื่องดนตรีในวงโยชวาทิตที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน ซลาสินธ์ (2530). มารูจักเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนดนตรี, 2(1), 78-79. ได้กล่าวถึงคลาริเน็ต เอาไว้พอสังเขป ดังนี้

ในคริสต์ศตวรรษที่ 17 คลาริเน็ตเรียกกันว่า ซาลูโม (Chalumeau) ที่จริงแล้วก่อนหน้านั้น เครื่องดนตรีที่ใช้ลิ้นก็มี ซึ่งมีส่วนในการวิวัฒนาการมาเป็นคลาริเน็ต สำหรับซาลูโมนั้น เป็นปี่ปากเปิดเหมือนกับคลาริเน็ต มีรูปคด้วยนิ้ว สำหรับการเปลี่ยนเสียง และมีเป็นนิ้วเพียง 1 อัน เมื่อประมาณปี ค.ศ. 1690-1720 สองพ่อลูก โยฮัน ซี เดนเนอร์ ผู้เป็นพ่อและโยฮัน เดนเนอร์ผู้เป็นลูก ได้เพิ่มเป็นนิ้วสำหรับซาลูโม ในสมัยคลาสสิก คลาริเน็ตมีความสำคัญมากขึ้น การพัฒนาเรื่องระบบเสียง ระบบนิ้ว เป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ค.ศ. 1843 โคลเซ (Klose) ได้นำเอา ระบบนิ้วของโบเอ้มที่คิดขึ้นใช้กับฟลูต มาดัดแปลงใช้กับคลาริเน็ตด้วย กล่าวคือการใช้นิ้วปิดรูที่ แทนการใช้นิ้วปิดนั่นเอง

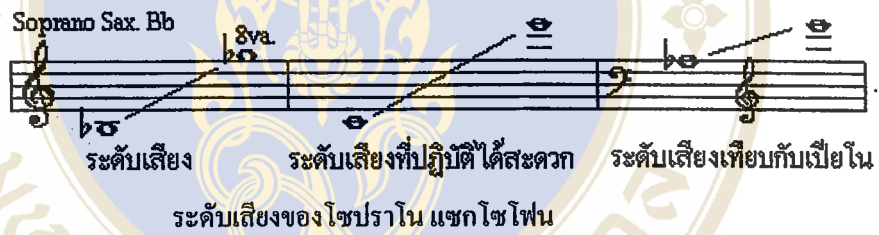
ในตระกูลคลาริเน็ตนั้น ประกอบด้วยคลาริเน็ตหลายขนาดด้วยกัน สำหรับที่นิยมใช้กัน โดยทั่วไป เช่น โซปราโนคลาริเน็ต อีแฟลตโซปราโนคลาริเน็ต บีแฟลตโซปราโนคลาริเน็ต เออัลโตคลาริเน็ต อีแฟลตเบสคลาริเน็ต บีแฟลตเบสคลาริเน็ต เป็นต้น

คลาริเน็ตสามารถผลิตเสียงได้ 3 ช่วงทบ ในระดับเสียงต่ำของคลาริเน็ตเรียกว่า ระดับเสียง “ซาลูโม” (Chalumeau) ในในระดับเสียงช่วงกลางนั้นเรียกว่า “เสียงลำคอ” (Throat Tone) และระดับเสียงช่วงบนเรียกว่า “คลาริโน” (Clarino) ส่วนระบบนิ้วของคลาริเน็ตนั้นมีระบบนิ้วที่เหมือนกันทุกขนาด

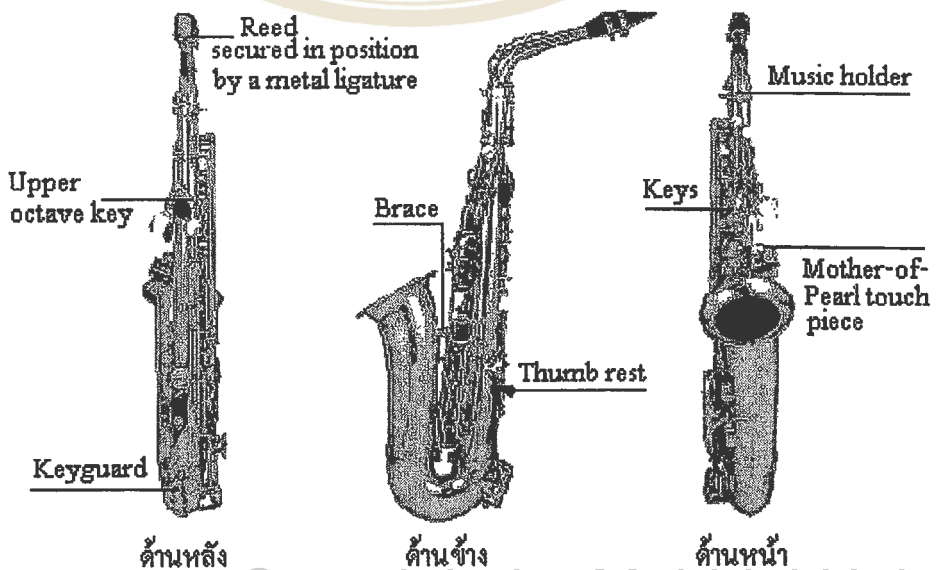
โซปราโน แซกโซโฟน (Soprano Saxophone)

ภาพที่ 5 โซปราโน แซกโซโฟน

อัลโต แซกโซโฟน (Alto Saxophone)

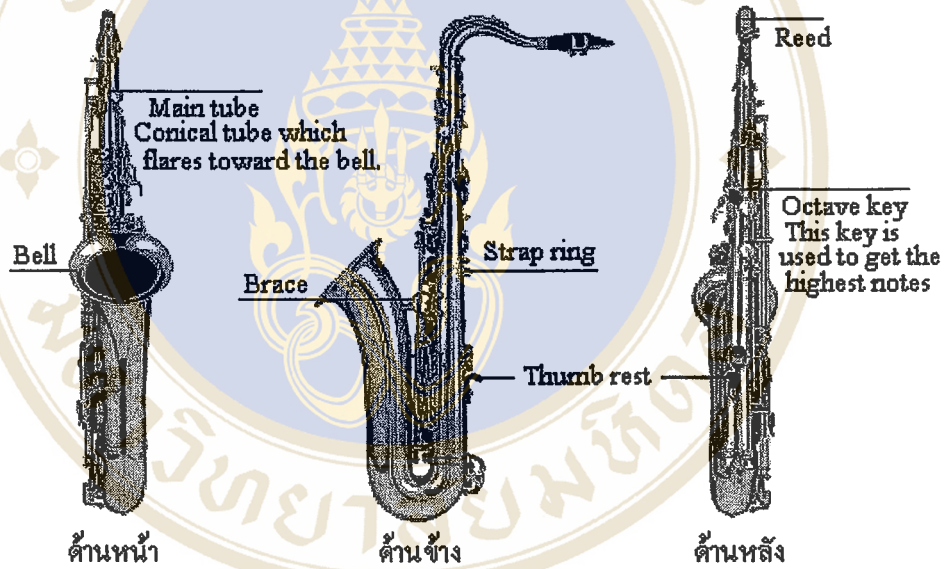
ภาพที่ 6 อัลโต แซกโซโฟน

Alto Sax. Eb

ระดับเสียง ระดับเสียงที่ปฎิบัติได้สะดวก ระดับเสียงเทียบกับเบ๊โน

ระดับเสียงของอัลโต แซกโซโฟน

เทเนอร์แซกโซโฟน (Tenor Saxophone)

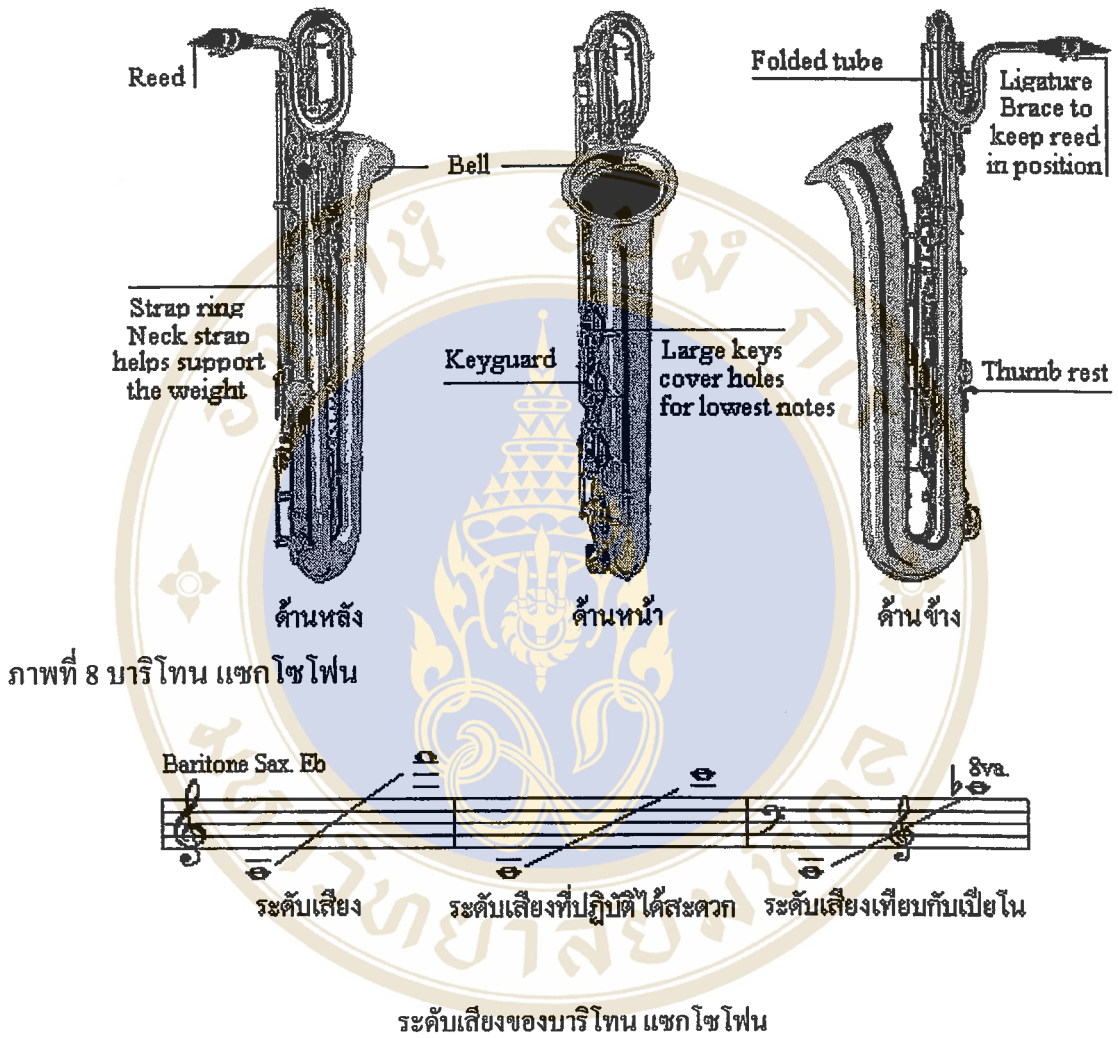
ภาพที่ 7 เทเนอร์ แซกโซโฟน

Tenor Sax. Bb

ระดับเสียง ระดับเสียงที่ปฎิบัติได้สะดวก ระดับเสียงเทียบกับเบ๊โน

ระดับเสียงของเทเนอร์ แซกโซโฟน

บาริโตน แซกโซโฟน (Baritone Saxophone)

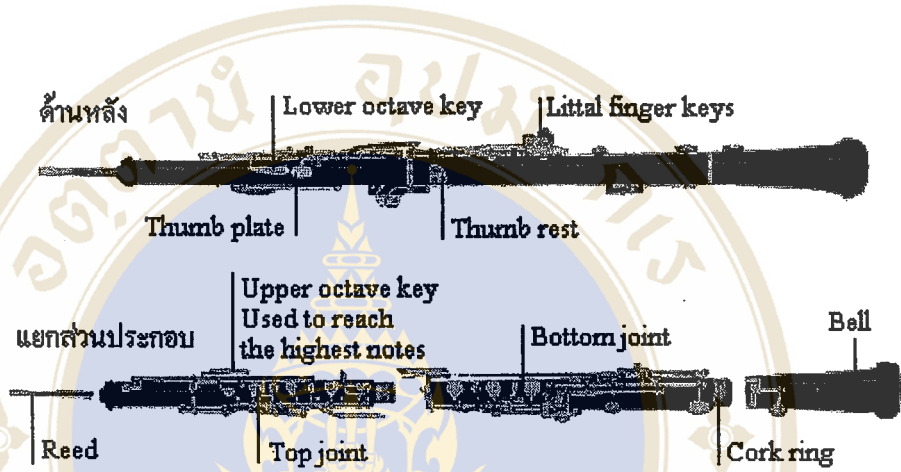
ชลาสินธุ์. (2530). มารู้จักเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนดนตรี, 1(11), 82-83. ได้กล่าวถึง แซกโซโฟน เอาไว้ว่า แซกโซโฟนเป็นชื่อเครื่องดนตรีที่เรียกตามชื่อผู้ประดิษฐ์ คือ นายอันโตนิโอ โจเซฟ แซก (Antonio Joseph Sax) มีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1814-1894 แซกประดิษฐ์เครื่องดนตรีหลายอย่าง เช่น เบสคลาริเน็ต และได้ประดิษฐ์แซกโซโฟนขึ้นในระหว่างปี ค.ศ. 1840-1841 โดยแซกตั้งใจจะประดิษฐ์เครื่องดนตรีชนิดนี้ให้มีเสียงอยู่ระหว่างเครื่องแตรกับเครื่องดนตรีตระกูลปี่ โดยใช้ลิ้นเป่าแบบเดียวกับคลาริเน็ต มีลำตัวเป็นรูปกรวยคล้ายโอโบ มีระบบนิ้วแบบโอโบ ลำตัวทำด้วยทองเหลืองเหมือนกับเครื่องลมทองเหลืองทั่วไป มีนมมปิดเปิดนิ้วแบบอ็อฟิคลาย (Ophicleide)

ตระกูลของแซกโซโฟน ประกอบด้วยแซกโซโฟนขนาดต่างๆ เรียงตามลำดับจากขนาดเล็กไปหาขนาดใหญ่ ได้ดังนี้ อีแฟล็ตโซปราโน บีแฟล็ตโซปราโน อีแฟล็ตอัลโต บีแฟล็ตเทนเนอร์

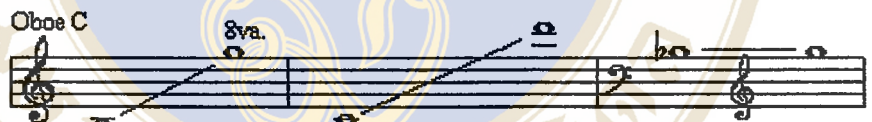
อีแฟล็ตบาริโตน บีแฟล็ตเบส และ อีแฟล็ตคอนตราเบส ทุกชนิดมีระบบนิ้วบังคับเสียงสูงต่ำที่เหมือนกัน แตกต่างกันที่ขนาดและระดับเสียงเท่านั้น

1.3 เครื่องดนตรีประเภทลิ้นคู่ ได้แก่ โอโบ และ บาสซูน

โอโบ (Oboe)

ภาพที่ 9 โอโบ

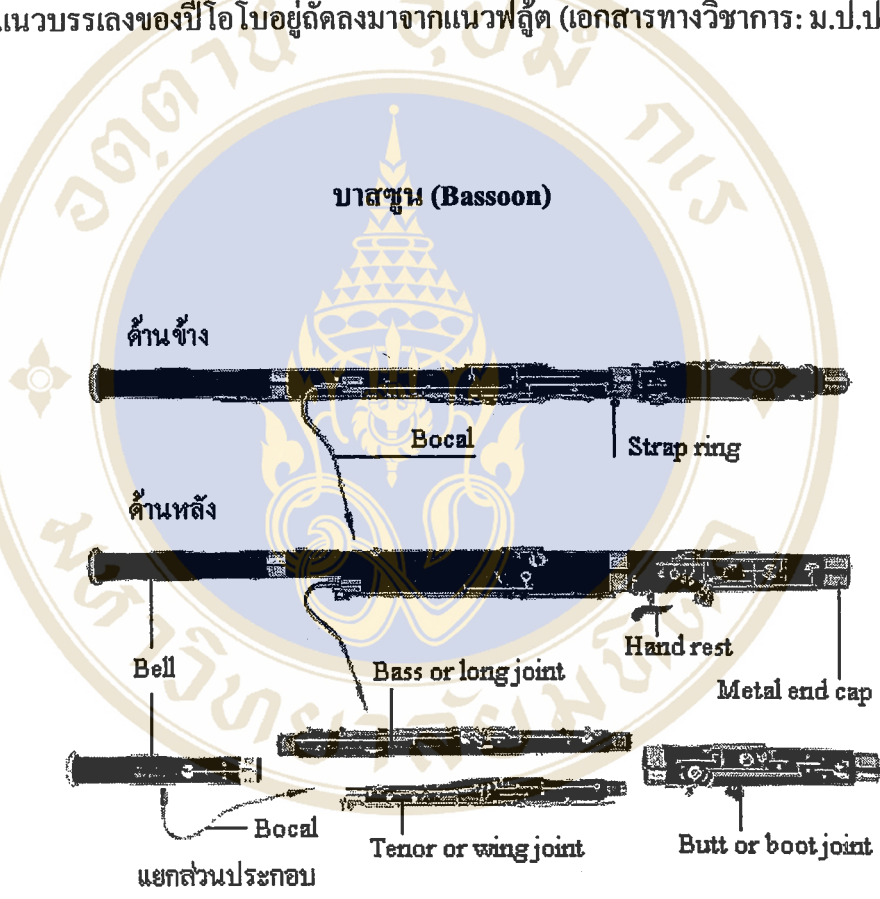

ระดับเสียง
ระดับเสียงที่ปฏิบัติได้สะดวก
ระดับเสียงเทียบกับเปียโน
ระดับเสียงของโอโบ

ปี่โอโบที่ใช้ในปัจจุบันนี้มีต้นกำเนิดมาจากปี่ Hautboy (ภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า hautbois) เริ่มแรกปี่โอโบมีลักษณะคล้ายปี่ในของไทย คือ ลำตัวมีรูเปลาๆ ต่อมาได้รับการแก้ไขดัดแปลงติดกระเดื่องเช่นเดียวกับ ฟลูต โบม (Bohm flute) ทำให้สะดวกในการเล่น และมีเสียงเพิ่มมากขึ้น รูปร่างของโอโบโดยทั่วไปๆ คล้ายคลาริเน็ต แตกต่างกันที่ปากเป่า ปากลำโพง ตัวปี่โอโบมีขนาดสั้นกว่า

โอโบประกอบด้วยท่อลม 3 ท่อน คือ ท่อนแรกต่อจากที่เป่า เรียกว่า Top joint ท่อนกลางเรียกว่า lower joint หรือ bottom joint และท่อนล่างที่เป็นลำโพง เรียกว่า bell ลำตัวปี่โอโบทำด้วยไม้ฮีบอนี โรลวู้ด เกรนาดีลลา (Ebony Rosewood Grenadilla) หรือวัสดุสังเคราะห์ประเภทอีโบไนท์ ส่วนลิ้นคู่ นั้นทำมาจากไม้ที่ลำต้นมีข้อและปล้องจำพวกกก (Arundo donax or sativa) ไม้ชนิดนี้มีขึ้นในเขตเมดิเตอร์เรเนียน และที่ดัตช์ที่สุดมีเฉพาะทางตอนใต้ของฝรั่งเศส

ช่วงเสียงของโอโบกว้างประมาณ 2 1/2 คู่แปด เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นท่วงทำนอง และใช้เดี่ยวเช่นเดียวกับฟลูต เสียงของปีชมนี้นี้ดังคล้ายเสียงที่ออกทางจมูก หรือคล้ายเสียงของปีที่พวกแขกเลี้ยงงูเป่า คือ มีลักษณะบีบๆ เสร้า โหยหวน และแหลมคม แต่ไม่ถึงกับบาดหูอย่างขลุ่ยปิคโคโล โอโบจึงเหมาะที่จะใช้พรรณนาถึงบรรยากาศของท้องทุ่ง เสียงไก่ขัน และเพลงที่เกี่ยวกับแขก หรือ ดินแดนทางตะวันออก หน้าที่สำคัญของปีโอโบอย่างหนึ่งคือ เป็นเครื่องเทียบเสียงของ วงดุริยางค์ (a tuning fork for the orchestra) ก่อนการบรรเลงเครื่องดนตรีต่างๆ ต้องเทียบเสียง A จากปีโอโบ ใน สกอร์เพลงแนวบรรเลงของปีโอโบอยู่ถัดลงมาจากแนวฟลูต (เอกสารทางวิชาการ: ม.ป.ป.)

ภาพที่ 10 บาสซูน

ช่วงเสียงของบาสซูน

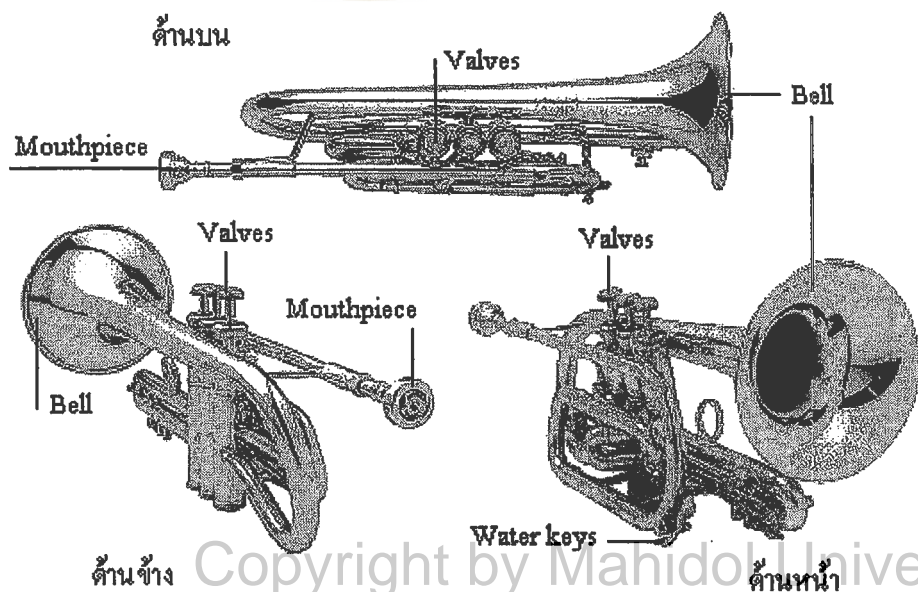
ชลาสินธุ์. (2531). มารูจักเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนดนตรี, 2(5), 21-22. ได้กล่าวถึง บาสซูนเอาไว้ว่า บาสซูน มีชื่อเรียกในภาษาฝรั่งเศสว่า Basson ภาษาเยอรมัน เรียกว่า Fagotti ภาษาอิตาเลียน เรียกว่า Fagotto และภาษาสเปน เรียกว่า Fagote เป็นเครื่องดนตรีในตระกูลเครื่องลมไม้ ประเภทที่ใช้ลิ้นคู่ ถูกดัดแปลงมาจากปี่บอมบาร์ด (Bombard) โดยพระนิกายโรมันคาทอลิกชื่อ พระอัลฟรานิโอ แห่งแฟร์รารา ได้ดัดแปลงปี่โบราณชนิดนี้เป็นปี่บาสซูนขึ้นในปี พ.ศ. 2082 (ค.ศ. 1539)

ท่อลมของบาสซูนมีความยาวถึง 109 นิ้ว แต่เพื่อไม่ให้ยาวเกินไปจึงได้ประดิษฐ์ให้ท่อนหรือลำตัวงอทับกันจึงมีความยาวประมาณ 48 นิ้ว ลำตัวของบาสซูนมี 4 ท่อน คือ bell joint, Long joint (บางครั้งเรียกว่า Bass joint) butt และ Wing joint (บางครั้งเรียกว่า Tenor joint) ทั้ง 4 ท่อนทำด้วยไม้เมเปิล (Maple)

ระบบการใช้นิ้วของบาสซูน ในปัจจุบันมีอยู่ 2 ระบบ คือ ระบบเฮ็คเคิล (Heckel System) ซึ่งเป็นระบบของเยอรมัน และระบบบัฟเฟต (Buffet System) ซึ่งเป็นระบบของฝรั่งเศส ความแตกต่างระหว่างสองระบบนี้สังเกตได้ง่าย ถ้าบาสซูนเลาใดที่ปลายของ bell joint อันเป็นส่วนอยู่บนสุด ขณะถือเป่ามีวงแหวนวงข้างสวมอยู่ บาสซูนเลานั้นก็จะเป่าเป็นระบบแบบเฮ็คเคิล บาสซูนเป็นปี่ที่มีเสียงต่ำ ค่อนข้างแหบโหย กร้าว และไม้สู้อจะแจ่มใสหนัก นอกจากจะเล่นเป็นเสียงตลกยังเหมาะที่จะแสดงบรรยากาศอันน่ากลัว มีดมน หรือเคร่งขรึม หม่นหมองได้เป็นอย่างดี

2. กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง

คอร์เน็ต (Cornet)

ภาพที่ 11 คอรัเน็ต

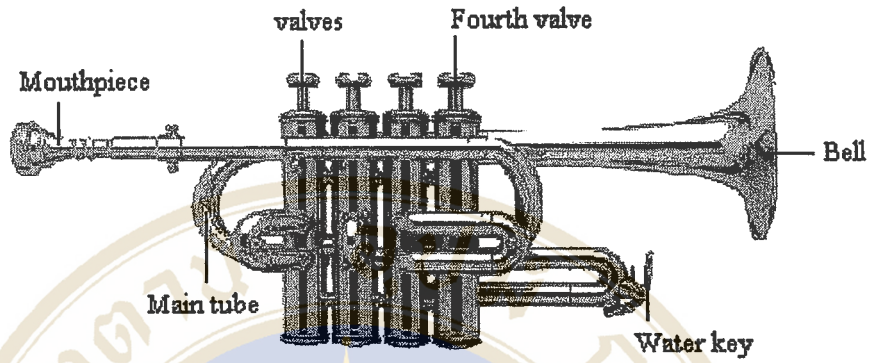

ซลาตินซ์. (2530). มารู้จักเครื่องดนตรีกันเถอะ. ถนนดนตรี, 1(5), 82-84. ได้กล่าวถึง คอรัเน็ตเอาไว้ว่า คอรัเน็ต มีชื่อเป็นภาษาเยอรมันว่า Kornett ภาษาอิตาเลียนว่า Cornetta และภาษา สเปนว่า Cornetin มีชื่อเต็มว่า Cornet-a-pistons คอรัเน็ตบางที่เรียกว่า ซิงค์ (Zink) มีความหมายว่าเขา สัตว์เล็กๆ สั้นๆ เป็นเครื่องดนตรีในสมัยกลางราวๆ ปี ค.ศ. 700 ในแถบรัสเซียตะวันตก ฟินแลนด์ สวีเดน นอร์เวย์ เพราะแถบนั้นนิยมเลี้ยงสัตว์ แพะ แกะ กันมาก ในระยะต่อมา การวิวัฒนาการของ คอรัเน็ตใช้ไม้เนื้อแข็ง หรืองาช้างทำ เพราะผิวราบเรียบมากกว่า

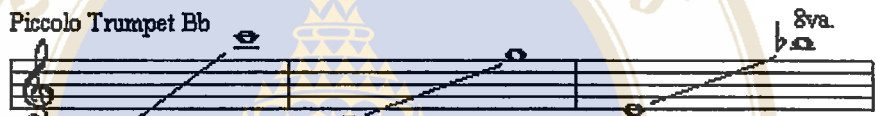
ความแตกต่างระหว่างคอรัเน็ต กับทรัมเป็ต คือ ท่อของคอรัเน็ตมีความเป็นกรวยยาวเสีย 2/3 ของท่อ และอีก 1/3 เป็นท่อเท่ารูปกระบอกส่วนทรัมเป็ตนั้นมีความเป็นท่อเท่ารูปกระบอกเสีย 2/3 ของท่อทั้งหมด และเป็นท่อรูปกรวยยาวเพียง 1/3 เท่านั้น ความแตกต่างของเสียงที่เกิดขึ้น คอรัเน็ตมีเสียงที่นุ่ม ส่วนทรัมเป็ตมีเสียงแหลมกละกระด้างกว่า ในวงออร์เคสตรา หรือวงดนตรีที่ เน้นการฟังนิยมใช้คอรัเน็ตเพราะเสียงที่นุ่มนวล คอรัเน็ตเคยได้รับความนิยมมากตอนกลาง คริสต์ศตวรรษที่ 19 แต่พอล่วงเลยมาถึงประมาณ พ.ศ. 2433 (ค.ศ. 1890) ก็ค่อยๆ หดความสำคัญลง เมื่อ ทรัมเป็ตคิดค้นบังคับปรับปรุงจนดี จึงได้เข้ามามีบทบาทแทนที่ ข้อดีของคอรัเน็ตคือเป็นแตรที่ เล่นง่าย ปัจจุบันจึงเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญของวงโยชวาทิต และแตรวง รอสซินี (Rossini) เป็นคนแรกที่น่าคอรัเน็ตมาใช้ในอุปรากร เรื่อง William Tell

คอรัเน็ตที่ทำด้วยไม้นั้นเอาไม้สองซีกเจาะรูตรงกลางแล้วเอาความมาประกบกัน ส่วนใหญ่ มีรูนิ้วสำหรับเปลี่ยนเสียง 6 รู ราวปี ค.ศ. 1650 วิวัฒนาการจากเขาสัตว์ ไม้ มาเป็นโลหะ เปลี่ยนเสียง โดยอาศัยริมฝีปาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในตระกูลเครื่องแตรเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน และราวๆ ปี ค.ศ. 1800 ได้เพิ่มนิ้วแตรขึ้นเพื่อใช้สำหรับเปลี่ยนระดับเสียงโดยเริ่มจาก 1 นิ้ว ปัจจุบันมีใช้ 3 นิ้ว

ปิคโคโล ทรัมเปท (Piccolo Trumpet)

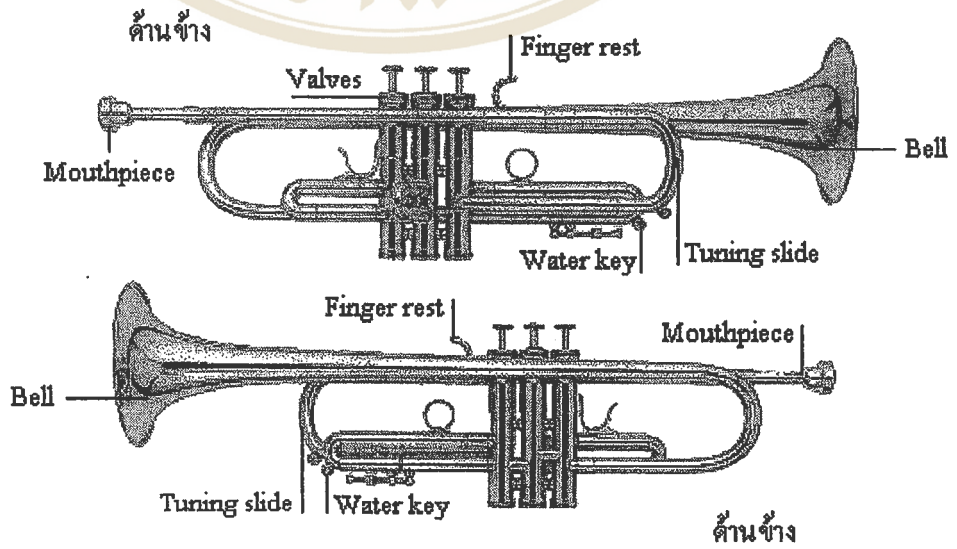
ภาพที่ 12 ปิคโคโล ทรัมเป็ต

ระดับเสียง ระดับเสียงที่ปฏิบัติได้สะดวก ระดับเสียงเทียบกับเบ๊โน

ระดับเสียงของปิคโคโล ทรัมเป็ต

ทรัมเป็ต (Trumpet)

ภาพที่ 13 ทรัมเป็ต

ระดับเสียงของทรัมเป็ต

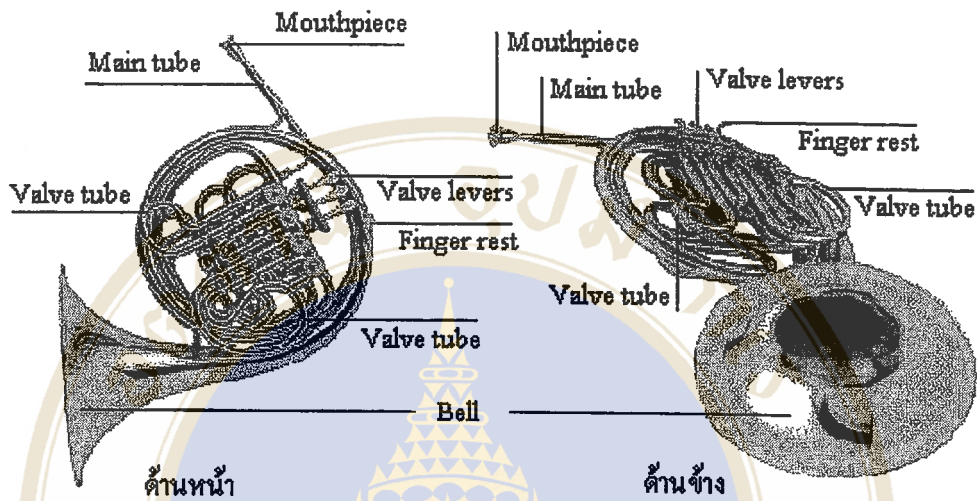
ทรัมเป็ต ในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า Trompette ภาษาเยอรมันเรียกว่า Trompete ภาษาอิตาลีเรียกว่า Tromba และภาษาสเปนเรียกว่า Trompeta ชาวยุโรปโบราณถือว่าแตรทรัมเป็ตเป็นของคนชั้นสูง ผู้มีสิทธิ์เป็นเจ้าของแตรชนิดนี้ได้ต้องเป็นพระเจ้าแผ่นดิน หรือเจ้านายชั้นสูง หรือไม่ก็นักรบชั้นแม่ทัพ สามัญชนทั่วไปไม่มีสิทธิ์เป็นเจ้าของแตรชนิดนี้

ทรัมเป็ตในสมัยก่อนนั้นเป็นแบบ Natural Trumpet คือ แตรที่มีแต่ท่อลมและกำพวดเท่านั้น ต่อมาเมื่อได้นำท่อส่วนโค้ง มาติดเข้าเช่นเดียวกับฮอร์นจึงเรียกว่า Natural trumpet with crooks แตรชนิดนี้เริ่มใช้มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 จนถึงปัจจุบัน ในสมัยของไฮเดิน โมซาร์ท และเบโทเฟิน ได้มีผู้ติดท่อลมเลื่อนเข้าออกได้ เพิ่มขึ้น ทำให้มีเสียงเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม แตรชนิดนี้จึงเรียกชื่อใหม่ว่า ทรัมเป็ตคลาสสิก

ในปี พ.ศ. 2331 (ค.ศ. 1788) นักประดิษฐ์แตรผู้หนึ่งชื่อ ชาร์ล แคล็กเก็ทท์ ได้คิดทำลูกสูบติดขวางท่อลมของทรัมเป็ตเนเจอร์ล เมื่อใช้นิ้วกดลูกสูบๆ จะระบายลมออกมาบังคับเสียงสูง-ต่ำ ทีละครึ่งเสียง ต่อมา ชตือเซลและบลือเมล แห่งเมืองเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ได้คิดระบบลิ้นลูกสูบสำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2358 (ค.ศ. 1815) จึงได้นำมาติดเข้ากับทรัมเป็ตทำให้มีสภาพรัดกุมขึ้น แตรนี้จึงเรียกว่า ทรัมเป็ตติดลิ้นบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้

ทรัมเป็ตในปัจจุบันมีท่อลมรูปทรงกระบอก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง $\frac{3}{4}$ นิ้ว แล้วค่อยๆ ขยายออกในระยะประมาณ 18 นิ้ว จนเป็นปากลำโพง มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 นิ้ว เฉพาะท่อลมใหญ่วัดตั้งแต่กำพวดถึงปากลำโพงของ “ทรัมเป็ตซี” ได้ความยาว 48 นิ้ว ของ “ทรัมเป็ต บีแฟล็ต” ได้ความยาว $54 \frac{1}{2}$ นิ้ว ท่อลมขดงเป็น 3 ทบ ตรงกลางลำตัวของแตรเป็นที่ติดลิ้นบังคับ ระบบลูกสูบ 3 ลิ้น ผู้เป่าต้องใช้นิ้วบังคับลูกสูบทั้งสาม โดยการลดลงหรือผ่อนให้ขึ้นในแนวตั้ง กำพวดของทรัมเป็ตเป็นชนิด กำพวดรูปถ้วยหรือระฆัง ซึ่งทำให้แตรชนิดนี้มีเสียงที่สดใส จิตรศักดิ์ กติกาวงศ์. (2529: 40-42)

เฟรนช์ฮอร์น (French Horn)

ภาพที่ 14 เฟรนช์ฮอร์น

เฟรนช์ฮอร์น ในภาษาฝรั่งเศส เรียกว่า Cor ภาษาเยอรมันเรียกว่า Horn ภาษาอิตาลีเรียกว่า Corno ภาษาสเปนเรียกว่า Trompa ดันกำเนิดของฮอร์นคือเขาสัตว์ ฮอร์นที่เก่าแก่ที่สุดคือ โชฟาร์(shofar) ของชาวฮีบรู ทำด้วยเขาแกะ ในสมัยโบราณฮอร์นที่ทำจากเขาสัตว์ใช้เป็นเครื่องให้สัญญาณของชาวประมงที่ออกไปจับปลากลางทะเล และคนเลี้ยงสัตว์ในทุ่งหญ้า

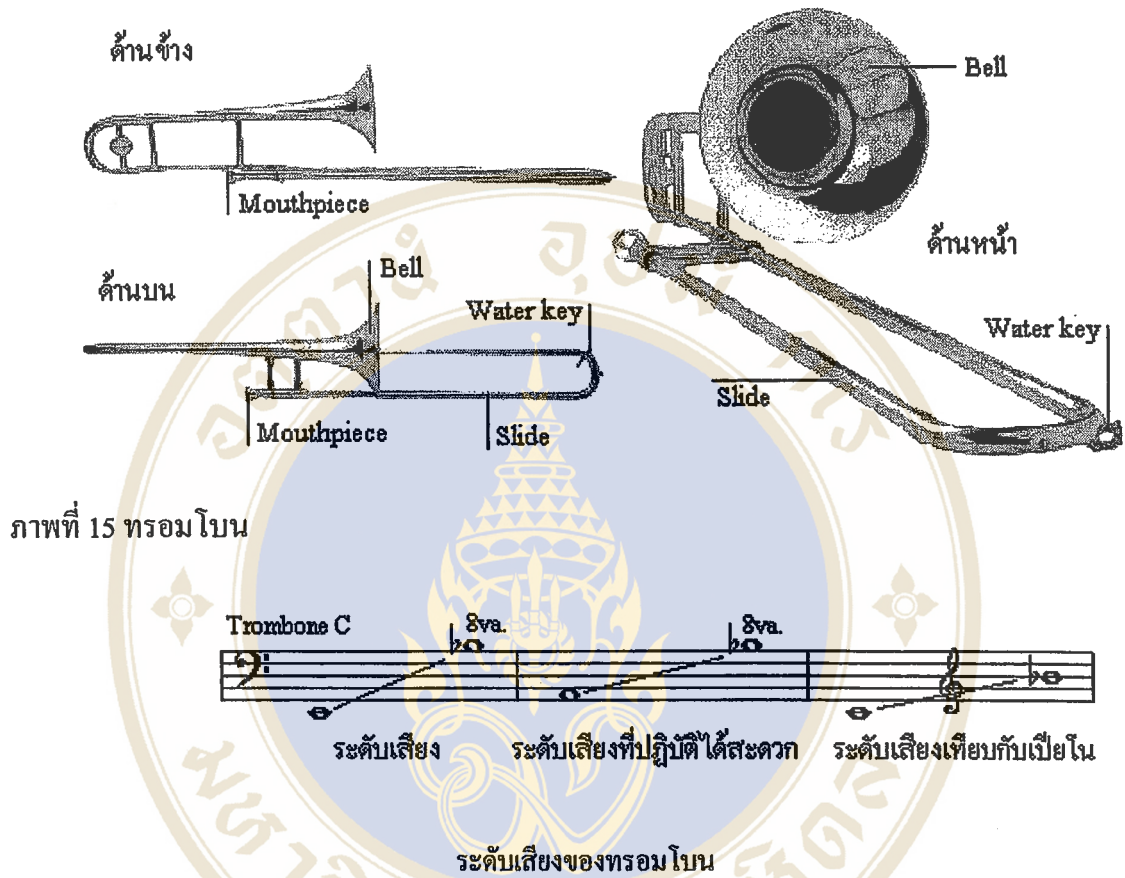
ฮอร์นที่ใช้ในวงดุริยางค์ปัจจุบันนี้เรียกชื่อเต็มว่า เฟรนช์ฮอร์น ชาวฝรั่งเศสมิได้เป็นผู้ตั้งชื่อนี้ หากเป็นชาวอังกฤษตั้งชื่อ เพื่อเรียกแตรฮอร์นนำหรับใช้ในการล่าสัตว์ของราชสำนักฝรั่งเศส แตรชนิดนี้ได้นำเข้ามาใช้ในอังกฤษเมื่อกลางคริสต์ศตวรรษที่ 17 และจุดประสงค์อีกอย่างหนึ่งเพื่อให้แตกต่างจาก ฮอร์นเยอรมัน ที่ใช้ในประเทศเยอรมันนี้ และยุโรป กลาง แตรฮอร์นโบราณสองชนิดนี้แตกต่างกันตรงที่ฮอร์นฝรั่งเศสมีเสียงโปร่งเบา กังวานแจ่มใส ส่วนฮอร์นเยอรมันมีเสียงห้าวหนักแน่น และค่อนข้างทึบ

ปัจจุบันเฟรนซ์ฮอร์นที่ใช้ในวงดุริยางค์เป็นแต่ระบบ Horn in F มีช่วงเสียงกว้าง $3 \frac{1}{2}$ octave เสียงจริงที่ตั้งออกมาต่ำกว่าโน้ตที่ขันทึกลงไว้คู่ 5, เปอร์เฟ็ค แนวบรรเลงของฮอร์นบันทึกด้วยกุญแจเสียงซอล ในสกออร์จะอยู่ต่ำกว่ากลุ่มเครื่องลมไม้แต่อยู่เหนือทรัมเป็ต รูปร่างของเฟรนซ์ฮอร์นเป็นท่อลมทองเหลืองขดเป็นวง ท่อลมนี้ปลายข้างที่ติดกำพวดรูปกรวยจะมีเส้นผ่าศูนย์กลาง $\frac{1}{4}$ นิ้วแล้วค่อยๆ โตขึ้นจนมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 นิ้ว ก่อนจะผายออกเป็นปากลำโพง ตรงส่วนที่เป็นปากลำโพงนั้นกว้างมากมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว ท่อลมใหญ่นี้เมื่อวัดรวมกับท่อลมย่อยของลิ้นบังคับได้ความยาวทั้งสิ้นถึง 204 นิ้ว

ฮอร์นเอฟ นั้นเหมาะที่จะเล่นระดับเสียงต่ำและกลาง ส่วนระดับเสียงสูง นั้นทำได้ยาก สมัยก่อนผู้เป่าในวงดุริยางค์จึงต้องมีฮอร์นบีแฟล็ต อีกตัวหนึ่งไว้เล่นเสียงสูงๆ หรือมีผู้เล่นอีกหนึ่งคนมาช่วยเป่าฮอร์นบีแฟล็ต ครูซเป นักประติมากรรมแห่งแอร์ฟอร์ทเห็นความยุ่งยากในเรื่องนี้จึงได้พยายามนำเอาชุดท่อลมย่อยที่ต่อจากลิ้นบังคับของฮอร์นบีแฟล็ต มาติดเข้ากับฮอร์นเอฟที่มีอยู่เดิม หรือเข้าสู่ชุดท่อลมย่อยฮอร์นบีแฟล็ต ที่นำมาคิดใหม่ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เหมือนกับมีฮอร์สองชนิดอยู่ในตัวเดียวกัน เฟรนซ์ฮอร์นชนิดนี้จึงเรียกว่า Double horn in F-B^b ซึ่งเป็นที่นิยมมากในบรรดานักเป่าฮอร์นทั้งหลาย ส่วนเฟรนซ์ฮอร์นที่มีชุดท่อลมย่อยเอฟ หรือ บีแฟล็ต ก็เรียกเพียงอย่างเดียวว่า Single horn in F หรือ Single horn in B^b

เสียงของเฟรนซ์ฮอร์นเหมือนเสียงเป่าเขาสัตว์ คือมีลักษณะโปร่งเบา นุ่มนวล กังวาน เป็นเสียงที่ทำให้ความรู้สึกสง่าผ่าเผย และมีความงดงามที่สุดในบรรดาเครื่องดนตรีทั้งหลาย ผู้เป่าจะเล่นให้แผดก้องแสดงอำนาจก็ได้ หรือเล่นให้อ่อนหวานละมุนละไมก็ได้ นักแต่งเพลงหลายคนใช้ฮอร์นบรรยายความงามของธรรมชาติ เช่น ท้องทะเลงามอันไพศาล และหุบเขาที่มีเสียงสะท้อนก้องกลับไปกลับมา เป็นต้น จิตรศักดิ์ กติกาวงศ์. (2529: 40-42)

ทรอมโบน (Trombone)

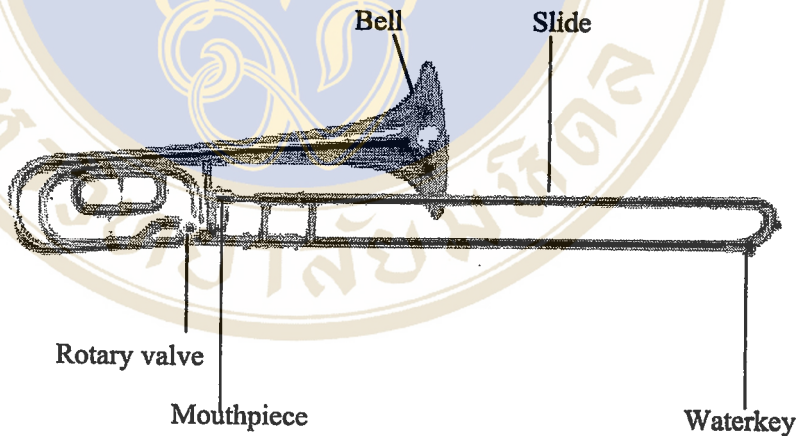
ทรอมโบน ในภาษาเยอรมันเรียกว่า Posaune ภาษาสเปนเรียกว่า Trombone ทรอมโบนที่เรารู้จักและใช้กันในปัจจุบันนี้เป็นเครื่องดนตรีในตระกูลเครื่องลมทองเหลืองชนิดแรกที่ได้รับการพัฒนามาใช้ในวงดนตรี ลักษณะของเครื่องดนตรีนั้นคล้ายคลึงกับทรอมโบนที่ใช้กันในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ในช่วงระยะถึง 4 ศตวรรษนั้น ทรอมโบนได้ถูกสร้างขึ้นในหลายๆ ขนาด แต่ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมีอยู่ 2 ขนาดด้วยกันคือ เทเนอร์ทรอมโบน และเบสทรอมโบน ลักษณะเด่นของทรอมโบนนั้นคือ การเปลี่ยนระดับเสียงโดยการเลื่อนคันทัก ซลาซินซ์. (2530: 80)

ทรอมโบนเป็นแตรที่มีท่อลมสวมซ้อนเลื่อนเข้า-ออกได้ (telescopic slide) ต้นตระกูลของทรอมโบนคือ แตรซัคบัท (sackbut มาจากคำในสเปนว่า sacabuche) ซึ่งใช้มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 15 ในพีธีศาสนาและพีธียุรยาตรร่วมกับแตรโบราณชนิดหนึ่งมีชื่อว่า คอรัเนท (cornett แต่ไม่ใช่แตร comet ที่กล่าวมาข้างต้น) ซึ่งมีเสียงสูงกว่า เมื่อทรอมโบนได้รับการแก้ไขปรับปรุงดีขึ้นได้นำมาใช้ในการแสดงอุปรากรตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 โมซาร์ท ใช้แตรนี้ในอุปรากรเรื่อง Don Giovanni เบโธเฟินใช้ทรอมโบนเป็นครั้งแรกในท่อนที่ 4 ของบทเพลง ซิมโฟนี หมายเลข 5 เมินเคล

โซห์น (Mendelssohn) ถือว่าแตรนี้เป็นเครื่องดนตรีแสดงความคิดสร้างสรรค์และนำมาใช้ในเพลงศาสนา เป็นที่สังเกตว่านักแต่งเพลงส่วนมากในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ไม่ค่อยใช้ทรอมโบนเล่นเดี่ยวและเล่นในงานแชมเบอร์มิวสิก ในปัจจุบันทรอมโบนยังเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในวงโยวาทิตและวงแจ๊ส

รูปร่างของทรอมโบนประกอบด้วยท่อลมโลหะขนาดยาวงอโค้ง 2 ครั้ง สองในสามของความยาวของท่อลมนี้คือ ตั้งแต่กำแพงจะเป็นท่อทรงกระบอก ส่วนความยาวที่เหลือนั้นจะค่อยๆ บานออกเป็นปากลำโพง กำแพงของแตรนี้เป็นกำแพงรูปถ้วย หรือระฆังเช่นเดียวกับปากเป่าของทรัมเป็ต ตรงส่วนที่ใกล้กำแพงจะมีท่อลมรูปตัวยูเลื่อนเข้า-ออกได้มาสวมเข้ากับท่อลมใหญ่ เมื่อท่อลมนี้เลื่อนออกให้ยาวที่สุดแตรมีความยาว 108 นิ้ว แต่เมื่อเลื่อนท่อลมเข้ามาให้สั้นที่สุด ตัวแตรมีความยาวเพียง 45 นิ้ว การเลื่อนท่อลมให้สั้นเข้า หรือยาวออกไปไปตามกฎของอุโมงค์วิชา ในหัวข้อที่ว่าระดับของเสียงต่างๆ ขึ้นอยู่กับความยาวของท่อลมที่มีอากาศภายในสั้นสะท้อน ถ้าท่อลมยาวได้เสียงต่ำ และเมื่อท่อลมสั้นได้เสียงระดับสูง (เอกสารวิชาการ: ม.ป.ป.)

เบสทรอมโบน (Bass Trombone)

ภาพที่ 16 เบสทรอมโบน

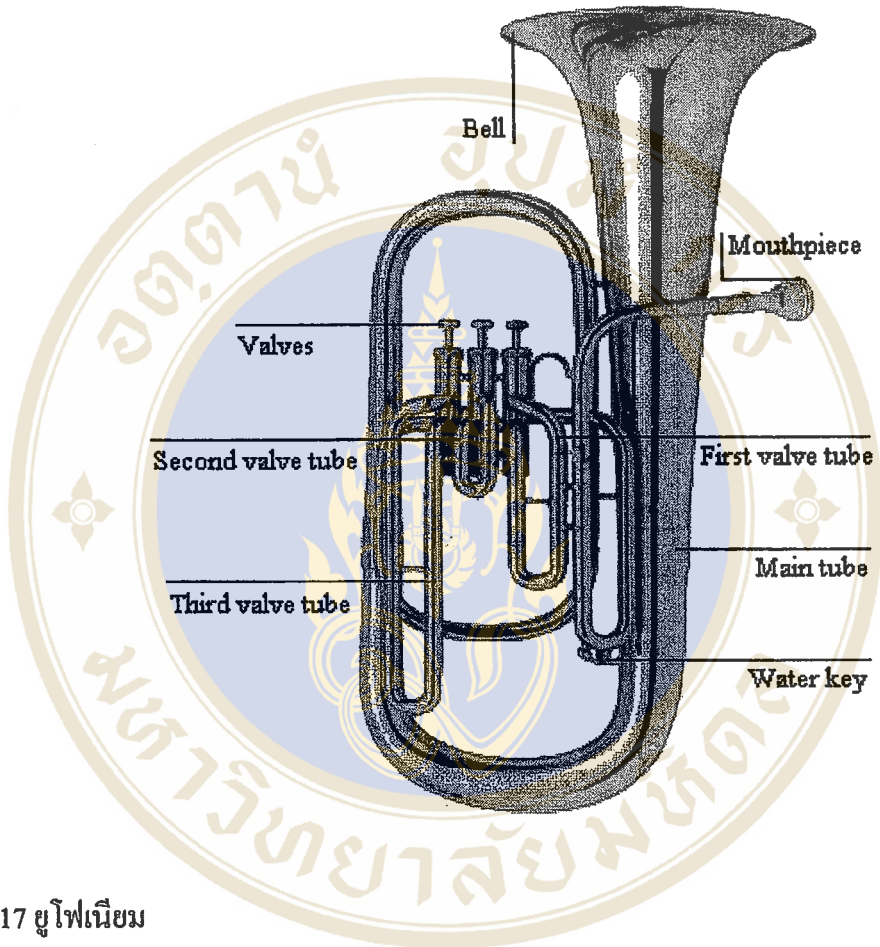

เบสทรอมโบนเป็นแตรที่มีเสียงต่ำกว่าเทเนอร์ทรอมโบน โดยปกติในวงดุริยางค์ใช้ เบสทรอมโบน เอฟ ซึ่งมีระดับเสียงต่ำกว่า เทเนอร์ทรอมโบน บีแฟล็ต คู่ 4 เปอร์เฟ็ค ในอังกฤษนิยมใช้เบสทรอมโบน จี แต่ในเยอรมันนิยมใช้เบสทรอมโบน อีแฟล็ต

สำหรับเบสทรอมโบน เป็นทรอมโบนอีกตระกูลหนึ่งที่มีความนิยมสูงเช่นกัน ความแตกต่างระหว่างเทเนอร์ทรอมโบน และเบสทรอมโบนคือ ขนาดท่อของเบสทรอมโบนใหญ่กว่าเทเนอร์ทรอมโบนประมาณ .08 นิ้ว และมีด้ามพิเศษสำหรับมือขวา เพื่อใช้เลื่อนท่อลมเข้าออก ช่วยให้เป่าได้สะดวกไม่ต้องเหยียดแขนเกินไป ในการเลื่อนท่อลมที่ยาวมาก

ปัจจุบันในวงดุริยางค์นิยมใช้ทรอมโบนอีกชนิดหนึ่งที่เรียกว่า เทเนอร์-เบสทรอมโบน แทนเบสทรอมโบน แตรชนิดใหม่ชนิดนี้คือ เทเนอร์ทรอมโบน บีแฟล็ต ที่นำเอา F attachment ซึ่งเป็นท่อลมย่อยพิเศษมาติดเพื่อช่วยเพิ่มความยาวของท่อลมใหญ่ทำให้เป่าเสียงต่ำลงอีกคู่ 4 จาก บีแฟล็ต และติดตั้งบังคับ ระบบลิ้นหมุน สำหรับนิ้วหัวแม่มือซ้ายไว้คอยเปลี่ยนแนวทางของลมที่เป่าให้เข้าสู่ท่อลมย่อยเช่นเดียวกับแตรเฟรนช์ฮอร์นหลังจากอดอล์ฟ แซก (Adolph sax) ได้ประดิษฐ์แซกโซโฟนสำเร็จเมื่อปี พ.ศ. 2383 (ค.ศ. 1840) อีก 5 ปีต่อมา ประมาณปี พ.ศ. 2388 หรือ ค.ศ. 1845 เขาได้ประดิษฐ์แตรอีกตระกูลหนึ่งที่เรียกว่า แซกฮอร์น แตรตระกูลนี้มีหลายขนาด หลายชนิด เช่น ฟลูเกลฮอร์น บาริโตน ยูโฟเนียม บอมมาร์ดอน และทูบา (เอกสารวิชาการ: ม.ป.ป.)

ยูโฟเนียม (Euphonium)

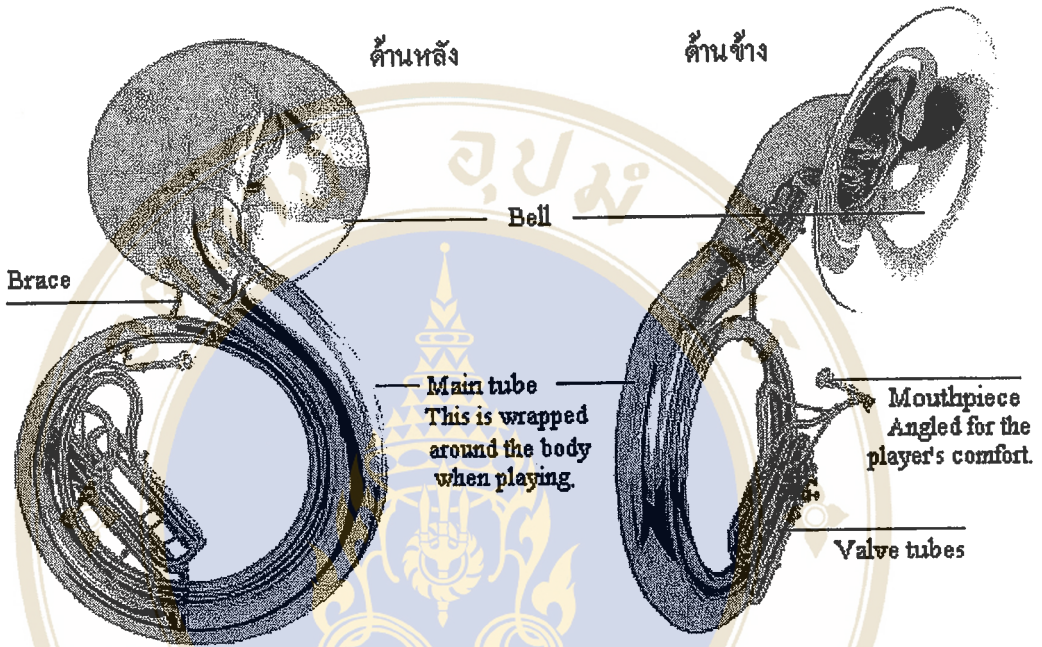

ภาพที่ 17 ยูโฟเนียม

ระดับเสียงของยูโฟเนียม

ซูซ่าโฟน (Sousaphone)

ภาพที่ 18 ซูซ่าโฟน

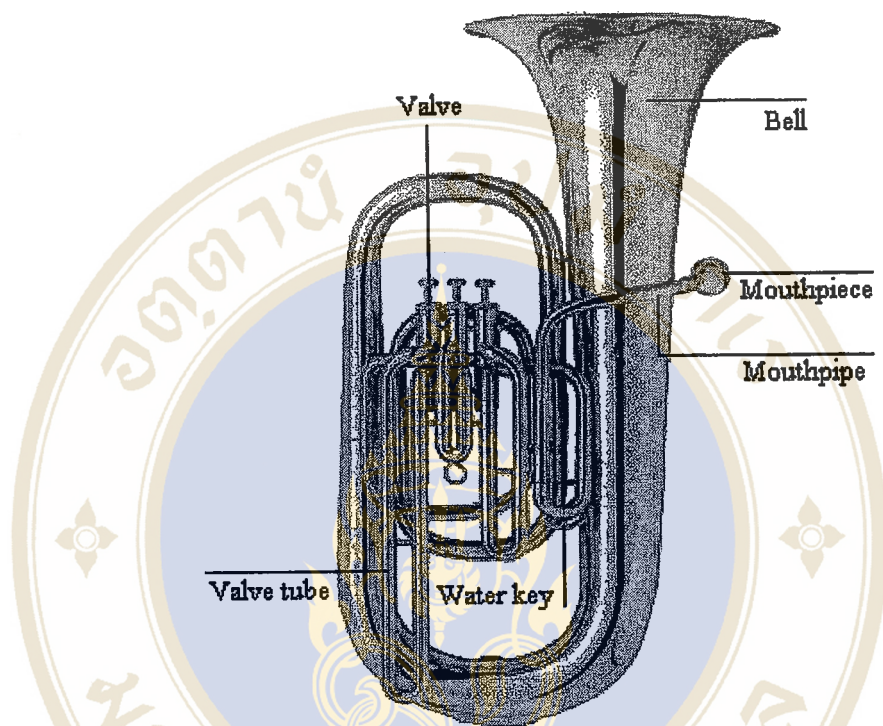
ระดับเสียง

ระดับเสียงที่ปฏิบัติได้สะดวก

ระดับเสียงเทียบกับเปียโน

ระดับเสียงของซูซ่าโฟน

ทูบา (Tuba)

ภาพที่ 19 ทูบา

ระดับเสียง ระดับเสียงที่ปฏิบัติได้สะดวก ระดับเสียงเทียบกับเปียโน

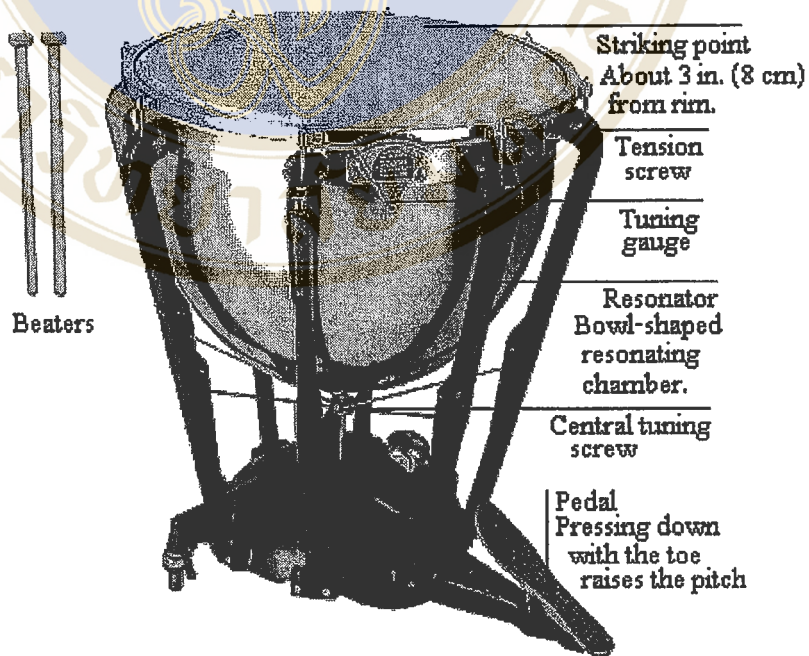
ระดับเสียงของทูบา

ทูบา มีใช้กันมาตั้งแต่สมัยกรีก ในขณะที่กรีกเรียกทรมเปทยาวว่า ซาลพินซ์ (Salpinx) โรมันเรียกทรมเป็ตยาวว่าทูบา ความพยายามที่จะทำให้เสียงเครื่องดนตรีมีเสียงต่ำมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในปี ค.ศ. 1835 โยฮันน์ จี มอริทซ์ (Johann G. Moritz) ได้ประดิษฐ์ทูบาชั้นที่กรุงเบอร์ลิน ในตระกูลแตรด้วยกันแล้วยังมี แตรยูโฟเนียม (Euphonium) ซึ่งเรียกตามแบบอเมริกัน หรือบารีโทน ที่เรียกตามแบบเยอรมัน ทั้งบารีโทนและยูโฟเนียมมีลักษณะเหมือนกับทูบาเพียงแต่ทูบามีขนาดใหญ่และเสียงทุ้ม-ต่ำกว่าเท่านั้นเอง

ทูบา เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าลมทองเหลืองที่มีเสียงต่ำทำหน้าที่เป็นเบสอุ้มเสียงดนตรีทั้งวงให้มีความไพเราะ และยังทำหน้าที่หลอมเสียงของเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ ให้กลมกลืนกันด้วย ถึงแม้ว่าทูบาจะเป็นเครื่องดนตรีที่มีน้ำหนักมากยากแก่การเคลื่อนย้าย แต่มีผู้ที่รักเสียงต่ำคิดค้นที่จะนำทูบาไปเป่าในการเดินพาเหรด หรือดนตรีสนาม ในปี ค.ศ. 1849 อินาซ สโตวาสเซอร์ (Ignaz Stowasser) ได้ประดิษฐ์ทูบาสำหรับที่จะแบกไปไหนมาไหนได้สะดวก และเหมาะสำหรับการเล่นดนตรีสนาม เรียกชื่อว่า เฮลิคอน (Helicon) ต่อมาเฮลิคอนถูกนำไปดัดแปลงรูปแบบบางส่วนให้ลำโพงสามารถถอดได้ น้ำหนักเบา ในการดัดแปลงครั้งนี้ผู้ควบคุมวงดนตรี จอห์น ฟิลลิป ซุซา (John Philip Sousa) เป็นผู้ให้คำแนะนำ เครื่องดนตรีชนิดใหม่ที่ดัดแปลงมาจากทูบาเรียกชื่อว่า ซุซาโฟน (เอกสารทางวิชาการ: ม.ป.ป.)

3. เครื่องกระทบจังหวะ

ทิมปานี (Timpani)

ภาพที่ 20 ทิมปานี

ระดับเสียงของทิมปานี

ไซโลโฟน (Xylophone)

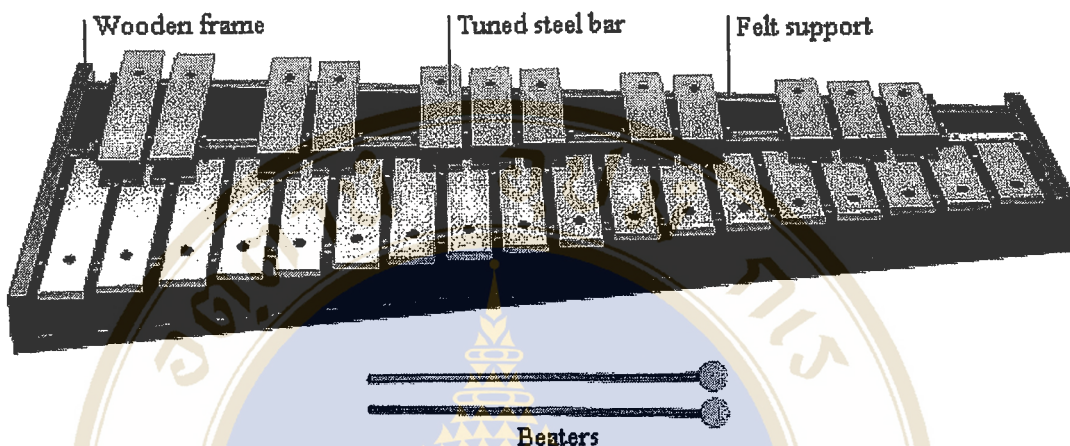

ภาพที่ 21 ไซโลโฟน

ระดับเสียงของไซโลโฟน

กล็อกเคิลสปีด (Glockenspiel)

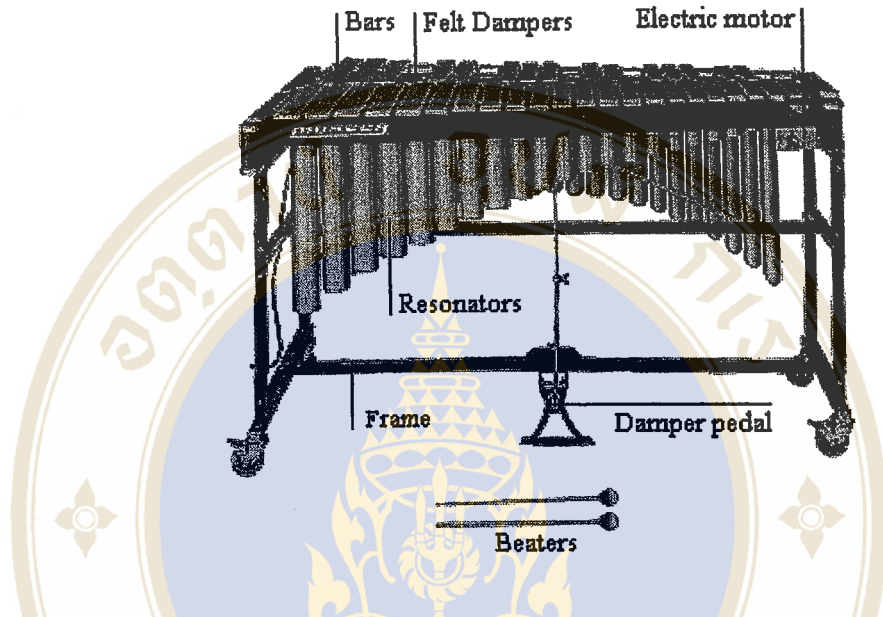

ภาพที่ 22 กล็อกเคิลสปีด

ระดับเสียงของกล็อกเคิลสปีด

ไวปราโฟน (Vibraphone)

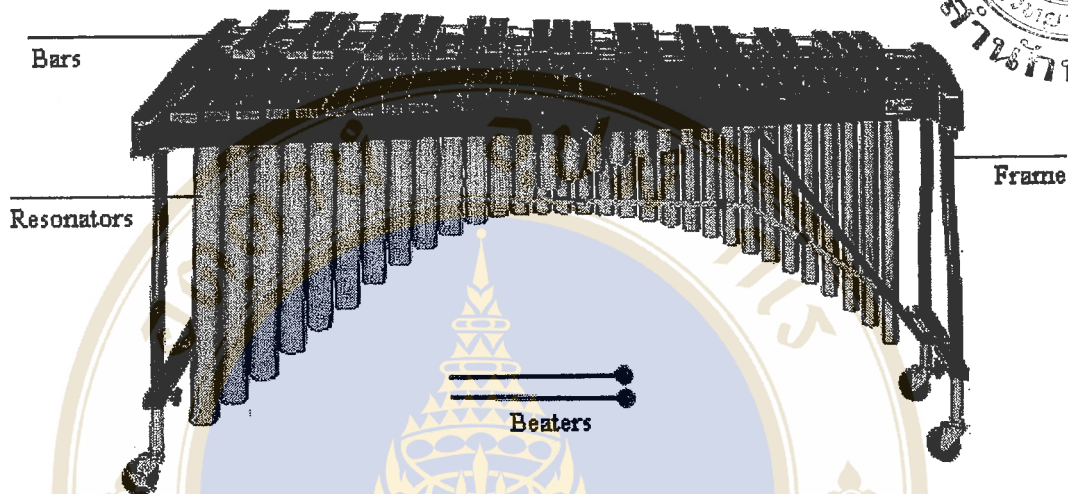
ภาพที่ 23 ไวปราโฟน

ระดับเสียง ระดับเสียงที่ปฏิบัตินี้ได้สะดวก ระดับเสียงเทียบกับเปียโน

ระดับเสียงของไวปราโฟน

มาริมบา (Marimba)

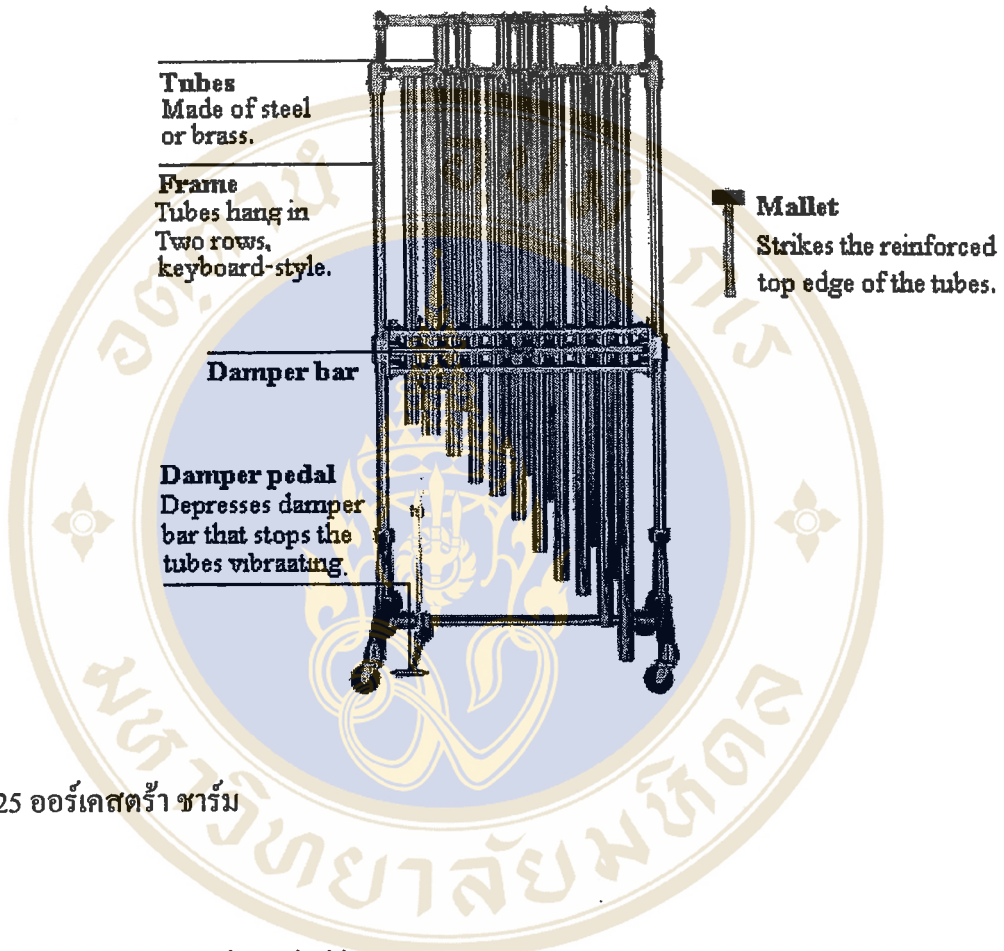
ภาพที่ 24 มาริมบา

ระดับเสียง ระดับเสียงที่ปฏิบัติได้สะดวก ระดับเสียงเทียบกับเปียโน

ระดับเสียงของมาริมบา

ออเคสตร้า ชาร์ม (Orchestral Chimes)

ภาพที่ 25 ออเคสตร้า ชาร์ม

Orchestral Chimes

ระดับเสียง

ระดับเสียงที่ปรับตีได้สะดวก ระดับเสียงเทียบเท่ากับเปียโน

ระดับเสียงของออเคสตร้า ชาร์ม

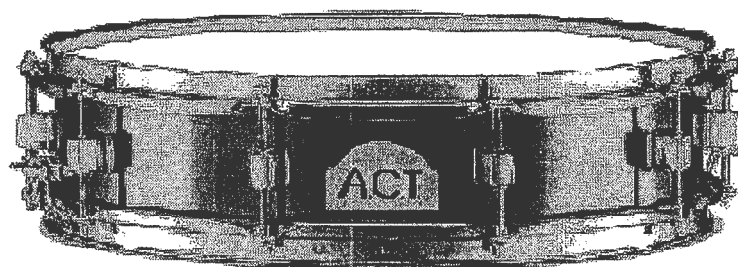
กลองเล็ก (Snare Drum or Side Drum)

ภาพที่ 26 กลองเล็กเดินบรรเลง

ภาพที่ 27 กลองเล็กเดินบรรเลงแบบขาตั้ง

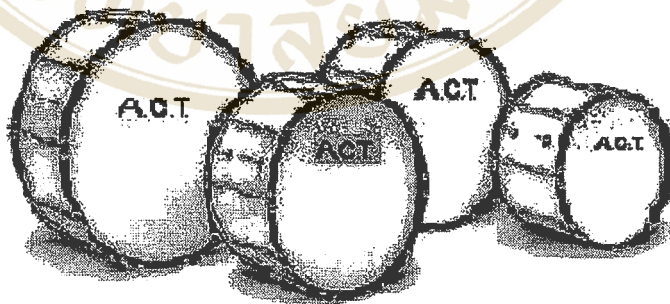
ภาพที่ 28 กลองเล็กนั่งบรรเลง

กลองเล็ก (Snare Drum or Side Drum) กลองชนิดนี้เป็นที่รู้จักคุ้นเคยกันดี เห็นบ่อยๆ ในการเดินแถวของทหาร ลูกเสือ และนักเรียน กลองชนิดนี้มีหน้ากลองสองหน้า ขนาดมาตรฐานมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 14-15 นิ้ว และสูง 10-12 นิ้ว ผู้เล่นใช้ไม้ตีกลอง 2 อัน ตีบนหน้ากลองด้านบน ส่วนหน้ากลองที่อยู่ด้านล่างมีเส้นลวด (Snare) ที่ขึงตึงพาดทาบกับหนังกลอง ขณะที่กลองด้านบนถูกตี ความสั่นสะเทือนที่เกิดขึ้นจะทำให้เส้นลวดกับหนังหน้ากลองกระทบกันเกิดเสียงซ่า หรือ แทร็กๆ (Rattling effect) โดยใช้ไม้ทั้งสองตีสลับกันอย่างรวดเร็ว แชนเคลได้นำกลองชนิดนี้มาใช้เป็นครั้งแรกใน Royal Fireworks Music เมื่อปี พ.ศ. 2292 (ค.ศ. 1749)

กลองเทนเนอร์ (Tenor Drum)

กลองเทนเนอร์ (Tenor Drum) กลองเทนเนอร์มีขนาดใหญ่กว่าและสูงกว่ากลองเล็ก กลองชนิดนี้ไม่ติด Snare กลู๊ค (Gluck) เป็นผู้นำมาใช้ครั้งแรกอุปรากรเรื่อง Iphigenie en Tauride เมื่อปี พ.ศ. 2322 (ค.ศ. 1779) ปัจจุบันพบในวงโยธวาทิตน้อยมาก (เอกสารทางวิชาการ: ม.ป.ป.)

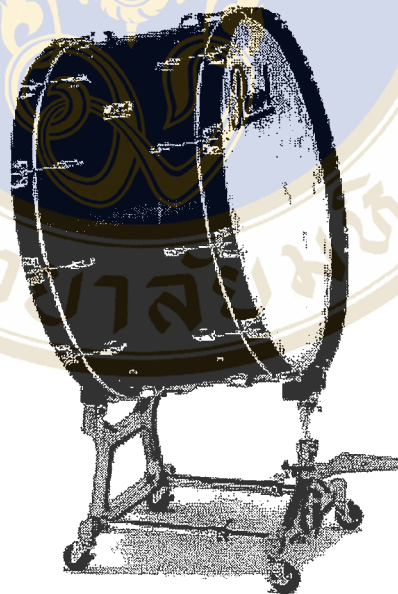
กลองใหญ่ (Bass Drum)

ภาพที่ 29 กลองใหญ่เดินบรรเลง

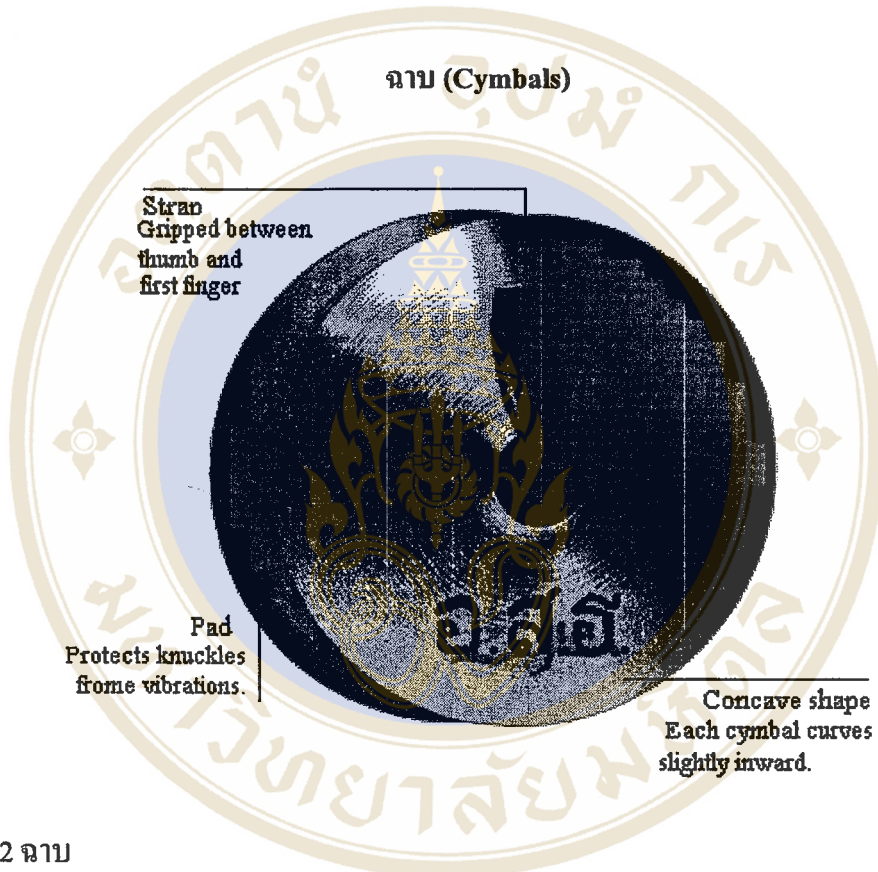
ภาพที่ 30 กลองใหญ่เดินบรรเลงแบบขาตั้ง

ภาพที่ 31 กลองใหญ่นั่งบรรเลง

กลองใหญ่ (Bass Drum) กลองใหญ่มีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 24-36 นิ้ว กลองชนิดที่ใช้ในวงดุริยางค์ส่วนมากมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 30 นิ้วเป็นเกณฑ์ และหน้ากลองทั้งสองห่างกันประมาณ 16 นิ้ว ไม่ติดSnare หน้ากลองทั้งสองจึงรั้งให้ตั้งด้วยการขันสกรูที่อยู่รอบๆ ขอบกลอง เวลาเล่นให้ตั้งกลองบนขาหยั่ง หรือใช้สะพานให้หน้ากลองทั้งสองอยู่ในแนวตั้ง

ลักษณะของไม้ตีมีด้ามเป็นไม้ ตอนปลายเป็นปุ่มขนาดใหญ่ที่ทำด้วยวัสดุนุ่มๆ เช่น สึกหลาด แต่บางครั้งเมื่อต้องการเสียงพิเศษแตกต่างออกไปจะใช้ไม้ตีกลองเล็ก หรือไม้ตีชนิดหนึ่ง ที่ปลายเป็นแปรงลวด หรือแขนงไม้เบิช (birch) ขนาดไม้เรียวเล็กๆ มัดเป็นกำเรียกว่า Rulhe (ภาษาเยอรมัน) โมสาร์ทเป็นผู้นำกลองชนิดนี้มาใช้เป็นครั้งแรกในอุปรากรเรื่อง Entführung aus dem Serail

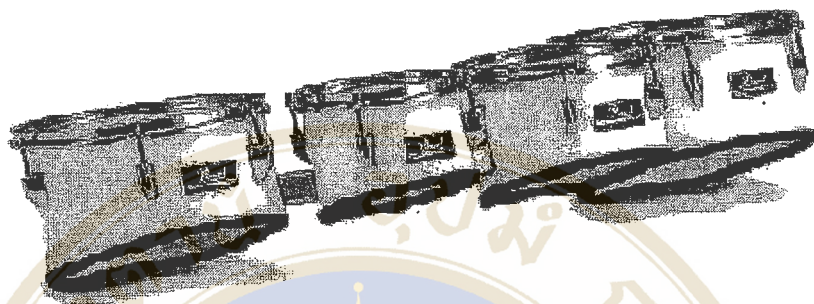

ภาพที่ 32 ฉาบ

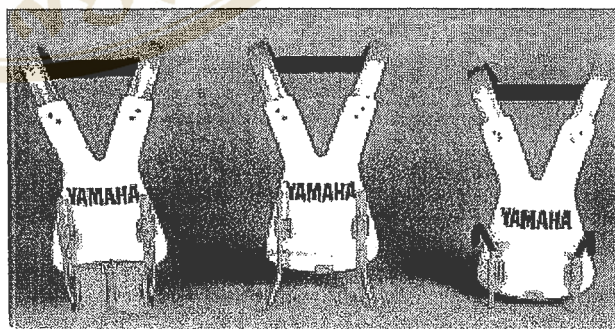
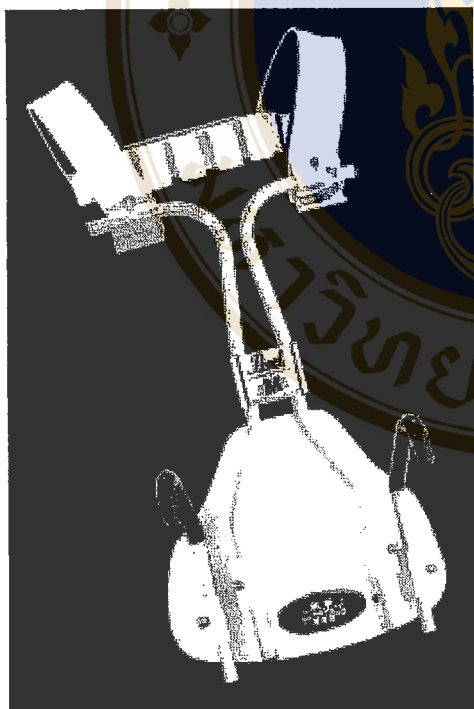
ฉาบ เป็นเครื่องดนตรีดั้งเดิมของพวกตุรกี รูปร่างเป็นจานทองเหลืองบางๆ ขนาดเท่ากัน 2 อัน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 10-24 นิ้ว ปกติวงโยชวาทิตใช้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 14-16 นิ้ว ตรงกลางจานด้านนอกมีที่จับทำด้วยสายหนัง ฉาบเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงดังอีกทีที่ที่สุดในวงโยชวาทิต เวลาเล่นใช้ตีกระทบเข้าหากัน หรือถ้าใช้เพียงข้างเดียวจะใช้ไม้กลองตี หรือเคาะ กลู๊ด (Gluck) เป็นผู้นำมาใช้เป็นครั้งแรกในอุปรากร เมื่อปี พ.ศ. 2322 (ค.ศ. 1779)

เครื่องดนตรีดังกล่าวข้างต้น ล้วนเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้กันมากในวงโยชวาทิต อาจมีบางชิ้นที่ไม่ได้นำมากล่าวในที่นี้ ปัจจุบันวงโยชวาทิตกำลังเป็นที่แพร่หลาย อีกทั้งต้องบรรเลงแบบนั่งบรรเลงและแบบเดินบรรเลงด้วย จึงจำเป็นต้องนำเครื่องดนตรีแปลกๆ เข้ามาเสริมได้ เพื่อความเหมาะสมกับบทเพลงเหล่านั้น

ควอดทอม (Quard Toms)

ภาพที่ 33 ควอดทอม

ภาพที่ 34 ที่สะพายกลอง

Full Score

สยามมานูดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)
ทำนองโดย ครูนาถ ถาวรบุตร
เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรวิงสรรค

March

Flute / Piccolo
Oboe
Bb Clarinet I
Bb Clarinet II
Bb Clarinet III
Bass Clarinet

Musical score for woodwinds section, measures 1-4. Includes parts for Flute/Piccolo, Oboe, Bb Clarinet I, Bb Clarinet II, Bb Clarinet III, and Bass Clarinet. Dynamics range from *f* to *mf*.

March

Alto Sax I,II
Tenor Sax
Baritone Sax

Musical score for saxophone section, measures 1-4. Includes parts for Alto Sax I,II, Tenor Sax, and Baritone Sax. Dynamics range from *f* to *mf*.

March

Bb Cornet I
Bb Cornet II
Bb Cornet III
Horn in F I,II
Horn in F III,IV
Trombone I,II
Trombone III
Euphonium
Bass

Musical score for brass section, measures 1-4. Includes parts for Bb Cornet I, Bb Cornet II, Bb Cornet III, Horn in F I,II, Horn in F III,IV, Trombone I,II, Trombone III, Euphonium, and Bass. Dynamics range from *f* to *mf*.

March

Drums

Musical score for drums, measures 1-4. Dynamics range from *f* to *mf*.

Copyright by Mahidol University

The musical score is arranged in three systems. The first system includes Flute I/Piccolo, Oboe, Bb Clarinet I and II, Bb Clarinet III, and Bass Clarinet. The second system includes Alto Saxophone I/II, Tenor Saxophone, and Baritone Saxophone. The third system includes Bb Cor Anglais I and II, Bb Cor Anglais III, Horn I/II, Horn III/IV, Trombone I/II, Trombone III, Euphonium, Bass, and Drums. The score features various musical notations such as dynamics (mf), articulation (accents), and performance instructions like 'Every 2nd X' and 'tr'. A large watermark of Siam University is visible in the background.

Copyright by Mahidol University

14 2

FL / Pic. *f*

Ob. *f*

Bb Cl. I *f*

Bb Cl. II *f*

Bb Cl. III *f*

B. Cl. *f*

Alt. S. I/II *f* play

Ten. S. *f* play

Bar. S. *f*

14 2

Bb Cor. I *f*

Bb Cor. II *f*

Bb Cor. III *f*

Hr. I, II *f*

Hr. III, IV *f*

Tb. I, II *f*

Tb. III *f*

Eup. *f*

Bs. *f*

14 2

Dr. *f*

22 3 10. 20.

Fl. / Pic.

Ob.

Bb Cl. I

Bb Cl. II

Bb Cl. III

B. Cl.

22 3 10. 20.

Alt. S. I/II

Ten. S.

Bar. S.

22 3 10. 20.

Bb Cor. I

Bb Cor. II

Bb Cor. III

Hr. I,II

Hr. III,IV

Tb. I,II

Tb. III

Eup.

Bs.

22 3 10. 20.

Dr.

Flute / Piccolo

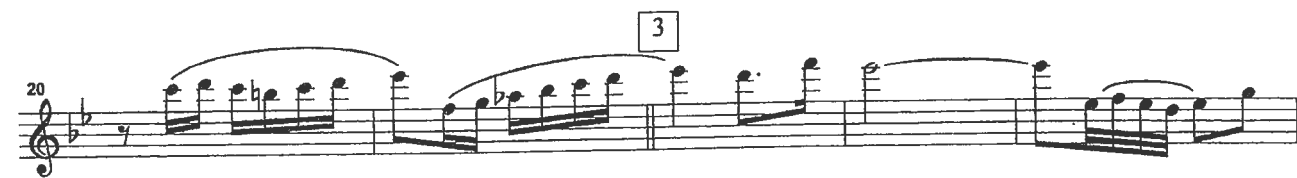
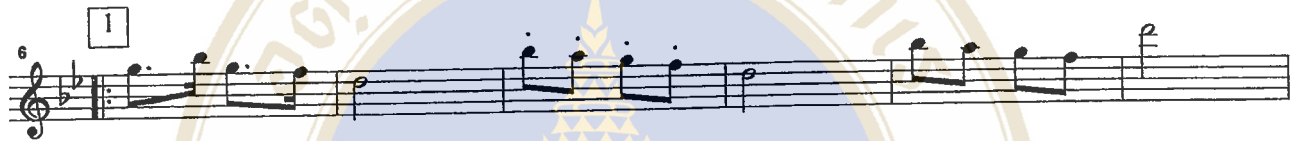
สยามมาหฺรดี

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย คุณนารถ ฉาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรงังสรรค์

March

Oboe

ดงามมานุสติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (๖๖)

ทำนองโดย ฤๅนรช ฤๅวรุศร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรรังสรรค์

March

1 *f* *mf*

6 [1]

12 [2] *f*

16

20 [3]

26 *ff* 10. 20.

Bb Clarinet I

สยามมานูสรี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูบารมณ อารามบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรังสรรค์

March

Musical staff 1: Treble clef, 2/4 time signature, starting with a forte (f) dynamic. The melody consists of eighth and sixteenth notes with slurs.

Musical staff 2: Treble clef, starting with a first ending bracket labeled '1' above the staff.

Musical staff 3: Treble clef, starting with a forte (f) dynamic. Includes a second ending bracket labeled '2' above the staff.

Musical staff 4: Treble clef, featuring staccato notes indicated by 'v' marks above the notes.

Musical staff 5: Treble clef, starting with a third ending bracket labeled '3' above the staff.

Musical staff 6: Treble clef, featuring staccato notes indicated by 'v' marks. Includes first and second endings labeled '10.' and '20.' respectively.

ff

Bb Clarinet II

สยามมาหฺสูติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูบรรด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรังสรรค์

March

1

6

1

12

2

16

20

3

26

10.

20.

Bb Clarinet III

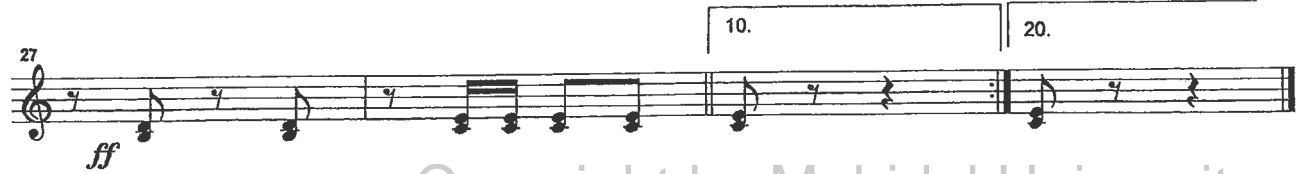
สยามมาโนวัตติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรีงสรรค์

March

Bass Clarinet

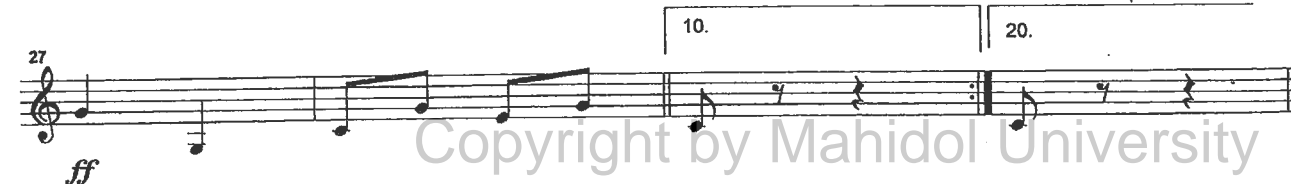
สยามมาตุลิตี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูบารด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรรังสรรค์

March

Alto Sax. I,II

สยามมานูเอ็ต

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ทรูนาเรด อารามบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรวิงสวรรค์

March

1 *f*

6 **1** Every 2nd. X *mf*

11 **2** *f* *play*

16

22 **3**

27 *ff* 10. 20.

Tenor Sax.

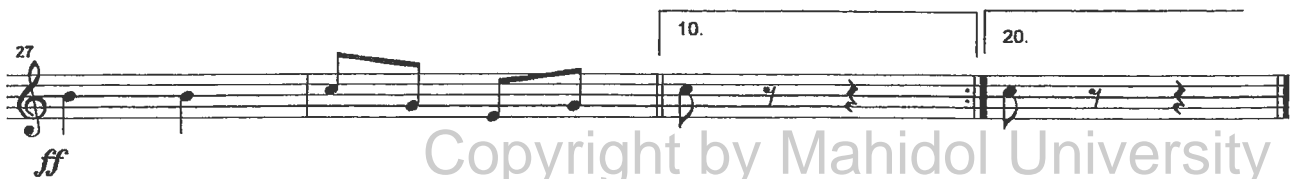
สยามมานูสติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูนาถ ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรีขันธ์

March

Baritone Sax.

สยามมานูวัตติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ฉาวระบุค

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรรังสรรค์

March

Bb Cornet I

สยามมาร์ช

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูนารถ ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรรังสรรค์

March

The musical score is written for Bb Cornet I in 2/4 time. It consists of several staves of music with various dynamics and articulations. The score includes:

- Staff 1: Measures 1-5, starting with a forte (*f*) dynamic and ending with a mezzo-forte (*mf*) dynamic.
- Staff 2: Measures 6-11, starting with a first ending bracket labeled '1'.
- Staff 3: Measures 12-17, starting with a forte (*f*) dynamic and a second ending bracket labeled '2'.
- Staff 4: Measures 18-21.
- Staff 5: Measures 22-26, starting with a third ending bracket labeled '3'.
- Staff 6: Measures 27-30, starting with a fortissimo (*ff*) dynamic. The final two measures are marked with '10.' and '20.'.

Bb Cornet II

สยามมานูดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรรังสรรค์

March

Bb Cornet III

สยามมานูวัตติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ฉวรวุศร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรรังสรรค์

March

Horn in F I,II

สยามมานูดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারณ ฉาวบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรังสรรค์

March

Horn in F III,IV

สยามมาฆะฤดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูมารด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรรังสรรค์

March

1

6 1

10

14 2

20 3

25

10. 20.

ff

Trombone I,II

สยามมานูสติ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (๖.๖)

ทำนองโดย ครูบารอด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรรังสรรค์

March

1

6

1

11

2

16

22

3

27

10.

20.

ff

Trombone III

สยามมาฆะฤดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ฉาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิรรังสรรค์

March

1

f

6 1

mf

11 2

f

16

22 3

27

ff

10.

20.

Euphonium

สยามมาหุ่อดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรังสรรค์

March

Bass

สยามมานูดี

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูনারด ฉาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรังสรรค์

March

1

6

1

11

2

16

22

3

27

10.

20.

Drums

สยามมาฆัสดิ

พระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖)

ทำนองโดย ครูบารอ ถาวรบุตร

เรียบเรียงเสียงประสานโดย วิจิตร จิตรังสรรค์

March

1

f

6

1

2

2

2

mf

14

2

f

20

3

25

10

20

ff

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายมังกร จินดาวัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด	04 มกราคม 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	วิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. 2524 – 2525 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ดนตรีศึกษา) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ. 2526 – 2527 ครุศาสตรบัณฑิต (ดนตรีศึกษา)
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พ.ศ. 2527 – ปัจจุบัน ครูสอนดนตรี และ วงโยชวาทิต

Executive Summary

A Study of the Organization of Marching Bands in a Group of Schools within St. Gabriel's Foundation of Thailand

Abstract

This research is a study of the Organization of Marching Bands in the Group of Schools within St.' Gabriel's Foundation of Thailand. This research is an anthropological study. All the informations are obtained by quantity method. The findings of the organization of the Marching Bands of all 4 schools are :

The broad policy of the bands is given by the directors of all four schools Then the music teachers carry on the arrangement of various activities that fit in the students' situation and the instruments of the school in order to obtain the greatest benefits. The bands of the four schools have the same line of affiliated sector. The band is in the music department and the activity department of the school with the director as its head.

There are 1 – 4 music teachers who take care of 45 – 50 members of the band. Two schools, Assumption and St. Gabriel, are well equipped with instruments while other two schools, Assumption Thonburi and Assumption Sumrong, are not quite well equipped. Assumption Thonburi, St. Gabriel and Assumption Sumrong have suitable facilities for rehearsing the concert and the display.

All the 4 school bands are well planed and organized on a long term. The recruitment for the new members from the students is done by the school announcement. And the selection of the new members are done in accordance to their abilities in performing the instruments. The music teachers select exercises and the pieces in the three schools; St. Gabriel, Assumption Thonburi and Assumption Sumrong. But at Assumption, the band members select the pieces under the guidance of the teachers. Each school band finds time and place to rehearse by themselves. The bands have to perform. The evaluation of the bands is done by the observation of the music teachers in three schools; St. Gabriel, Assumption Thonburi and Assumption Sumrong. But for Assumption school the students are given the evaluation forms to fill in.

The most obvious problems are the uncertainty of the administrators that did not continue according to the original plans and policies, the next important problems are the unequipped music rooms, the poor quality instruments and the unavailable rehearsal rooms. There are still very few music teachers to work with the marching bands. Sometime these teachers are assigned to work on something else besides music.

Executive Summary

1. Introduction

Thailand has received music culture from several Western countries especially with the various styles of music and the instruments such as the Rock and Roll, Pop music, Folk Songs, Chamber music, Marching Bands and orchestra. Each category has been developed throughout the years: at present, marching bands play very important role in Thailand educational circle. Almost all of the secondary schools support marching bands in their schools because they feel that this activity will assist the students to become well-rounded and develop more skills.

A Marching Band is viewed as an activity that build disciplinary orders, patience, harmony, dedication, teamwork as well as the understanding of socialization. The well-trained students should have the opportunity to demonstrate their capabilities through the band performance. Not only do they fulfil their requirements hereby, but the institute is also well-accepted by its community and the public. Moreover, it conforms to an act of legislation of the national education which is “ to carry out the student’s aptitude in a Marching Band for his/her future quality of living ”

The Saint Gabriel’s Foundation of Thailand was specifically established in order to develop education. There are 24 institutions together. Among these, only 11 schools arranged their own school bands and they all are different. The researcher intends to study the cause of the dissimilarity under the topic of “ A Study of the Organization of Marching Bands in a Group the Schools within St.Gabriel’s Foundation of Thailand. ” The result of the study must absolutely be the principle conception of improving the international standards of marching band instructions, and in addition, it will be the direction and guidance for those who want to organize marching bands in the future.

2. Objectives of the Study

2.1 To study the conditions of the in-group Marching Bands of the St. Gabriel’s Foundation of Thailand

2.2 To study the following procedures in organizing the Marching Bands:

2.2.1 Planning

2.2.2 Applying and selecting band members

2.2.3 Teaching techniques

2.2.4 Exercises, song pieces and seating chart

2.2.5 Rehearsing

2.2.6 Performing

2.2.7 Evaluation

2.2.8 Problems and Obstructions

3. Scopes of the Study

This study will involve only 4 schools within the St. Gabriel Foundation:

3.1 To study the conditions of the in-group Marching Bands of the St. Gabriel' Foundation of Thailand.

3.2 To study the following procedures in organizing the marching bnads:

3.2.1 Planning

3.2.2 Applying and Selection band members

3.2.3 Exercises, Song pieces and Seating chart

3.2.4 Rehearsing

3.2.5 Performing

3.2.6 Evaluation

3.2.7 Problems and Obstructions

4. Research methodology

The study of the organization of Marching Bands in a Group of Schools within St. Gabriel's Foundation of Thailand is a qualitative research using different methods, informal interview, formal interview and participant observation, according to the 7 procedures as follows:

4.1 Literary Review : to study and compile information from text books, reports of academic seminars, journals, pamphlets and relevant researches.

4.2 Basic Research : inquiring music instructors of the 4 Marching Bands from Assumption College, Saint Gabriel, Assumption College Thonburi and Assumption College Sumrong.

4.3 Researching Tools

4.3.1 Questionnaire : according to the different procedures such as planning, applying and selecting band members, teaching techniques, exercising, song pieces and seating chart, rehearsing, performing, evaluation and problems and obstructions.

4.3.2 Tape Recorder : to record the interviews.

4.3.3 Camera : to take photos of all the events the rehearsals such as seating arrangements, lines positioning, embouchure techniques, etc.

4.4 Fieldwork Compilation : letters introducing the researcher from the director of his school to the directors of the targeted colleges for co-operating in collecting data :

4.4.1 Observation : to acquire the required data, the researcher needs to observe the rehearsing places, media, tools, teaching methods, rehearsing, etc. for analysis.

4.4.2 Interview : band musicians, music instructors, administrators, alumni who are ex-musicians and other band-related persons in both formal and informal styles of interview.

4.5 Data Management : divided into 2 types as follows :

4.5.1 Data acquired from literary review e.g. text books, journals, documents and relevant researches. The entire data should be re-arranged for best literature.

4.5.2 Data acquired from fieldwork interviews and observations. The entire data should be classified as interviews from musicians, music instructors, co-executives, and musician alumni.

4.6 Data Analysis: after organizing the fieldwork data then study and analyze them respectively as follows:

4.6.1 Discriminate the data : review the literature and the fieldwork data.

4.6.2 Analyze the data based upon the principle of music as descriptive analysis according to planning, applying and selecting band members, teaching techniques, exercising, song pieces and seating chart, rehearsing, performing, evaluating and problems and obstructions.

4.7 Study Proposal : the researcher proposed the study as descriptive analysis according to the following terms :

4.7.1 The study of the Organization of Marching Band in a Group of Schools within St. Gabriel's Foundation of Thailand concerning the college policies, division

under authority, number of music instructors, band musicians, musical instruments and rehearsing facilities shown in “ **Chapter 4 The Nature of Marching Bands in a Group of Schools within St. Gabriel’s Foundation of Thailand.** ”

4.7.2 The study of the organization of Marching Bands including planning, applying and selecting band members, teaching techniques, exercising, song pieces and seating chart, rehearsing, performing, evaluating, and problems and obstructions shown in “ **Chapter 5 The Organization of Marching Bands.** ”

5. Conclusions of the Study

The 2 objectives of the study are, first, to study the nature of Marching Bands in a group of schools within St. Gabriel’s foundation of Thailand concerning the college policies, division under authority, number of music instructors, band musicians, musical instruments and rehearsing places (concert and marching) and second, to study the organization of marching bands including planning, applying and selecting band members, teaching techniques, exercising, song pieces and seating chart, rehearsing, performing, evaluating and problems and obstructions.

5.1 According to the study of the nature of the 4 marching bands in a group of schools concerning the college policies, division under authority, number of music instructors, band musicians, musical instruments and rehearsing places, we can make the conclusions as follows :

5.1.1 School policies : Having studied the policies of the 4 colleges on the marching bands, we noticed that they are all very similar. Mostly, the music instructors are able to make their decisions freely and to carry on the activity regarding circumstantial tendencies of the students competency degrees.

5.1.2 Division under authority : As we studied the organization charts of the 4 schools, we observed the resemblance of administrative structure which could concisely be disseminated into 2 types :

a) Original Type : the Marching Band is directly under the higher administrators under the directors office.

b) Modern type : the Marching Band is under the music department, the activity department and the director respectively.

5.1.3 Number of music instructors : We merely aimed at the music instructors responsible for the Marching Band which are as follows :

a) Assumption college	1
b) Saint Gabriel	4
c) Assumption College Thonburi	1
d) Assumption College Sumrong	2

5.1.4 Numbers of band musicians : In average, each band has 45 to 50 members. Nevertheless, there might possibly be some differences because of the different time and different students.

5.1.5 Musical instruments : After having monitored the qualitative and quantitative completeness of each school, we found that :

- a) Assumption College and Saint Gabriel were more well-equipped.
- b) Assumption College Thonburi and Assumption College Sumrong were not well-equipped.

5.1.6 Rehearsing : In order to rehearse the marching bands there will be both field rehearsing and regular seating and sit down rehearsing.

- a) Saint Gabriel and Assumption Sumrong are well-equipped for sit down rehearsing, Assumption and Assumption Thonburi are not well-equipped.
- b) Saint Gabriel, Assumption Thonburi and Assumption Sumrong are well-prepared for field rehearsing but Assumption are not well-prepared.

5.2 According to the study of the organization of the 4 Marching Bands, we can make the conclusions as follows :

5.2.1 Planning : The music instructors of the 4 schools usually prepared a one-year plan in advance. In addition, a long-term scheme had also been written and updated regularly to identify the points of view prospectively.

5.2.2 Application and Selecting the Band Members : The music instructor of the 4 schools had the identical practicability to handle the application and selection of interested students. It is advisable that the application announcement be simultaneously exercised with a well-designated campaign.

5.2.3 Teaching techniques : The study was proved that the number of music instructors influenced the teaching styles :

- a) The schools which had 1 to 2 music instructors had to apply the senior-to-junior teaching system with the instructor's follow-up
- b) The schools which had more than 2 music instructors could offer the lessons and exercises by themselves.

5.2.4 Exercises, Pieces and Seating chart : There could precisely be itemized into 3 of the followings :

- a) The fundamental was self-prepared by the music instructors of the 4 schools.
- b) Selecting exercises and Pieces : Three schools used the same methods in selecting the exercises and the pieces. They consider the students, abilities. But the other school place the priority to the students and the teachers will only give the advises and guidances.

c) Seating chart : Generally, a band performance can either be a concert band or a Marching Band. Each of the two needs different places to rehearse as described below :

1. Concert seating chart : The 4 schools applied a standard pattern of seating which was the clarinet section considered as high pitched instruments on the left of the conductor, the saxophone section of the right of the conductor, the horn and baritone horn sections considered as medium pitched instruments behind the flute section the trumpet and trombone sections at the back of the horn section, the tuba section considered as low pitched instruments on the right of the conductor behind the saxophone section and the percussion section at the farthest back of the trumpet and trombone sections.

2. Marching positioning : There were 2 patterns applied among the 4 schools which are :

2.1 Winds leading : Assumption College and Assumption College Thonburi led the marching band with brasswinds followed by percussion and woodwinds, where as Assumption College Sumrong led the band with woodwinds followed by percussion and brasswinds respectively.

2.2 Percussion leading : Saint Gabriel led the band with percussion followed by woodwinds, where as Assumption College Sumrong led the band with woodwinds followed by percussion and brasswinds respectively.

5.2.5 Rehearsing : The study could be summarized as the 4 schools ' music instructors regulated the rehearsing period after school in every evening 5 days a week. It took two to two and half hours period. The addressed duration would be split into 4 subperiods ; the first to for self warm-up the second is for section exercising, the third is for part rehearsing and the last is everyone in the band to rehearse together. It was likely to rehearse either a concert or marching depends upon the instructors. However, the flexibility of rehearsing time was allowed as well. Sometimes, the instructors might eventually set an extra schedule ; for example, Saint Gabriel had an additional rehearsing time table of every Saturday afternoon in order to emphasize marching to avoid the other sports activities. In case of Assumption College Thonburi, the schedule was adjusted to 4 days a week since every Friday the music instructor had to attend the weekly meeting. It was due to only one instructor responsible for this activity, and this was the reason why the should band should have rehearse together.

5.2.6 Performing : It is formal to divide the performance into 2 simple ways which are :

- a) In-house performance
- b) Exterior performance including both private corporates and governmental departments.

5.2.7 Evaluation : The music instructors usually evaluate the progression of band musicians by observation. But Assumption College's band instructor gave achievement test to the students and also the regular examination.

5.2.8 Problems and Obstructions : The most crucial obstruction which had no difference among the 4 schools was the endorsement of plans. Most of them were several times of the determinant stage in the board of committee, thus it was impossible to complete the tasks promptly. Further more, some plans were surprisingly disapproved in spite of having formerly sanctioned. Other problems occurred from applying and selection band members teaching techniques, exercising, song pieces and seating chart, rehearsing, performing, and evaluating could undoubtedly be solved by the music instructors.

6. Research Discussion

6.1 From the study of the conditions of the in-group Marching Bands of the

Saint Gabriel's Foundation of Thailand the findings are :

6.1.1 School Policies : According to the study of a school, it is found that students are encouraged to organize varieties of music activities by general policy to support teachers to organize each musical activity with appropriateness of readiness and maturity of each class of students. This will support students to develop aesthetic values in themselves Activity is a part of education. An activity is one function that can help students to know how to develop and adjust themselves to work with others, to know their duties, have responsibilities and learn to be good leader and followers in the democratic society. Activities provide experiences according to the difference of students to build attitude and develop desired personality. Marching band is a music activity that provides the direct experiences such as patience, harmony, responsibilities and punctuality to the students.

To follow the policy of each director, some directors emphasizes on some activity too much. Actually he should emphasize on everything equally. If there are many activities to support the policies should be announced that which one should be emphasized first.

6.1.2 The Department : According to the studies of 4 schools in the past the marching band was directly under high-leveled executives or the directorial affairs but at present it is under the music department.

The Marching Band activity is a high-budget activity to operate. Because of the high budget activity, when the director can not decide or the administrative committee do not understand in details, they will not approve the budget. It takes a longtime to wait for the music teachers to explain the details. If the music teachers cannot explain in details this budget will be cut off.

The Marching Band in the schools should be directly under the administrators. The director should be reported every step including problems and obstructions in details by music instructor or the conductors directly to prevent from any mistakes. The decisions should be made by the director only.

6.1.3 Numbers of music teachers : According to the study, number of the marching band music teachers of each school is variable.

Generally, there is no difference in the numbers of the teachers. This is also up to how to apply and select music teachers and teaching assistants who should have the same attitude that

group means two or more people have the same aim and members should communicate with one another in the same direction.

6.1.4 Numbers of band musicians : According to the study there are not a lot of differences of band musicians numbers of 4 schools as the standard in Thailand there are about 45-50 band musicians.

Number of band musician is flexible. It depends on each situation. It may be higher or lower than the standard and also depends on the appropriation of each school.

6.1.5 Musical Instruments : The results of the study show that all 4 schools are entirely different. Saint Gabriel and Assumption has sufficient and good qualities of instruments. Assumption Sumrong has fairly good instruments but not enough. Assumption Thonburi does not have enough instruments and poor quality.

6.1.6 Rehearsing facilities : The study of the 4 schools found that there are difference in both the concert facilities and the marching conditions.

a) Concert rehearsing facility : In some school if music instructors can discuss how to build the concert rehearsing room including equipments of sound proof we will have the appropriate concert rehearsing facility. In some school there is no concert rehearsing room.

b) Marching rehearsing facility : In some school there is perfect standard of marching rehearsing facility. In some school there is only soccer or basketball fields.

6.2 According to the study of the organization of the 4 marching bands we can make the conclusions as follows :

6.2.1 Planning : The music instructors of the 4 schools usually prepared a one-year plan in advance to clarify the direction, music instructor and musicians to motivate the aim step by step.

The important thing in planning is to have the support. If any marching bands have the support, the plan can be examined and evaluated step by step to adjust, improve and be developed to reach the desired goal. If any marching band have no support or unwanted support such as music instrumentals, rehearsing room and any equipment selection without discussion with music instructor or band conductor, the planned will not become successful and the high budget is consumed in vain.

In another word, whether plan can reach the goal depends on the support of the director who has the high vision as Bill Clinton, the former President of the United States of America, said that studying music in school is to have experience to prepare to be a perfect man in creative thinking, cooperation in social living and Gerald Ford, the former President of the United States of America, said that the future of the country is up to children who graduated from school and took music courses because music can help children meet the new world around them including career, custom, knowledge, diligence. (MENC, 1999; 35)

6.2.2 Applying and Selecting Band Members : After having studied the 4 schools, we found that every school emphasizes on the application announcement that may be different from others.

Public relation is the first front that is different from other schools. It obviously shows that music instructor can find the way to motivate the students According to applying and selecting band members of 4 schools, every school has the same man method such as interview, applying, grouping and selecting musical instrument.

Music Instructors who have the marching band experience can solve these problems because good starting effects on musical attitude to music instructors and marching band. As Wipa Khongkhakul, (2529: 16-19) said musical attitude may be positive or negative including that of instructors, friends and family members that always effect on that of students. Atarah Ben-Tovin and Douglas Boyd, (1985: 26-27) said the importance of selecting musical instrumentals which is Physical, Intelligent and characteristic qualification such as teeth, lip, arm, finger, hands Emotional control and physical characteristic should be appropriate to students. If students select the unappropriate musical instrumentals, it makes students tried of rehearsing and playing music and also have bad attitude which makes marching band improve slowly.

6.2.3 Teaching Technique : According to the study of 4 schools, we found that every school has different teaching techniques.

a) The schools which had 1 to 2 music instructors had to apply the senior-to-junior technique system with the instructors follows up. For this technique, music instructor had to follow up the senior-to-junior technique closely and continuously so as to observe the development of the students and correct the mistakes as soon as possible. This will gradually assist musical development.

b) The schools which had more than 2 music instructors could offer the lesson and exercises themselves such as woodwind instructors, brass instructors and percussion instructors. This will help musical development fastly.

Marching Band is a useful activity both direct and indirect. Students and music instructor who concern directly had to help together to reach the aim as.

6.2.4 Exercises, song pieces and seating charts : The study found the followings.

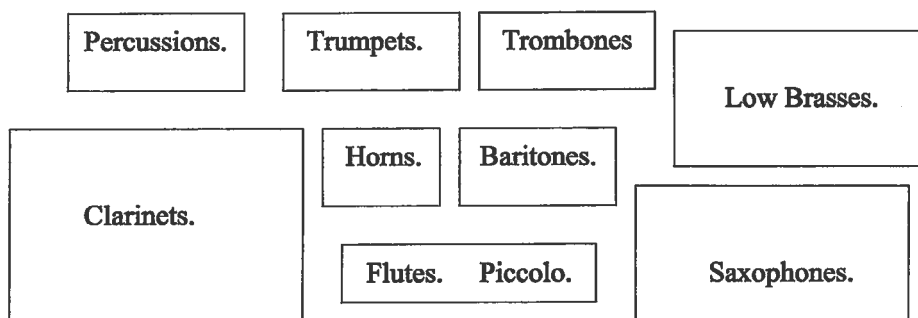
a) The foundation was self-prepared by the music instructors of the 4 schools to have the correct foundation and musical techniques.

b) Selecting exercises and Song pieces : The 3 schools : Saint Gabriel's College, Assumption College Thonburi and Assumption College Sumrong considered on the selection of song pieces that mainly based upon the musician's qualifications. For Assumption College the teacher let the students select the pieces.

c) Seating chart : The concert seating chart of the 4 schools has the standard pattern

i) Concert seating chart : The standard pattern of concert seating chart is the clarinet section considered as high pitched instruments on the left of the conductor, the percussion section on the left of the conductor behind the clarinet section, the saxophone section on the right of the conductor, the low brasses section on the right of the conductor behind the saxophone section, the horns and baritones sections considered as medium pitched instrument in front of the conductor and trumpets and trombones section on the back.

Concert Seating Chart

Three Pattern of Marching Band

Pattern A

Drum major

Percussions

Woodwinds

Brasses

Pattern B

Drum major

Woodwinds

Percussions

Brasses

Pattern C

Drum major

Brasses

Percussions

Woodwinds

6.2.5 Rehearsing : After the study of 4 schools there is no difference between time table and rehearsing objective as following schedule.

Rehearsing schedule

Time Day	2 to 2.30 hours			
	period 1	period 2	period 3	Period 4
Monday				
Friday	Private	Part	Section	Band

The first is for self warm-up such as musical preparation or music instructors assignment and musical instrumental preparation.

The second is for section exercising such as technical exercises or assigned song pieces.

The third is for part rehearsing such as assigned song pieces.

The last is for band rehearsing.

Rehearsing is the most in important activity of marching band the succers of performance comes from good rehearsing including time and schedule right. Music instructors or band conductor the objectives to motivate students to concentrate of rehearsing as Maxe F. Dalby, (1993: 64-66) said psychology of rehearsing composed a lot of factors such as motivation, inspiration, musical test in basic, medium and high grade, performance and regulations.

6.2.6 Performance : There is anual performances of the 4 schools divided into 2 simple ways.

a) In-house performance : Every school has the same essential performance.

b) Exterior performance including private coperates, governmental departments or social affair and charity affair.

Performance is very necessary. Performance is more meaningful if students knows that they will play in the musical performance. Marching band performance should be well-prepared in advance for an example there will be 1 concert band performance and 1 contest.

Performance or contest can inspire students. Music instructor has to inform the students on contest attitude that inter-school contest will lead to skill improvement and contest

will lead to better the performance and emphasize that goals of the contest is to search good performance not to win and to complete with ourselves is the best as Maxe F. Dalby said Performance is the highest goal of rehearsing. To succeed related with students ability, planning of time schedule, place, date and time of performance, budget and public relation to students, instructors, director parents and people and Bently Shellahames, James Swearingen and John Woods. (1986: 4) said on goals of rehearsing or one-year period performance 69 student marching band should have 19 local performances such as basketball or hockey games, 4 marching performances, 2 marching band contests and 1 province-level contest.

6.2.7 Evaluation : After having studied the 4 schools, every school has the same criteria of evaluation. For 3 schools the music instructors usually evaluated the band musicians directly and for 1 school, the band instructor provided his students with achievement tests.

Any activity without evaluation is hard to reach the goal. In another word, evaluation is the direction of travelling that indicates the direction to go to the goal effectively as Maxe F. Dalby.(1993: 71-74). said on musical evaluation that the first, we should concentrate on the overall ranking. Ranking music is first introduced in B.E. 2477. This system is functional because everybody can accept it. This also can make inspiration, spirit, responsibility, standard performance, arrangement and technical improvement. To win the contest is not the last success measurement or high salary does not mean you are good music instructor. The better way in to teach students to love the way music is throughout the band rehearsing and performance that is the most important lifetime.

6.2.8 Problems and Obstructions : After having studied the 4 schools, there are some problems as follows.

1. The endorsement of plans
2. Applying and Selecting band members
3. Rehearsing facility
4. Exercises, Song pieces and Seating charts
5. Rehearsing rooms, equipments, marching rehearsing places and numbers of music instructors
6. Problems while travelling to perform and expired musical instruments

7. Problems while evaluate the performance
8. Lack of support, lack of equipments
9. Problems with the administrators
10. Instructors other instructors do not understand the importance of marching band activity.
11. Parent : Most of parent are afraid that the students academic result will be lower
Parents do not like music.
12. Music teachers : the offices
Office, cabinet, songs equipment and other responsibilities
13. Musicians : the attendances of the students with the other subjects
14. Each department : the support of the head department
15. Musical instruments : The schools purchase the instruments without consulting with the music teachers
16. Rehearsing facilities : very unproportional
17. Alumni : The administrators do not understand the objective of the alumni
18. Others : Maintainance : waiting for approval, no spare parts and no technicians

7. Recommendations

In accordance with the analysis of the study of the organization of marching bands in a group of schools within St. Gabriel's Foundation of Thailand concerning the nature and the 8 issues of organization the researcher could possibly recommend the followings :

7.1 Outcomes of the study

7.1.1 Organizational outcomes should have been carried through as follows :

1) Planning : The band director should obviously organize an action plan for at least one year or more in order that the high-leveled management could see the overview to be attainable which directly affected the budget approval.

2) Applying and Selecting band members : This procedure should annually be activated by scheduling an exact period for application and promoting the band in the way of yearly performance regarded as a grandiose band tradition.

3) Teaching techniques : There should be a well-handled system to effectively maneuver such a great-number-of-people activity especially for the schools which hired only one music instructor : for example, a senior-to-junior teaching system. The system could not only serve utterly well, it also helped descend the band seniors' conceptualization and attitudes toward music learning as well as lifestyles.

4) Exercise, Song pieces and Seating chart : This process could be treated as the band instructor's appropriateness.

5) Rehearsal : A daily time table should be developed by separating it into periods e.g. 30 minutes for long tone, 20 minutes for scales, etc. Training the seniors to lead rehearsing could help improve their skills and finally the senior-to-junior teaching system could last long.

6) Performing : There should be at least 2 main performances (concert or marching) in an academic year ; for instance, the annual concert should promote the application of new band members, a display in the opening ceremony of the school's sports day etc.

7) Evaluation : A music instructor should provide his/her students with achievement tests to periodically measure their abilities with standardized bench marks.

7.2 Other recommendations

1) It is essential that a seminar of the organization of a marching band for high school administrators should be arranged to guide them with the art and science comprehension in order to administer the school marching band successfully.

2) Music instructors should be encouraged by self-improving their skills such as attending a workshop regularly. Sometimes, an outstanding concert with a high admission fee could simply implant valuable experiences and powerful initiative into their tasks.

3) The government should reduce taxes incurred herewith to musical instruments as equivalently as other educational equipment to ensure absolute support.

4) Elementary and advanced courses of repairing music instruments should be held owing to the lack of qualified repairing centers in Thailand.

7.3 Researching recommendations : To study and research problems related to a marching band as follows :

- 1) The organization of marching bands in other high school groups compared to this
- 2) Roles of administrators over the progress of marching band in high school

- 3) Roles of music instructors over the progress of marching band in high school
- 4) Factors influenced on achievement of marching band in high school
- 5) Problems and obstructions in organizing a marching band in high school.

